This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

Über dieses Buch

Dies ist ein digitales Exemplar eines Buches, das seit Generationen in den Regalen der Bibliotheken aufbewahrt wurde, bevor es von Google im Rahmen eines Projekts, mit dem die Bücher dieser Welt online verfügbar gemacht werden sollen, sorgfältig gescannt wurde.

Das Buch hat das Urheberrecht überdauert und kann nun öffentlich zugänglich gemacht werden. Ein öffentlich zugängliches Buch ist ein Buch, das niemals Urheberrechten unterlag oder bei dem die Schutzfrist des Urheberrechts abgelaufen ist. Ob ein Buch öffentlich zugänglich ist, kann von Land zu Land unterschiedlich sein. Öffentlich zugängliche Bücher sind unser Tor zur Vergangenheit und stellen ein geschichtliches, kulturelles und wissenschaftliches Vermögen dar, das häufig nur schwierig zu entdecken ist.

Gebrauchsspuren, Anmerkungen und andere Randbemerkungen, die im Originalband enthalten sind, finden sich auch in dieser Datei – eine Erinnerung an die lange Reise, die das Buch vom Verleger zu einer Bibliothek und weiter zu Ihnen hinter sich gebracht hat.

Nutzungsrichtlinien

Google ist stolz, mit Bibliotheken in partnerschaftlicher Zusammenarbeit öffentlich zugängliches Material zu digitalisieren und einer breiten Masse zugänglich zu machen. Öffentlich zugängliche Bücher gehören der Öffentlichkeit, und wir sind nur ihre Hüter. Nichtsdestotrotz ist diese Arbeit kostspielig. Um diese Ressource weiterhin zur Verfügung stellen zu können, haben wir Schritte unternommen, um den Missbrauch durch kommerzielle Parteien zu verhindern. Dazu gehören technische Einschränkungen für automatisierte Abfragen.

Wir bitten Sie um Einhaltung folgender Richtlinien:

+ *Nutzung der Dateien zu nichtkommerziellen Zwecken* Wir haben Google Buchsuche für Endanwender konzipiert und möchten, dass Sie diese Dateien nur für persönliche, nichtkommerzielle Zwecke verwenden.
+ *Keine automatisierten Abfragen* Senden Sie keine automatisierten Abfragen irgendwelcher Art an das Google-System. Wenn Sie Recherchen über maschinelle Übersetzung, optische Zeichenerkennung oder andere Bereiche durchführen, in denen der Zugang zu Text in großen Mengen nützlich ist, wenden Sie sich bitte an uns. Wir fördern die Nutzung des öffentlich zugänglichen Materials für diese Zwecke und können Ihnen unter Umständen helfen.
+ *Beibehaltung von Google-Markenelementen* Das "Wasserzeichen" von Google, das Sie in jeder Datei finden, ist wichtig zur Information über dieses Projekt und hilft den Anwendern weiteres Material über Google Buchsuche zu finden. Bitte entfernen Sie das Wasserzeichen nicht.
+ *Bewegen Sie sich innerhalb der Legalität* Unabhängig von Ihrem Verwendungszweck müssen Sie sich Ihrer Verantwortung bewusst sein, sicherzustellen, dass Ihre Nutzung legal ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass ein Buch, das nach unserem Dafürhalten für Nutzer in den USA öffentlich zugänglich ist, auch für Nutzer in anderen Ländern öffentlich zugänglich ist. Ob ein Buch noch dem Urheberrecht unterliegt, ist von Land zu Land verschieden. Wir können keine Beratung leisten, ob eine bestimmte Nutzung eines bestimmten Buches gesetzlich zulässig ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass das Erscheinen eines Buchs in Google Buchsuche bedeutet, dass es in jeder Form und überall auf der Welt verwendet werden kann. Eine Urheberrechtsverletzung kann schwerwiegende Folgen haben.

Über Google Buchsuche

Das Ziel von Google besteht darin, die weltweiten Informationen zu organisieren und allgemein nutzbar und zugänglich zu machen. Google Buchsuche hilft Lesern dabei, die Bücher dieser Welt zu entdecken, und unterstützt Autoren und Verleger dabei, neue Zielgruppen zu erreichen. Den gesamten Buchtext können Sie im Internet unter http://books.google.com durchsuchen.

NYPL RESEARCH LIBRARIES
3 3433 06827252 9

ZHW
Analecta.

NEW YORK
PUBLIC
LIBRARY

ANALECTA HYMNICA

MEDII AEVI.

Herausgegeben

von

Clemens Blume und Guido Maria Dreves.

XXXVI.

PSALTERIA RHYTHMICA.

Gereimte Psalterien

des

Mittelalters.

NEW YORK PUBLIC LIBRARY

Zweite Folge.

Leipzig.
O. R. Reisland.
1901.

PSALTERIA RHYTHMICA.

Gereimte Psalterien

des

Mittelalters.

Zweite Folge.

Nebst

einem Anhange von Rosarien

herausgegeben

von

Guido Maria Dreves

S. J.

NEW YORK PUBLIC LIBRARY

Leipzig.

O. R. Reisland.

1901.

THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY
[illegible]5044
ASTOR, LENOX AND
TILDEN FOUNDATIONS.
R 1901 L.

VORWORT.

Der ersten Reihe s. g. Psalterien schliefst sich hiemit die zweite an. Alle diese Dichtungen sind, soviel ich weifs, mit Ausnahme einer einzigen noch ungedruckt. Die beiden letzten Psalterien dieser Sammlung weichen von dem Wesen der übrigen, jedes in anderer Weise, nicht unerheblich ab. Die Abweichung ist aber so zu Tage liegend, dafs es überflüssig sein dürfte, näher darauf einzugehen.

Völlig verschieden von den uns beschäftigenden Psalterien ist ein kurzes Gedicht des Heinrich Egher von Kalkar (geboren 1328), welchem der Verfasser gleichfalls den Namen Psalterium beilegt. Dasselbe besteht aber nicht aus 150 Strophen, sondern nur aus sechs, die sich aber genau aus 150 Worten aufbauen[1]), weshalb am Schlusse des Gedichtes beigefügt wird:

Offero verba tibi ter quinquaginta, Maria;
Hoc breve psalterium suscipe, virgo pia.

Ich füge den Text des Gedichtes, das auch als Nr. XLII unter den Gedichten des Joannes Justus Lanspergius steht, hier an u. z. nach dem Hortulus devotionis, Coloniae 1541, fol. 74. Es hat dort die Aufschrift: „Psalterium D. Henrici Kalcar, Carthusiani, in laudem christiferae virginis Mariae.“

1. Ave, virgo virginum,
laus et lux iustorum,
Ad te clamat iugiter
turba populorum,
Nos a malis eripe,
quos in via morum
Detorquere satagit
tractus vitiorum.

2. Ave, torrens gratiae,
torrens fontis vivi,
Torrens, de quo profluunt
ubertatis rivi,
Fac, ut Deum sitiam
magis quam sitivi,
Qui per mundi scelera
currens circumivi.

---

[1]) Jede Strophe hat 25 Worte, nur Str. 3 hat 24, Str. 4 deren 26; in letzterer Strophe ist aber Zeile 6 eine Silbe (ein Wort) überzählig und leicht zu entfernen. Vielleicht ist in Str. 4 etwas geändert. Angehängtes que zählt als Wort.

3. Ave, nostrum gaudium,
nostra spes et vita
Per quam sunt remedia
aegris impertita,
Generalem generis
sortem non oblita
Ad aeternae pabulum
vitae nos invita.

4. Ave, fons clementiae
veniaeque vena,
Per quam nobis redditur
vitae cantilena,
A peccato libera
nos et ab eius poena,
Ad aeternae patriae
perduc nos amoena.

5. Ave, nostri generis
parens et patrona,
Supra cunctos possidens
gratiarum bona,
Tuis sanctis precibus
meritisque dona,
Ne mens nostra solito
sit in malum prona.

6. Ave, virgo, suscipe
mentis in conclavi
Verba, quibus veniam
totiens rogavi,
Et audito saepius
Ave tam suavi
Fac me, quaeso, domina,
procul a vae gravi.

In Hartzheims Bibliotheca Coloniensis werden S. 118 die Werke Eghers angeführt, unter ihnen an dritter Stelle: „Psalterium BMV. geminum MS." Ein anderes Psalterium als das mitgeteilte ist mir indes nicht bekannt geworden.

Ein längeres Gedicht von 96 Strophen, welches Mone I, 343 ff. mitteilt, bezeichnet derselbe nach Vorgang seiner Quelle, des Cod. Augien. 36. als „Psalterium abbreviatum de Nomine Iesu". Diese Angabe ist augenscheinlich ein Irrtum. In keiner der Handschriften, in welchen das Gedicht sonst vorkommt, wird dasselbe als Psalterium bezeichnet oder erreicht dasselbe die Zahl von 150 Strophen. Zudem trägt es auch inhaltlich durchaus nicht die Merkmale eines Psalteriums. Dasselbe ist schlechthin als Reimgebet zu bezeichnen und daher hier übergangen worden.

Den Psalterien füge ich anhangsweise eine Anzahl von Rosarien bei, da diese mit jenen nahe verwandt sind. Ein Rosarium (auch corona oder sertum genannt) ist nämlich der dritte Teil eines Psalters, besteht somit aus 50 Strophen, die aber auf die Psalmen keinen Bezug nehmen.

Rosarien finden sich an anderen Stellen der Analecta bereits die folgenden, auf welche hier aufmerksam gemacht sei: Unter den Dichtungen des Konrad von Gaming, Band III, 22 Nr. 2; unter denen des Ulrich Stöcklin, Band VII, 31, Nr. 5; S. 152—202, Nr. 48—58 [1]).

---

[1]) Über ein aus diesen Rosarien gebildetes Psalterium vgl. Anal. III, 202 in den Noten.

Unter den hier mitgeteilten Rosarien befinden sich zwei, Nr. X und XI, welche den gewöhnlichen Umfang der Rosarien beträchtlich überschreiten, und zwar letzteres um die Hälfte, während ersteres mit 170 Strophen sogar die Psalterien hinter sich läfst.

Vielleicht ist auch der bekannte, fälschlich dem hl. Bernhard zugeschriebene Jubilus Dulcis Iesu memoria zu den Rosarien zu rechnen. Bei Mabillon zählt derselbe in der That 50 Strophen, von denen indes eine ersichtlich unecht ist. In den Handschriften schwankt die Anzahl der Strophen unter und über die Normalzahl. Da die Sache noch zweifelhaft scheint, ist davon abgesehen worden, den Text schon hier aufzunehmen.

Weit verbreitet war ein in Reimprosa abgefafstes und aus diesem Grunde hier übergangenes Rosarium, das sich u. a. in den Münchener Hss. 695 und 11922 findet. Es beginnt:

Quem concepisti de spiritu sancto non per carnis opera,
Ipse nos fecundet timoris sui gratia.

Quo concepto ascendisti ad montana,
Ipse nos despicere faciat cuncta vana.

Quem genuisti sine dolore puerpera,
Ipse oriatur nobis sol iustitiae in gratiae et pacis abundantia.

Qui in praesepium fuit per te reclinatus,
Ipse maneat in cordibus nostris semper desideratus et optatus.

Die zweite der beiden erwähnten Quellen weifs von diesem Rosarium folgende Legende zu erzählen:

„Rosarius beatae Mariae virginis per quendam devotissimum Carthusiensem compilatus. Quem quicumque rosarium devote dixerit atque continuaverit, notabilem vitae suae sentiet emendationem atque profectum, sicut hoc clare patet in quodam devotissimo Carthusiensi, de quo sic legitur: Erat quidam Carthusiensis, beatae Mariae virgini sedulus ac devotissimus, in Carthusia Trevirensi, qui se in eodem rosario exercere devotissime consuevit. Hic quodam tempore raptus fuit in spiritu et usque ad empyreum caelum deductus, ubi et multa arcana vidit et audivit, quae non licet homini loqui. Vidit etiam pro tunc idem Carthusiensis, quod idem rosarius praesentabatur conspectui altissimi, et qualiter beata virgo Maria et omnes angeli cum omnibus sanctis Deo gratias egerunt et Deum instantissime pro omnibus huiusmodi rosarium devote dicentibus interpellaverunt,

ut gratia et pax eis detur in terra et gloria adcrescat in caelis. Dictumque fuit eidem Carthusiensi clara et aperta voce, quod, quotiens quis dictum rosarium dixerit devote cum suis meditationibus adiunctis, totiens plenariam omnium peccatorum remissionem percipiet." Ähnlich auch die andere Quelle:

„Sequitur rosarium devotissimum, quod aureum nuncupatur et in se totam Christi vitam et passionem et resurrectionem includit, et in quolibet articulo unum fructum continens; in quo qui se exercuerit notabilem vitae suae sentiet profectum, et totiens una corona sibi reservabitur in caelis, quotiens illud rosarium aureum dixerit. Sic revelatum fuit cuidam devotissimo presbytero, qui se in eo exercuerat, qualiter sanctissimae trinitati per manus sanctorum angelorum praesentatum fuit ad laudes et praeconia superbenedictae virginis Dei genetricis Mariae."

Reichenfeld, den 27. Juli 1900.

Guido Maria Dreves.

PSALTERIA RHYTHMICA.

SERIES ALTERA.

I. Psalterium beatae Mariae V.

Prima Quinquagena.

1. Ave, lignum,
   quod suo tempore
Fructum dedit
   sine dedecore,
Cum ex tuo
   processit pectore,
Qui corruptum
   prima sub arbore
Suscitaret
   tollens de stercore
      Peccatorem.

2. Ave, monti
   Sion praeposita,
In quo regnans
   digne per merita
Gentes regis
   et laxas debita,
Ne in die
   irae reposita
Confringantur
   in vase perdita
      Per ardorem.

3. Ave, virgo,
   susceptrix pauperum,
Quos exaltans
   de fundo scelerum
Salvos facis,
   ne ruant iterum,
Ergo tuum
   admitte puerum
In medio
   tuorum uberum,
      Ne formidet.

4. Ave, caeli
   splendor et gloria,
Per quam mundo
   redit laetitia,
Lumen vultus
   patris et gratia
Signata sunt
   in te per omnia,
In te pater
   certa vestigia
      Sui videt.

5. Ave, templum
   veri pacifici,
Domus placens
   summo artifici,
Sic ornata
   cultu multiplici,
Ne qua labe
   posses iam infici,
Ex quo doni
   virtute mystici
      Es afflata.

6. Ave, virgo,
   quae nobis prospicis,
Tu furorem
   et iram iudicis,
Quam meremur,
   sedare sufficis,
Ne arguti
   cum apostaticis
Puniamur
   poena maleficis
      Praeparata.

7. Ave, virgo,
caelorum gaudium,
Synagoga
cincta caelestium,
Dum in alta
ducta per filium
Conscendisti
paternum solium,
In quo tandem
fiet iudicium
Populorum.

8. Ave, virgo,
regina siderum,
Luna, mortis
depellens Hesperum
Matutinum
ad mundi vesperum
Produxisti,
stella, luciferum,
Cum per tuum
nos visit uterum
Rex caelorum.

9. Ave, virgo,
praevisa caelitus,
Ab aeterno
thronus dispositus,
Quem ornavit
intus paraclitus,
Non invenit
praeter te penitus,
In qua patris
se unigenitus
Collocaret.

10. Ave, templum
caelestis curiae,
Sedes apta
regi iustitiae
Per te venit
de throno gloriae
Inclinato
monte potentiae,
Ut ad nostrae
vallem miseriae
Transmigraret.

11. Ave, in qua
regi complacuit,
Cum te terra
virtus evanuit,
Nam rex David
postquam refriguit
Sola senem
fovere meruit,
Quae prae cunctis
decens apparuit,
Sunamitis.

12. Ave, terra,
cui sputum miscuit
Pater, unde
lumen restituit
His, quos umbra
mortis detinuit,
Per te lassis
salutem tribuit
Is, qui moestis
olim condoluit
Ninivitis.

13. Ave, per quam
lux novi sideris
Lapsum nostri
respexit generis,
Visitando
clausos in inferis
Et eductos
de domo carceris
Secum victor
ad cives aetheris
Revocavit.

14. Ave, virgo,
Christi cenaculum,
In quo stratum
pudoris lectulum
Vir invenit
intrans ad parvulum
Sicque suum
in tabernaculum
Suscitatum
ad vitam populum
Reportavit.

15. Ave, per quam
redit haereditas,
Quae coronas
restaurat perditas,
Per te via,
vita et veritas
Vitae nobis
monstravit semitas,
In qua quies,
pax et securitas
Sunt paratae.

16. Ave, per quam
iudex clementiam
Mirificat
tenens iustitiam,
Dum offensus
reis dat veniam,
Iustis confert
et auget gratiam
Et conversos
transfert ad gloriam
Indilate.

17. Ave, per quam
terrena superis
Iunxit auctor
antiqui foederis
Inclinavit
caelos, ut veteris
Adae culpam
tollat a posteris,
Et descendit
per te, quae diceris
Iacob scala.

18. Ave, virgo,
lucerna Domini,
Suo pridem
dicata nomini,
Lampas apta
nostrae caligini,
Per quam dragmam
datam discrimini
Renovavit
remittens homini
Gesta mala.

19. Ave, mater,
in cuius gremio
Gabrielis
epithalamio
Caro nupsit
excelsi filio,
In quo novo
facto solstitio
Fulsit mundus
ex plenilunio
Ventris tui.

20. Ave, per quam
misit auxilium
Rex virtutum,
dux salutarium,
Hic sacerdos,
hic sacrificium
Patris in se
complens consilium,
Semetipsum
dedit in pretium
Gregis sui.

21. Ave, cunctis
praelata feminis,
Nomen tenens
matris et virginis,
Quam praeventam
dono dulcedinis
Coronavit
rex magni nominis
Super caelos,
unde non desinis
Nos tueri.

22. Ave, virgo
proles Davidica,
Laus Israel,
patrum spes unica,
Iam habitans
in aula caelica
Laudum audis
de caelis cantica,
In quam phalanx
cupit angelica
Intueri.

23. Ave, virga,
de caelo germinans,
Virga iugum
Aegypti terminans,
Sola mortis
virus eliminans,
Sola, quam rex
in altis dominans
Solus novit,
te solam nominans
Dignam flore.

24. Ave, terra
culturae nescia,
Sola caeli
compluta pluvia,
Iam pro spinis
producit lilia
Terra quondam
serpenti pervia,
Ex quo tua
perfudit labia
Man cum rore.

25. Ave, per quam
pactum cum homine
Firmat Deus
in suo sanguine,
Ut iam currat
sub tuo nomine
Exsul pacis
aperto limine,
Cum timenti
sis in discrimine
Turris fortis.

26. Ave, domus
decore praedita,
Dei sedes
ad austrum posita
In qua caeli
dragma recondita
Apud patrem
est interposita,
Ut evadat
gens dudum perdita
Poenas mortis.

27. Ave, salus
totius saeculi,
Dicant ergo,
dicant nunc singuli:
Ave, per quam
in ortu parvuli
De squalore
progressa stabuli
Nostri fines
intrat oraculi
Lux caelorum.

28. Ave, per quam
refloret spiritus,
Carni patet
ad regnum reditus,
Oleaster
olivae insitus
Per te fructum
fecit ut primitus,
Cum surrexit
flos primogenitus
Mortuorum.

29. Ave, dignum
Deo sacrarium,
In qua sedit
rex post diluvium,
Quo te lavit
ad refrigerium,
Tu desertum
siccum et invium,
Per quam suum
reduxit devium
Rex virtutum.

30. Ave, mater,
quae nostrum vespere
Tuo mane
mutasti prospere,
Nox praecessit
et, ecce, libere
Novae luci
se valet credere,
Qui se fructu
gaudet puerperae
Restitutum.

31. Ave, cuius
sol horologium
Intrans novum
facit solstitium,
Ut per carnis
electuarium,
Morbum curet
in nobis regium,
Quem induxit
in caput hostium
Ultor legis.

32. Ave virgo,
quae tuos eripis,
Dum in throno
locata principis,
Quem de caelo
transmissum concipis,
Regem oras
et nato praecipis
Et gravatam
super nos excipis
Manum regis.

33. Ave, caelum,
factum divinitus,
Quod depingit
excelsi digitus,
Firmat pater,
ornat paraclitus,
Ex tunc pluit
collatum caelitus
Man cum rore,
dies est redditus
Orto sole.

34. Ave, legis
clausa sub modio,
Lux refulgens
de rubi medio,
Rege servum
sub tuo radio,
Ne me mortis
turbet confusio,
Ad te curro,
qui solam sitio
Te cum prole.

35. Ave, virgo,
dux nostri cunei,
Turris, in qua
dependent clipei,
Quibus hostis
cedunt aculei,
Sume scutum
et arma fidei,
Ut possimus
ad castra revehi
Cum tropaeo.

36. Ave, domus
praeclara titulis,
De qua prodit
promissus saeculis,
Fons diversis
apertus rivulis,
Qui sedabit
sitim in singulis,
Cum iustorum
in tabernaculis
Psallent Deo.

37. Ave, lumen
post aequinoctium
Matris ortum
intra praesepium,
Novae lucis
educens radium,
Quam a primo
dierum omnium
Lux signavit
ad lucem gentium
Nascituram.

38. Ave, vestis
regalis fimbria,
Cuius tactu
stat immunditia
Sicut dudum
in sanguinaria,
Incurvatus
miser per vitia
Nescit viam
nisi te praevia
Post iacturam.

39. Ave, cuius
ventris in loculo
Nomen patris
inscriptum calculo
Formam reddit
antiquam saeculo,
Nec iam homo
sub mortis titulo
Transit, ex quo
novus de stabulo
Sol illuxit.

40. Ave, per quam
sub veste pauperis
Regis proles
admixta miseris
Lacum subit
et faecem carceris,
In quo nostri
livorem vulneris
Sui tersit
unguento lateris
Et obduxit.

41. Ave, cuius
intra cubiculum
Parvo redit
vitae spiraculum,
Dum accedens
Iesus ad loculum
Nostri tulit
doloris lectulum,
In te sibi
iungens corpusculum
Nostrae mortis.

42. Ave, vitae
fons indeficiens,
Fons de domo
Dei progrediens,
Ad te curro
te solam gestiens,
Fons in porta
Bethlem scaturiens,
Quem in bello
petebat sitiens
Manu fortis.

43. Ave, stella,
quae lumen pauperum
De secreto
producis viscerum,
Lux emittens
vitae luciferum,
Cuius splendor
ortus ad vesperum
Suo mane
fugavit Hesperum
Primae matris.

44. Ave, virgo,
per quam rex siderum
Patrum complet
promissa veterum,
Rerum signa
solvens et operum
Dum recurrit
vita per puerum,
Quem in tuum
transfudit uterum
Sinus patris.

45. Ave, caeli
digna palatio,
Nostri regis
apta coniugio,
Ut in Vasthi
locata solio
Tuam salves
gentem a gladio,
Sola vultus
ex privilegio
Regi grata.

46. Ave, sancto
fecunda spiritu,
Urbs beata,
quam in circuitu
Vallat torrens,
ne carnis strepitu
Frangi possis,
in regis transitu
Regi clauso
pudoris aditu
Reserata.

47. Ave, per quam
sub carnis trabea
Clausos solvit
iudex de fovea,
Ut sit heres
lucis ut antea,
Quem delusum
fraude viperea
Sub fornace
tenebat ferrea
Dux peccati.

48. Ave, porta
per quam sol radium
Nostrum fudit
in sanctuarium,
Dum rex suum
per ventris ostium
Templum intrans
pacis fert nuntium,
Ne iam ultra
formident gladium
Desperati.

49. Ave, de qua
procedit victima,
Qua redempta
consurgit anima
Per te dragma
recurrit decima,
Per te redit
ovis centesima,
Ubi tuta
depascit azyma
Veritatis.

50. Ave, Sion,
de cuius solio
Surgit infans
decore regio,
Tu vas novum
plenum mysterio,
Quod cum sale
mersum in fluvio
Gustum primae
tulit de medio
Vetustatis.

Secunda Quinquagena.

1. Ave, per quam
spero restitui,
Cum ad vitam
resurgent mortui,
Quod in Eva
male distribui,
Tunc gaudium
dabis auditui,
Ut te possim
et tuo perfrui
Fructu tecum.

2. Ave, mitis
oliva gloriae,
Fructum ferens,
cuius deliciae
Gustum habent
plenum esurie,
Cum descrescens
crescat cotidie,
Ubi fratres
pascit meridie
Ioseph secum.

3. Ave, virgo,
salutis baiula,
Sicut vetus
signavit tabula,
Dum ascendens
ut fumi virgula
Florem defers
de caeli specula,
Cuius odor
detersa macula
Reddit vitam.

4. Ave, digna
Deo iuvencula,
Per quam prima
recurrunt saecula.
Sua Samson
arat in vitula,
Dum ad nostra
solvenda vincula
Caeli profers
de ventris cellula
Margaritam.

5. Ave, pacis
columba redditae,
Felle carens,
dum sine fomite
Mersis defers
sub mortis gurgite
Ramum pacis
et vitae perditae,
Quem de tuo
produxit stipite
Radix Iesse.

6. Ave, virga
fecunda nucleo,
Qui devicto
mortis aculeo
Suos solvit
de nervo ferreo,
Nec iam lapsum
ut prius timeo,
Quem virtutis
obumbras clipeo
Indefesse.

7. Ave, cuius
ingressus vasculum
Orbis factor
per crucis baculum
De caverna
propulsat regulum,
Novi regis
effecta ferculum,
In quo suum
nunc regit populum
In salute.

8. Ave, per quam
succurri misero,
Sperat miser
errans ab utero,
Qui ad mortem
gressu praepostero
Currens nomen
regale peiero,
Sub Heliae
iacens iunipero
Dissolute.

9. Ave, mater sanctae spei,
Regis sponsa, cella Dei,
Tibi psallam, scala rei,
Per quam mihi memor mei
Dux caelestis aciei
Misit adiutorium.

10. Ave, porta regi grata,
Per quam transit calceata
Virtus patris ex te nata,
Ut resurgat innovata
Idumaea desolata
In figura gentium.

11. Ave, petra praeelecta,
Per quam dudum plebs deiecta
Exaltatur fide recta,
Nulla viri manu secta,
In quam templi sarta tecta
Princeps pacis terminat.

12. Ave, parens sine pari,
Valde te nos venerari
Laude decet singulari,
Per quam caelo, terrae, mari
Ex superno salutari
Laudem Deus germinat.

13. Ave, caeli margarita,
Terra sulco non attrita,
Per quam nobis vera vita,
Diu votis expetita,
Christus datur custodita
Ventris pudicitia.

14. Hic natura sic procedit,
Perscrutando victa redit,
Ius naturae caelo cedit,
Dum stirps sancta florem edit,
Dicat ergo, qui sic credit:
Ave, plena gratia.

15. Ave, parens contra morem,
Terra caeli bibens rorem,
Germinasti salvatorem,
Virgo Deum, virga florem,
Sic bos suum possessorem
Parit intra stabulum.

16. Ave, decus puellare,
Stella maris absque mare,
Caeli ferens luminare,
Maris iter singulare,
Per quod facit transmeare
Legislator populum.

17. Ave, terra benedicta,
Ne vocetur derelicta
Terra dudum maledicta,
Porta patet interdicta,
Ex quo cessit mors devicta
Crucis beneficio.

18. Ave, in qua sub momento
Pallet aurum ex argento,
Satum celans sub fermento,
Dum relicto firmamento
Sol se carnis indumento
Tuo vestit gremio.

19. Ave, per quam urbs superna
Ventris fulget ex lucerna,
In lege, qua sempiterna
Sede regnant in paterna,
Quos lex mortis ad inferna
Ab antiquo traxerat.

20. Ave, per quam lapsum genus
Surgit, dives fit egenus,
Venter tuus ager plenus,
Ex quo prodit flos amoenus,
Sub quo perdit alienus
Praedo, quod invaserat.

21. Ave, virgo, cuius pectus
Caeli replet architectus,
Ne desperet iam proiectus,
Cum in ligno sit erectus
Legis serpens, ut senectus
Renovetur saeculi.

22. Ave, vellus Deo notum,
Rore caeli madens totum,
Nil committens contra votum,
Nullum carnis passa motum,
Aquae vivae hauris potum
In salutem populi.

23. Ave, per quam est renata
Pax cum nato, pacis nata,
Dum terrenus fide data
Terra caelo coaptata
Fit caelestis relegata
Veteri discordia.

24. Ave, per quam plebs adiuta
Te tuente currit tuta
Nec iam morti dat tributa,
Rosa nata de cicuta,
Cuius morte distributa
Sunt armati spolia.

25. Ave, virgo, virga zeli,
Viam pandens Israeli,
Mons ostensus Danieli,
In quo templum regi caeli
Fit legato sub fideli
Ornante paraclito.

26. Ave, sacro vernans flatu,
Nardus, cuius odoratu
Tractus redit minor natu,
Primo mota sub reatu
Confirmatur terra statu
Libertatis reddito.

27. Ave, cella grata Deo,
Locus aptus Elisaeo,
Ut restringat se sub eo
Et devicto Philistaeo
Pacem nobis cum tropaeo
David noster referat.

28. Ave, mitis, ave, pia,
In qua mare cum Maria
Dulci sonat harmonia,
Praeparata regi via,
Qua de mundi phantasia
Nos ad vitam transferat.

29. Ave, petra singularis,
Quae intacta salutaris
Aquae fontem illis paris,
Quos post cursum huius maris
Sublimabit in praeclaris
Superna promissio.

30. Ave, per quam rex salutem
Fecit crucis per virtutem,
Luce creans iuventutem,
Nec est ultra, cur me putem
Ob antiquam servitutem
Destinatum gladio.

31. Ave, vitis, arbor vitae,
Vitae botrus, de te vite
Prodit agnus sine lite,
Cuius nobis corpus mite
Potum mittit, quem nunc rite
De altari sumimus.

32. Ave, verbi vas arcanum,
Mundo ferens caeli granum,
Cuius odor reddit sanum,
Cuius sapor ius profanum
Prorsus tollit, quod per manum
Primae matris hausimus.

33. Ave, per quam rex egeno
Iudicavit, cum in foeno
Se coniunxit gemma caeno,
Ut reddatur iure pleno
Servitutis rupto fraeno
Liber servus Domini.

34. Ave, de qua lex naturae
Satis stupet, quae iuncturae,
Quis sit ordo geniturae,
Quod pudoris salvo iure
Se creator creaturae
Unit, Deus homini.

35. Ave, virgo quam privatis
Sede primae dignitatis
Dux praefecit bonitatis,
Ut te duce cum beatis
Hortum intret voluptatis
Amota custodia.

36. Ave, virga, grata flori,
In qua contra legem thori
Man descendit iunctum rori,
Dum pax lege meliori
Reum negat dignum mori
Favente iustitia.

37. Ave, cella plena favi,
Cuius prodit ex conclavi,
Ad quem pressus carne gravi
Per te meum cor levavi,
Ad te clamo, quam amavi
A primaevo tempore.

38. Ave, dudum concupita,
Urbs in monte sancto sita,
In quam contra legis scita
Legislator intrat ita,
Quod post fructum insignita
Manes floris decore.

39. Ave, per quam vita mortem,
Morte vicit fortis fortem,
Cum deplorans nostram sortem
Nostrae sortis se consortem
In te facit, ut exsortem
Primae sorti redderet.

40. Ave, virgo, quam elegit
Rex in thronum, qui nos regit,
Opus tale nullus egit,
Cum sic in te se collegit,
Quod pudoris non effregit
Ebur, cum ascenderet.

41. Ave, per quam salus crevit,
Cum ros caeli te replevit,
Hic est ille, qui non sprevit
Nostrum genus, sed complevit
In te sola, quae decrevit
Ab aeterno fieri.

42. Ave, per quam in fornacem
Rex descendit ferens pacem,
Novam stella parit facem,
Rorem lucis efficacem,
Qui conturbat contumacem
Exactorem inferi.

43. Ave, cuius in factura
Stupet omnis creatura,
Tota pulchra, tota pura,
Quae cum rege paritura
Iure tenes regni iura,
Cui nil in te displicet.

44. Ave, virgo, cuius natus
Est ex servo rex creatus,
Cum post mortem est renatus
Illi regni principatus,
In quo dudum iudicatus
Novus iudex iudicet.

45. Ave, virgo tangens caelum,
Fructum ferens intra velum,
Qui Iudaeae passus zelum
Fert iniuste mortis telum,
Ut transducat sic camelum
Per foramen lateris.

46. Ave, per quam delinquenti
Parcit virga testamenti,
Dum ardori venienti
Rorem infers, in quo genti
Regnum pandit revertenti
Auctor novi foederis.

47. Gaude, terra, caelum, plaude,
Venit iudex dignus laude,
Cui delusum caeca fraude
Reum solvit, ergo gaude,
Felix homo, dic et aude,
Dic: ave, laus virginum.

48. Ave, per quam lux illuxit,
Quam superna lux reduxit,
O quam felix, de qua suxit
Potum lactis, qui destruxit
Claustra mortis, ubi luxit
Diu genus hominum.

49. Ave, lignum incombustum,
Visu pulchrum et venustum,
Lignum mortis pellens gustum,
Dum dilectus suum iustum
Revelavit per angustum
Tui ventris aditum.

50. Ave, thronus novi regis,
Tu columna novae legis,
Quae sub nube solem tegis,
De te ductor sui gregis
Vocem suis nunc collegis
Dat per unigenitum.

Tertia Quinquagena.

1. Ave, lucis iter rectum,
Iter ducens ad dilectum,
Porta caeli, quae proiectum
Regis ducis ad conspectum,
Quem Aegyptus hic infectum
Sua tenet palea.

2. Ave, via Deo nota,
Tota decens, pulchra tota,
Ut columba lacte lota,
Per quam currit plebs devota,
Per quam intrat iam amota
Paradisi romphea.

3. Ave, per quam misereri
Sion via venit veri,
Ut iam possit ovis quaeri,
Dragma reddi mulieri
Et in nata removeri
Parentis opprobrium.

4. Ave, terra caelum facta,
In qua caeli lux contracta
Sedem fecit te intacta,
Per te mortis lege fracta,
Porta vitae patefacta
Introducit devium.

5. Ave, luna sole plena,
Per quam fulsit lux serena,
Quae devicta mortis poena
Reos solvit de catena,
Quos in domo aliena
Princeps mortis clauserat.

6. Ave, nubes verae lucis,
Digna mater digni ducis,
Sub quo tuos hinc transducis
Per columnam suae crucis
Fracta testa novae nucis,
Quam stirps Iesse fuderat.

7. Ave, per quam destitutum
Visitavit rex virtutum
Ventrem intrans impollutum,
Ne iam frangant restitutum
Mundi later, carnis lutum,
Palea superbiae.

8. Ave, sponsa regi cara,
Princeps gentis nostrae Sara,
Cuius proles hic in ara
Crucis passa tot amara
Suos pascit ex praeclara
Mensa carnis propriae.

9. Ave, terra, cuius fructus
Sursum caelis est inductus,
Fugit dolor, cedit luctus,
Cum caelestis aquaeductus
Fontem profert, cuius ructus
Mundum replet gloria.

10. Ave, mater salvatoris,
Te laus decet nostri oris,
Quae mendicum stantem foris
Sursum infers caeli choris,
Cum in ortu novi floris
Nova facis omnia.

11. Ave, virgo, quae sanctorum
Iubar paris viri thorum
In delicto nesciens,
Fons signatus, fons hortorum,
De quo bibit angelorum
Chorus semper sitiens,
De caelo suscipiens,
Quem profudit sinus patris,
Virgo tenes nomen matris,
Matris opus nesciens.

12. Ave, via puritatis,
Per quam venit desperatis
Promissa redemptio,
Fracta quidem Evae ratis
Nos in huius tempestatis
Demersit naufragio,
Sed sub stellae radio
Mare transit gens novella,
Pharaonis duce stella
Subtracta imperio.

13. Ave, per quam est exortum
Lumen rectis, cuius ortum
Petebant in tenebris
Hic, qui per te lucis portum
Sunt ingressi post absorptum
Virus culpae funebris,
Nec carnis illecebris
Florem tibi scis extortum,
Cum intravit ventris hortum
Virga caelo celebris.

14. Ave, per quam gemma limum,
Factor opus, summus imum
Erexit de stercore,
Ut iam regnet sicut primum
Dragma squalens intra fimum,
Corrupta sub arbore
Pleno gestans pectore
Verbum vitae breviatum
Ceu prophetam incurvatum
Pro defuncti corpore.

15. Ave, cuius ope freta
Servitute iam completa
Nova generatio
Munda transit mundi freta,
Quam decursa vitae meta
Lucis capit regio,
Sub Heliae pallio
Per Iordanem it propheta,
Cum te duce mundum laeta
Nostra transit contio.

16. Ave, per quam ex inferno
Meam missus de superno
Liberavit animam,
Quam praevidit ab aeterno,
Qui praecepto se paterno
Patri fecit victimam.
Dragmam quaerens decimam
Se sub testa lux includit,
Sic inclusa lux excludit
Mortem, lapsum, lacrimam.

17. Ave, per quam retributa
Vita redit, cum induta
Virtute altissimi
Natum paris impolluta,
Per quem possit destituta

Gens a morte redimi,
Primi et purissimi
Fructus eius, qui post letum
Novum secum refert coetum
De manu nequissimi.

18. Ave, per quam vitae pactum
Verbum in te caro factum
Transgressori statuit,
Ne iam mortis sciat actum
Regnum videns patefactum
His, quos umbra tenuit,
Baculum deposuit
Helisaeus iam confractum,
Dum per carnis rex contactum
Pietatem induit.

19. Ave, de qua virtus exit,
Cuius dextra nos erexit,
Virtus unigeniti,
Qui super nos intellexit
Illos salvans, quos illexit
Amor ligni vetiti;
Per te vitae redditi
Victo mortis rege gaudent,
Ergo restat, ut te laudent
Quasi modo geniti.

20. Ave, per quam nova frui
Coepi luce fructus tui
Mediante uteri,
Ne sim ultra, sicut fui,
Cum offensa matris sui
Mancipatus carceri,
Nam in ortu pueri
Memor pater verbi sui
Me reduxit, unde rui
Sub parente veteri.

21. Ave, virgo, quae per natum
Dignitatis primae statum
Prima vestis specie,
Ne iam plangat prolongatum
Suum exsul incolatum,
Dum largitor veniae
Immemor iniuriae
Bovem mactat saginatum,
Ut reducat exturbatum
Post damna substantiae.

22. Ave, virgo post ingressum
Verbi, virgo post egressum
Nulli patens homini,
Sic et olim per accessum
Flammae rubum nil perpessum
In figura memini,
Verbo parans Domini
Locum viris inaccessum,
Nec sic carnis est depressum
Decus aptum virgini.

23. Ave, vitae via certa,
Per quam dudum gens deserta
Laeta currit hodie,
Cum iam dragma sit reperta,
Ovi lapsae sit aperta,
Porta domus regiae,
Dum sub carnis specie
Patris virtus adoperta
Nostrae statum est experta
Sortis et miseriae.

24. Ave, per quam requirendi
Vultum patris, quem offendi,
Mihi datur copia,
In quam solam me suspendi,
Per quam lignum apprehendi,
In quo fit iustitia;
Sub Iudith Bethulia
Liberatur cum tropaeo,
Sub te, sola grata Deo,
Consurgit ecclesia.

25. Ave, virgo, munda mente,
Carne decens, a potente
In cantu angelico
Mundi rapta de torrente
Velut arca prosequente
Sacerdotum cantico,
Sub qua ruit Iericho,
Primo lapsus in parente,
Ne demergat me repente
Torrens mortis, supplico.

26. Ave, Sion, mons insignis,
Sion, in qua fervet ignis
Caritatis unicae,
Quae lapillum de te gignis,
Figurarum dudum signis,

Provisum prophetice,
Servo tuo prospice,
Ne divisus a benignis
Digne ruat cum indignis
Sub extremo iudice.

27. Ave, cuius mane laetum
Nostrae noctis tersit fletum
Orto lucis radio,
Sub quo crucis per secretum
Scriptum mortis est deletum
In virtutis brachio,
Ex tunc novo gaudio
Nostrum fuit cor repletum,
Cum dedisti mundo fetum
Sub caelesti nuntio.

28. Ave, per quam lucis aedes
Novi Christi coheredes
Intrant ab exsilio,
Ut stent ibi nostri pedes,
Ubi regi iuncta sedes
In stellato solio,
Sic proscripto filio
Stolam reddit, fructus alvi
Merces redditur, qua salvi
Fiunt digni bravio.

29. Ave, decus mulierum,
Noctis decor, lux dierum,
Per quam mundi fabrica,
Per quam constat ordo rerum,
Vitis vitae fundens merum,
Vitis Ioseph mystica;
Sponsa sponsi unica,
Novi regis nova nupta,
Regem paris incorrupta
In voce angelica.

30. Ave, per quam post expletam,
In qua currit, vitae metam
Exsul intrat patriam,
Ergo vitam da quietam,
Pro qua peto, pro qua petam,
Da gerendi gratiam,
Ut ad regis curiam
Manum feram sic repletam,
Ne pro vitae fructu metam
Mortis ignominiam.

31. Ave, munda, grata mundo,
Qui te mundam in hoc mundo
Invenit prae ceteris,
Ad te clamo de profundo,
Vocem audi, quam effundo
De profundo carceris,
Nam dux nostri generis
Me reclusit in hoc fundo
Pactum mortis ineundo
Cum auctore sceleris.

32. Ave, cuius exaltatum
Cor non fuit nec ingratum,
Cum intra cubiculum
Ad te verbum est delatum,
Sed permansit illibatum
Pudoris signaculum,
Dum ad nostrum parvulum
Ventris tui grande stratum
Novus auctor sanitatum
Intravit cenaculum.

33. Ave, dudum praesignata,
Legis arca deaurata,
De hoc nequam saeculo
Intra velum transportata
Et in regis collocata
Digne tabernaculo,
Lignum sine scrupulo,
Auro caeli copulatum,
In te dicta complet vatum
Ventris clausum vasculo.

34. Ave, sacri vas unguenti,
Quod in oram vestimenti,
Descendit a capite,
Dans medelam laesae menti,
Dum refundit paenitenti
Spem salutis perditae,
Cultu nitens divite,
Ora nostrae facta vestis
Regem caeli carne vestis
Pudore superstite.

35. Ave, per quam interdictum
Primae matris ob delictum
Regis patet atrium,
Qui reducens derelictum
Fit pro nobis maledictum

Et plebis opprobrium,
Tibi dent obsequium,
Quibus mundi post conflictum
Ventris tui benedictum
Fructum das in pretium.

36. Ave, nubes grata soli,
In qua sola sibi soli
Solium sol repperit,
Ab extremo tracta soli,
In supremo sita poli
Nec tamen sol deserit
Lucem, cum se conserit
Nostrae carni, nostrae moli,
Nec acceptus novae proli
Flos pudoris deperit.

37. Ave, virgo, quae complesti
Luctum nostrum, dum caelesti
Credidisti nuntio,
Per quam modo plaudunt maesti,
Dum recurrunt dies festi,
Dies pleni gaudio,
Quibus ab exsilio
Gaudent Sion restituti,
Quos nec opus gravat luti
Nec vetus confusio.

38. Ave, per quam ius antiquum
Revocatur, dum iniquum
Sternit Dei dextera,
Quae confregit inimicum,
Ex tunc novum per amicum,
Via patet libera;
Praedux maris altera,
Tuis pandis maris siccum,
Ne declinent in obliquum
Per Aegypti opera.

39. Ave, virgo, splendor mundi,
In qua nocti sic infundi
Lux superna voluit,
Quod ex nocte nil immundi
Lux contraxit nec confundi
Lux sub nocte potuit,
Nova lux emicuit
Nostrae noctis in profundo,
Cum exortum regem mundo
Vox caelestis innuit.

40. Ave, cuius intra tectum
Nostrum facit ad profectum
Sol illustrans sidera
Umbram carnis per obiectum
Nec ex umbra scit defectum;
Tu, lucis puerpera,
Nova carnis hedera
Novum Ionam gestas tectum,
Quem de mari hoc eiectum
Remittis ad aethera.

41. Ave, cuius intra sinum
Clausum sidus matutinum
Patri sacrificium
De se facit vespertinum,
Opus agens peregrinum,
Ut reformet proprium
Lex leprae contagium,
Lignum purgat per cedrinum,
Dum crux virus serpentinum
Expellit per filium.

42. Ave, cuius sic honestas
Regem movit, quod maiestas
In te venit regia,
Tu post matrem sola restas,
Sola nobis sedes praestas,
Ubi de custodia
Eductus plenaria
Ligni datur iam potestas,
Cuius esum non egestas
Sequitur sed gloria.

43. Ave, quam sic introivit
Fructus vitae, per quem vivit
Pauper in exsilio,
Quod iacturam flos nescivit,
Cum intra te se univit
Rosa caeli lolio,
Meditatur ratio
Et inquirit, quae audivit,
Quod ad servos rex exivit
Clauso ventris ostio.

44. Ave, per quam nos revisit,
Qui de alto manum misit
In cavernam reguli,
Quem delusit et derisit,
Quem devicit et elisit

Per virtutem parvuli,
Hic ab ortu saeculi
Regnum patris, quod promisit,
Benedictis iam divisit
In sorte funiculi.

45. Ave, per quam derelicto
Trinitatis ex condicto
Subvenitur pauperi,
Nec se patris pro delicto
Primo laesam maledicto
Terra potest conqueri,
Dum respirant inferi
Morte mortis rege victo,
Et de fructu benedicto
Saginantur superi.

46. Ave, per quam compediti
Duce nato se dimitti
Gaudent pace reddita,
Iam subiecti iugo miti,
Iam cum pullo verae viti
Connexi per merita,
Patet lucis semita,
Per quam currunt nunc in siti,
Donec regni concupiti
Lux recurrat perdita.

47. Ave, per quam medicina
Fraude laesis serpentina
Venit ex oraculo,
Cum sub nube matutina
Nostrae nocti lux divina
Mixta fulsit saeculo
De pudoris lectulo;
Plane felix officina,
De qua fluxit haec resina
Eroganda populo!

48. Ave, virgo, grata nuci,
Stella suae placens luci,
Regis alti ianua,
Porta soli patens duci,
Per quam vitae dux reduci
Vult oves ad pascua,
Perit virgo fatua
Per hanc portam introduci,
Ne proiecta flammae truci
Tradar lampas vacua.

49. Ave, virgo, cuius fetus
In te complet, quidquid vetus
De se spondet litera,
In te vatum silet coetus,
Postquam agnus hic mansuetus
Nostra lavit scelera,
Transierunt vetera,
Non est dolor, non est fletus,
Cum iam sugat servus laetus
Novae matris ubera.

50. Ave, splendor angelorum,
Cuius odor unguentorum
Ascendens de Libano
Sedes transit seniorum,
Dulcem sponso sonans chorum
In chordis et organo,
Tu cum carnis tympano
Introgressa caeli chorum,
Micas mensae dominorum
Mitte foras orphano.

51. Ave, decus saeculorum,
Caelisplendor, laus sanctorum,
Dulce melos hominum
Fons salutis, hortus florum,
Porta vitae, via morum,
Virgo gemma virginum,
In te laudent Dominum,
Quibus iudex meritorum
Per te sedes beatorum
Dat post vitae terminum.

Cod. Duacen. (ol. Marchianen.) 49. saec. 13. in. — III 16, 8 inclusit. — 17, 5 quam. — 48, 9 proiectam. — Eigentümlich ist dem Psalter, dafs der Wechsel der Rhythmen nicht mit der Quinquagene, sondern etwas später eintritt. Die Handschrift, der er entnommen, enthält Werke von Alanus Insulensis und Nicolaus Tornacensis. Der Psalter wäre des erstern nicht unwert; er erinnert mehrfach nach Inhalt und Form an das Weihnachtslied desselben Autors.

II. Psalterium beatae Mariae V.

Prima Quinquagena.

1. Ave, lignum
excelsum gloriae,
Secus aquas
plantatum gratiae,
Cuius nunquam
defluxit folium,
Quia virgo
gessisti filium.

2. Ave, regis
aeterni civitas,
Cuius virtus,
cuius auctoritas
Regit gentes
in virga ferrea
Et confringit
ut vasa testea.

3. Ave, causa
salutis hominum,
Cuius clamor
factus ad Dominum
Exaudiri
de monte meruit,
In te carnem
cum verbum induit.

4. Ave, virgo,
quae de caelestibus
Ostendisti
bona hominibus
Quos frumento,
vino et oleo
Satiasti
partu virgineo.

5. Ave, mater
aeterni principis,
Verba nostra
quae pie percipis,
Tuae scuto
benevolentiae
Coronemur
in regno gloriae.

6. Ave, salus
infirmi hominis,
Tui, quaeso,
vim medicaminis,
Quod medetur
cunctis languoribus,
Conturbatis
infundas ossibus.

7. Ave, mater
virgo concipiens,
Fac, ne iudex
iustus et patiens
Mentis nostrae
perscrutans angulos
Irascatur
per dies singulos.

8. Ave, cuius
magnificentia
Supercrescit
et transit omnia,
Tua, virgo,
nam suxit ubera,
Qui fundavit
lunam et sidera.

9\. Ave, thronus,
et sedes gratiae,
Thronum enim
iudex iustitiae
Tuum sibi
paravit uterum,
Non oblitus
clamorem pauperum.

10\. Ave, templum
virtutis caelicae,
Pia mater,
egenos respice,
Ne nos hora
supremi exitus
Procellarum
involvat spiritus.

11\. Ave, de qua
surgens rex gloriae
Nostrae dedit
finem miseriae,
Cuius casta
narrant eloquia,
Castae matris
quanta sint gaudia.

12\. Ave, mater
eius, qui tribuit
Nobis bona,
cum in te latuit,
Psalle, virgo,
illius nomini,
Per te vitam
qui dedit homini.

13\. Ave, pia,
viam te credimus,
Quam invenit
bonam altissimus,
Cum non esset,
bona qui faceret
Vel qui Deum
corde requireret.

14\. Ave cuius
in tabernaculo
Habitavit,
qui pacem saeculo
Nuntiavit,
quem sine macula
Protulisti
de ventris cellula.

15\. Ave, Christi
pars et hereditas
Notas nobis
fac vitae semitas,
Ut in tua,
felix puerpera,
Delectemur
in fine dextera.

16\. Ave, potens
caelorum domina,
Nostras igne
mentes examina
Ne nos male
pro malis meritis
Leo saevus
voret in abditis.

17\. Ave, mater
aeterni luminis,
Firmamentum
et virtus hominis
Tui fructu
salvemur uteri
Ne nos premant
dolores inferi.

18\. Ave, cuius
de tabernaculo
Sol et dies
procedens saeculo
Inclinavit
nocti scientiam
Lucis novae
dans caecis gratiam.

19\. Ave, mater
exorans filium,
Ut de sancto
mittat auxilium,
Ne sub nostris
cadamus hostibus,
Qui in equis
instant et curribus.

20. Ave, mundi
totius gaudium,
Cordis nostri
quae desiderium
Tribuisti
in tuo filio,
Non fraudasti
vitae solacio.

21. Ave, mater
intacta filii,
Cuius membra
foderunt impii,
Cuius carnem
pro vita saeculi
Obsederunt
cum tauris vituli.

22. Ave, mundum
vas et virgineum,
Fundens nobis
impinguens oleum,
Cuius nos sic
impinguet gratia,
Ut sequatur
misericordia.

23. Ave, orbis
terrarum domina,
Super mare
potens et flumina,
Cuius mira
virtute gratiae
Introivit,
ventrem rex gloriae.

24. Ave, pia,
in qua spem posui
Et quam tota
die sustinui,
Intra tuam
misericordiam
Meam, quaeso,
dele malitiam.

25. Ave, virgo
munda prae omnibus,
Inter mundos
quae lotis manibus
Introisti
ad aram Domini,
Summo templum
effecta numini.

26. Ave, orbis
illuminatio,
Salus nostra,
vitae protectio,
Tuum nobis
confer auxilium,
Si exsurgat
contra nos proelium.

26 b. Ave, pia,
reducens exsules,
Pro me unam
a Christo postules,
Ut in domo
eius inhabitem
Et te templum
illius visitem.

27. Ave, cuius
caro refloruit,
Florens florem,
quae nunquam aruit
Placa tuis
auctorem precibus,
Ne nos tradat
cum peccatoribus.

28. Ave, domus
Dei et atrium,
Super aquas
ad cuius filium
Maiestatis
Deus intonuit,
In quo sibi
bene complacuit.

29. Ave, virgo,
cuius solacium
Planctum mundi
vertit in gaudium,
Saccum, quaeso,
concide veterem
Veste nova
decorans pauperem.

30. Ave, quae nos
de mortis laqueo
Eduxisti
partu virgineo,
Quandocunque
ducar ad exitum,
Meum tibi
commendo spiritum.

31. Ave, cuius
me sanet unctio,
Notum tibi
delictum facio,
In quo diu
ossa inveterant,
Carnis motus
menti dum imperant.

32. Ave, virgo,
felix puerpera,
Cuius cuncta
in fide opera,
Nam tu mater
misericordiae
Germinasti
fructum iustitiae.

33. Ave, salus
in omni tempore,
Casto Christum
circumdans corpore,
Qui suorum
intendens lacrimas
Nostras pie
redemit animas.

34. Ave, cuius
caro virginea
Scutum nobis
fuit et framea,
Qua nos Christus,
cum eam induit,
Fortiorum
de manu eruit.

35. Ave, de qua
fons vitae defluit,
Peccatorum
qui sordes abluit,
Cuius lumen
videmus lumine,
Sub alarum
nos serva tegmine.

36. Ave, cuius
ducatu hominum
Diriguntur
gressus ad Dominum,
Manum nobis
supponas, petimus,
Ne laedamur,
cum ceciderimus.

37. Ave, cuius
nos sanet puritas,
Quia non est
in nobis sanitas,
Ut sanatis
constet, quod gemitus
Noster a te
non est absconditus.

38. Ave, munda
verbo et opere,
Ne in lingua
delinquam temere,
Ori meo
pone custodiam,
Ut novica
loqui fastidiam.

39. Ave, mater
regis iustitiae,
Nos de lacu
educ miseriae
Et ad Christum
recto duc tramite,
Qui scriptus est
in libri capite.

40. Ave, mater,
intende pauperi,
Qui sub veste
mendicat veteri,
Et in die
mala nos libera,
Nostra iudex
ne libret scelera.

41. Ave, vitae
fons, quem desidero,
Cuius rivus
ex tuo utero
Nos emundat
a sorde maxima;
Quare ergo
tristis es, anima?

42. Ave, templum
lucis perpetuae,
Nos a gente
dolosa erue,
Quae, ut vitam
orares homini,
Introisti
ad aram Domini.

43. Ave, potens
in cuius nomine
Malignorum
spreto molimine
Triumphamus
devictis hostibus
Et salvamur
de affligentibus.

44. Ave, regis
domus eburnea,
Foris candens
et intus aurea,
Quam virtutum
varietatibus
Rex decoram
fecit prae omnibus.

45. Ave, cuius
Deus refugium,
Iuncta virtus
est adiutorium,
Quae virtutum
tenens fastigia
Super terram
ponis prodigia.

46. Ave, virgo,
quae plaudis manibus
Subiectisque
gaudes de gentibus,
Tuam nobis
ostende faciem,
Cuius Deus
dilexit speciem.

47. Ave, Dei
mons sive civitas,
Ad te nostras,
converte semitas
Ut in tuis
cognosci domibus
Mereamur
cum caeli civibus.

48. Ave, virgo,
per cuius meritum
Evaserunt
mortis interitum,
Quos redemit
de manu inferi
Tui germen
et fructus uteri.

49. Ave, cuius
ex Sion species,
Cuius ut sol
decora facies,
Unde venit
deorum dominus,
Ut humanum
deleret facinus.

50. Ave, mater
misericordiae,
Miserere
nostrae miseriae,
Miserere,
quia peccavimus,
Quia malum
coram te fecimus.

Secunda Quinquagena.

1. Ave, cuius
   me regat gratia,
   Ne sim potens
   in iniustitia,
   Adiutricem
   meam te posui,
   Ne me sinas
   in fine destrui.

2. Ave, celsa
   virtutum apice,
   Tu de caelo
   super nos aspice,
   Fac ad bonum
   promptos et habiles,
   Quia facti
   sumus inutiles.

3. Ave, sancto
   fecunda germine,
   Salvum me fac
   in tuo nomine
   Opem, quaeso,
   praesta celerrimam,
   Meam fortes
   ne quaerant animam.

4. Ave, cuius
   quaero subsidium
   Conturbatus
   a voce hostium,
   Qui in ira
   turbati rugiunt,
   Sed te matre
   iubente fugiunt.

5. Ave, mundi
   lumen et oculus,
   Senescentis
   naturae baculus,
   Miserere
   mei, spes veniae,
   Quem conculcant
   hostes cotidie.

6. Ave, potens,
   casta, mitissima,
   Mea in te
   confidit anima,
   Tu de caelo
   mitte solacium,
   Calcantes me
   da in opprobrium

7. Ave, mater,
   et servos libera,
   Quorum manus
   concinnant scelera,
   Ea per te
   salvator deleat,
   Ne nos ira
   vivos absorbeat.

8. Ave, regnans
   cum caeli principe,
   Inimicis
   meis me eripe,
   Preme fortes,
   qui in me irruunt
   Et furorem
   suum exacuunt.

9. Ave, mater,
   cuius in filio
   Sanata est
   nostra contritio
   Opem praesta,
   tui muniminis
   Vana enim
   est salus hominis.

10. Ave, felix
    in mulieribus,
    Ad quam clamo
    de terrae finibus,
    Fac, ut regis
    intrans cubiculum
    Psalmum tibi
    dicam in saeculum.

11. Ave, cuius
    susceptor Dominus,
    Mihi, mater,
    adesto comminus,
    Quando iudex
    in die aspera
    Reddet cuique
    secundum opera.

12. Ave, cuius
misericordia
Super vitas
est necessaria,
Spem de tua
gerens dulcedine
Levo manus
in tuo nomine.

13. Ave, virgo,
quam laude prosequor,
Exaudi me,
pia, cum deprecor,
Quae triumphas
de mortis principe,
Me ab eius
timore eripe.

14. Ave, mater,
per te propitius
Tuus nobis
reddatur filius,
Cum in fine
ad eum veniet
Omnis caro,
ne tunc nos cruciet.

15. Ave, potens
in domo Domini,
Psalmum
tuo dicamus nomini,
Per quam
fecit opus mirabile
Verbum in te
factum visibile.

16. Ave, quae in
terra nos dirigis,
Rationi
dum sensum subigis,
Suum terra
tunc fructum tribuit,
In te carnem
cum verbum induit.

17. Ave, tellus,
cui voluntariam
Segregavit
Dominus pluviam,
Quam super nos
doctores gratiae
Stillaverunt
a Dei facie.

18. Ave, de qua
carnis cilicium
Christus sumens
in sterquilinium
Huius vitae
venire voluit
Et de luto
mundum eripuit.

19. Ave, regis
reclinatorium,
Meum veni
in adiutorium,
Ne moreris,
sed cito libera,
Ne malorum
me premant opera.

20. Ave, felix
Christi solacio,
In te semper
mea cantatio,
Quae facta es
tamquam prodigium,
Absque pari
cum paris filium.

21. Ave, caelis
fluens iustitia,
Vellus, in quo
descendit pluvia,
Cuius tamen
imber virgineam
Non rigavit
humanus aream.

22. Ave, plena
virtutum gratia,
Quam suscepit
Christus in gloria,
Bonum mihi,
in te spem ponere,
Per quam habeo
de vitae munere.

23. Ave, casta,
potens et inclita,
Quae fregisti
draconis capita,
Nam tumoris
calcasti vitium,
Quod peccati
fuit initium.

24. Ave, mater,
virgo perpetua,
Peccatorum
confringe cornua,
Qui non cessant
inique agere
Et in altum
cornu extollere.

25. Ave, mundi
sordes eliminans,
In te lumen
mundum illuminans
Ab aeternis
descendit montibus,
Ut in nostris
luceret vallibus.

26. Ave, per quam
fit nota populis
Dei virtus
manens in saeculis,
In qua pater
extendit brachium
Salvans Iacob
et Ioseph filium.

27. Ave, terra,
quae manna caelicum
Suscepisti,
panem angelicum,
Ut in terris
homo comederet,
Ne in via
vitae deficeret.

28. Ave, felix
inter mulieres,
Nimis facti
sumus ut pauperes,
Sed tu, dives,
a morte animae
Propter nomen
tuum nos redime.

29. Ave, radix
vitae, quae palmites
Ad terrarum
extendit limites,
Quam humani
cultoris opera
Non plantavit,
sed Dei dextera.

30. Ave, pia,
quae nostrum gravibus
Sublevasti
dorsum oneribus,
Ne iam nostrae
manus in cophino
Sint serviles
Aegypti domino.

31. Ave, mater
magni consilii,
Per quam
sumus effecti filii
Et deorum
effecti similes,
Qui eramus
servi odibiles.

32. Ave, virgo
prudens et humilis,
Cui nullus est
aut erit similis,
Hostes fuga,
qui fraude nimia
Malignantur
in nos consilia.

33. Ave, nidus
et domus passeris,
Qui ad ritum
praecepti veteris
Immolari
pro illis voluit,
Peccatorum
quos lepra polluit.

34. Ave, de qua
orta est veritas,
Veritatis
quae nobis semitas
Et caeleste
regnum aperuit,
Cum peccata
nostra operuit.

35. Ave, mater,
finis miseriae,
Ad te clamo,
mater, cotidie,
Fac, ut carnis
hostes interimam,
Quia ad te
levavi animam.

36. Ave, Sion
decora civitas,
Quam fundavit
eius auctoritas,
Qui vocatur
et est altissimus,
In qua tamen
factus est minimus.

37. Ave, mater
felix in filio,
Qui ut homo
sine auxilio
Aestimatus
cum peccatoribus
Nos peccati
solvit doloribus.

38. Ave, mater,
illum parturiens,
Qui superbum
in cruce moriens
Vulneravit,
cuius imperio
Nos in suo
redemit brachio.

39. Ave, pia
et exaudibilis,
Super servos
sis deprecabilis
Et super nos
virtutis remige
Actus nostros
tu semper dirige.

40. Ave, cuius
quaero suffragium,
Ut evadam
rete venantium
Et malorum
secernar numero,
Qui timebunt
a verbo aspero.

41. Ave, sonus
caelestis organi,
Quae ut palma
vel cedrus Libani
Pulchra flores
in Dei atriis
Circumsaepta
rosis et liliis.

42. Ave, decor,
qui nunquam marcuit,
In qua Christus
decorem induit
Et praecinxit
se fortitudine
De redempto
triumphans homine.

43. Ave, fulgor
et lumen luminum,
Cogitatus scis
varios hominum,
Sed beatus,
quem erudieris
Et de lege
tua docueris.

44. Ave, virgo
mentis innocuae,
Per quam oves
electae pascuae
Facti sumus
et Dei populus,
Quos pastoris
salvavit baculus.

45. Ave, dies
diem annuntians
Et diei
noctem concilians,
Nocti enim
datus est terminus,
Quia in te
regnavit Dominus.

46. Ave, Dei
sedes et gloria,
Per quam rectis
corde laetitia
Et lux orta
iustis apparuit,
Tuae carnis
quae nube latuit.

47. Ave, cuius
salvavit dextera,
Quos premebat
potestas extera,
Per quam gentes
et terrae termini
Salutare
viderunt Domini.

48. Ave, cuius
nomen mirabile,
Bonis sanctum,
malis terribile,
Ergo tanto
cantemus nomini,
Per quod salus
accessit homini.

49. Ave, cuius
portam et atrium
Introivit
salvator omnium,
Ut per novae
salutis ianuam
Intraremus
ad caeli pascuam.

50. Ave, cuius
misericordia
Me conservet
in innocentia,
Ne sim corde
insatiabilis
Vel superbus,
sed simplex humilis.

Tertia Quinquagena.

1. Ave, cuius
solamen sitio,
Quia sicut
fumus deficio,
Et cor meum
ut foenum aruit,
Quia rore
salutis caruit.

2. Ave, sancta,
quae plena spiritu
Paris illum,
qui ab interitu
Nos redemit
et desiderium
Nostrum replet
in spe caelestium.

3. Ave, fontem
mittens in vallibus,
Qui de suis
superioribus
Rigans montes
de fructu operum
Satiavit
deserta pauperum.

4. Ave, casta,
potens, egregia,
In qua Deus
fecit prodigia,
Quando verbum
mundo exhibuit,
Ad Abraham
quod quondam habuit.

5. Ave, mater,
per cuius filium
Patres nostri
iugum Aegyptium
Evaserunt,
cum terribilia
In Aegypto
fecit magnalia.

6. Ave, quae nos
de mortis tenebris
Eduxisti
et carnis latebris,
Suscepisti
de sancto spiritu
Verbum sanans
nos de interitu.

7. Ave, sanctis
praecellens omnibus,
Tibi psallam
in nationibus,
Cuius usque
ad nubem veritas,
Cuius mundum
purgavit puritas.

8. Ave, mater
eius, quem aemulus
Impugnavit
gratis discipulus,
Qui pro eo,
ut hunc diligeret,
Satagebat,
ut eum traderet.

9. Ave, virga
virtutis Domini,
Primam reddens
virtutem homini,
Quando natus
ante luciferum
In te fecit
novum mysterium.

10. Ave, data
nobis hereditas,
Gloriosa
cuius fecunditas
Escam dedit
Deum timentibus,
Vitae panem
esurientibus.

11. Ave, domus,
in qua divitiae
Latuerunt
caelestis gratiae,
Unde lumen
lucernae celebris
Rectis corde
luxit in tenebris.

12. Ave, mater,
laetaris filio,
Qui de suo
descendens solio
Resuscitat
de terra pauperes
Et hos facit
in caelo proceres.

13. Ave, vita
vel salus hominum,
In qua sperant,
qui timent Dominum,
Et nos, mater,
te benedicimus,
Per quam vere
salvati vivimus.

14. Ave, tollens
de morte animas,
Oculorum
detergens lacrimas,
Per te mortis
actus sic caveam,
Ut in terra
vivorum placeam.

15. Ave, mundi
tollens piacula,
Mea rumpe,
Maria, vincula,
Et Domino
cordis laetitiam
Immolabo
et laudis hostiam.

16. Ave, virgo,
regina saeculi,
Te collaudant
gentes et populi,
Quos illius
salvavit caritas,
Cuius manet
in aevum veritas.

17. Ave, Sion,
urbs fortitudinis,
Cuius portas
creator hominis,
Per quas nulli
transire licuit,
Introire
protinus voluit.

18. Ave, Dei
edocta legibus,
Legem pone
meis operibus,
Ut in verbo
tuo spem habeam,
Ne ut ovis
errando peream.

19. Ave, summis
excelsa sedibus,
Ad quam tendo
virtutum gradibus,
Sed, ut via
mihi sit libera,
Ab iniquis
linguis me libera.

20. Ave, caelum,
ave, mons montium,
Unde venit
mihi auxilium,
Ne dormites,
quaeso, nec dormias,
Sed me semper
vigil custodias.

21. Ave, virgo
sancta ut civitas,
Ubi mansit
et sedit deitas,
Cuius pacem
fecit in omnibus,
Quam virtutum
munivit fructibus.

22. Ave, fracti
paxillus saeculi,
Ecce, sicut
servorum oculi
Suum semper
haerent in dominum,
Sic nos in te,
spes sola hominum.

23. Ave, per quam
de mortis laqueo
Sicut passer
ereptus gaudeo,
Nam contritus
est per te laqueus,
Quem caelestis
contrivit malleus.

24. Ave, Sion,
urbs nostri foederis,
In aeternum
non commoveberis,
Nam in illo
secure habitas,
Cuius nescit
motum stabilitas.

25. Ave, cuius
in puerperio
Repletum est
os nostrum gaudio,
Semen enim,
quod flentes misimus,
Iam ubertim
gaudentes metimus.

26. Ave, domus
et aedificium,
Cuius opus
aedificantium
Et laborem
hostis non mutilat,
Deus enim
ibidem vigilat.

27. Ave, caeli
lumen perpetuum,
Ut manducem
laborem manuum,
Fac, ut bonis
fruar caelestibus
Vitae meae
diebus omnibus.

28. Ave, mater,
et me in actibus
Planta bonis,
de quorum fructibus
Manum eius,
qui metit, impleam,
Quando mundi
purgabit aream.

29. Ave, sancti
vas mundum spiritus,
De profundis
exaudi gemitus,
Assis mihi
propitiatio
Apud Deum
atque redemptio.

30. Ave, simplex
corde et oculis,
Quae in partus
tui miraculis
Nil sensisti
nisi humiliter,
Quae provecta
eras sublimiter.

31. Ave, cuius
dedit virginitas
Fructum, de quo
iuravit veritas,
Ut in sede
David hunc poneret,
In virtute
qui gentes regeret.

32. Ave, fundens
unguenti gaudium,
Quod in barbam
et oram vestium
Deitatis
fluxit de capite,
Ut nos suo
sanaret fomite.

33. Ave, sanctum,
ad quod extollimus
Manus nostras,
quod benedicimus,
Singulari
nam tibi gratia
Benedixit,
qui fecit omnia.

34. Ave, quae stas
in domo Domini,
Cuius psallo
devote nomini,
Nam te sibi
elegit Dominus,
Ut humanum
deleret facinus.

35. Ave, cuius
processit abditis,
Qui Aegyptum
cum primogenitis
In excelso
percussit brachio,
Illos mergens
maris in medio.

36. Ave, mater,
et super flumina
Babylonis
tuos illumina,
Ut cum choris
cantemus caelicis
Hymnum tibi
de Sion canticis.

37. Ave, per quam
in bonis provehor,
Toto tibi
corde confiteor,
Confitentis
vocem exaudias
Et oranti
aurem aperias.

38. Ave, venter,
quem eius sessio
Decoravit
et resurrectio,
Qui sedentes
in mortis carcere
Novam fecit
ad lucem surgere.

39. Ave, virtus
et salus animae,
Superborum
furorem reprime,
Qui extendunt
funem in laqueum,
Ut me mergant
mortis in puteum.

40. Ave, mater
pone custodiam
Ori meo
et circumstantiam,
Ne in verba
cadam malitiae
Excusando,
quod gessi impie.

41. Ave, cuius
iuvamen postulo.
Nam in via
ista, quam ambulo,
Hostes multi
abscondunt retia,
Ne ad vitae
curram stipendia.

42. Ave, virgo
vivens feliciter,
Exaudi me,
quaeso, velociter,
Et, ne diu
in vanis ambulem,
Monstra mihi
viam, quam ambulem.

43. Ave, per quam
mundo innotuit,
Inclinare
caelos qui voluit
Et ad terram
descendit humilis,
Vanitati
ne essem similis.

44. Ave, virgo,
regina saeculi,
In te sperant
omnium oculi,
Quibus escam
de mundo corpore
Opportuno
dedisti tempore.

45. Ave, mundi
princeps et domina,
Vinctos solve,
caecos illumina,
Quae clementer
elisos erigis,
Iustos autem
foves et dirigis.

46. Ave, nubes
caelum aperiens,
Unde terra
suscepit sitiens
Imbrem novum,
foenum in montibus
Qui producit,
vitam hominibus.

47. Ave, Sion
et pacis civitas,
Cuius portas
ingressa deitas
Confortavit
earum pessulum,
Unde clausae
manent in saeculum.

47 b. Ave, mundi
dotata principe
Quae frumenti
caelestis adipe
Satiasti
mundum famelicum
Panem ei
praebens angelicum.

48. Ave, virgo
potens in gloria,
In excelsis
quam laudant omnia,
Et in terris
ut matrem saeculi
Reges terrae
et omnes populi.

49. Ave, mater
regis iustitiae,
In quo Sion
exsultant filiae,
Qui potentes
reges cum gentibus
Legis suae
ligat compedibus.

50. Ave, virgo,
quam voce, tympano,
Sono tubae,
chordis et organo
Omnis laudet
devote spiritus,
Per quam victus
obit interitus.

Orat. ms. Italicum saec. 15. Cod. Londinen. Add. 10826. A. — Cod. Taurinen. K V 31. saec. 14. B.

I. 1, 6 folia B. — 1, 8 gesisti B. — 5, 5 Tuo B. — 6, 5 Quos medetur AB. — 6, 7 Cum turbatis A. — 7, 7 Irascitur A. — 9, 3 Thronum eius iudex A. — 9, 5 Suum sibi A. — 12, 3 Nobis fehlt A. — 12, 5 Psallere virgo AB. — 13, 6 faceret fehlt B. — 15, 3 sq. fac nobis AB. — 16, 3 igne fehlt B. — 16, 7 saevus fehlt AB. — 20, 3 sq. Cordis nostrique AB. — 20, 6 tuo fehlt AB. — 22, 2 et fehlt A. — 23, 8 ventrem fehlt AB. — 25, 2 munda fehlt AB. — 26, 7 In te templum B. — 27, 7 Ne tradat nos AB. — 28, 6 Dei AB. — 29, 4 consertit in gaudium B. — 30, 1 nos fehlt AB. — 33, 6 intendit A. — 35, 5 sq. Cuius lumine videmus lumen B. — 36, 5 Manus A. — 37, 2 nos salvet B. — 38, 7 sq. loqui nociva AB. — 39, 7 sq. fehlen B. — 41, 2 quam desidero A. — 41, 4 tuo fehlt AB. — 41, 5 mundat B. — 44, 7 decorem AB. — 45, 1 refugium fehlt AB; vgl. Ps. 45, 1 bis 45, 8 ponens B. — 50, 4 meae miseriae A.

II. 3, 2 me regat caritas B. — 8, 2 castissima, mitissima B. — 11, 3 sq. est nostra fehlen AB. — 17, 6 opus terribile B. — 19, 4 Deus pluviam AB. — 19, 6 doctores gentium B. — 20, 1 Ave, de cuius carnis AB. — 24, 7 habeo fehlt A. — 30, 4 sum eis pauperes A, sumus pauperes B. — 31, 3 Dimersisti dorsum B. — 36, 5 sqq. Construe: Fuga consilia, quae hostes fraude nimia in nos malignantur. — 35, 8 palluit B. — 39, 2 in filio felix B. — 39, 5 Extimatus B. — 43, 5 florens B. — 45, 3 Cogitatus sis B. — 48, 3 Et die AB. — 50, 8 et humilis B.

III. 2, 7 Nostrum fehlt A. — 6, 4 cum de carnis latebris B. — 7, 3 Sibi psallam A. — 9, 8 novum puerum B. — 10, 6 Deus A. — 12, 2 laetans B. — 12, 5 Resuscitans B. — 15, 3 sq. Maria rupisse vincula A, Maria rupisa vincula B. — 15, 5 Ut tibi cordis B. — 19, 1 Ave, summa B. — 20, 6 quaeso neque dormias A, quaeso et neque dormias B. — 21, 2 et civitas A. — 22, 4 servorum saeculi A. — 22, 5 Suos A. — 22, 6 haberet in dominum A. — 24, 4 commovebis B. — 25, 6 flentes fehlt AB. — 26, 3 Ubi opus A. — 29, 2 mundi AB. — 29, 5 mihi fehlt B. — 35, 7 Suos salvans B. — 36, 7 tibi fehlt AB. — 38, 4 et eius resurrectio AB. — 41, 5 multi fehlt AB. — 42, 6 das doppelte ambulem haben beide Quellen. — 44, 1 Ave, virga B. — 47b, 1 sq. dotata mundi AB.

Dem Psalterium vorauf geht in beiden Hss.: Suscipe, regina caeli, quae mente benigna etc. — Das Psalterium enthält 152 Strophen, also zwei über die Normalzahl; dies rührt daher, dafs zwei Psalmen durch je zwei Strophen vertreten sind, nämlich Ps. 26 durch Str. I, 26 (= Ps. 26, 1 sq.) und 26b (= Ps. 26, 4), Ps. 147 durch Str. III, 48 (= Ps. 147, 2) und 48b (= Ps. 147, 3). — B schliesst mit folgender Rubrik: Explicit psalterium in honorem intemeratae virginis, gloriosissimae Mariae, de singulorum psalmorum contextu rhythmice ac devotissime exaratum.

III. Psalterium beatae Mariae V.

Prima Quinquagena.

1. Ave, decus
   omnium virginum,
Mediatrix
   Dei et hominum,
Quae sprevisti
   nequam consilium,
Coniunge nos
   choris caelestium.

2. Ave, decor
   et decus saeculi,
Christiani
   spes vera populi,
Meditatae sunt
   plebes inania
Fac, ut salvemur
   Dei gratia.

3. Ave, templum
   caelestis luminis,
Alma Dei
   mater et hominis,
Multiplices
   nos tribulantium
Preme minas
   et insurgentium.

4. Ave, sedes
   aeterni luminis,
Demonstratrix
   perennis sideris,
Invocantes
   audi propitia,
Tribulatos
   ne spernas, domina.

5. Ave, verbi
   Dei triclinium
Et spiritus
   sancti sacrarium,
Pietatis
   auribus percipe,
Verba nostri
   clamoris suscipe.

6. Ave, virgo,
   candor virgineus,
De qua nasci
   dignatus Dominus,
Ne nos furor
   divinus arguat,
Oratio nos
   tua praemuniat.

7. Ave, mater
   Dei et Domini,
Per quam Deus
   subvenit homini,
Salvos nos fac
   clemens ab omnibus
Et libera a
   persecutoribus.

8. Ave, parens
   illius Domini,
Cuius subest
   orbis regimini,
Fac per tua,
   virgo, suffragia,
Ut tecum simus
   in eius gloria.

9. Ave, virgo,
quae sine termino
Confiteris
ex corde Domino,
Audi clemens
atque propitia
Nostri cordis
ad te suspiria.

10. Ave, mater,
de Dei filio
Quae confidis
sicut de proprio,
Fac, ne nostra
transmigrent animae
Abs illius
cibi dulcedine.

11. Ave, mater
Deum parturiens,
Dulcedine
tota scaturiens,
Quae verax es
prae natis hominum,
Redde nobis
placatum Dominum.

12. Ave, legis
et umbrae terminus,
Per quam mundo
subvenit Dominus,
Oblivisci
ne velis pauperum,
Sed munda nos
amore scelerum.

13. Ave, virgo,
quae Dei filium
Tenuisti,
lumen fidelium,
Aufer a nobis
insipientiam
Conferendo
veram scientiam.

14. Ave, Dei
reclinatorium,
In qua fixit
suum tentorium,
Fac, ut illum
fideles habitent,
Et quieti
in monte pausitent.

15. Ave, sancta
salvatrix hominum,
Quae lactasti
caelorum dominum,
Conserva nos
in omni tempore,
In anima
simul et corpore.

16. Ave, sedes
solis iustitiae,
Per te datur
nobis spes veniae,
Sic exaudi
nostra precamina,
Ut deleas
nostra peccamina.

17. Ave, cuius
sancta dilectio
Nimis ardens
adhaesit filio,
Libera nos
a malis omnibus
Tuis sanctis
orationibus.

18. Ave, cuius
narratur gloria,
In caelesti
sanctorum curia,
Ne cadamus
cum infidelibus,
Confirma nos
in bonis actibus.

19. Ave, plebis
Israel inclita,
Angelorum
transcendens merita,
Exaudi nos,
ne tribulatio
Comprehendat
nos in iudicio.

20. Ave, fulgur
divini sideris,
In virtute
cuius laetaberis,
Et quoniam
in te speravimus,
Consequamur,
quod de te poscimus.

21. Ave, virgo,
splendor virgineus,
Quam respexit
omnipotens Deus,
A delictis
nostris emunda nos
Et in bonis
tuis confirma nos.

22. Ave, David
regis egregia
Proles, Dei
mater eximia,
Colloca nos
in monte pascuis
Et reple nos
virtutibus tuis.

23. Ave, mater
terrarum domini,
Universae
qui plenitudini
Orbis praees
per ipsum filium,
Nos ad terram
perduc viventium.

24. Ave, regis
Ididae ferculum,
Maiestatis
divinae speculum,
Ne perpetim
ruborem sufferas,
Confidentes
in te non deseras.

25. Ave, mater
illius, omnium
Cui pater
dedit iudicium,
Iudica nos
in innocentia,
Etsi non sit
in conscientia.

26. Ave, virgo,
lumen fidelium,
Illuminans
mentes credentium,
Esto salus
fidelis populi,
Ne timeam
furorem zabuli.

27. Ave, vitae
caelestis ianua,
In conspectu
regis assidua,
Ad te clamat
omnis ecclesia,
Deprecata
sis ei venia.

28. Ave, lucis
aeternae radius,
In quam Dei
descendit filius,
Arietum
nos quasi filios
Affer Deo
peccati nescios.

29. Ave, virgo,
quae Dei filium
Exsultando
facis propitium,
Suscipe nos
in ulnis gratiae,
Ne laetentur
hostes ecclesiae.

30. Ave, per quam
remisit omnium
Deus tergens
culpas fidelium,
Culpas nostras
remitti obtine
Et munda nos
ab omni crimine.

31. Ave, pacis
aeternae visio,
Laus sanctorum
et exsultatio,
Quam merito
decet laudatio,
Repraesenta
nos tuo filio.

32. Ave, per quam
filii hominum
Benedicunt
aeternum Dominum,
Cuius semper
laus in ore tuo
Ab omni nos
munda superfluo.

33. Ave, per quam
Deus iudicium
Mitigavit
culpis fidelium,
Nocere nobis
volentes iudica
Et impugnantes
pie pacifica.

34. Ave, mundi
propitiatio,
Peccatorum
spes et salvatio,
Delinquere
volentes reprime
Et timore
Dei nos imprime.

35. Ave, Dei
sermonum conscia,
Secretorum
eius non inscia,
Aufer a nobis
venenum aemuli,
Ne zelemus
maligna saeculi.

36. Ave, placans
furorem Domini,
Iram Dei
mitigans homini,
Ne iratus
Deus nos arguat,
Protectio
tua nos eruat.

37. Ave, manna
caeleste pariens,
Vias nostras
esto custodiens,
Conserva nos
a malo opere,
Ne peccemus
in lingua temere.

38. Ave, vera
propitiatio
Peccatorum
et exspectatio,
Ut intendat
filiis hominum,
Tu adiutrix
esto fidelium.

39. Ave, Christi
genetrix pauperis,
Sed egeni
pro nobis miseris,
Edoce nos
illius opera
Et in die
mala nos libera.

40. Ave, fontem
divinum sitiens,
Quasi cervus
ardorem patiens,
Fac, ut tui
Deum desiderent
Et in regno
tuo considerent.

41. Ave, mater
eius, qui iudicat,
Qui credentes
in se iustificat
Discerne nos
a nequam gentibus,
Ab earum
nos servans fraudibus.

42. Ave, virgo,
vatum progenies,
Quam praevidit
eorum series,
Fac consequi,
quod de te credimus,
Ut auribus
nostris audivimus.

43. Ave, verbi,
quod eructat pater,
Sanctissima
nutrix atque mater,
Dic opera
bona, quae fecimus,
Et regi tege,
quod deliquimus.

44. Ave, summi
regis palatium,
Nostra virtus
atque refugium,
Adiuva nos
in hoc exsilio,
Ne occupet
nos tribulatio.

45. Ave, virgo
cuius profectibus
Omnes gentes
plaudunt manibus,
Cui caelica
iubilant agmina.
Ut exsultemus,
facito, domina.

46. Ave, mater
tonantis inclita,
Cuius magna
laudantur merita,
Fac nos cives
urbis uranicae
Et in monte
sancto constitue.

47. Ave, cuius
filium audiunt
Omnes gentes,
quaecunque sapiunt,
Fac nos cordis
aure percipere,
Quidquid de te
debemus sapere.

48. Ave, mater
deorum domini,
Ope nobis
succurre celeri,
Nos devotos
de terris evocans
Et in regno
superno collocans.

49. Ave, iubar
divini sideris,
Miseratrix
effecta miseris,
Iuxta tuam
misericordiam
Posce nostris
peccatis veniam.

Secunda Quinquagena.

1. Ave, cui
nec vana gloria
Dominatur
neque malitia,
Da, ut prosit
plus tua aequitas,
Quam nocere
possit iniquitas.

2. Ave, quae non
sicut increduli
Deum negas
factorem saeculi,
Segrega nos
ab infidelibus,
Quae hoc fingunt
de suis cordibus.

3. Ave, mater
Dei almifica,
In nomine
cuius salvifica
Confidentes
in tuis viribus
Et statue
cum iudicantibus.

4. Ave, mortis
Evae destructio
Vitaeque spes
et restitutio,
Audi preces,
quibus te petimus
Neque spernas,
qui te deposcimus.

5. Ave, larga
donatrix veniae,
Miserere
filiis gratiae,
Quos conculcat
pestis superbiae,
Et impugnant
hostes tota die.

6. Ave, virgo,
quae nobis miseris
Subveniens
semper misereris,
Miserere
nobis, te poscimus,
Qui iugiter
in te confidimus.

7. Ave, virgo,
quae verum iudicem
Peperisti,
criminum vindicem,
Fac, ut eius
vindicta [anxia]
In nos praeponderet
misericordia.

8. Ave, porta
patens iustitiae,
Sed principi
clausa malitiae,
Libera nos
clemens ab hostibus,
Eripiens
ab insurgentibus.

9. Ave, virgo
sacro spiramine
Fecundata,
non viri semine,
Nos divina
ira non destruat,
Sed rebelles tua
caritas eruat.

10. Ave, mater
salvantis saeculum,
Caritatis
renidens speculum,
Audi preces
te deprecantium
Annuendo
votis orantium.

11. Ave, hostis
impudicitiae,
Regi parens
omnis munditiae,
Fac nos eius
mandatis subici
Salutari
placendo iudici.

12. Ave, splendens
lucerna saeculi,
Christiani
spes vera populi,
Fac, ut simus
ad Deum vigiles
Nec filii
lucis dissimiles.

13. Ave, iustos
semper exaudiens,
Mater pura
et virgo pariens,
Coniunge nos
Deum timentibus,
Eripiens
ab eius hostibus.

14. Ave, Sion
caelestis specula,
Quam per cuncta
laus decet saecula,
Fac, ut pacis
effecti visio
Vota Dei
reddamus filio.

15. Ave, cunctis
praecellens filia,
Orbis terrae
totius domina,
Iubilare,
psallere Domino,
Et laudes dare
fac sine termino.

16. Ave, cunctis
regibus imperans,
Miserorum
reatus miserans,
Vultum tuum
super nos irradia
Et miserando
remove vitia.

17. Ave, vincens
ortum diluculi,
Illuminans
tenebras saeculi,
Effugatur
a tua facie,
Qui adversum
nos stat in acie.

18. Ave, salus
humani generis,
Virgo, proles
non Adae veteris,
Salvos nos fac
a tempestatibus
Ad animam
pervenientibus.

19. Ave, per quam
creator omnium
Venit nobis
in adiutorium,
Et, quod nostra non
merentur opera,
Auxilium
Dei inpropera.

20. Ave, virgo,
in te sperantium
Vera salus,
verum refugium,
Libera nos
tua iustitia
Et eripe
magna miseria.

21. Ave, cuius
nato iudicium
Dedit Deus
omnium gentium,
Confer nobis
clemens auxilium
Apud regis
commendans filium.

22. Ave, bonis
quoque virginibus
Et maior es
feminis omnibus,
Praesta nosse
tuis fidelibus,
Quam sit bonus
Israel Dominus.

23. Ave, virgo,
quam rite praetulit
Omni mundo
nec Deus reppulit,
Iram eius
a nobis remove
Et compescens
furorem nos fove.

24. Ave, Christi
mater dignissima,
Advocata
nostra purissima,
Fac, ut nominis
eius confessio
Nobis prosit
et invocatio.

25. Ave, de qua
tonantis filius
Dignatus est
nasci, non alius,
Fac nos scire,
quod sit Emmanuel,
Cuius magnum
nomen in Israel.

26. Ave, virgo,
doctarum virginum
Doctissima,
perfer ad Dominum
Sic clamores
nostros cum vocibus,
Ut intendat nostris
orationibus.

27. Ave, virgo,
plebis Iudaicae
Flos et finis
legis Mosaicae,
Fac nos legem
Dei attendere
Et auribus
verba percipere.

28. Ave, summi
regis oraculum,
Doce Christi
fidelem populum,
Ut se Dei
templum custodiat
Et de gentibus
hereditas fiat.

29. Ave, decus
virginum omnium,
Quam figuravit
rubi incendium,
Exora, nos regat
qui regit Israel,
Qui eduxit
velut ovem Ioseph.

30. Ave, luce
transcendens meritum,
Quam figuravit
velum umbriferum,
Fac carentes
peccati nubilo
Et exultare
Deo in iubilo.

31. Ave, Dei
mater egregia,
Synagogae
carnalis filia,
Subtrahe me
eius iudicio,
Ut gaudere
possim in Domino.

32. Ave, Christi
parens mirabilis,
Cui non est
alia similis,
Adversum nos
compesce filium,
Ut taceat
culpis fidelium.

33. Ave, mater
virtutum Domini,
Qui peccanti
pepercit homini,
Fac nos eius
atria cupere
Et a pravis
votis deficere.

34. Ave, terra,
quam sancti spiritus
Fecundavit
fructus divinitus,
Captivatos
remitte liberos,
Casus a nobis
averte asperos.

35. Ave, gazis
terrenis indigens,
Omnibus sanctis
virtute praeminens,
Aures nostris
porrige precibus,
Exaudiens, quae
fideliter rogant.

36. Ave, cunctis
plena virtutibus
Et in sanctis
fundata montibus,
Duc in tua
nos tabernacula,
Ut vivamus
tecum per saecula

37. Ave, quam dilexit
Deus plus aliis
Filiorum
Iacob tentoriis,
In diebus
simul et noctibus
Subveniat
ad te clamantibus.

38. Ave, mater,
clara [ut aurora]
Nimis pulchra
et [nimis] decora
Fac nos [virgo]
per [cuncta] saecula
Cantare Domini
misericordiam.

39. Ave, virgo,
cuius refugium
Nobis satis
est necessarium,
Christiana,
fac, generatio
Tuta tuo
fiat auxilio.

40. Ave, bonae
tu germen arboris,
In hieme
non iacens frigoris,
Habitare
cum tuo filio
Nos ipsius
fac adiutorio.

41. Ave, virgo,
cuius confessio
Et bonitas
placuit Domino,
Fac nos eius
nomini psallere
Et devotos
amodo vivere.

42. Ave, cuius
regnator filius
Indutus est
fortitudinibus,
Praecinge nos
virtutum cingulo,
Ne vivamus
amplius saeculo.

43. Ave, princeps
et hera virginum,
Quae portasti
virginum dominum,
De hostibus
nostris ulciscere
Et doce nos
libere agere.

44. Ave, sancta,
repleta gaudio
Exsultantes
cum tuo filio
Fac nescire
peccati nubilum,
Ut congaudeant
tecum in aevum.

45. Ave, cui nova
decent cantica,
Nos cantantes
tibi laetifica,
Ut cum omni
caeli collegio
Laudabiliter
cantemus Domino.

46. Ave, parens
regnantis unica,
Nos in ipsius
regnum sanctifica,
Ut tu nostra
sis exsultatio,
Et insulae
redundent gaudio.

47. Ave, mater,
sola digna Deo,
Cui decet
laus cum tripudio,
Fac, ut nostra
superet vitia,
Mirabilia
qui fecit omnia.

48. Ave, cuius
regnavit filius,
Velit, nolit
populus impius,
In Cherubim
sedens nos foveat,
Ne nos turbo
terrae commoveat.

49. Ave, virgo,
cuius filio
Debetur laus
et exsultatio,
Fac nos servire
cum laetitia
Dominanti,
qui regit omnia.

50. Ave, mater
misericordiae,
De qua ortus
est sol iustitiae,
Fac, ut cantemus
Dei iudicia
Praecedente
misericordia.

Tertia Quinquagena.

1. Ave, caeli,
terraeque domina,
Mentes nostras
[caecas] illumina,
Ad te clamor
noster sic veniat,
Ut orantes
Deus exaudiat.

2. Ave, mater
Dei sanctissima,
Benedicit
quam omnis anima,
Compescere
fac tuus filius
Extra pugnantes
nos et interius.

3. Ave, Dei
mater magnifica,
Corda nostra
pie pacifica,
Ut animae
nostrae in gloria
Benedicant
Deum per saecula.

4. Ave, quae Deo
confitentibus
Invocata
praesto es omnibus,
Fac, nos eius,
qui fecit sidera,
Inter gentes
narrare opera.

5. Ave, mater,
Deo confitentium
Es et vera
mater credentium,
Fac nos omni
mundatos macula
Confiteri
Deo per saecula.

6. Ave, cuius
et Dei filio
Cor paratum
psallit ex animo,
Fac nos ei
devote agere
In gloria
et laudem canere.

7. Ave, cuius
laudes altissimus
Non taceri
iussit nos Dominus,
Eripe nos
a peccatoribus
Et a fraudulentis
operatoribus.

8. Ave, virgo
virtutem retinens,
Toto corde
Domino confitens,
Suscipiat
nos congregatio
Beatorum
tuo auxilio.

9. Ave, virgo,
quae times Dominum
Et diligis
prae natis hominum,
Fac nos eius
mandata cupere
Et secundum
eadem vivere.

10. Ave, virgo,
quam laudant pueri,
Non Evae
malitia teneri
Et omnino
mundatos criminum
Fac nos caeli
laudare Dominum.

11. Ave, virgo,
cuius antiquitas
Ex Israel
fuit paternitas,
Ab homine
malo nos libera
Et eripe
de plebe barbara.

12. Ave, virgo
diligens Dominum,
Plus omnibus
filiis hominum,
Et in Deum
tua dilectio
Nostrae vocis
est exauditio.

13. Ave, virgo,
et cum pepereris
Deum, de quo
credis, quod loqueris,
Spiritus nostros
semper humilia
Et pauperes
duc ad sublimia.

14. Ave, virgo,
quae laudas Dominum,
Cuius laudes
non habent terminum,
Confirmet nos eius
misericordia,
Pius qui est
vere per saecula.

15. Ave, virgo,
cuius ecclesia
Confitetur
misericordia,
Infidelem
retunde populum,
Custodi nos
usque in saeculum.

16. Ave, carens
peccati macula
Et beata
per cuncta saecula,
Fac, ut in lege
Dei et in via
Ambulemus
et non per vitia.

17. Ave, virgo, quae
semper ad Dominum
Vociferas
pro culpis hominum,
Libera nos a
tribulationibus,
Quae parcere
nosti peccantibus.

18. Ave, virgo,
nitens plus quam rosa,
Sole, luna
quae plus speciosa,
Eleva nos
ad summum montium,
Unde nobis
venit auxilium.

19. Ave, de qua
laetantur angeli
Et fideles
quicunque populi,
Introduc nos
in domum Domini,
Uti eius
psallamus nomini.

20. Ave, virgo
caelo inhabitans
Et pro nobis
ad Deum clamitans,
Fac, ut laetati
fideles populi
Ad superna
tendant mentis oculi.

21. Ave, in quam
descendit Emmanuel,
Quem propago
praevidit Israel
Nasciturum
de suo semine,
Libera nos
ab omni crimine.

22. Ave, virgo
fortis ut mons Sion
Et confidens
in Dei filio,
Fac, ut pacis
aeternae visio
Nobis perpes
sit habitatio.

23. Ave, mater
Deum parturiens
Et ad eum
captivos convertens,
Pete, mitis,
a tuo filio,
Fiat nobis
ut consolatio.

24. Ave, virgo,
cuius muros domus
Dominator
instruxit Dominus,
Vane laborant
hominum filii,
Si non habent
manus auxilii.

25. Ave, plena
timoris Domini,
Quae nullius
timuisti crimini,
Quos peccata
non vis committere,
Fac in viis
Dei incedere.

26. Ave, virgo,
quam nullus hostium
Expugnatam
traxit ad vitium,
Nosque serva
ab impugnantibus
Et eripe
tuis virtutibus.

27. Ave, virgo,
quae supercilia
Habuisti
semper humilia,
Neque erexit
cor exaltatio,
Sanctifica
nos tuo filio.

28. Ave, virgo,
mansuetudinis
Heres David
et fortitudinis,
Obsecramus,
nostri memineris,
Qui volvimur
in luto sceleris.

29. Ave, cuius
iucunda bonitas
Est et semper
bona iucunditas
Deprecare,
ut fraternitas
Sit inter nos
et sancta caritas.

30. Ave, virgo,
quam servi Domini
Benedicunt
magni et minimi,
Fac, ut Dei
benedictio
Emundet nos
ab omni vitio.

31. Ave, virgo,
quam laudant omnia,
Homo, pecus
et volatilia,
Fac, quicunque
sunt servi Domini,
Laudem eius
tribuant nomini.

32. Ave, virgo,
quae Dei mirabilia
Confiteris
et nosti omnia,
Fac, ut omnes
filii hominum
Confitentes
laudemus Dominum.

33. Ave, Sion
caelestis filia,
Nihil habens
de Babylonia
Fac nos flere
mala, quae fecimus,
Quibus cantus
nostros amisimus.

34. Ave, caeli
praepotens domina,
Quae virtutum
transscendis culmina,
Fac, Deo con-
fitemur cordibus,
Et audiri
da nostris vocibus.

35. Ave, virgo
probata meritis,
Praesentibus
atque praeteritis
A peccatis
fac nos resurgere
Et in bonis
fac semper vivere.

36. Ave, virgo,
quae bonos eripis,
Et malignos
et pravos diripis,
Eripe nos
a malo homine
Et ab omni
libera crimine.

37. Ave, mater
ad te clamantium,
Exaudiens
voces fidelium,
Intendere
digneris vocibus
Nostris, ad te
dum clamaverimus.

38. Ave, virgo,
pro culpis hominum
Vociferans
semper ad Dominum,
Fac, intendat
nobis orantibus,
Si non nostris
vel tuis precibus.

39. Ave, Dei
dicata filio,
Fac, ut semper
nostra oratio
Audiatur
ab ipso Domino,
Qui iustus est
et verax omnino.

40. Ave, virgo
docens ad proelium
Contra hostes
manus fidelium,
Doce meos
semper digitos
Contra motus
carnis illicitos.

41. Ave, virgo,
quam Dei filius
Exaltavit prae
ceteris amplius,
Benedicas
fidelem populum
Amodo et
usque in saeculum.

42. Ave, virgo,
speculum virginum,
Cuius laudat
anima Dominum
Fac, ut omnes
qui modo vivimus,
Eum laudemus,
donec fuerimus.

43. Ave, virgo,
cuius laudatio
Iucunda est
et placens Domino,
Fac nos ei
placentes vivere,
Cui soli
bonum est psallere.

44. Ave, virgo
praecellentissima,
Deum laudans
cum Ierosolyma,
Fac, ut in Sion
caelestis specula
Collaudemus
eum per saecula.

45. Ave, virgo
caelis excelsior,
Virginibus
cunctis humilior,
Fac, in caeli
sublimitatibus
Ut laudetur
a nobis Dominus.

46. Ave, virgo,
cui nova cantica
Plebs decantat
omnis uranica,
Fac, ut sancto-
rum in ecclesia
Collaudetur
Dei potentia.

47. Ave, sanctis
ceteris sanctior
Virgo atque
mater potentior,
Per te, mater
et decus virginum,
Laudet omnis
spiritus Dominum.

48. Tibi, Deus
pater, sit gloria
Cum filio
nato de filia
Et spiritu
sancto per omnia;
Gloria sit
etiam virgini,
Quae praelata
est omni homini,
Per saeculum
nesciens termini.

Orat. ms. S. Iohannis in Toggio saec. 13. Cod. Sangallen. 469. — I. 2, 8 Dei fehlt. — 3, 2 caelesti. — 3, 8 et fehlt. — 6, 4 Dominus fehlt. — 6, 7 sq. nos tua. — 8, 6 virgo fehlt. — 10, 7 Ab. — 10, 8 cibi ergänzt. — 12, 1 et legis. — 13, 1 virgo fehlt. — 13, 6 insapientiam. — 14, 7 quietos. — 14, 8 paustent. — 17, 3 ardet. — 19, 1 plebs. — 19, 3 Angelos. — 19, 8 nos fehlt. — 20, 4 cuius semper laetaris. — 21, 6 munda nos. — 23, 3 Unise. — 23, 5 praeest. — 30, 2 sq. Deus remisit omnes tergens. — 32, 5 sq. Et eius semper laus in ore tuo. — 32, 7 Fac, ut ab omni nos. — 33, 4 culpas. — 34, 7 timori. — 35, 6 venenis. — 36, 8 nos arguat. — 38, 1 Ave, virgo, vera. — 38, 6 filius. — 38, 7 sq. Esto adiutrix fidelium; eine Silbe fehlt und schlechter Reim. — 42, 2 sacrarum progenies. — 45, 2 provectibus. —

II. 2, 2 negas sicut increduli. — 2, 3 negas fehlt. — 2, 4 factorem esse. — 3, 2 Dei fehlt. — 3, 3 sq. cuius nomine. — 3, 5 Et confidentes. — 3, 7 Et fehlt. — 4, 8 fehlt eine Silbe. — 6, 1 virgo fehlt. — 6, 5 Miseris. — 7, 6 fehlen drei Silben. — 9, 7 sq. Sed repellentes tua caritatis eruat. — 10, 8 vocis. — 12, 5 scimus. — 13, 3 pura ergänzt. — 20, 8 misericordia. — 22, 3 es ergänzt. — 22, 4 feminis ergänzt. — 22, 7 sit ergänzt. — 27, 6 Dei fehlt. — 28, 3 Christi ergänzt. — 29, 2 omnium ergänzt. — 29, 4 rubum ignium. — 29, 5 Exora. ut nos. — 30, 4 velis. — 30, 7 exaltare. — 31, 1 Ave, virgo Dei. — 31, 5 nos. — 31, 7 Ut semper gaudere. — 31, 8 possimus. — 35, 1 Ave, virgo gazis. — 35, 3 Et omnibus. — 35, 4 virtutibus. — 35, 6 percipe (durchstrichen). — 35, 8 Lies fideles? der Reim fehlt hier. — 36, 5 sq. Duc nos in tua. — 37, 1 zwei Silben zu viel. — 38, 2 fehlen vier Silben. — 38, 4 fehlen zwei Silben. — 38, 5 fehlen zwei Silben. — 38, 6 fehlen zwei Silben. — 39, 8 fiat ergänzt. — 40, 2 fehlt eine Silbe; tu ergänzt. — 40, 4 iacent. — 41, 3 bonitatis. — 42, 1 Ave, virgo, cuius. — 42, 6 virtutibus. — 44, 3 Et exultantes. — 44, 6 nubilo. — 45, 6 fehlen zwei Silben; caeli ergänzt. — 46, 5 fehlt eine Silbe; tu ergänzt. — 47, 1 mater fehlt. — 48, 7 nos fehlt. — 50, 6 Deo.

III. 1, 5 Et ad clamor. — 1, 6 noster fehlt. — 2, 5 Lies Ut compescat? — 6, 7 Et psallere in gloria. — 7, 4 nos fehlt. — 8, 1 virgo fehlt. — 9, 6 mandatis; lies in mandatis. (Ps. 111, 1)? — 9, 8 eisdem. — 10, 7 nos fehlt. — 11, 5 Ab omni. — 13, 3 Deum fehlt. — 13, 5 noster. — 15, 1 virgo fehlt. — 15, 2 in ecclesia. — 17, 3 vociferans. — 18, 3 luna ergänzt. — 19, 7 Ut eius. — 19, 8 psallimus. — 24, 1 virgo fehlt. — 24, 6 hominum ergänzt. — 24, 8 tui auxilii. — 26, 5 serva ergänzt. — 26, 7 Et ergänzt. — 29, 1 sq. Ave, virgo cuius bonitas. — 29, 6 Lies uti? — 30, 6 fehlt eine Silbe. — 32, 8 laudemus eum. — 34, 5 sq. confitemus totis cordibus. — 35, 4 atque futuris. — 35, 8 fac nos vivere. — 38, 2 quae pro culpis. — 38, 5 Fac ut intendat. — 41, 5 Benedic. — 43, 5 ei ergänzt. — 46, 1 virgo fehlt. — 46, 4 omnis ergänzt. — 46, 5 sq. Lies Fac sanctorum ut? — 46, 7 Laudetur. — 47, 4 mater ergänzt. — 47, 5 sq. mater et ergänzt. — 48, 1 decus. — 48, 8 beatae virgini. — 48, 11 saecula.

Der Text ist in der Handschrift äufserst fehlerhaft überliefert; dazu fehlen in der ersten Quinquagene eine, in den beiden andern zusammen noch drei Strophen, da III 48 Doxologie ist, III 47 sich auf Ps. 150 bezieht. Dies veranlafst die Hs., die nach jeder Strophe den Psalmenanfang notiert, zu einigen Strophen zwei Psalmen hinzuzusetzen. Dem Psalter geht in der Hs. das folgende Prooemium vorauf:

Suscipe, sancta Dei genetrix virgo[que] Maria,
Quas tibi de psalmis offero mente pia
Cantica nec versu spernas de paupere donum,
Sed magis offer ea iudicis ante thronum,
Cumque salutata fueris, laudata, rogata,
Quaeso, memento mei pauperis exigui
Et pleni vitiis, virtutis et omnis egeni,
Respiciens inopem des pietatis opem,
Des regnum caeli vivo cuicumque fideli,
Defunctis requiem prosperitatis. Amen.

IV. Psalterium beatae Mariae V.
auctore Theophilo monacho.

Prima Quinquagena.

1. Gaude, virgo, mater Christi,
Quae in via non stetisti
Peccatis obnoxia,
Sed in lege Dei docte
Die meditans et nocte
Vixisti innoxia.

2. Gaude, virgo, labe carens,
Miro modo regis parens,
Qui gubernat omnia,
In quem frustra saevientes
Olim fremuerunt gentes
Sectantes inania.

3. Gaude, stella, dux aurorae,
Quam sequentes in splendore
Verae lucis ambulant,
Te praesente se absentent
Nec se nobis repraesentent
Hostes, qui nos tribulant.

4. Gaude, quae divinae laudi
Mancipata nunquam fraudi
Dedisti introitum,
Invocantem me exaudi
Nec permittas mihi claudi
Paradisi aditum.

5. Gaude, virgo, quae per Deum
Dei mater, vides eum
In perenni gloria,
Percipe clamorem meum
Et perduc me ad tropaeum
Et triumphi gaudia.

6. Gaude, dulce sonans lira,
Per te summi regis ira
Delira corripiens
Ita nobis mitigetur,
Ut infirmis confirmetur
Sanitas conveniens.

7. Gaude, Deo semper haerens
Et iam nil hostile verens,
Pro me obsta hostibus,
Per diversa temptamenta
De radice virulenta
Mundum persequentibus.

8. Gaude, virgo, eius mater,
Cuius Dei Deus pater,
Cuius admirabile
Est in orbe nomen toto,
Omni praeponendum voto,
Prae cunctis amabile.

9. Gaude, cuius altitudo,
Mira cuius pulchritudo
Viget sine termino,
Fac, eiecto Cananaeo
Ut in toto corde meo
Confitear Domino.

10. Gaude, cuius indefessae
Caritati nil obesse
Inimicus potuit,
Is in nullo confortetur,
Sed et per te pessumdetur
Ab his, quibus obfuit.

11. Gaude, gemma, quae praeferris
Universis aeque terris
Et terrenis omnibus,
Arcum fraudis intendentes
Et sagittas pestilentis
Aufer a fidelibus.

12. Gaude, consolatrix pia,
Mundi salus, vitae via,
Tuum roga filium,
Ne a nobis se avertat,
Sed dolorem nostrum vertat
In salubre gaudium.

13. Gaude, per quam liberatur
Ab errore et salvatur
Populus insipiens,
Et in lingua et in corde
Me ab omni munda sorde,
Per te fiam sapiens.

14. Gaude, nostri consors limi,
Quae habitas in sublimi
Dei tabernaculo,
Quae in monte requiescis,
Ubi vernas et nitescis
Solari amiculo.

15. Gaude, mater, proles tua
Tibi supplicantes sua
Nos conservet gratia,
Deus est nostrisque bonis
Non eget, nos eius donis
Et eo per omnia.

16. Gaude, virgo, iubar morum,
Te moveat adflictorum
Supplex deprecatio,
Ne de rebus otiosis
Et de labiis dolosis
Nostra sit oratio.

17. Gaude, cuius munimentum,
Fortitudo, firmamentum
Deus Dei filius
Exstans omne per momentum,
Nulli de protoparentum
Stirpe dedit amplius.

18. Gaude, sanctitatis forma,
Sanctitate nos informa,
Ne peccati onere
Cum perversis pervertamur,
Sed ad Deum gradiamur
Directo itinere.

19. Gaude, caelebs et intacta,
Sine viro parens facta
Regis, cuius gloriam
Ipsi enarrantes caeli,
Turbae nuntiant fideli
Fidei constantia.

20. Gaude, virgo singularis,
Dei parens expers paris,
Nos in hac miseria
Protege per nomen sanctum
Dei Iacob, tolle planctum,
Tolle quaeque tristia.

21. Gaude, virgo, de virtute
Sancta cuius et salute
Rex laetatur superum,
Cuius facit salutare
Vehementer exsultare
Sunamitis puerum.

22. Gaude, virgo de respectu
Dei felix in effectu,
Fac, ut nos respiciat
Et emundet a nostrorum
Pravitate delictorum,
Felices efficiat.

23. Gaude, quam Dominus regit
Et quam ala Cherub tegit,
Quae in loco pascuae
Uranicae collocaris
Et caelorum contemplaris
Arcana perspicue.

24. Gaude, parens regis regum,
Cuius clientelas legum
Minae non sollicitant,
Cuius est orbis terrarum
Et plenitudo earum
Et, quae in his habitant.

25. Gaude, domina sceptrorum,
Quae Domino dominorum
Recte potes psallere,
Ad te, domina, levavi
Cor meum nec declinavi
A recto itinere.

26. Gaude, virgo gloriosa,
Christi aula pretiosa,
Templum innocentiae,
Cuius spes in Deo rata
Nunquam fuit infirmata
Fermento malitiae.

27. Gaude, stella matutina,
Cuius ipsa lux divina
Est illuminatio,
Esto mihi supplicanti
Pro reatu trepidanti
Salus et protectio.

28. Gaude, virgo Deo cara,
Locum nobis sursum para,
Ne insipientibus
Assimilemur, opacum
Descendentibus in lacum,
Sed serenis civibus.

29. Gaude, virgo, cuius flori
Virginalis flores chori
Ultro sese offerunt
Et per floridum nitorem
Tibi pariter honorem
Et gloriam adferunt.

30. Gaude, virgo, Deo grata,
Super caelos exaltata,
Tua exaltatio
Nos provehat et iniquos
Christi crucis inimicos
Reprimat confessio.

31. Gaude, manens in conclavi,
Ubi nihil latet pravi,
Te adesse sentiam,
Ne confundar in aeternum,
Sed evadens ad supernum
Decorem perveniam.

32. Gaude, parens gaudiorum
His, iniquitates quorum
Remissae sunt penitus,
Quorum tecta sunt peccata
Affluente per te data
Gratia divinitus.

33. Gaude, virgo, et exsulta,
Gemma Dei manu sculpta,
Quam decet laudatio,
Nostram, precor, audi precem
In cithara et in decem
Chordarum psalterio.

34. Gaude, virgo benedicta,
Sempervictrix, nunquam victa,
Dans in omni tempore
Laudem Deo triumphanti
Et in tuo habitanti
Praepudico pectore.

35. Gaude, triumphatrix alma,
Ex antiquo hoste palma
Comparata strenue,
Impugnantes me impugna
Et languentem gravi pugna
Quieti restitue.

36. Gaude, per quam mens iniusta,
Mens immitis, mens onusta
Vitiorum pondere
In plerisque est adepta
Sanitatem spe recepta
Regnandi in aethere.

37. Gaude, virgo laude digna,
Gaude, mitis et benigna,
Quae in malignantibus
Aemulari noluisti,
Sed immunis exstitisti
A malignis actibus.

38. [Gaude, quae in mundi salo
Ab archipirata malo
Aliena penitus,
Bonum iugiter fecisti
Et ad pacem pervenisti
Caelestis exercitus.]

39. Gaude, summi regis templum,
Cuius instar et exemplum
Non est ultra mansio,
Protege nos tuo more,
Ne nos caedat in furore
Divina correptio.

40. Gaude, virgo Deo placens,
Aequa sicut lingua tacens,
Me clementer expia,
Ut in lingua non offendam,
Sed cor et os comprehendam
Sub iugi custodia.

41. Gaude, virgo condelectans
Legi Dei, en, exspectans
Exspectavi Dominum,
Ora, mihi nunc intendat
Atque per te me defendat
A charybdi criminum.

42. Gaude, virgo, bonis dives,
Quibus caeli gaudent cives,
Ope ditans pauperem,
Fac me in virtutum scala
Sic protegi, quod in mala
Die malis imperem.

43. Gaude, gemma puellarum,
Sicut cervus ad aquarum
Fontes currens sitiens,
Sic ad Deum, fontem vivum,
Curram, quidquid est nocivum,
Te duce pertransiens.

44. Gaude, quae vicisti fortem,
Te tuente me consortem
Non habeant impii,
Sed de gente digna sperni
Causam meam fac discerni
In die iudicii.

45. Gaude, virgo, et gaudentes
Tibi redde innocentes,
Potes absque dubio,
In auribus nostris sonat,
Quantis malis finem ponat
Tua miseratio.

46. Gaude, porta paradisi,
Domus eboris excisi
Ipso Dei digito,
Quae caelitus accepisti
Verbum bonum mundo isti
Sine mundi merito.

47. Gaude, virgo cor tranquille
Semper habens, cuius ille
Virtus et refugium,
Per quem transferentur montes
In cor mare atque fontes
Super alta montium.

48. Gaude, cuius menti purae
Omnes gentes plaudunt iure,
Mundum munda transiit,
Terribilis, en, rex magnus
De te mitis sicut agnus
Miro modo prodiit.

49. Gaude, quam sic praeelegit
Rex, qui regna cuncta regit,
Ut regnis praemineas
Et in summa civitate
Throno, dono, dignitate
Similem non habeas.

50. Gaude, virgo, quam laudantes
Omnes orbem habitantes,
Quotquot sunt catholici,
Dives atque pauper una
Caecitatis de lacuna
Per te gaudent eici.

51. Gaude, virgo, via vitae,
Genetrix archimandritae,
Quam decore Dominus
Ad supernam terram vocat
Et in altis eam locat
Sibi sitam comminus.

52. Gaude, matrem cuius Annam
Magnificans Deus magnam
Per misericordiam,
Tuo illustratur ortu,
In tranquillo vitae portu
Ducas nos ad gloriam.

Secunda Quinquagena.

1. Gaude, generosum stemma
Davidicae stirpis gemma,
Dignare ab impia
Potestate nos tutari
Nec permittas gloriari
Malos in malitia.

2. Gaude, mater incorrupta,
Sola parens et innupta,
Innuptae et nubiles
Te docente Deum sciant
Revereri, ne qua fiant
Re abominabiles.

3. Gaude, virgo, cuius alvum
Servans, sibi, per quem salvum
Genus est mortalium,
Dignatus est de te nasci
Et de tuo lacte pasci,
Iudex tamen omnium.

4. Gaude, quam in summo statu
Summo vigens potentatu
Christus sibi sociat,
Solus mentem solvens ream
Deprecationem meam,
Quaeso, ne despiciat.

5. Gaude, mentem cuius aequam
Non persuasit hostis nequam,
Qui per duras acies
Rectae impugnator viae
Nos impugnans tota die
Tribulavit pluries.

6. Gaude, verax, amans veri,
Miserorum misereri
Pie semper solita,
Anima in te confidens
Et se culpa non elidens
Vere Deo reddita.

7. Gaude, mater imperantis,
Mater iuste iudicantis,
Quam filii hominum
Actu, voce, fide pari
Debent omnes venerari
Ut Deum et Dominum.

8. Gaude, virgo, quam de priscis
Malis massae peccatricis
Et de viris sanguinum
Eripuit rex caelorum,
Cunctis choris supernorum
Te praeponens agminum.

9. Gaude, quae sic evasisti
Et tam probe reppulisti
Draconis astutiam,
Quod moribus usa probis
Viam reparasti nobis
Ad caelestem patriam.

10. Gaude, pro infirmis orans
Firma semper et perorans,
Hostem nostrum reprime
Cum peccati nube taetra
Et exalta nos in petra
Firmitatis optime.

11. Gaude, caelibatus schola,
Me talari ornans stola
Tuus per te filius
Suum levet ad conspectum,
Ubi felix ad perfectum
Non movebor amplius.

12. Gaude, virgo, quam de luce
Lux illustrans Deo luce
Vigilantem reddidit
Atque sursum sitientem,
Tuam quando piam mentem
Lucis templum condidit.

13. Gaude, virgo, spei certae
Fructu fruens mihi per te
Hoc concedi deprecor,
Ut placere Deo possim,
Voti quoque ut compos sim,
Quod affectu prosequor.

14. Gaude, mater, habens pignus,
Quod praecunctis decet hymnus
Ei votum reddere,
Sicut decet et optamus,
Ope sua valeamus
Et ipsius munere.

15. Gaude, mater, matrum decus,
Cuius actus omnis aequus,
Gaude, mater Domini,
A quo omne, quod est almum,
Dicat omnis terra psalmum
Sancto eius nomini.

16. Gaude, mater benedicti,
A quo nunquam derelicti
Sunt boni et humiles,
Qui superbos eradicat,
Ipse nobis benedicat
Confortetque debiles.

17. Gaude, mater habens prolem,
Cuius regnum supra solem
Et sub sole solidum,
Dissipentur hostes eius,
Agmen omni peste peius,
Agmen almis invidum.

18. Gaude, mentis spes oppressae,
Virga de radice Iesse
Generosa prodiens,
Cuius benedicto flore
Prosperatur in fervore
Cor ad Deum rediens.

19. Gaude, mater salvatoris,
Qui nos salvet et a loris
Absolvat peccaminum,
Ne nos trahat in profundi
Limum pondus huius mundi
Et moles gravaminum.

20. [Gaude, nitens margarita,
In supremi stabilita
Regis diademate,
Per te quaero exaudiri
Et ab eo stabiliri
In caelesti climate.

21. Gaude, mater adiutoris,
Qui sanctorum praeest choris,
Cuius adiutorium
Mihi precor nunc adesse,
Sicut semper est necesse,
Contra omne noxium.]

22. Gaude, mater, esto prope
Mihi tua servet ope
In hostili acie,
In aeternum ne confundar,
Sed emender et abscondar
In aeterna requie.

23. Gaude, mater, cuius proli
Terrae, maris atque poli
Est omne iudicium
Dante Deo patre datum,
Ut in cunctis rebus ratum
Sit eius arbitrium.

24. Gaude, virgo, cuius gressum
Stabilivit indefessum
In via iustitiae
Rectis corde rector bonus,
Dulcis pater et patronus,
Rex aeternae gloriae.

25. Gaude, splendor honestatis,
Ornamentum castitatis,
Virginalis puritas,
Pastor summus te orante
Lupo servet ab instante
Oves tibi creditas.

26. Gaude, sancti sancta parens,
Cuius sanctus omnis parens
Ut actori omnium,
Cuius invocare nomen
Et amare felix omen
Populo fidelium.

27. Gaude, mater tam prudenti
Quam praeclaro, tam potenti
Declarata filio,
Qui non in Iudaea solum,
Sed per omne regnat solum
Solus absque socio.

28. Gaude, virgo, cuius voci
Levitatis atque ioci
Nulla haesit vanitas,
Te orante et intente
Tibi Deo intendente
Nos illustret veritas

29. Gaude, virgo, quae attendens
Legem Dei nec descendens
Infra legis monita,
Verba Dei exaudisti
Et ex voto implevisti
Etiam non indita.

30. Gaude, ethicae magistra,
Parens, nutrix et ministra
Conditoris siderum,
A quo longe sunt mendaces,
Fraudulenti, contumaces,
Intentores scelerum.

31. Gaude, templum sanctum Dei,
Quod nec gentes nec Iudaei,
Quantumcunque fremerent,
Potuerunt expugnare,
Licet eius luminare
Ad tempus exstinguerent.

32. Gaude, virgo, tua prece
Nos ab omni mundet faece
Deferente gratia,
Super Cherubim qui sedet,
Qui componat atque sedet
Omnium consilia.

33. Gaude, adiutori nostro
In virtutum placens ostro,
Gaude, tympanistria,
Psalterii melodiam
Et citharae symphoniam
Tenens in concordia.

34. Gaude, nullum de caducis
Casum timens, mater ducis,
Cuius eminentiae
Subest omnis synagoga,
Tu pro nobis eum roga,
Ne nos caedat anxie.

35. Gaude, mater regis magni,
Protectoris non tyranni,
Regis admirabilis,
Nullus maior vel aequalis,
Inter omnes nullus talis,
Nullus ei similis.

36. Gaude, quam divinis odis
Prophetarum multis modis
Extollunt oracula,
Protege nos et directa
Via perduc ad dilecta
Dei tabernacula.

37. Gaude, verax, nunquam ficta,
Gaude, terra benedicta,
Praedium refugii,
Cuius pretioso fructu
A primaevae matris luctu
Liberantur filii.

38. [Gaude, virgo, iure gaudes,
Iure cantas Dei laudes
Et misericordias,
Qui te matrem Dei fecit,
Omnes tibi qui subiecit
Saeculi potentias.]

39. Gaude, virgo, quae divinas
Flectis aures et declinas
Ad clamorem pauperum,
Nos in sancta paupertate
Tua servans bonitate,
Redde choris superum.

40. Gaude, quae in Sion portis
Persistendo portis mortis
Impugnasti fortiter,
Civitatis Dei demum
Pervenisti ad supremum
Triumphans sollenniter.

41. Gaude, virgo, quam salutis
Dator Deus in virtutis
Extulit fastigio,
Sive nocte sive die
Ad te clament theoriae,
Me illustra radio.

42. Gaude, mundi imperatrix,
Plebis tuae conservatrix,
Ad quam sapientia
Se non sola visione,
Sed convictu et personae
Contulit praesentia.

43. Gaude, virgo, cuius nusquam
Dux non fuit, qui priusquam
Montes essent, exstitit,
Qui formavit orbem terrae
Et formatum circumferre
Cura nunquam destitit.

44. Gaude, mater, a qua longe
Omnes mali, nos adiunge
Bonorum consortio,
Qui habere Deum caeli
Protectorem de fideli
Merentur obsequio.

45.* Gaude, virgo confitendi
Deo semper et psallendi
Singulare specimen
Et exemplar sine pari,
Dignum digne conservari
Per divinum regimen.

46. Gaude, et hunc pro me ora,
Qui in omni praesens hora
Cunctis mundi terminis
Se praecinxit in decore
Ad regnandum cum vigore
Summae fortitudinis.

47. Gaude, cui et in cuius
Cura mundi factor huius
Apparuit humilis,
In non diligentes bonum
Vere Deus ultionum
Et iudex terribilis.

48. Gaude, mater, invocantes
Nomen tuum et amantes
Tuis redde precibus
In spiritu exultantes
Atque Deo iubilantes
Mundi cordis plausibus.

49. Gaude, virgo, per te mundus
Reflorescit laetabundus,
Audi preces supplicum,
Da, ne hostis nos supplantet,
Sed et omnis terra cantet
Novum Deo canticum.

50. Gaude, virgo, regno Dei
Clarescente plaudat ei
Omnis terra sedule,
Propulsetur hostis taeter,
Plaudat pontus, laudet aether,
Collaetentur insulae.

51. Gaude, virgo, Deo canta,
Qui te per tot atque tanta
Extulit magnalia,
Qui hominem redimendo
Et a morte resurgendo
Fecit mirabilia.

52. Gaude, gregem Dei pascens,
Nulli minans vel irascens,
Tuos serva servulos
Et ancillas, quas dat tibi
Rex, qui regnum servat sibi
Super omnes populos.

53. Gaude, mitis, expers irae,
Docta Deo deservire
Semper in laetitia,
Ne moreris expedire,
Quos innectunt anguis spirae
Spirantis letalia.

54. Gaude, semper laeta manens,
Iudicium laete canens
Cum misericordia,
Regi, qui te praefert cunctis,
Vivis aeque ut defunctis,
Cordis innocentia.

Tertia Quinquagena.

1. Gaude, virgo, tui mores
Pro me clament, ut clamores
Mei Deo placeant,
Ut se non avertat a me,
Sed respectu suo squammae
Peccati dispareant.

2. Gaude, verae lampas lucis,
Benedicti mater ducis,
Quam coetus fidelium
Nunquam debet oblivisci,
Sed instanter proficisci
Ad eius imperium.

3. Gaude, laudem regis dicens,
Qui benignos benedicens
Stat in regni culmine,
Nullo egens adiumento,
Undique ut vestimento
Sic amictus lumine.

4. [Gaude, lucis stella clarae,
Illuminans nostrum mare,
Quod ipsa exprimitur
Nominis eüphonia,
Nam Syriace Maria
Maris stella dicitur.]

5. Gaude, videns tot credentes
Proli tuae confidentes
Mente, voce libera,
Tibi quoque servientes,
Dum illius inter gentes
Annuntiant opera.

6. [Gaude, populi adiutrix,
Sedula sanctorum nutrix,
Magni regis regia,
Caelos multum qui adauxit,
Cum de Orco secum traxit
Suos ad caelestia.]

7. Gaude, domina caelorum,
Laus et honor angelorum
Et sanctorum omnium,
Tui prolem revereri
Et eidem confiteri
Salus est credentium.

8. [Gaude, cuius puram mentem,
Deo pure adhaerentem,
Nulla contradictio
Affectuum irritavit,
Postquam tibi obumbravit
Divina conceptio.]

9. Gaude, verbum tecum habens,
Quod perdurat non elabens,
Dulce confitentibus,
Quos probatos in adversis
Vocat ad se de diversis
Mundi regionibus.

10. [Gaude, hominum tutela,
Spes, solamen et medela,
Mundi seda strepitus
Et sic mala nostra pelle,
Ut nullius nos procellae
Inquietet spiritus].

11. Gaude, regum diadema,
Cuius praeparavit schema
Princeps, qui diluculo
Ex paterna voluntate
Et propria potestate
Surrexit de tumulo.

12. Gaude, paradisi clavis,
A dolosis et ignavis
Nos clementer separa,
Qui compotes noxae gravis
Moribus utendo pravis
Descendunt in tartara.

13. Gaude, maris huius extra
Fluctus manens et a dextra
Tui sedens filii,
Pedum cuius sunt scabellum,
Velint, nolint, ad flagellum
Rebelles et impii.

14. Gaude, actu, verbo, mente
Deo placens, te favente
Sit nostra confessio
Tam salubris, ut rectorum,
De salute iam certorum
Iungamur consortio.

15. Gaude, Deum pure colens,
Solum velle Dei volens,
Rectis nos associa,
Quibus Deus benedixit,
Quorum coetus pie vixit
Atque vicit impia.

16. Gaude, summae laudis honor,
Pro modulo meo conor
Laudes tuas canere,
Adiuva me per divinum
Nomen ad habendum sinum,
Quod possim pertingere.

17. Gaude, virgo, quam sacravit,
Qui Hebraeos liberavit
De populo barbaro,
Qui sanctorum regit vitas,
Qui veros Israelitas
Eripit de tartaro.

18. Gaude, virgo, quam dilexit
Tantum Deus et direxit,
Ut affectum mutuo
Tuum velle apud ipsum
Stabile sit atque fixum
Fiatque continuo.

19. Gaude, ad profectum tuta,
Digna semper obsecuta
Deo Dei filio,
Tuo serva intercessu
A noxio nos excessu
Et omni mendacio.

20. Gaude, quam praeesse caelis
Gaudent caeli et fidelis
Populi sedulitas,
Hunc implora, ut nos sanet
A pressuris huius maris
In aeternum meritas.

21. Gaude, decus atque decor
Domus Israel, te precor,
Ut meam exhilares
Mentem fructu spei bonae
Et in sancta regione
Locum mihi praepares.

22. Gaude, virgo sancta vere,
Semper te decet gaudere,
Sanctarum sanctissima,
Quae te Dei matrem noscis,
Qui dat tibi, quidquid poscis,
Mater beatissima.

23. [Gaude, cuius actiones,
Cogitatus et sermones
Sic munivit caritas,
Ut vel in his arguendum
Nil videret arguendum
Mundi curiositas.]

24. Gaude, virgo, quam cunctorum
Sicut arcem meritorum
Merito constituit
Rector, qui non deest usquam,
Qui meritis bene plus quam
Merita retribuit.

25. Gaude, dulcis super mella
Virgo, Dei verbi cella,
Quam mala temptatio
In aliquo nusquam laesit,
Cuius menti non adhaesit
Vana cogitatio.

26. Gaude, medicamen orbis,
Cordis nostri quaeso morbis
Mederi ne differas
Et in legis actione
Istam mihi legem pone,
Ut me nunquam deseras.

27. Gaude, per quam vitae limen
Reseratur, quod per crimen
Evae clausum fuerat,
Per te beatorum turbae
Summa Deus nos in urbe,
Miseratrix, inserat.

28. Gaude, virgo, quae portasti
Verum Deum intra casti
Uteri muninima,
Nostri memor nos custodi,
Nostra omnium custodi
Praesentans precamina.

29. Gaude, virgo, Deo dulcis,
Quae nos tua prece fulcis,
Virgo prudentissima,
Virgo manens expers noxae,
Nationis orthodoxae
Portio purissima.

30. Gaude, mundi medicina,
Verax morum disciplina,
Bonitatis speculum,
Da, ne noxa me denigrem,
Sed immunis hinc emigrem
Ad perenne saeculum.

31. Gaude, sanctum Dei plasma,
Cuius statum non phantasma,
Non error malitiae
Movit unquam de humano
Plasmate in statu sano
Spem complecti veniae.

32. Gaude, humilium parma,
Per quam devitantur arma
Superborum principis,
Per te Dei salutare
Nos dignetur sociare
His, quos sursum recipis.

33. Gaude, quae in celsa sede
Caeli sedes, intercede
Pro fideli populo,
Ne zabulus nos fatiget
Neve corda nostra liget
Pravitatis vinculo.

34. Gaude, luminosum sidus,
Impiorum grex infidus
Populo fidelium
Te micante resipiscat
Et sectator esse discat
Legem diligentium.

35. Gaude, virginum lucerna,
Mundi salus sempiterna,
Lumen indeficiens,
Lingua mea mihi sonet
Te canendo, quod non donet
Paraclitus veniens.

36. Gaude, in qua nil enorme,
Cuius decus multiforme,
Cuius felix anima
Mundum vicit, nil iniquae
Partis habens, sed ubique
Stans in parte dextera.

37. Gaude, virgo, quod de massa
Zyma vetustatis passa
Defaecatam edidit
Iustus iudex, qui effringens
Superborum chaos ingens
Suis lucem reddidit.

38. Gaude, semper vernans rosa
Liliique generosa
Atque mira species,
Cuius florem non aestatis,
Non hibernae tempestatis
Laedit intemperies.

39. Gaude, de qua natus fuit
Iustus, quo iudice ruit
Zabulus ad infima,
Victa languet vis illius,
Qui fuerat fortis prius
In sede clarissima.

40. Gaude, virgo, quam sic amant,
Ad quam toto corde clamant
Tot per orbem supplices,
Nostri piam curam habe,
Sic nos munda, ut a labe
Peccati purifices.

41. Gaude, consolatrix bona,
Virginum laus et corona
Exhilarans flebiles,
Vitis sacra, dulcis uva,
Nos dulcore tuo iuva
Et fac vere humiles.

42. Gaude, vim draconis terens
Princeps, principatum gerens
Super omnes principes,
Vivo, quo frueris, pane
Unitatis christianae
Recrea participes.

43. [Gaude, virgo, quae aspersum
Mundum vides universum
Christi beneficio,
Quo mens freta non delinquat,
Fac, ut ei adpropinquat
Nostra deprecatio.]

44. Gaude, mater tribulatis
Dans solamen pietatis
Et misericordiae,
Per te dolos iniquorum
Devitemus et errorum
Careamus carie.

45. Gaude, mater, atque sursum
Vitae nostrae leva cursum
Ad montes aethereos,
Assit nobis inde salus,
Unde ruit princeps malus
In fines tartareos.

46. Gaude, quae in lucis domo
Sic eluces, ut et homo
Et angelus pariter
Gaudeat te praeminere
In atriis lucis vere
Laetantem perenniter.

47. Gaude, quam super se gaudent
Principari, qui non audent
Res optare meritas,
Qui se super se levantes
Cernunt ad te suspirantes,
Quae in caelis habitas.

48. Gaude, mater reverenda,
Tuae proli nos commenda,
Ut in nobis maneat,
Ne nos queat irretire,
Qui Iordanem circuire
Solet, ut absorbeat.

49. Gaude, custos sanctae gentis,
Civitas omnipotentis,
Spes opem quaerentium,
A qua longe omnis labes,
Quae antemurale habes
Ipsum montem montium.

50. Gaude, splendor firmamenti,
Cordis curas turbulenti
Convertens in gaudium
Exsultatione plena
Et perenni, nos serena
Perducens ad bravium.

51. Gaude, cella pigmentorum,
Paracliti unguentorum
Redundans fragrantiam,
Domus supra petram fixa,
Quam aedificavit ipsa
Sibi sapientia.

52. Gaude, celebranda piis,
Te ducente qui in viis
Ambulant caelestibus
Et exercent opus clarum,
Reficiendi suarum
Manuum laboribus.

53. Gaude, virgo, quae in arce
Caeli regnas, hostes arce,
Ne pios impediant,
Quos impugnant, absint modo,
Quos artare noxae nodo
Cupiunt, ut capiant.

54. Gaude, blanda verecundis,
Ad te clamat de profundis
Conventus fidelium,
Audi cum favore vocem
Clamitantis et ferocem
Sterne adversarium.

55. Gaude, per haec mundi freta
Transiens non obsoleta
Vitiorum maculis
Et in statu tam beato
Corde carens exaltato
Et elatis oculis.

56. Gaude, mitis et quieta,
Mire semper mansueta
Vivendo pacifice,
Tui memorum memento
Et caelesti supplemento
Pia vota perfice.

57. Gaude, cuius est fomentum
Sicut Aaron unguentum
Piis inter impios,
A draconis vi proterva
Simul habitantes serva,
Serva solitarios.

58. Gaude, quae sic expiasti
Mundum noxa protoplasti,
Ut in Dei filio,
Per te facto nostro fratre,
Detur natis Eva matre
Regni benedictio.

59. Gaude, virgo, quam decorus
Beatorum colit chorus.
Atque semper recolet,
Dominica stas in domo,
Quae caelesti cinnamomo
Balsamoque redolet.

60. Gaude, regnans in aeternum,
Rectis corde per internum
Favorem mitissima,
Quae domino dominorum,
Deo utique deorum,
Stas in caelis proxima.

61. Gaude, decus virginale,
De medio nostri male
Hortantes extermina,
Ne insulae nationis
Instar intra Babilonis
Nos demergant flumina.

62. Gaude, mater, interventu
Tuo fiat et obtentu,
Ut cum sanctis omnibus
In conspectu angelorum
Psallam Domino caelorum
Gaudens in caelestibus.

63. Gaude, virgo, quam probavit
Et probatam adornavit
Honore angelico,
Qui de longe cuncta cernens
Cor, ut decet, mundi spernens
Dono ditat caelico.

64. [Gaude, sella salutaris,
Caeli splendor, lux solaris,
Animos illuminans,
De latebris temptatoris,
Vanitatis et erroris
Tenebras eliminans.]

65. Gaude, cuius paci merae
Nequit improba nocere
Malorum malitia,
Qui per cordis pravitatem
Cogitant iniquitatem
Concitantque proelia.

66. Gaude, prolis reverendae
Mater, miseris intende,
Nostri vox precaminis
Tuum expetit assensum,
Dirige hanc ut incensum
In conspectu numinis.

67. Gaude, virgo, quod prophetae
Praedixerunt olim de te,
Iam factum considerans,
Nos moribus orna sanctis,
De laqueo tribulantis
Te precantes liberans.

68. Gaude, summo fruens fructu,
Tuo prosperetur ductu
Nostra obsecratio,
Ut rex nos iudicaturus
Iudicandis non sit durus
Nimis in iudicio.

69. Gaude, victrix inimici,
Cunctis digna benedici
Benedictionibus,
Quae angelo credidisti
Et gaudium peperisti
Creaturis omnibus.

70. Gaude, dulcis lyra meli,
Decor Saron et Carmeli,
Diadema regium,
Te laudet in decachordo,
Psalterio omnis ordo
Deo servientium.

71. Gaude, virgo, flos regalis,
Gloria sacerdotalis,
Tribus gemma geminae,
In saeculi huius freto
Corde vigens semper freto
Numinis solamine.

72. [Gaude, decus Dei florum,
Caeli scala, fons hortorum,
Nubes absque nubilo,
Regni gloria caelestis,
Virtus, victrix dirae pestis,
Cuius sedes aquilo.]

73. Gaude, atque protonanti
Assis mihi te laudanti,
Regina laudabilis,
Te laudabo, dum subsistam,
Quoad supportabo istam
Carnis molem fragilis.

74. Gaude, castitas fecunda,
Cuius dulcis et iucunda
Nobis est laudatio,
Cuius laus est, per quam caelis
Novissimi Israelis
Reddetur dispersio.

75. Gaude, cuius excellenter
Laus est ille, qui potenter
Iudicans de impiis
Per omnem dat nationem
Suam benedictionem
Sanctae Sion filiis.

76. Gaude, claritas amoena,
Laus caelestis, laus terrena,
Laus regentis omnia,
Supernorum laus virtutum,
Iter nobis para tutum
Ad superna gaudia.

77. Gaude, virgo, laus vivorum,
Pax et quies defunctorum,
Sanctae laus ecclesiae,
Te laudent Palestini,
Laudent Graeci et Latini,
Laudent Sion filiae.

78. Gaude, virgo digna laude,
Laude digna virgo, gaude,
Tibi laus divinitus,
Laus in terra, laus in caelo,
Te devotionis zelo
Laudat omnis spiritus.

Cod. Cantabrigen. Ff VI 14. saec. 13.

I. 25, 4 te fehlt, domine. — 26, 1 virgo fehlt. — 40, 2 lingua fehlt. — 47, 1 Gaude quae tranquille.

II. 12, 2 lies Deo duce? — 33, 2 placans. — 36, 4 fehlt eine Silbe; et ergänzt. — 50, 5 laudat.

III. 5, 3 voto. — 6, 4 Caelis. — 17, 4 Cui prolem. — 20, 4 sq. fehlt der Reim. — 22, 1 virgo fehlt. — 23, 5 lies videret vel monendum oder Ähnliches. — 26, 2 nostra. — 42, 2 principatum tenens. — 43, 4 delinquit. — 47, 4 elevantes. — 53, 4 absit. — 54, 3 Connectus fidelium. — 71, 1 virgo fehlt. — 77, 4 fehlt eine Silbe.

Diesem Psalterium geht in der Hs. eine prosaische Vorrede sowie die Bemerkung vorauf: „Psalterium de sacris psalmis sumptum, editum a quodam religioso viro de monasterio, nomine Theophilo, apud sanctum Albinum Neomensem in dioecesi Rotomagensi morante.“ Dasselbe hat über 150 Strophen, indem auf einzelne Psalmen mehr als eine Strophe trifft. Die überzähligen Strophen sind durch Klammern gekennzeichnet. Auf Ps. 118 kommen die Strophen III, 22—44. Um den Psalm aufzufinden, auf den jede Strophe anspielt, ist daher die Zahl dieser Strophen in Rechnung zu bringen.

V. Psalterium beatae Mariae V.

Prima Quinquagena.

1. Ave, caeli lux Maria,
Lignum vitae es, o pia,
Fructum dans credentium,
Hic nos ora prosperari
Et in fine renovari
Dote resurgentium.

2. Ave, mater gignens Christum,
Patre natum ante istum
Mundum sicut hodie,
Disciplina nos emendet
Eius tuaeque commendet
Felici custodiae.

3. Ave, virgo, cuius nato
Somno mortis soporato
Quievit adflictio,
Tua nobis pro virtute
Resurgentis cum salute
Detur benedictio.

4. Ave, in qua habitavit
Christus et quam consignavit
Vultus sui lumine,
Noc in pace obdormire
Sicque ad quietem ire,
Praesta sacro numine.

5. Ave, tamquam sol electa,
Tua via est directa
In conspectu Domini,
In aeternum exsultare
Nos cum Christo fac et dare
Laudem suo nomini.

6. Ave, quae non es correpta
In furore sed suscepta
Cum supernis coetibus,
Nos defende, ne in ira
Arguamur Dei dira
Deputandi fletibus.

7. Ave, propter quam regressus
Est in altum, qui perpessus
Mortem est pro gentibus,
Post ipsum per te trahamur,
Ne quando nos rapiamur
A leonum dentibus.

8. Ave, virgo, quam praefecit
Caeli Deus et subiecit
Cuncta eius precibus,
Super caelos elevato
Nos commenda tuo nato
In supernis sedibus.

9. Ave, per quam defecerunt
Arma atque perierunt
Hostis domicilia,
Da egeno, derelicto
Tibi, locum mundo victo
Dei cum familia.

10. Ave, sancta, quae migrasti
Ad excelsum, quem amasti,
Christum montem montium.
Tu obtutus in nos flecte,
Per te sorti ut electae
Iungamur insontium.

11. Ave, quae non defecisti
Sanctitate, sed fuisti
Vanitatem respuens,
Egenorum propter preces
Exsurge cunctasque faeces
Peccatorum abluens.

12. Ave, quae in salutari
Sic exsultas, ut effari
Omnis lingua nequeat,
Corda nostra tu illustra,
Ut conetur in nos frustra
Hostis nec praevaleat.

13. Ave, Sion, ex qua datur
Salutare, quo donatur
Salus indeficiens,
Det virtutum nobis munus,
Te poscente bonus unus
De caelo prospiciens.

14. Ave, alma parens Christi,
Quae ad caelos introisti
Absque ulla macula,
Mundans nos ab omni naevo
Duc post te de mundi saevo
Lucis ad cenacula.

15. Ave, casta conservata,
Sacra proles de te nata
Tua est hereditas,
Per te nobis, o Maria,
Nota fiat vitae via,
Quam non tangit foeditas.

16. Ave, cuius cor probavit
Deus atque visitavit
Redempturus saecula,
Vias duras custodire
Ut possimus, has lenire
Stude prece sedula.

17. Ave, quam de nostri limi
Deus mittens de sublimi
Assumpsit putredine,
Tua regat disciplina
Nos, ut tecum in divina
Vivamus dulcedine.

18. Ave, sol Maria splendens,
In qua Christus ad nos tendens
Fixit tabernaculum,
Ab occultis nos emunda,
Ne ruamus in profunda
Leti per piaculum.

19. Ave, fontem qua elisit,
Cum de sancto tibi misit
Pius rex auxilium,
Nos in tuo salutari
Posce tecum collaetari,
O pudoris lilium.

20. Ave, virgo Deo grata,
Quae in nullo es fraudata
Cordis desiderio,
Vultus Christi consolare
Servos tuos in praeclarae
Lucis refrigerio.

21. Ave, manna gignens vermem,
Quem plebs damnat ut inermem
Plenis improperiis,
Ora, ut per mortem Dei
Corda nostra vivant ei
Sanctis desideriis.

22. Ave, virgo, quae labentes
Suscitando tristes mentes
Consolando erigis,
Sacri per altaris mensam
Tolle metum et offensam
A nostris miseriis.

23. Ave, dulcis et fecunda,
Actu corda nostra munda,
Mater regis gloriae,
Qui in caelo ut sol micat,
Hic per te nos benedicat,
Praebens spem victoriae.

24. Ave, sancta, quod levasti
Ad factorem, quem portasti,
Tuam sanctam animam,
Ipsum semper deprecare
Ut det nos hereditare
Terram lucis optimam.

25. Ave, salus indefessa,
Aulam Dei quae ingressa
Es per innocentiam,
Nos ablutos a peccatis
Duc ad aram deitatis
Tuam per clementiam.

26. Ave, lux illuminata
Luce vera de te nata
Carnis in umbraculo,
Quae in die nos amaro
Pie tegat in te, caro
Suo tabernaculo.

27. Ave, cuius caro nati
Crucifixi et humati
Exsurgens refloruit,
Ipse salvet suum gregem,
Per te sternens mortis regem,
Quem per crucem domuit.

28. Ave, virgo, cuius nato
In Iordane baptizato
Patris vox intonuit,
Qui per te nunc det salutem
Plebi suae et virtutem,
Quam vivendo docuit.

29. Ave, stella matutina,
Per quam mundo vespertina
Est pulsa maestitia,
Carnis nostrae sacco scisso
Nos eductos de abysso
Circumda laetitia.

30. Ave, quam Iesus evexit
De pressuris, nam respexit
Mentem tuam humilem,
Terrenorum a tumultu
Nos absconde tuo vultu
Hostem fugans vigilem.

31. Ave, felix Dei parens,
Quae peccati labe carens
Tanto gaudes pignore,
Intellectum sine mora
Confer et pro nobis ora
Opportuno tempore.

32. Ave, summi verbi mater,
Quo firmavit caelos pater,
Quos ornavit spiritus,
Per te supplicantes tibi
Ponat nos heredes sibi
Christus a te genitus.

33. Ave, virgo, quam in Deo
Omnis mansuetus cum reo
Collaudant hilariter,
Praesta, ut magnificemus
Tecum hunc et exaltemus
Nomen eius pariter.

34. Ave, credens Gabrieli,
In te carnis est rex caeli
Indutus cilicio,
Per quod saevo et astuto
Victo precis tuae scuto
Tegat nos a vitio.

35. Ave, vitae fons, Maria,
Apud patrem es, o pia,
Intra caeli atria,
Ubertate domus Dei
Hic nos reple, ut sic ei
Iungamur in patria.

36. Ave, virgo delicata,
Mater Iesu, per quem data
Omnis tibi gratia,
In aeternum conservemur
Per te, ut non supplantemur
Hostili fallacia.

37. Ave, quae per Gabrielis
Verba es transfixa telis
Supernae dulcedinis,
Per quam nostrae sanitatem
Carni da et castitatem
Pellens vim putredinis.

38. Ave, cuius iam beata
Apud patrem est locata
Cum Christo substantia,
Hic adhuc nos peregrinos
Deo tandem fac vicinos
Mortis in instantia.

39. Ave, quae de paupertatis
Lacu ducta deitatis
Gaudes in triclinio,
Te quaerentes fac laetari
In te semper nec turbari
Hostis exterminio.

40. Ave, resurgentis mater,
Quam in sua Deus pater
Confirmavit facie,
Tu per ipsum nos conserva,
Ne sanctorum a caterva
Trahat rex fallaciae.

41. Ave, quae ad fontem vitae
Sitisti, quem hauris rite
Nunc in regni medio,
Ipso dona nos potari,
Ut possimus memorari
Tui sine taedio.

42. Ave, mitis tamquam byssus,
Ad quam est de patre missus
Christus, lux et veritas,
Age, ut post mundi cursum
Ad se ipsum ducat sursum
Eius nos sinceritas.

43. Ave, cuius ventilantur
Hostes omnes et fugantur
Invocato nomine,
Salva nos ex adfligente,
Ut amemus tota mente
Occisum pro homine.

44. Ave, quam astringit nato
In vestitu deaurato
Virtutum varietas,
Ut ducamur post te digni,
Castitate nos insigni
Tua ornet pietas.

45. Ave, quam praeordinavit
Sibi et sanctificavit
Christus tabernaculum,
Ut vacemus mente Deo,
Tuae cedat ferus leo
Precis per obstaculum.

46. Ave, Deo quae plausisti,
Ascendentem dum vidisti
Christum hinc in iubilo,
Ut cum sanctis congregemur
Ad ipsum, per te mundemur
A culparum nubilo.

47. Ave, spes desiderata,
Tu ut Sion es fundata
Magni regis civitas,
Te cor nostrum amplectatur,
Ut in eo restringatur
Peccandi proclivitas.

48. Ave, cuius adunavit
Sese carni, qui salvavit
Te de manu inferi,
Nos, qui brutis comparamur
Propter culpam, deprecamur
Per te sanctis inseri.

49. Ave, quae devotionis
Vota et laudationis
Reddis sacrificia,
Invocamus te, Maria,
Sis nobis ad Iesum via
Tua per servitia.

50. Ave, virgo, per quam multa
Revelata sunt occulta
Dei sapientiae,
Cor in nobis crea rectum,
Ut ducamur ad conspectum
Tuae excellentiae.

Secunda Quinquagena.

1. Ave, arbor portans fructum,
Quo ius vetus est destructum
Mortis cum imperio,
Per te nomen Iesu bonum
Sit saporis vitae donum
Nostro desiderio.

2. Ave, de qua salutaris,
Quo salvamur, singularis
Orta est nativitas,
Te precante redimatur
Christi plebs, et convertatur
Virtutum captivitas.

3. Ave, quam adivit fortis,
Quam caelestis cum cohortis
Suscepit tripudio,
Tu ab omni nos pressura
Salvans caeli duc ad iura
Sacrae precis studio.

4. Ave, quae assumptis pennis
Columbinis ad perennis
Vitae transis requiem,
Supra Deum nostram curam
Nos iactantes duc ad puram
Vultus sui speciem.

5. Ave, virgo cuius natus
Passus est et conculcatus
Pro salute gentium,
Ora, ut nos gaudeamus
Atque ipsi placeamus
In luce viventium.

6. Ave, virgo, quae confisa
Es in Christo et gavisa
Obumbrante flamine,
Ne leonis os nos trucis
Rodat, muni sanctae crucis
Praeclaro tutamine.

7. Ave, per quam molae fractae
Sunt leonum et subactae
Christo de te edito,
Fac vindictam nos videre
His deiectis et gaudere
Regno nobis dedito.

8. Ave, cuius in adventu
Christus surgens cum conventu
Occurrit angelico,
Salva nos ab inimicis
Atque vitae da felicis
Regno frui caelico.

9. Ave, in qua incarnata
Maiestas et calceata
Est mortali corio,
Da, ut arcum fugiamus
Hostis artesque vincamus
Tuo adiutorio.

10. Ave, quae es exaltata
Nunc in Christo, anxiata
Cuius morte fueras,
Esto nobis turris fortis
Contra vultum regis mortis,
Quem potenter superas.

11. Ave, Deo quae subiecta
Nunc ad Christum es provecta,
In quo tua gloria,
Fac in eo nos sperare,
Ut dignetur nos purgare
A malorum scoria.

12. Ave, cuius caro multum
Sitivit ad Dei vultum
Mentis cum fiducia,
O Maria, tuis alis
Nos obumbra, ne feralis
Supplantet astutia.

13. Ave, felix iam salvata
A timore ac stipata
Supernis militibus,
A conventu malignorum
Nos defende, ne reorum
Iungamur gemitibus.

14. Ave, virgo, supra caelos
Quam assumptam dulce melos
Collaudat angelicum,
Ut in bonis satiemur
Domus Dei ac laetemur,
Da, o sidus caelicum.

15. Ave, quae de huius vitae
Cursu ducta es ad mite
Caeli refrigerium,
Te iuvante adimpletis
Votis nostris ad quietis
Transfer nos imperium.

16. Ave, terra, de qua datur
Verus fructus, quo salvatur
Mundus ab interitu,
Ut nos natus atque pater
Benedicat, ora, mater,
Cum amborum spiritu.

17. Ave, quam signavit dumus
Igne candens, sicut fumus
Per te hostis deficit,
In conspectu epulari
Fac nos Christi et laetari,
Qui caelestes reficit.

18. Ave, de qua ortus fuit,
Qui totius mundi luit,
Qui non fecit crimina,
Per te iustis conscribamur,
O Maria, et ducamur
Ad caelorum limina.

19. Ave, ad quam adiuvandam
Et prae cunctis sublimandam
Festinavit Dominus,
Nos egenos et mendicos
Post hanc vitam ut amicos
Christo iunge comminus.

20. Ave, virgo, quae es nata
Sancta atque confirmata
In Deo ex utero,
Esto nobis firmamentum,
Ut a sponso cum prudentum
Colligamur numero.

21. Ave, veri Salomonis
Mater, tamquam Gedeonis
Vellus madens gratia,
In diebus nati tui
Praesta nobis semper frui
Pacis abundantia.

22. Ave, quae es cum honore
Hinc suscepta et amore
Caeli ad palatium,
Fac nos Deo adhaerere,
Ut possimus obtinere
Paenitendi spatium.

23. Ave, virgo, quae in ortu
Ut aurora, sed in partu
Instar solis radias,
Frange caput sic draconis,
Via ne seductionis
Tradamur ad bestias.

24. Ave, fortis ut columna,
Quae de mundi es aerumna
Erecta ad gloriam,
Frange cornu peccatorum
Et in bello vitiorum
Tuis fer victoriam.

25. Ave, in qua locum fecit
Sibi Christus, qui deiecit
Per te arma fortium,
Tu es vera pax, Maria,
Esto nobis tuta via
Caeli ad consortium.

26. Ave, cuius cor in Christo
Consolari, sed in isto
Mundo nunquam voluit,
Nos de mari vitae huius
Per te ducat natus tuus,
Qui pro nobis doluit.

27. Ave, per quam panis caeli
Vero datur Israeli
Mentis ad edulium,
Qui quaesitum dextra sua
Nos ad montem ope tua
Ducat post exsilium.

28. Ave, templum sanctum Christi,
Quae polluta non fuisti
Mundi huius vitiis,
Nati tui nos emunda
Per cruorem, qui ut unda
Fusus est ab impiis.

29. Ave, per quam apparebat,
Super thronos qui sedebat
In paterno gremio,
Dextra sua quos plantavit
Et per crucem reparavit,
Vitae donet praemio.

30. Ave, Deo quae iucundum
Psalmum cantans totum mundum
Tua reples gratia,
Carnis Christi nos frumento
Atque mellis alimento,
Quod dat petra, satia.

31. Ave, de qua rex caelorum
Natus stetit Iudaeorum
Docens in concilio,
Ambulantes per obscura
Nos custodi iugi cura
Isto in exsilio.

32. Ave, decus castitatis,
Tu solamen deitatis,
Tibi nullus similis,
Hostes nostros preme fortes,
Pacis simus ut consortes
Per te, o amabilis.

33. Ave, quae de lacrimarum
Valle isti ad praeclarum
Caeli habitaculum,
Nos per tuam servitutem
Duc caelestem in virtutem
Carnis post obstaculum.

34. Ave, terra benedicta,
Qua salvatur plebs adflicta
Longaque captivitas,
Sicut per te salus datur,
Sic et nobis ostendatur
Divina benignitas.

35. Ave, virgo, cuius vita
Verbo Dei custodita
Fuit ab initio,
Deduc nos in tua via,
Ne tradamur, o Maria,
Inferni supplicio.

36. Ave, Sion porta clara,
Cuius ortu mors amara
Venit ad interitum,
Christus in te homo natus
Nostros solvat ut reatus,
Tuum poscat meritum.

37. Ave, fida, quae mansisti
Cum dilecto, dum vidisti
Notos omnes cedere,
Qui expansus est in cruce,
Amplectatur te nos duce
Cum amoris foedere.

38. Ave, fulgens Christi throne,
Qui in tua, Deus bone,
Lucet ut sol facie,
Advocata et fidelis
Testis nobis sis in caelis,
Pia mater gratiae.

39. Ave, quae nunc et in aevum
Nobis contra mundum saevum
Facta es refugium,
Servos tuos rege, mater,
Ne post mortem hostis ater
Trahat ad supplicium.

40. Ave, virgo, beatorum
Custodia angelorum,
Fideli custodia
In te, clemens, da sperantes,
Ut leonem conculcantes
Eius vincant odia.

41. Ave, quae factura Dei
Es excellens, in qua spei
Nostrae delectatio,
In virtute sicut palma
Per te nostra, mater alma,
Reflorescat natio.

42. Ave, sedes praeparata,
In qua sedet carne nata
Dei sapientia,
O Maria, sancta Deo
Domus facta, per te reo
Detur indulgentia.

43. Ave, cuius nati sanguis
Condemnatus arte anguis
Vicit et saevitiam,
Quod per legem eruditis
Per te virgo nobis mitis
Veram det laetitiam.

44. Ave, pia mater Christi,
Quae ipsius praevenisti
Confitendo faciem,
Te in psalmis collaudantes
Post laborem exsultantes
Fac intrare requiem.

45. Ave, quam sacravit signo
Castitatis, qui a ligno
Regnavit pro gentibus,
Qui dum venit iudicare
Orbem, velit adgregare
Per te nos gaudentibus.

46. Ave, clara caeli porta,
Per quam iustis lux est orta
Rectisque laetitia,
In te iusti gratulentur,
Peccatores emundentur
Omni'a malitia.

47. Ave, salutaris mater,
Quod revelat Deus pater
Ante vultum gentium,
Tuae semper recordare
Pietatis et solare
Corda te canentium.

48. Ave, per quam vicit atrum
Deus iuxta [verbum] patrum
Carnis in velamine,
Invocantes te audito,
O Maria, et munito
Sacrosancto flamine.

49. Ave, quae exsultans Christi
In conspectu introisti
Cordis per munditiam,
Nos scientes ipsum Deum
Verum esse duc ad eum
Carnis post militiam.

50. Ave, domus puri cordis,
In qua doli sive sordis
Nulla fuit portio,
Fac nos oboedire legi,
Ut sanctorum sacro gregi
Iungamur consortio.

Tertia Quinquagena.

1. Ave, felix, per quam vita
Mundo redit, dum audita
Tua est oratio,
Audi fletus captivorum,
Quia tu es miserorum
Facta consolatio.

2. Ave, quae per bis senarum
Coronata es stellarum
Opus venerabile,
Vitam nostram conservari,
Iuventutem renovari
Fac ad instar aquilae.

3. Ave, terra gignens panem,
Qui infirmam et inanem
Mentem cibat hominis,
Ipso dona confirmari
Nos atque laetificari
Vino sui sanguinis.

4. Ave, quae iam invenisti
Vultum Christi, quem quaesisti
In terra viventium,
Per ipsius nos laudari
Praesta nomen et laetari
Cor ipsum quaerentium.

5. Ave, per quam salutare
Dei venit visitare,
Quos premebant vitia,
Quod concedat ope tuae
Precis nos laetare suae
Gentis in laetitia.

6. Ave, bonis satiata,
Quae a Deo sunt collata
Te implente spiritu,
Verbo in te a superno
Patre misso ab aeterno
Salva nos interitu.

7. Ave, virgo quae parato
Corde Deo et mundato
Cantas nunc in gloria,
Sicut praesens laudem polo
Confers, sic et pacem solo
Tua det memoria.

8. Ave, super cuius natum
Os dolosi reseratum
Auxit improperia,
Tu a dextris egenorum
Asta mundans cor eorum
Christi per mysteria.

9. Ave, virgo, quae emissa
Es de Sion ut promissa
Dictis in Isaicis,
De torrente passionis
Christus bibens per te thronis
Iungat nos angelicis.

10. Ave, quae redemptionem
Verbi per susceptionem
Protulisti saeculo,
Quod dedit hereditatem,
Per te nobis suavitatem
Det in vitae speculo.

11. Ave, de qua verum lumen
Rectis per divinum numen
Ortum est in tenebris,
Ne ab ira formidemus,
Da, in Deo ut speremus,
O Maria celebris.

12. Ave, virgo, mater munda,
Quae de magno es iucunda
Filiorum numero,
Per te nos in imis natos
Pius pastor ad beatos
Sacro portet umero.

13. Ave, parens regis caeli,
Qui ducatum Israeli
Ex Aegypto praebuit,
Is pusillum cum maiore
Tuo salvet pro amore,
Quos per crucem eruit.

14. Ave, ad quam inclinavit
Deus aurem, qui firmavit
Tua desideria,
In vivorum regione
Nos placentes Christo pone
Salvans a miseria.

15. Ave, prima reddens votum
Deo mundo, quo per totum
Dicat castimoniam,
In qua nos concede stare
Et per ipsam immolare
Christo laudis hostiam.

16. Ave, per quam omnes gentes
Deum laudant congaudentes
Tuae celsitudini,
Qua nos Christus confirmari
Atque tantae sociari
Det beatitudini.

17. Ave, quae ad aequitatis
Portas intrans trinitatis
Confiteris nomini,
Regnum lucis ad praeclarae
Per te sine nos intrare,
Quae es porta Domini.

18. Ave, nostra spes, Maria,
Te intactam lex et via
Deducebat Domini,
Per te lapso disciplina
Et erecto lux divina
Tribuatur homini.

19. Ave, quae in omni vita
In pressuris es audita
Clamans ad altissimum,
Sublevato incolatum
Nostrum nimis prolongatum,
O sidus clarissimum.

20. Ave, mons excellens Dei,
In quem levant omnes rei
Sui cordis oculos,
Ne malignus nos enervet,
Nos in bono praeconservet,
Qui custodit populos.

21. Ave, virgo vere laeta,
Omni bono quae repleta
Es in domo Domini,
Christus in virtute sua
Donet pacem prece tua
Exsulanti homini.

22. Ave, vultu quae erecta
Ad excelsum es evecta
A mundanis sensibus,
Miserere nobis, pia,
Miserere, o Maria,
Cunctis te colentibus.

23. Ave, in quam mundus sperat,
In qua Deus semper erat
Premens omnem strepitum,
A venante ne fallamur
Aut torrente demergamur,
Nostrum rege spiritum.

24. Ave, firma et immota
Ut mons Sion, mente tota
Verbis Dei credula,
Ne a nobis regni sortem
Tollat, virgam hostis fortem
Flecte prece sedula.

25. Ave, vere iucundata,
Quae cum Christo es locata,
Laudas hunc assidue,
Ut quod flentes seminamus,
Exsultantes hoc metamus,
O Maria, tribue.

26. Ave, domus fabricata
Et urbs fortis conservata
Dei sapientia,
Ut heredes Christi simus,
Dum per somnum hinc abimus,
Tua det clementia.

27. Ave, mitis et beata,
Tu es vitis fecundata
Botrum Cypri generans,
Qui in crucis pressus prelo
Benedicat nos e caelo
Regnum per te reserans.

28. Ave, mater flagellati
Pro nobis et expugnati
A primaevo tempore,
Qui pravorum collis stratis
Te precante caritatis
Nos dilatet foenore.

29. Ave, clamans de profundis
Ad Iesum, qui ab immundis
Te clementer eruit,
Qui nos solvens a peccatis
Regnum per te donet gratis,
Quod in cruce meruit.

30. Ave, visu columbina,
Corde simplex et divina
Incessuque humilis,
Ablactanti o patrona,
Caritatem nobis dona
In spem vitae stabilis.

31. Ave, splendens ut lucerna,
In qua Christus, lux superna,
David explet foedera,
Aulam eius ad intrandum
Et ad pedes adorandum
Nostra purga scelera.

32. Ave, cingens velamento
Carnis Christum, qui unguento
Te perfudit gratiae,
Ut laudemus te iucunde,
In fraterna, da, ut munde
Conversemur acie.

33. Ave, per quam servi Dei
Omnes benedicunt ei
Choris cum angelicis,
Extollentes ad te manus
Serva, hostis ne profanus
Regnis privet caelicis.

34. Ave, virgo laudans suave
Iesu nomen, quod ignavae
Mentis fugat tenebras,
Hoc ut tecum collaudemus,
Da, ut hostes superemus
Carnisque illecebras.

35. Ave, clara lux diei,
Gaudens confiteris ei,
Qui facit mirabilia,
In aeternum prece tua
Nos conservet virtus sua
Et misericordia.

36. Ave, quae in peregrina
Terra sacra et divina
Cecinisti carmina,
Ut in primis supernorum
Memoremur, a malorum
Nos absolve sarcina.

37. Ave, psallens cum affectu
Angelorum in conspectu
Deo nostro gloriam,
Qui nos, opus manus suae,
Conservare velit tuae
Laudis per memoriam.

38. Ave, virgo, cuius natus
Victor surgens est locatus
In paterna dextera,
Ora, ne pro imperfecto
Deleamur ab electo
Libro ut gens extera.

39. Ave, cuius praedilectus
Venenatis est affectus
Linguis per opprobria,
Nos cum eius habitare
Vultu praesta et laudare
Ipsum mente sobria.

40. Ave, per quam dirigenda
Sursum et exaudienda
Nostra est oratio,
Ori nostro pone fraena,
Ut non linguae cum habena
Trahat nos damnatio.

41. Ave, felix in vivorum
Terra gaudens de donorum
Portione optima,
Age, nostra ut educta
De mortalis vitae lucta
Deum laudet anima.

42. Ave, sancta, quam instruxit
Et in terram rectam duxit
Bonus Dei spiritus,
Cor meum torpore arens
Et fluentis vitae carens
Tu infunde caelitus.

43. Ave, ad quam properavit,
Quando caelos inclinavit,
Mundi rex adveniens,
Manum tuam ad nos tende
Et ab ira nos defende
Deum nobis leniens.

44. Ave, per quam escam quaerunt,
Resurgendi qui ruerunt
In virtutum acie,
Tuum nunc per spiritale
Imple nostrum animale
Pandens manum gratiae.

45. Ave, Deum quae in vita
Laudasti, cum iam unita
Laudes et in anima,
Compeditos in peccatis
Solve, caecos veritatis
Luce ornans intima.

46. Ave, carens omni fraude,
Quae iucunda canis laude
Decoraque filio,
Ipse corde tribulatos
Sanans ducat ad beatos
Tuo nos auxilio.

47. Ave, terra, ad quam misit
Verbum Deus, quo elisit
Damnum multifarium,
Pro te panem vitae genti
Veri adeps det frumenti
Vincens adversarium.

48. Ave, laudans, quam et poli
Cives laudant atque soli
Cum creatis omnibus,
Da, ut nobis Christo iunctis
Hymnus sit cum sanctis cunctis
Caelique ordinibus.

49. Ave, quae in tuo rege,
Qui pro suo ruit grege,
Gaudes, Sion filia,
Horum laude canticorum
Exsultantes ad sanctorum
Induc nos cubilia.

50. Ave, mater, in qua natus,
Pater simul et beatus
Laudatur paraclitus,
Trinitatem istam pure
Nos laudare fac, quam iure
Laudat omnis spiritus.

Conclusio.

Haec tibi, virgo pia, sint carmina grata, Maria,
Ut sis ipsa via miseris ad culmina dia,
Sint componenti veniae locus atque legenti,
Sint fluidae menti spes solamenque maerenti,
Quae pater et flamen cum nato conferat. Amen.

Cod. Helmstadien. 673. saec. 15. —

I. 1, 4 hora. — 10, 5 sorte. — 11, 2 fuisti verschrieben. — 11, 5 que fehlt. — 14, 6 senaculo. — 16, 5 has fenire. — 17, 5 non ut tecum. — 18, 6 Lati per. — 23, 5 Hic parte. — 34, 5 Vito.

II. 10, 5 Constra. — 17, 3 Parte hostis. — 28, 2 Quod polluta. — 29, 5 Et per quos reperavit. — 29, 6 docet. — 33, 2 istis. — 36, 5 salvat. — 37, 3 sedere. — 40, 5 leonum. — 41, 1 Dei fehlt. — 50, 5 sacro Dei.

III. 1, 6 facta verschrieben. — 2, 4 conservavi. — 11, 5 superemus. — 15, 4 consede. — 16, 4 Qua nos ipse. — 20, 5 Nos fehlt. — 33, 3 Thoris. — 45, 3 Laudas. — 48, 5 thymnis.

VI. Psalterium beatae Mariae V.

Prima Quinquagena.

1. Beatus vir, qui in lege meditatur,
De Maria quid dicatur,
Quae regina coronatur,
Dum in caelo collocatur.

2. Quare fremuerunt gentes
Nec Mariae crediderunt?
Nam virginem non credentes,
Eius partum dum viderunt.

3. Domine, quid multiplicati
Sunt et ipsi ad quid nati,
Qui Mariae sunt ingrati,
Per quam omnes sunt beati?

4. Cum invocarem Mariam
In dolore cordis pleni,
Super omnes vere piam
Consolantem me inveni.

5. Verba mea intellexit,
Dum me reum non despexit,
Immo cor meum sibi rexit,
Quod ad Deum me direxit.

6. Domine, ne in furore
Peccantem me corripias,
Sed pro virginis honore
Errantem me suscipias.

7. Domine Deus, speravi,
Postquam graviter erravi,
In Maria, dum me lavi
A peccatis, quae amavi.

8. Domine, Dominus noster, mirum,
Quod te carne vestivit
Virgo nesciens virum,
Ut mens divina scivit.

9. Confitebor tibi, Domine,
Hoc mirum non ab homine,
O Virgo, pone me in spe,
Quia salus nostra ex te.

10. In Domino confido
Et in te vere spero,
Nec quidquam sic formido,
Quia per te salvus ero.

11. Salvum me fac, mater Dei,
Lumem verum cordis rei,
Adiutricem vere mei
Super omnes te elegi.

12. Usque quo te avertis
A me, gratia plena?
Quare me non convertis,
Ne laedant me terrena?

13. Dixit insipiens
Velut insana gens,
Deum non fore ens
Nec Mariae credens.

14. Domine, quis habitabit
In virginali corde?
Qui Mariam salutabit,
Dum natus es in orbe.

15. Conserva me, o beata,
Ab angelo salutata,
Ut anima mihi data
Te laudare sit parata.

16. Exaudi me, benigna,
Noli me reprobare,
Quae omni laude digna,
Me doce te amare.

17. Diligam te, virtus mea,
Sed anima tota rea,
Veniam mihi non nega,
Paenitenti vero te da.

18. Caeli et totus mundus
Enarrant te fore piam,
Dele peccati pondus,
Ut te laudare sciam.

19. Exaudiat te filius,
Qui secundum carnem tuus,
Sed cum patre Deus unus
Dans remissionis munus.

20. Domine, in virtute
Mariae sic confido,
Ut vivens valde tute
Sibi sperans non diffido.

21. Deus, Deus, respice,
Ne vacua sit in re
Gratia tua in me,
Quam Maria dat ex se.

22. Dominus regit te,
Mater, ut retribuas
Eius et contra vae
Gratiam distribuas.

23. Domini est terra grata,
Spiritu sancto ornata,
Maria, de qua est nata
Sapientia increata.

24. Ad te, virgo, levavi
Cor meum multum sitiens,
Ex te me recreavi,
Quae fons es indeficiens.

25. Iudica me, domina,
Iudicio pro me sta,
Filio responsum da,
Ut vivam per saecula.

26. Dominus illuminatio
Est cordis virginalis,
Et haec est magna ratio
Amoris cordialis.

27. Ad te, virgo, clamabo,
Me totum tibi dabo,
In tua gratia stabo,
Sic te semper commendabo.

28. Afferte munera ei,
Quae verbum caro tenuit,
Sicut reges Deo regi,
Quem mater virgo genuit.

29. Exaltabo genetricem
Filii Dei felicem,
Quae animam infelicem
Consolatur peccatricem.

30. In te, virgo, speravi
Custodiae tuae datus,
A peccatis mihi cavi,
In peccatis tamen natus.

31. Beati, quorum delicta
Sive facta, sive dicta
Propter te sunt derelicta
Conscientia non ficta.

32. Exsultate, iusti facti
Per Mariam, quae novavit
Vos et memor vestri pacti,
Quando pacem reformavit.

33. Benedicam te, quae es
Benedicta super omnes
Et inter mulieres
Peccatorum vera spes.

34. Iudica me impugnantes,
Tua arma apprehende
Et repelle malignantes,
Adiutricem te ostende.

35. Dixit iniustus dolose:
Hunc confundam captiose,
Obsta, virgo, gratiose,
Ne sic cadam vitiose.

36. Noli aemulari, dicis
Mihi, virgo benedicta,
In malignantibus, si vis,
Ne tangat te vindicta.

37. Domine, ne in furore
Me arguas aut rigore,
Sed pro virginis amore
Me absolvas ab errore.

38. Dixi, custodiam vias,
Te Dei matrem sequendo,
Sed me errare scias,
Si non me per te emendo.

39. Expectans exspectavi,
Tibi cor meum praeparavi,
Dum lacrimis lectum rigavi
Pro meo peccato gravi.

40. Beatus, qui intellegit,
Quod gratia tua valeat,
Hic vere se non neglegit,
Qui eam a te capiat.

41. Quemadmodum desiderat
Cervus, ut fontem habeat,
Sic et anima videat,
Ne gratia tua careat.

42. Iudica me et corripe,
Ne laedar a furioso,
O virgo pia, eripe
Me ab homine doloso.

43. Deus, auribus audivimus
Mariam, quam piam scivimus,
Per quam nisi tuti simus,
Contra hostes male imus.

44. Eructavit verbum bonum
Cor suum dulce et suave,
Sic divinum sciens donum
Hoc solum audiens Ave.

45. Deus noster, refugium
Et peccatorum omnium
Est virgo mater hominum,
Te sola placans Dominum.

46. Omnes gentes, plaudite
Virgini laudem dantes,
Peccati vias claudite
Mariam venerantes.

47. Magnus Dominus laudabilis.
Speciosus et amabilis,
Genitus nobis affabilis,
Per Mariam est placabilis.

48. Audite haec, omnes gentes,
Ex ea est nostrum meritum,
Consolatur paenitentes
Non sustinens interitum.

49. Deus deorum amavit
Eam et ad hoc creavit,
Quod in ea se armavit,
Dum hostem nostrum prostravit.

50. Miserere mei, Deus,
Mariae preces intende,
Veniam peto reus,
Ab hostibus me defende.

Secunda Quinquagena.

1. Quid gloriaris in malis,
Qui errans peccando cadis?
Sis tu sub Mariae alis,
Et te diriget, quo vadis.

2. Dixit insipiens:
Ad quid Mariam curabo?
Nam haec est mea mens,
Quod nec Deum invocabo.

3. Deus, in nomine tuo
Ante pedes virginis ruo,
Pro peccatis, quae ego luo,
Te precetur ex corde suo.

4. Exaudi, Deus, eam,
Quae peccatorum spes vocatur
Et in salutem meam
Pro me placando te precatur.

5. Miserere, quia conculcavit
Me inimicus et superavit,
Sed me gratia relevavit,
Quae virginem matrem adornavit.

6. Miserere mei, domina,
Sub alis tuis confugi,
Inter filios tuos nomina,
A peccatis namque fugi.

7. Si vere loquar iustitiam,
Gratia virginis perficiam,
Quae confortat, ne deficiam
Ac ne cadam in malitiam.

8. Eripe me ab inimicis,
O virgo, mater Domini,
Quia omnibus benedicis,
Tu es salus data homini.

9. Deus reppulisti, destruxisti
Nos, sed te pium ostendisti,
Dum in cor virginis descendisti
Et mortem nostram destruxisti.

10. Exaudi deprecationem
Meam, virgo, mundi salus,
Propter in te devotionem
Non me laedat hostis malus.

11. Nonne tibi subiectus erit,
Qui salvus esse quaerit?
Certe potenter hostem laedit,
Qui se totum tibi dedit.

12. Deus, Deus meus, vigilo
Ad virginem matrem respiciens,
Ut inter filios filiolo
Mihi cor meum sit perficiens.

13. Exaudi, virgo, orationem
Meam ad mei perfectionem,
Ut per cordis amorem
Super omnes te honorem.

14. Te decet laus et honor,
O virgo speciosa,
Laudare vere te conor,
Sis mihi gratiosa.

15. Iubilate, exsultate,
Virgini laudem date,
Ipsam ex corde invocate,
Et exaudiet indilate.

16. Deus, misereatur illi,
Qui virginem honorat,
Gloria perfruatur,
Qui eam vere implorat.

17. Exsurgat Deus et dissipentur,
Qui peccare non verentur,
Dic, virgo, ut convertantur
Qui sic infirmi morantur.

18. Salvum me fac, caeli regina,
Quae hortus es conclusus,
In quo nostra medicina
Spiritus donis perfusus.

19. Deus in adiutorium
Sit peccatorum omnium,
Mater implorans filium
Per spiritus consilium.

20. In te, virgo, speravi
Et gratiam quaesivi,
Dum peccare cessavi,
Inveni, quod amisi.

21. Deus, iudicium tuum da,
Sed pro nobis, mater virgo, sta,
Ubi tot et tanta mira,
Ne nos iudicis tangat ira.

22. Quam bonus Deus Israel,
Qui ex virgine nos redemit,
Nomen eius Emmanuel,
Qui vere servos nos exemit.

23. Ut quid, Deus, nos repulisti,
Quia tu filium misisti,
Pro quo Mariam elegisti,
Dum nos liberare fecisti?

24. Confitebimur, virgo mater,
Quod nec uterus tuus doluit,
Dum gloriosus Deus pater
Ex te filium nasci voluit.

25. Notus in Iudaea magnus
Filius tuus, Dei agnus,
Pro peccatis nostris oblatus
Et a Iudaeis immolatus.

26. Voce ad te, virgo, clamavi,
Dum peccatum me corrosit,
Et spiritum meum scopavi,
Ut immolatus mihi prosit.

27. Attendite legem Dei
Et servite nato regi,
Qui nos liberavit penitus
Ex virgine matre genitus.

28. Deus, venerunt gentes,
Qui Mariam non noverunt,
Et virginem non credentes
In peccatis perierunt.

29. Qui regis Israel, intende,
Non credentes reprehende,
Sed tu, virgo, ad me extende
Manum et gratiam impende.

30. Exsultate, liberati,
Missi in exsilium,
Cum vos sitis revocati
Per Mariae filium.

31. Deus stetit incarnatus,
Liberator nobis datus,
In virginis carne armatus,
Per quam hostis est superatus.

32. Deus, Deus, quis vel qualis
Virgini comparabitur?
In mundo non est talis
Nec unquam generabitur.

33. Quam dilecta, quam amoena
Est virgo gratia plena,
Super omnia terrena
Clara, pulchra et serena.

34. Benedixisti et sacrasti,
Deus, hanc filiam prolis,
Super omnes decorasti
Hanc veri ianuam solis.

35. Inclina aurem et exaudi,
Me insistentem tuae laudi,
O virgo, non me despicias,
Sed in me laudem perficias.

36. Fundamenta virtutum
In te, virgo, sunt sumenda,
Quae me vere reddunt tutum
Contra omnia timenda.

37. Domine Deus salutis,
Aperias ora mutis
In laudem huius dominae,
Maria virgo nomine.

38. Misericordias Domini
Invenit virgo, quas promiserat,
Per quam et gratia homini
Est restituta, quam amiserat.

39. Domine, refugium est facta
Nobis virgo mater intacta,
Tenens nos bene sub alis,
Ut nos defendat a malis.

40. Qui habitat in adiutorio
Virginis speciosae,
Iure suo notorio
Defendet gratiose.

41. Bonum est confiteri
Hanc virginem et revereri,
Ut possimus mereri
Per ipsam nec non et tueri.

42. Dominus regnavit
Ex utero virginis matris,
Dum infernum intravit,
Nunc sedens ad dexteram patris.

43. Deus ultionum mitigatur,
Dum Maria imploratur,
Per quam vere impetratur,
Quod toti mundo negatur.

44. Venite, exsultemus
Dantes virgini honorem,
Nam per ipsam habemus
Filii sui amorem.

45. Cantate Domino psallentes
In cythara cordis dicentes:
Te in Maria commendamus
Et per te Deum laudamus.

46. Deus regnavit patenter
Volens ad patrem redire,
O Maria, fac nos decenter
Ad sui regnum venire.

47. Cantate Domino laudem,
Qui antiqui hostis fraudem
Per Mariam revelavit,
Uterum dum intravit.

48. Dominus regnavit,
Dum mors mortem fugavit,
Quem mater virgo nutrivit,
Quae superari nequivit.

49. Iubilate et laeti sitis,
Qui de Maria vere scitis,
Quod nobis pia est et mitis
Dolens malitiam litis.

50. Misericordiam impetravit
Nobis virgo blanda benignis
Et ad gratiam revocavit
Nos non dura, sed pia malignis.

Tertia Quinquagena.

1. Domine, exaudi rosam rosarum,
Quae lux est tenebrarum,
Maria peccatorum lucernam
Nobis gratiam petens supernam.

2. Benedic hanc speciosam
Super omnia intuenti,
Matrem virginem gratiosam
Peccatori revertenti.

3. Benedic hanc puellam,
Mariam, lucidam stellam,
Quae lux sanctorum cordium
Est et gratiae primordium.

4. Confitemur, quod caelica clavis
Sit et solacium beatorum
Haec virgo dulcis et suavis
Nobisque regula morum.

5. Confitemini, quod pax odiorum
Sit Maria metaque laborum,
Omnium medicina dolorum
Et omnium collatrix bonorum.

6. Confitemini Mariam esse,
Quam figurat stella marina,
Vere virgam stirpe de Iesse,
Producens florem sine spina.

7. Paratum cor sit in credendo
Et vere Mariam confitendo
Adiutricem paenitentis
Et nutricem innocentis.

8. Deus, laudem honoris
Mariae a me recipias,
Ut pro merito laboris
Tu in caelis me suscipias.

9. Dixit Dominus: Domine,
Quem natum virginis nomine,
Sede a dextris meis,
Quia filius Dei regis.

10. Confitebor Dei filium,
Mariae virginis fructum,
Qui divinum per consilium
Sanum dat suis conductum.

11. Beatus vir, qui Deum regem
Timet et eius tenet legem,
Huic Maria erit grata,
Et vere obtinet optata.

12. Laudate, pueri, laudabile
Nomen regis Dei fortis
Et nomen valde amabile
Matris devictoris mortis.

13. In exitu populi fidelis
De terra Pharaonis crudelis
In Iudaea laudem peregit,
Ex qua Deus matrem elegit.

14. Dilexi vere Mariam,
Quoniam me exaudivit,
Et inveni eam piam,
Dum meas preces audivit.

15. Credidi Mariae adflictus
Sincero corde non fictus,
Pro eo non sum devictus
Multorum sustinens ictus.

16. Laudate Mariam, omnes gentes,
Quae virtutem dat viventibus,
In hoc mundo dolentes
Associat gaudentibus.

17. Confitemini, quod sanctis sanctior
Est virgo, ut cedrus lignis altior,
Prae cunctis in caelo rutilans,
Ad latus Christi iubilans.

18. Beati immaculati,
Qui in via legis proficiunt,
A Maria sunt amati,
Si non per devia deficiunt.

a. Retribue mihi magnifica,
O caeli regina deifica,
Pro laude tua mirifica
Me sancta vita vivifica.

b. Legem pone et intellectum
Da mihi, ut sic proficiam,
O virgo, sis mihi obiectum,
In bono ne deficiam.

c. Memor esto, cella verbi Dei,
Quae luce clarior es diei,
Ut sic gratia me vivifices,
Quod mei opera rectifices.

d. Bonitatem fecisti,
O virgo, filium procreando
Et mundo subvenisti
Nobis gratiam impetrando.

e. Defecit anima mea,
O Maria, sis pro ea,
Super omnes te imploro
In hoc mundo, quo laboro.

f. Quomodo dilexi legem,
Nisi per te, virgo, instructus?
Dum exivi Dei gregem,
Sum tua gratia reductus.

g. Iniquos odio habui
Et ad te, virgo, abii,
Dum a mundi fallacia
Me traxisti gratia.

h. Mirabilia testimonia
Sunt de te, o virgo, caeli scala,
Nam vere omnia daemonia
Vincis et totius mundi mala.

i. Clamavi in toto corde
Ubique terrarum orbe
Ad te, virgo, tribulatus
Et per te sum liberatus.

k. Principes persecuti sunt,
Quos virgo mater amavit,
Et eam secuti sunt,
Quos gratia sua vocavit.

19. Ad Dominum, cum tribularer, clamavi
Et matrem virginem invocavi,
Sic sum vere consolatus
In hoc mundo contristatus.

20. Levavi oculos, ut veniat
Mihi, virgo, a te auxilium,
Et, nisi gratia subveniat,
Tunc ibo in exsilium.

21. Laetatus sum pro his et pro eo,
Quod Maria virgo est cum Deo
In domo eius, qua nos laeti
Intrabimus dati quieti.

22. Ad te levavi oculos,
O virgo, cordis cum affectu,
Ut mei peccati rotulos
Facias deleri cum effectu.

23. Nisi quia Dominus erat
In te, o virgo, in quam sperat
Homo, ab hoste devoratus
Esset et vere desperatus.

24. Qui confidunt in tua gratia,
O Maria, exsultabunt,
Quia tua efficacia
Contra hostes triumphabunt.

25. In convertendo sumus facti
A peccati poenis tacti
Per te, o virgo, consolati
Et ad veniam vocati.

26. Nisi Dominus custodierit,
Hostibus sumus redditi,
Et si pro nobis non audierit
Te matrem, sumus perditi.

27. Beati omnes timentes
Deum et laudi insistentes
Mariae, matris nostri Domini,
Qui vita est et salus homini.

28. Saepe expugnaverunt
Me hostes vi proterva,
Vincere non potuerunt,
Te sic, virgo, me conserva.

29. De profundis ad te arcam Christi
Clamavi, quae nobis effudisti
Thesaurum productum synagoga,
Pro nobis, virgo mater, ora.

30. Domine, non est exaltatum
Cor virginis gratia superna,
Quod sic pro nobis est ornatum,
Ut nostrae vitae sit lucerna.

31. Memento bonis insignita,
O virgo, regis urbs munita,
Ut laxes reis debita
Augeasque bonis merita.

32. Ecce, quam bonum et quam iucundum,
Quod exiit per te portam clausam
Deus descendens in profundum,
Ut nostram perficeret causam.

33. Ecce nunc, quae praevidit Daniel
Et quae nuntiavit Gabriel,
Quod es vere benedicta
Gratiaeque mater dicta.

34. Laudate nomen conditoris,
Qui missus Mariae de sublimi,
In nobis gratiae fundatoris,
Dum carnem sumpsit nostri limi.

35. Confitemini vitae lumen
Et paradisi purum flumen,
Mariam, cuius pulchra facies
Inter caelestes splendet acies.

36. Super flumina Babylonis flentes
Fecit Deus repatriare,
O virgo, in mundo nos gementes
Fac caeli regnum intrare.

37. Confitebor, quod est venturus
Cum flammis fortis iudex durus,
O virgo, tunc te ostende
Nobis piam et defende.

38. Domine, probasti cognoscens,
Quod nostrum opus est humanum,
Maria, sis pro nobis poscens,
Ne labor noster sit in vanum.

39. Eripe me per tuas preces
Et munda cordis mei faeces,
Virgo, ne me hostes fallant,
Qui me tota die vallant.

40. Domine, clamavi: intende,
Quod mater virgo me suscipiat,
Et gratiam mihi impende,
Ne malus hostis me decipiat.

41. Voce cordis te, virgo, precor,
Ut mihi per te detur decor,
Qui sic animam decoret,
Quod te, ut decet, honoret.

42. Domine, exaudi me orantem
Et Mariae me commenda,
Ne despicias me deprecantem,
Sed vitam meam emenda.

43. Benedictus Deus, qui ditavit,
Nos propitius dum visitavit
Per Mariam, quam intravit,
Gratiam dum nobis donavit.

44. Exaltabo te et benedicam,
Deus, merces es gaudentium
In caelo, o virgo, fac, quod dicam:
Laetabor in terra viventium.

45. Lauda, anima, hoc munus,
Tres operati sunt, quod unus,
Qui ex virgine natus apparet,
In mortem se pro nobis daret.

46. Laudate Dominum, quoniam bonus,
Qui pro nobis factus vir dolorum,
Cuius Maria electus thronus,
Probra passus Iudaeorum.

47. Lauda, Ierusalem, quod est orta
De te stella maris, caeli porta,
Maria, nutrix ducis magni.
Qui ad instar venit agni.

48. Laudate Dominum de caelis
Et Mariae benedicamus,
Sic superatis hostium telis
Laeti caeli regnum intramus.

Cod. Carolsruhan. Augien. 136. saec. 14/15. A. — Cod. Paulanus Sanblasian. memb. 44. saec. 15. B.

I. 3, 1 quid sunt B. — 3, 2 Qui Mariae sunt ingrati B. — 3, 3 Et ipsi qui ad quid nati B. — 3, 4 Per omnes non sunt beati B. — 5, 4 Dum ad B. — 8, 1 noster fehlt B. — 9, 1 tibi fehlt B. — 9, 4 est ex te B. — 11, 3 sq. umgestellt B. — 13, 2 Veluti B. — 13, 3 non ferens B. — 14, 3 salutavit AB, Qui manibus B. — 20, 4 Sic sperans B. — 21, 1 Domine Deus A. — 21, 2 sit fehlt B. — 38, 2 consequendo A. — 38, 3 Si me errare B. — 39, 1 Te exspectans B. — 40, 4 Quin eam B. — 42, 3 O pia vero eripe B. — 43, 2 Mariam quam A. —

II. 1, 2 erras B. — 6, 1 o domina A. — 7, 1 vero A. — 7, 4 Qui ne cadam B. — 8, 2 O vere mater B. — 10, 1 sq. meam deprecationem B. — 12, 3 filio B. — 12, 4 sit fehlt B. — 15, 4 indelate B. — 16, 2 Qui per virginem imploratur B. — 16, 3 perfuratur B. — 16, 4 vere eam B. — 17, 3 fehlt B; convertentur A. — 17, 4 merentur A. — 18, 3 In qua B. — 26, 4 immolatur B. — 33, 2 Est vera gratia B. — 35, 2 Ne insistentem A. — 36, 3 me fehlt B. — 39, 1 est fehlt B. — 39, 3 bene fehlt B. — 40, 3 Modo suo B. — 40, 4 Defendat B. — 48, 1 sqq. fehlt A.

III. 2, 1 Benedic homo speciosam B. — 3, 1 Benedic homo puellam B. — 3, 2 lunam stellam B. — 5, 1 Confitemur A. — 5, 2 in metaque A. — 6, 1 Confitemur A. — 6, 3 virga A. — 12, 4 Martyrum victoria mortis B. - 16, 3 Et in mundo B. — c, 3 sic fehlt B. — c, 4 Et opera mea B. — 9, 4 A me traxisti A; Me fehlt B. — h, 3 omnia fehlt B. — h, 4 victi et B. — i, 4 te sine liberatus B. — k, 1 prosecuti AB. — k, 3 sunt fehlt A. — 19, 2 virginem fehlt B. — 20, 2 a te virgo B. — 21, 3 quam laeti B. — 21, 4 datae A. — 22, 3 retulos B. — 24, 4 Qua hostes A. — 27, 1 Beati timentes Deum entes B. — 28, 4 Te fehlt A. — 29, 1 arca B. — 29, 2 qui A. — 33, 3 Quod est A, benedicenda B. — 33, 4 dicenda B. — 34, 2 de fehlt B. — 34, 4 sumpsit nobilissimi A, noblimi B. — 35, 1 Confitemur A. — 36, 2 reparare A. — 44, 1 te fehlt A. — 44, 2 u. 3 umgestellt und 2 In te Deus o virgo quid dicam B. — 46, 1 qui bonus A, quam bonus B. — 48, 2 benedicemus B. — 48, 4 intremus B.

Aufser diesen Unterschieden ist zu bemerken, dafs B fast konstant die zweiten und dritten Zeilen umstellt, was wohl Folge verkehrten Abschreibens ist, wenn in der Vorlage die Zeilen 1 und 2, 3 und 4 nebeneinander standen. Auch teilt B die Strophen nicht in Quinquagenen ein, sondern in sieben Nokturnen und Vesper. Vor dem Psalter steht die Bemerkung: Istud dictamen psalterium vocatur, quod per psalmos psalterii inchoatur, in laudem virginis gloriosae devote legatur. Quemlibet psalmum praecedit Ave Maria. Auch die einzelnen Nokturnen werden mit solchen Reimen eingeleitet: Incipit nocturnus, qui nominatur quartus. Hic est quintus nocturnus et incipit valde iucundus. In der letzten Quinquagene ist Ps. 118 mit elf Strophen vertreten, während die drei letzten Psalmen des Psalters nur durch eine Strophe repräsentiert werden.

VII. Psalterium Acrostichon B.M.V.

Prima Quinquagena.

1. Almiflua, pulcherrima
Regina caeli, gaude,
Decora, celeberrima,
Perenni digna laude.

2. Venusta, pulchra facie,
Tu es agnominata,
Maria, mater gratiae,
Reorum advocata.

3. En, virgo, de regalibus,
Ingenua, mirosa,
Progenita natalibus,
Illustris et famosa.

4. Decora, commendabilis,
Trans ordinem naturae,
Quae nam incomparabilis
Es omni creaturae.

5. Omnimode gratissima,
Mirifice praeclara,
Quae es et praepurissima,
Caelesti Deo cara.

6. Magistra pudicitiae,
Puella puritatis
Imagoque munditiae,
Sigillum castitatis.

7. Illustras omne saeculum
Clarifico splendore,
Nitescis quasi speculum
Mirifico nitore.

8. Nam coma fulvet aurea
Tis pulchre redimita,
Quam ornat vitta laurea,
Quae desuper est sita.

9. At frontis superficies
Est tua perserena,
Quam candida mundities
Venustat et amoena.

10. Nequaquam supercilia
Deficient a laude,
Quae vere sunt subtilia
Et carent omni fraude.

11. O quam praeclaro lumine
Sunt oculi micantes,
Ut stellae de cacumine
Caelorum illustrantes.

12. Sunt nares aequalissimi,
Sunt labia rubentes,
Ut ebur candidissimi
Resplendent, ecce, dentes.

13. Tu nata regis unica,
Sic rubent tuae genae
Ceu grata mala punica,
Sunt aures praeserenae.

14. Revera cervix regia
Nitescit ebenina,
Sed tua praeegregia
Sunt brachia cedrina.

15. Ast manus tuae ductiles
Sunt aloës ex ligno
Cum digitis tornatiles,
Candidiores cygno.

16. Ut species clarissimi
Crystalli diaphani
Sunt ungues sincerissimi,
Spectabiles et plani.

17. Innubiles, virgineae
Tumescunt tis mamillae,
Praeclarae botris vineae
Nam comparantur illae.

18. Regina, tuus venter est
Ut hortus circumclusus,
Qui floribus frequenter est
Vernantibus perfusus.

19. Gratissima tu femina,
Prae ceteris electa,
Sunt tua crura gemina
Marmorea, directa.

20. Ornatu devotissimo
Fulgentiores astro
Stant pedes, nitidissimo
Qui sunt ex alabastro.

21. Miratur, ecce, ratio
Superexcellentive,
Quod cutis dealbatio
Candidior sit nive.

22. At tota dispositio
Tis corporis sacrati
Sic caret omni vitio
Reatuque peccati,

23. Revera quod per singula
Nequibit explicare
Vox aut humana lingula
Condigne collaudare

24. Immensam pulchritudinem,
Sinceram caritatem,
Praecelsam sanctitudinem
Tuamque dignitatem.

25. Ad dextram Dei filii
Vestita deaurate,
Spes nobis es auxilii
Nunc cum varietate.

26. Gemmata iacinthinea
Cum veste stas amicta,
Cum chlamyde coccinea,
Tu virgo benedicta.

27. Respiras velut fragula
Cum purpura bis tincta,
Vestita molli stragula,
Cum balteo praecincta.

28. At tu cum ostro vario
Stas pulchre redimita,
Cum opere plumario
Decenter insignita.

29. Tu bysso torta serico,
Maria, circumdaris,
O rosula de Iericho,
Praeclara stella maris.

30. In polymitis vestibus
Nec non aurificatis
Laetaris cum caelestibus
Spiritibus beatis.

31. Assistis in cubilibus
Supernis exaltata,
Muraenulis, monilibus
Et annulis ornata.

32. Praeclaris et nitentibus
Cum gemmulis politis,
In fimbriis fulgentibus
Ornaris margaritis,

33. Lucifluis carbunculis,
Smaragdis et crystallis,
Saphiris et iaspunculis,
Chrysolithis, corallis,

34. Eutropiis, topaziis,
Iacinthis, amethystis,
Rubinis, chrysopraziis
Lapidibus electis,

35. Nitentibus sardoniis,
Pyropis et beryllis,
Electis cassidoniis
Cum ceteris lapillis.

36. Auratis in sandaliis,
Quam pulchros habes gressus,
In ornamentis aliis
Est plurimis excessus.

37. Decora mala punica,
Cedrina tua poma
Fers in talari tunica,
Quae spirat ut aroma.

38. O quantum tuum pallium
Est fragrans, in quo legis
Tu lilia convallium,
Aeterni sponsa regis.

39. Munitas, virgo, violas
Carpescis redolentes,
Recondens has in fialas
Praeclare renidentes.

40. Ingenuae rubedinis
Carpescis, ecce, rosas,
Vernantis et albedinis
Plerumque speciosas.

41. Novellis, virgo, floribus
Respiras constipata,
De quorum tu coloribus
Resplendes adornata.

42. Virgultis in umbraticis
Ab esca requiescis,
In hortis aromaticis
Suave redolescis.

43. Sub umbra tui thalami
Tu, virgo, mater alma,
Nunc redolent et calami
Cum murra, gutta, palma.

44. Tus, myrtus, nardus pistica,
Cum stactis therebinthus
Et scorax non sophistica
Respirant illuc intus.

45. Excelsa cedrus Libani,
Cupressus ac oliva,
Ramosa frons olibani
Laurusque semper viva,

46. Cum vico florens vinea,
Amygdalum, amomum,
Procera malus punica,
Nec abest cinnamomum.

47. Virentis rami platanus,
Cum croco succomorus,
Et balsamus eatenus
Fragrescit atque morus,

48. Mandragora pomifera
Cum foliis venustis
Et mastix odorifera
Cum ceteris arbustis.

49. Benigna mundi domina,
Praedulcis mater Christi,
Ad bona nobis omina
Messiam genuisti.

50. Es stella clari luminis
Ostendens nautis portum,
Impetuosi fluminis
Fons rigat tuum hortum.

Secunda Quinquagena.

1. Nam puteus pulcherrime
Prosilientis aquae
Fecundat tis uberrime
Virgultum circumquaque.

2. Est tuum viridarium
Omnino dulcorosum
Et omne pigmentarium
Excellit odorosum,

3. Diversis aromatibus
Quod undique redundat
Et floridis ornatibus
Ubilibet abundat.

4. Ibidem vigens copia
Valentium herbarum,
Sed abest et inopia
Spirantium virgarum

5. Cum nimia fragrantia
Multarum specierum
Et divite substantia
Gratissimarum rerum.

6. Tu gaudes in deliciis
Obrizo fulvens auro,
Redundans in divitiis
Ex maximo thesauro.

7. Amanda Sion filia,
Regalis ornamenti,
Tu vales super milia
Tam auri quam argenti.

8. Tu, mater, es prae caelicis
Virtutibus ornata,
Tu cunctis et angelicis
Spiritibus praelata.

9. Vestita solis lumine
Coniunctaque Messiae,
Resplendes in cacumine
Caelestis hierarchiae

10. In celsi throni sedibus
Cum immortali veste,
Nam calcas lunam pedibus
Apocalypsi teste.

11. Nitescis miro schemate,
Regina puellarum,
Cum claro diademate
Duodecim stellarum.

12. Mirificis fulgoribus
Clarescis ut aurora,
Magnificis splendoribus
Es utique decora.

13. Venusta rutilantia
Tu sidera cum stellis
Ac signa radiantia
Praeclarius excellis,

14. Limpidulum luciferum
Cum omnibus planetis,
Zodiacum signiferum
Cum candidis cometis.

15. Iam splendes super Hyadem
Et globum sublunarem,
Arcophylaxem, Plyadem
Et radium solarem.

16. Excellis claram elice
Boetem, Orionem
Ac omnem lucis caelicae
Praeconstellationem.

17. Refulges super Iridem
Praeclare rutilantem,
Recurvam, flavam, viridem,
Lucifiue micantem.

18. Illustras super fulmina
Tu coruscationis
Et super alta culmina
Caelestis regionis.

19. Beata, quae signaculum
Es sanctae trinitatis,
Electum habitaculum
Supernae deitatis.

20. Virtutes et archangeli
Te, virgo, venerantur,
Et potestates, angeli
Cum thronis famulantur.

21. Sic Seraphim altissima,
Sic ordo principatus,
Sic Cherubim sanctissima
Cum choro dominatus.

22. E quibus tu harmoniam
Fiellae semper audis
Et citharae symphoniam
Cum hymno tuae laudis,

23. Tam suave resonantia
Psalteria cum sistris
Ac organa crepantia
Cum lyris tymphanistris.

24. Blandisone clangentibus
Cum cymbalis exsultas,
In tubis perstrepentibus
Tu iubilum auscultas.

25. En, virgo praecellentiam
Quis tuam enarrabit?
Secundum exigentiam
Quis te praeconizabit?

26. Nam multum affectaverant
Te sancti patriarchae,
Qui pridem adoptaverant
Videre te non parce.

27. Et omnes sub aenigmate
Te concinunt prophetae,
Teque sub paradigmate
Metrificant poetae.

28. Duodecim similiter
Apostoli beati
Te dominam stabiliter
Laudare sunt parati.

29. In hymnis te magnificant
Evangelistae sancti,
Qui semper te glorificant
In laude gratulanti.

30. Cum iubilo sacerrimi
Te martyres invicti
Collaudant, celeberrimi
Tirones benedicti.

31. Tam sacrosancti domini,
Benigni confessores,
Decantant tuo nomini
Iam laudes et honores.

32. Venustae praeamabiles
Te virgines sectantur,
Ac cantus delectabiles
Hae tibi modulantur.

33. Sed dulci cum symphonia
Te colunt continentes
Magnifica praeconia
Tibique concinentes.

34. Fidelium convivio
Te laudat animarum
Supercaelestis unio
Concivium sanctarum.

35. In vocibus altisonis
Te colunt omnes sancti,
In laudibus dulcisonis
Ac hymno iubilanti.

36. Laudare te monasticus
Nunc, ecce, studet chorus
Nec non ecclesiasticus,
In cantico sonorus.

37. Iam praedicant theologi
Te, virgo, canonistae,
Morales physiologi,
Philosophi, legistae.

38. Virtutes tui nominis
Pontifices adorant,
Cum regibus et dominis
Te principes implorant.

39. Sic duces cum comitibus,
Primates, marchiones,
Praefecti cum equitibus
Et praesides turones

40. Te nunc cum potestatibus
Adorant castellani,
Barones cum magnatibus
Et proceres urbani.

41. Votiva te plebecula
Communis, ecce, laudat,
Quae per aeterna saecula
Te dominam collaudat.

42. Venusta, celeberrima,
Benevola Maria,
Matrona tam sacerrima,
Fidelis atque pia,

43. Saluto te millesies,
O virgo generosa,
Ac iterum centesies,
Iuvencula formosa.

44. Virago fortitudinis,
Maestorum consolatrix,
Imago pulchritudinis,
Caelorum imperatrix.

45. Naturae stupet ratio,
Quod virgo sis et parens,
Miratur Evae natio,
Cum tu sis labe carens.

46. In tuo gestas grabbato,
Qui zabulum deiecit
Ac hominem in sabbato
Curando salvum fecit.

47. Gratanter infra gremium
Fers mundi salvatorem,
Salutis nostrae praemium
Mundique plasmatorem,

48. Eternum unigenitum
Ex Deo summo patre,
Praeclarum soligenitum
Ex te sincera matre,

49. Nec minus Deum Dominum,
Infantem speciosum
Prae filiis et hominum
Aspectu gratiosum,

50. Initium qui luminis
Est lucis ante solem,
Qui cum virtute numinis
Sustentat terrae molem.

Tertia Quinquagena.

1. Tremendus Deus Dominus
Et conditor naturae,
Creator nihilominus
Totius creaturae,

2. Viventis Dei filius,
Ex Deo patre natus,
Qui fuit mirabilius
Ex temet incarnatus,

3. Stellatum hemisphaerium
Illuminans supernum,
Qui regnum ac imperium
Gubernat in aeternum.

4. Decoris castimoniae,
Maria, tu exemplum
Es atque sanctimoniae
Spirituale templum,

5. Omnimode gratissima,
Praerutilans, praeclara,
Quae es et praepurissima,
Caelesti Deo cara.

6. Matrona summe nobilis,
O domina caelorum,
Tu salus es immobilis
Et decus angelorum.

7. In caeli magnitudine
Tu tenes principatum,
In poli celsitudine
Tu praefers dominatum.

8. Nam omnis te caelicola
Condigne veneratur,
Ac quilibet christicola
Devote te precatur.

9. Virginea puellula,
Quae parem non vidisti,
Praepura Dei cellula,
Quae marem non novisti.

10. Subtilis sine macula,
Praepulchra, praeserena,
Praepollens per miracula
Tu es et praeamoena.

11. Nimirum pulchritudinem
Tis Deus concupivit
Et propter mansuetudinem
Te oleo linivit.

12. O tu misericordiae
Spes semper immortalis,
Tu pacis et concordiae
Donatrix aeternalis.

13. Stirps nobilis, humillima,
Progenies divina,
Tu tutrix es agillima,
Magnifica regina.

14. Te virginem puerperam
In matrem Iesu Christi
Elegit Deus, perperam
Quae nunquam commisisti.

15. Es vere mater veniae
Condigne nominata,
Regali de progenie
Praeclare propagata.

16. Referta plena gratia
Divinae bonitatis,
Refulges in galaxia
Cum sanctis et beatis.

17. In cunctis mundi finibus
Tu rite praedicaris,
Prae ceteris virginibus
Tu mire collaudaris.

18. Hinc igitur, egregia,
Clarissima matrona,
Propago diva, regia,
Maria, summe bona,

19. Electum quae refugium
Es omni paenitenti,
Quae nemini repudium
Das veniam poscenti.

20. Sanctissima, pulcherrima,
Suavis et amoena,
Gratissima, sacerrima,
Divinitate plena,

21. Virgineam clementiam
Flebiliter exoro
Tuamque praecellentiam
Humiliter imploro.

22. Succurre, Sion filia
Decora, mihi reo,
Me prece reconcilia
Cunctipotenti Deo.

23. Cum miser ego variis
Me culpis inquinavi,
Peccatis multifariis
Qui Deum irritavi,

24. Respicito, carissima,
Me, domina benigna,
Matrona clementissima,
Supremo Deo digna.

25. Intuere culpabilem
Me vere paenitentem,
Indignum, miserabilem,
Te pie requirentem.

26. Sis memor mei flebilis,
Indigni peccatoris,
Homuncionis debilis,
Stirps alma redemptoris.

27. Tu vere mater gratiae,
Succurre paenitenti,
Tu, domina, cum facie
Me respice clementi.

28. Velociter exaudias
Me, virgo, supplicantem,
Me patienter audias
Humillime precantem.

29. Succurre contra Satanae
Versutias abundas
Et erga Leviathanae
Argutias immundas.

30. Vecordiam, vesaniam,
O domina, repelle,
Discordiam, insaniam
A me procul propelle.

31. Exstingue capitalia
Peccata criminosa,
Praecipue moralia
Delicta vitiosa.

32. Restringe mundi gloriam
Velociter labentem,
Caducam, transitoriam,
Sophistice fallentem.

33. Ut per te adinveniam
In gaudio iustorum,
Exora mihi veniam
Meorum delictorum.

34. Sic bona temporalia
Concede pertransire,
Ut queam aeternalia
Paratim invenire.

35. Da mihi necessaria
Praesentis huius vitae,
Devincam ut contraria
Vivendo sine lite.

36. Et sensus meos regere
Dignare, virgo pura,
Benevole protegere
Me, diva mater, cura,

37. Ut valeam ubilibet
Me gerere securus,
Nec inimicus quilibet
Me noceat praedurus.

38. Sint omnia, quae facio,
Sic utinam modesta,
Quod mea conversatio
Sit nemini molesta.

39. Et in tentationibus
Adesto sublevamen,
In meditationibus
Aspira dulcoramen.

40. Tu bonis in operibus,
O virgo, me dignare
Cum mysticis muneribus
Benigne roborare.

41. Horrendis a periculis
Me sedula defende,
In cunctis offendiculis
Solacium impende.

42. O virgo venerabilis,
Adiutrix immo fortis,
Sis custos mei stabilis
In hora meae mortis.

43. Me contra diabolicas
Insidias protervas
Defendas ad catholicas
Me iungasque catervas.

44. O domina pulcherrima,
Succurre tua prece,
Quod eruar acerrima
Tunc a perenni nece.

45. Ast impetra me leniter
Post obitum purgari,
Quod cum electis breviter
Queam inthronizari

46. In gloriosa patria,
Iucunda, caelestina,
Qua perpes iugis latria,
Fruitio divina,

47. Assidua laetitia,
Concentus angelorum,
Pax, quies, amicitia
Conventusque sanctorum,

48. Multiplicatum gaudium
Glorificationis,
Tripudium, adplaudium,
Vox exsultationis,

49. Eterna contemplatio
Supernae deitatis,
Laus, salus, iubilatio
Melosque suavitatis.

50. Nunc, domina carissima,
Flos, decus virginale,
Matrona sincerissima,
Tu in aeternum vale.

Cod. Cremifanen. 270. saec. 15. A. — Cod. Carolsruhan. Augien. 36. saec. $^{14}/_{15}$. B.

I. 23, 3 lingua B. — 36, 2 Quam plures habes B. — 36, 4 Est pluribus B. — 37, 2 cara poma B. — 40, 4 plerisque B. — 45, 3 Famosa frons clibani A. — 46, 3 malus pinea B. — 47, 1 Virentis reum B.

II. 2, 3 Quod omnem pinguetudinem B. — 5, 1 fehlt B. — 7, 3 vale B. — 8, 1 prae ceteris B. — 17, 3 recurvum, flavum B. — 23, 2 cistris B. — 28, 4 fehlt A. — 37, 3 philosophi B. — 37, 4 Philogi B. — 38, 1 Virtutem B. — 39, 3 und 4 fehlen B. — 40, 1 sqq. fehlen B. — 42, 3 Matrona celeberrima B. — 45, 3 ecce natio B. — 49, 3 dominum B. — 50, 2 Es AB.

III. 4, 1 Decorum A. — 10, 4 et fehlt B. — 15, 1 vera B. — 16, 3 galicia B. — 22, 1 succurre nunc filia A. — 27, 1 Tu mea mater B. — 29, 1 sqq. fehlen B. — 30, 4 pelle B. — 35, 3 Deunicam A, ut fehlt B.

Dies Psalterium bildet ein Akrostichon: Ave, domina nostra, virgo Maria, gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus et benedictus filius tuus unigenitus, dominus noster Ihesus Christus, verus Deus et homo. Amen. Str. III 45 und 46 sind nicht in das Akrostichon einbezogen; sie dienen, die Zahl 150 voll zu machen.

VIII. Psalterium beatae Mariae V.
auctore Antonio de Lantsee.

Prima Quinquagena.

1. Ave, plasma deitatis,
Ab aeterno praeconcepta.

2. Ave, arca trinitatis,
Ante tempus praeelecta.

3. Ave, virgo generosa,
Ab angelo praesagita.

4. Ave, mater gratiosa,
Virtutibus redimita.

5. Ave, germen prophetale,
A patriarchis edita.

6. Ave, genimen regale,
Pontificibus genita.

7. Ave, in conceptu pura,
Carens labe primitiva.

8. Ave, matrem egressura,
Mundo decus allativa.

9. Ave, vivens in hac vita
Sine reprehensione.

10. Ave, velut margarita
Exsul a contagione.

11. Ave, praesentata templo,
Ibi Deo servitura.

12. Ave, laudando exemplo
Degens sub divina cura.

13. Ave, crebro angelorum
Dulci colloquio freta.

14. Ave, per quam mundanorum
Vana sunt gaudia spreta.

15. Ave, pie salutata
Alloquio archangeli.

16. Ave, mire gravidata
A divo rectore poli.

17. Ave, per spiritum sanctum
Divinitus obumbrata.

18. Ave, in partu, post partum
Et ante intemerata.

19. Ave, visitans cognatam,
Elisabeth servitura.

20. Ave, Christum ad prophetam
Portans pereruditura.

21. Ave, in caelici partu
Subolis fecundissima.

22. Ave, in stupendi ortu
Sideris laetissima.

23. Ave, iubilatione
Angelica gloriosa.

24. Ave, quae accessione
Pastorum es gaudiosa.

25. Ave, circumcisione
Alumni fundens sanguinem.

26. Ave, quae a livione
Foedum mundasti hominem.

27. Ave, percipiens a magis
Munera quam largiflua.

28. Ave, sublevatis plagis
Inopiae melliflua.

29. Ave, quae purificaris
Labe carens puerperae.

30. Ave, prolem sacris aris
Sueto redimens munere.

31. Ave, persecutione
Herodiana fugata.

32. Ave, praemonitione
Angelica revocata.

33. Ave, precatura Deum
Ierosolymam ascendens.

34. Ave, duodennem natum
Docentem doctores cernens.

35. Ave, praedicatione
Alumni quae donis crescis.

36. Ave, multiplicatione
Fidelium hilarescis.

37. Ave, miraculis Christi
Mira affecta stupore.

38. Ave, ubertim fuisti
Eodem compta decore.

39. Ave, gladium doloris
Sacro ferens in pectore.

40. Ave, quae fontem amoris
Ictibus cernis deficere.

41. Ave, maesta deficiens
Saeculi exstincta luce.

42. Ave, lacrimis effluens
Sublato caelico duce.

43. Ave, Christo resurgente
Suaviter consolata.

44. Ave, morte destruente
Filio speificata.

45. Ave, mundum deserente
Redemptore gaudiosa.

46. Ave, caelos penetrante
Alumno hic fastidiosa.

47. Ave, charisma spiritus
Sancti abunde hauriens.

48. Ave, sublimes instinctus
In linguis igneis sumens.

49. Ave, in defunctione
Dolore mortis orbata.

50. Ave, in assumptione
Summis civibus stipata.

Secunda Quinquagena.

1. Ave, in qua vivunt cuncti,
Data mundo imperatrix.

2. Ave, solamen defuncti,
Nuncupata reparatrix.

3. Ave, collatrix veniae,
Vera mater orphanorum.

4. Ave, largitrix gratiae,
Sublevatrix turbatorum.

5. Ave, infundens virtutes,
Domini thesauraria.

6. Ave, maestos ut adiuves,
Clamat nostra miseria.

7. Ave, datrix largissima
Donorum sancti spiritus.

8. Ave, tu potentissima
In aethere divinitus.

9. Ave poli clavigera,
Per quam possidetur caelum.

10. Ave, celsa armigera,
Repellens hostile telum.

11. Ave, mandans daemonibus
Per natam auctoritatem.

12. Ave, quae das pectoribus
Spem, fidem et caritatem.

13. Ave, mater terrifica
Potestati contrariae.

14. Ave, virgo deifica,
Summae socians patriae.

15. Ave, tu imperiosa
Terrae, mari, mundo, caelo.

16. Ave, rectrix virtuosa
In universo saeculo.

17. Ave, patriarchis cunctis
Longe es praestantior.

18. Ave, prophetis defunctis
In donis abundantior.

19. Ave, David stirpe nata,
Florens velut rosa vernans.

20. Ave, ab Abraham data,
Aeternaliter gubernans.

21. Ave, generosa proles
A Salomone edita.

22. Ave, quae florere soles
Sophia patris praedita.

23. Ave, tu ab Isaia
Luculenter praesagita.

24. Ave, quae ab harmonia
Davidica es praescita.

25. Ave, ab Ezechiele
Porta clausa praedicaris.

26. Ave, quae in Daniele
Per Susannam figuraris.

27. Ave, quae a Ieremia
Desolata lugubraris.

28. Ave, iugiter in via
Spiritalem prolem paris.

29. Ave, columna ignita,
Decora arca foederis.

30. Ave, quoniam sunt sita
In te abdita aetheris.

31. Ave, limpidus crystallus,
Carbunculo splendidior.

32. Ave, rubra ut corallus,
Margarita candidior.

33. Ave, velut chrysoprassus
Pulchra decore interno.

34. Ave, fac, ut homo lassus
Surgat ardore superno.

35. Ave, mater gracilior
Rubenti amethysto.

36. Ave, et amabilior
Cunctis speculo in isto.

37. Ave, specimen pudoris,
O lilium convallium.

38. Ave, caelicis in oris
Residens in perpetuum.

39. Ave, o virgula fumi,
Aromate acceptior.

40. Ave, sponsa regis summi,
Murra prima perfectior.

41. Ave, dulce cinnamomum
Flagrantiorque balsamo.

42. Ave, caelicum quae domum
Sollerti construis palmo.

43. Ave, vellus Gedeonis,
Liliis redolentior.

44. Ave, spiritibus bonis
Caritate ferventior.

45. Ave, cedro sublimior
Proceriorque cupresso.

46. Ave, palmae eximior,
Subveni mente depresso.

47. Ave, platano similis,
Fecunda velut oliva.

48. Ave, collata hinnulis
Extricans corda captiva.

49. Ave, hortus voluptatis,
Fons signatus divinitus.

50. Ave, dans haurire gratis
De aquis datis caelitus.

Tertia Quinquagena.

1. Ave, stella magni maris,
Naufragantis plebis portus.

2. Ave, iure nuncuparis
Humanae salutis ortus.

3. Ave, pulchra velut luna,
Astris es rutilantior.

4. Ave, in qua mens humana
Affectu est flagrantior.

5. Ave, quae ut sol electa
In theca es uranica.

6. Ave, devote affecta
In contione caelica.

7. Ave, quia luna, sole
Admiranter amicta es

8. Ave, regens sine mole
Orionas et pleiades.

9. Ave, cacumen Olympi
Supergressa aethereum.

10. Ave, gracilis flos campi,
Culmen excedens astriferum.

11. Ave, angelorum mater,
Catervae caelicae grata.

12. Ave, tornatilis crater,
Angelica colens prata.

13. Ave, o principativa
Et sagax rectrix principum.

14. Ave, o potestativa
Et repressiva daemonum.

15. Ave, o archangelica,
Paranymphis sublimior.

16. Ave, virtutum amica,
Virtutibus intimior.

17. Ave, quia dominaris
Ierarchicis ordinibus.

18. Ave, thronica vocaris
In caelorum agminibus.

19. Ave, virgo seraphica,
Superferenda amore.

20. Ave, quia theotoca
Deifero es ardore.

21. Ave, o superfluida,
Ad divinum ignem liquens.

22. Ave, o hyperdulicon
Incessanter ardens.

23. Ave, gloriam adferens
Apostolis, martyribus.

24. Ave, celeuma concinens
Viduis et virginibus.

25. Ave, o limpidissima
Caelica cognitione.

26. Ave, o ardentissima
Sincera devotione.

27. Ave, opulentissima
In sacra fruitione.

28. Ave, o beatissima,
Intima in unione.

29. Ave, laude indefessa
Almificum numen laudans.

30. Ave, perpetim possessa
Turmis summis congratulans.

31. Ave, virgo assidua
Gratiarum actione.

32. Ave, o individua
Aeterna inhaesione.

33. Ave, laureis ditata,
In praemiis uberrima.

34. Ave, per quam vernant prata
Meritis saluberrima.

35. Ave, virgo agillima,
Radiis solis velocior.

36. Ave, mater gracillima,
Sole et luna splendidior.

37. Ave, firmamenti candor,
Immortalitate plena.

38. Ave, es catervis odor,
Subtilitate serena.

39. Ave, divis in montibus
Celsi Olympi saliens.

40. Ave, potata fontibus,
Summos colles transsiliens.

41. Ave, quae in meridie
Cubas sponsum amxplexando.

42. Ave, stillans cotidie
Pacem homini salvando.

43. Ave, in aula supera
Fruens bonis caelestibus.

44. Ave, caelica atria
Largitura terrestribus.

45. Ave, caelicum agalma,
In quo recumbit trinitas.

46. Ave, canens per pneûma,
Paradisiacas odas.

47. Ave, quae supra verticem
Celsum Arcturi resides.

48. Ave, quae caelicam arcem
Summis apicibus tenes.

49. Ave, dilecti thalamum
Intrans divinum per flamen.

50. Ave, epithalamium
Neumaque resonens. Amen.

Cod. Basileen. (ol. Carth. S. Margarethae) s. n. saec. 15. — „Sequitur Psalterium beatae Mariae virginis, quod compegi anno Domini 1492 feria tertia post Iacobi.“ Verfasser ist Antonius von Lantsee, Karthäuser zu Basel.

IX. Psalterium
auctore Guillermo de Deguilevilla.

Prima Quinquagena.

1. Beatus vir, qui erigit
Mentis vultum et dirigit
  Ad suum directorium,
Qui videt et intellegit
Memoriaeque redigit,
  A quo suum principium;
Nam eius manet folium
Non defluens per vitium
  Et, si defluat, eligit
Fugam ad diversorium
Ventumque vitans noxium
  Ibidem se recolligit.

2. Quare fremuerunt pridem,
Qui refugium ibidem
  Habuere fugientes?
Ipse Deus manet idem,
Semper manens inibidem,
  Recipiens omnes gentes;
Olim fuere videntes
Ipsum dixisse dicentes,
  Quod post revelatam fidem
Nato dato in parentes
Exaudiret venientes
  Et supplicantes eidem.

3. Domine, quid multiplicem
Verba sciens te iudicem
  Iudicaturum saeculum,
Trinum Deum et simplicem,
Revocatorem, indicem
  Errantium et exsulum?
Hinc exsurgo per baiulum
Precum clamorem sedulum
  Maiestatis ad apicem
Currens, ut tuum famulum
Benedicas et populum,
  Ut sint concordes invicem.

4. Cum immorarem anxius,
Multotiens propitius
  Fuisti mihi, Domine,
Nec quidquam mihi melius,
Quam quod fias adhuc pius
  Signato vultus lumine;
Olim pactum cum homine
Cum filio et flamine
  Sic fecisti, quod filius
Carnem sumpsit ex virgine
Miro conceptus ordine,
  Nihil nobis utilius.

5. Verba mea hinc erigo
Ad te, fili, et dirigo
  Qui ad salutem venisti,
Tibi me servum obligo
Et sub te me recolligo,
  Ne peream, quem fecisti;
Et si iniquos odisti
Nec peccatum voluisti,
  Cui, vae mihi, me subigo,
Scutum tamen te dedisti
Mihi et benedixisti,
  Si nomen tuum diligo.

6. Domine, ne in furore
Iudicis irati more
  Quandoque me corripias,
Tu scis, quod sine dolore
Nullae mihi fiunt horae
  Sustinendo miserias;
Unde, nisi mihi pias
Praestes misericordias
  Haustas ex tuo cruore,
Turbatus sum nullas vias
Mihi videns propitias,
  Expavescens cum tremore.

7. Domine, Deus aeterne,
Splendor gloriae paternae,
In te speravi et spero,
Fac, illustret me interne
Lumen gratiae supernae,
Tu, Deus de Deo vero;
Si iustus es, satis fero,
Cum et patiens, ut quaero,
Monstres lac mammae ma-
ternae,
Quod, quamdiu sum et ero,
Sugam, quamvis nimis sero,
In potum sitis veternae.

8. Domine, Domine Deus,
Qui te dans, ut esses meus,
Miro modo et ordine
In hoc mundo Galilaeus
Factus es et Nazareus
Natus Maria virgine,
Minoratus pro homine
Tam habitu quam nomine,
Quidquid ruminet Iudaeus,
Quod factum est, ut crimine
Ac barathri voragine
Iam respiret homo reus.

9. Confitebor tibi corde,
Ut purgatus omni sorde
Psallam tibi altissimo,
Quoniam misericorde
Te facto cum me vecorde
Sufficere non aestimo,
Si corpore et animo
Tibi psallam ex intimo
Utroque simul concorde,
Nisi ausu promptissimo
Dicere queam ultimo:
Iam veni, mors, et me morde.

10. In Domino confidere
Debeo, non praesumere
De sua data gratia,
Nam quandoque vult cadere
Super reos et pluere
Laqueos sive retia;
Iustus est nec iustitia
Exuitur, cum venia
Pie agit cum paupere,
Si operatur varia,
Hoc exigit materia
Se varians in opere.

11. Salvum me fac propitius,
Quoniam non es varius
In te nec variabilis,
Propter miseriam pius
Nostram expurgas ocius
Factus et compassibilis;
Nam cum sis ineffabilis
Et incomprehensibilis
Infinitusque filius,
Te ob hoc venerabilis
Venter virginis humilis
Comprehendit interius.

12. Usquequo dominans erit,
Qui animam meam quaerit
Nesciens unquam parcere,
Usquequo et eam terit
Persequitur atque ferit
Appetens eam perdere?
Vulnus in tuo latere
Atque sanguis ex vulnere
Memoriae virtus gerit,
Quod redemptam tam aspere
Oblivioni tradere
Non debes videns, quod
perit.

13. Dixit insipiens reus
Exorbitansque Iudaeus
Insistens pedi litterae:
Homo talis non est Deus,
Et si Deus, non est meus,
Velatus carnis vellere;
Tu de caelo prospicere
Velis, ut intellegere
Sciat, quantum erroneus
Sit, ut et pectus tundere
Et ad te se convertere
Velit iam non tartareus.

14. Domine, quis habitabit
Aut in monte tuo stabit,
Si solus sine macula
Ibidem hereditabit
Aut solus hunc vendicabit
Non onustus sarcinula?

Ni fallat ista regula,
Aut peccator piacula
Paenitentia purgabit,
Aut detentus a facula
In sempiterna saecula
Ad te non adpropinquabit.

15. Conserva me, nam timeo,
Contremisco et paveo
Ex bonorum carentia
Et, si qua sunt, non video,
Quod egam, sed egeo,
Ut crescant tua gratia;
Tu exsuli a patria
Es pars hereditaria
Bibens in calice meo,
Dum in mea angaria
Adest tua clementia,
Et in pulvere sedeo.

16. Exaudi, Domine clemens,
Quem examinat vehemens
Et dira tribulatio,
Ad te confugio tremens,
Vagabundus atque fremens,
Ut mea sis salvatio,
Alae tuae protectio,
Quas quaero pro refugio,
Assint mihi, qui sum gemens,
Ab insultuque noxio
Mea fiant defensio,
Ne plus exagitet me mens.

17. Diligam te, dominator,
Cum fueris liberator
Meus atque refugium,
Laudans quoque invocator
Tui oro et rogator,
Quoniam necessarium,
Ut doceas ad proelium
Manus meas et brachium,
Et quod fiam sic bellator
Ad expugnandum vitium,
Ut et hostium omnium
Per te fiam supplantator.

18. Caeli enarrent gloriam
Tuam et excellentiam,
Atque fiat magnus sonus,
Quod elegisti Mariam
Ad currendam nostram viam
Tamquam terrenus colonus;
Fiat quoque laudis tonus,
Quod ad nostrum magnum onus
Supportandum per gratiam
Effectus es gigas bonus
Fortissimusque patronus
Mundi tollens miseriam.

19. Exaudiat te Dominus
Morti datum ob facinus
Primi patris et suorum,
Exaudi nihilominus
Me te rogantem, quatinus
Miserearis meorum;
Non curruum nec equorum
In pompis vel aliorum,
Sed in te, qui es terminus
Miseriae et laborum
Et requies beatorum,
Spes est ponenda protinus.

20. Domine, in virtute es,
Qui regibus mundi praees
Solus tenens imperium,
Qui non desinis nec dees,
Promptus semper, ut recrees
Deformatos per vitium;
Tu cordis desiderium
Mihi dans necessarium,
Elongatus iam remees,
Ut habeam dominium
Super carnis ludibrium
Factus secundus Phinees.

21. Deus, Deus et Domine,
Quem Iudaei pro homine
Dirae morti tradiderunt,
Cuius effuso sanguine
Vidente matre virgine
Manus et pedes foderunt;
Vide, quod istud fecerunt
Non pro illis, qui fuerunt,
Solum vel suo crimine,
Sed et pro illis, qui erunt,
Qui modo sunt et te quaerunt
Cum devoto precamine.

22. Dominus regit saeculum
Virgam tenens et baculum,
In loco suae pascuae
Mensam parat et pabulum
Pretiosumque poculum
Pro ovibus curae suae;
Suis adest assidue
Et vexatis incongrue
Se praebet propugnaculum
Pietatis irriguae
Oleo et largiflue
Hos impinguans ad cumulum.

23. Domini est terra tota,
Cunctaque sunt ei nota,
Vacuum et plenitudo,
Ad nutum cuius est mota
Stelligera caeli rota
Distinctaque pulchritudo;
Manu eius amplitudo
Mundi est pila pro ludo
Et quasi minima iota,
Sed tenentis magnitudo
Capitur et fortitudo
In mente sibi devota.

24. Ad te, Domine, levavi
Animam, pro qua speravi,
Ut sis ei subsidium,
Ut sit ei pro conclavi
Latus tuum et, quo clavi
Latuerunt, refugium;
O redemptor fidelium,
Quid digne meritorium
Ad sperandum hoc aravi,
Nisi quia te brachium
Extendentem et ostium
Apertum consideravi?

25. Iudica me iudicio,
Deus meus, propitio
Carentem innocentia,
Non me perdas cum impio,
Sed sedeat in solio
Pro me misericordia;
Sopiatur iustitia,
Velut faciat alia,
Sibi detur commissio,
Nam in sua praesentia
Stare cum verecundia
Esset mihi confusio.

26. Dominus, illuminator
Meus tu es et salvator,
Quem debent cuncti timere,
Animarum visitator
Et cordium habitator,
Quae peccatis scis carere;
Unum peto, miserere
Reo mihi et medere
Pius factus miserator
Facque culpas meas flere,
Ut tibi queam placere
Iam emundatus peccator.

27. Ad te, Domine, clamare
Dignum est et salutare
In lacum descendentibus;
Ad te clamo, me iuvare
Velis et non condemnare
Cum male operantibus,
Et si cum peccatoribus
Ad te exorbitantibus
Me contingat plus errare,
Revocans ab erroribus
Mihi velis et omnibus
Benedictionem dare.

28. Afferte Domino suum
Gloriae ius perpetuum
Cum laudibus et honore,
Vox ipsius tonitruum
Super opus incongruum
Concutiens in furore,
Voxque sua cum dulcore
Viventibus in amore
Et connexu affectuum,
Quidquid exit suo ore,
Moderatur ex tenore
Obiectorum affectuum.

29. Exaltabo te, Domine,
Si exaltare carmine
Te queam modo debito,
Sed non est laus in homine,
Nisi de tuo lumine
Derivata gratuito;

Olim pro mundo perdito
Te fuisse non haesito
Exaltatum libramine,
Te demonstratum digito,
Quasi tuo demerito
Hoc fuerit vel crimine.

30. In te, Domine, speravi
Macillentus fame gravi,
Credens, quod me enutrires,
Quod non pomo primi avi,
Sed te ipso ex suavi
Famem meam reficies;
In te salvum me facies,
Quando ad me respicies
Caladrio compar avi,
Et si a me sit facies
Aversa, iam adest dies
Mortis, quam adpropinquavi.

31. Beati, quorum remissae
Die mortis et dimissae
Fuerunt iniquitates,
Quoniam melius isse
Est omnibus quam venisse
In mundi lubricitates;
Non est sanctus neque vates,
Qui non dicat tibi grates
Flagella mundi transisse
Vel qui eius vanitates
Simul et varietates
Non gaudeat reliquisse.

32. Exsultate, iusti, ergo
Mundum habentes a tergo
Deum nostrumque laudate,
Me similem avi mergo
Fluctuantem, ubi vergo,
De fluctibus liberate,
Accedite, properate,
Succurrite indilate,
Nam devotus ad vos pergo,
Ut in utre congregatae
Sunt aquae maris turbatae,
Quibus lapsus me immergo.

33. Benedicam dominorum
Dominum et angelorum
Laudans in omni tempore,
Qui dux factus viatorum
Ad transitum mundanorum
Nos exspectat in litore;
Hic descendit ex arbore
Non calore vel frigore
Perdente decorem florum,
Ex qua suscepto corpore
Nauta bonus in aequore
Nullum vult mergi suorum.

34. Iudica, Domine, qui me
Persequuntur nequissime
Causa voluntate sua,
Ad tales potentissime
Expugnandos nunc animae
Meae dic: Sum salus tua;
Fiat eis ut bellua
Angelus tuus nocua
Hos persequens iustissime,
Nec sint eis proficua
Aliqua vel irrigua,
Sed pereant citissime.

35. Dixit iniustus impius:
Iusto ero contrarius
Machinans, ut intereat,
Ne memoretur amplius
Nomen eius, sed noxius
Locum eius possideat;
Deus meus, hic videat,
Ordinet et provideat
Oculus tuus obvius,
Ut ad te cito redeat,
Qui erravit, ut pereat,
Corrector sui ipsius.

36. Noli aemulari, tamen,
Quos cognoscis per examen
Inique semper agere,
Noli, Deus, et tutamen
Negare, qui per precamen
Ad te volunt recurrere;
Utinam et recipere
Me, cui dicis: revertere,
Tu digneris ad solamen,
Cum non habeam fugere
Nisi ad te et vergere,
Ubi meum est foramen.

37. Domine, ne in furore,
Quem pio tuo cruore
Redemisti, me arguas,
Nam sentio cum dolore
In meipso peccatore
Confixas sagittas tuas,
Sicut virgines fatuas
Propter lampades vacuas
Exclusum me cum rubore
Et ad poenas perpetuas,
Nisi reatus diluas,
Festinantem cum tremore.

38. Dixi: custodiam vias
Patris praeparatorias
Per debitum silentium;
Deus meus, tu nescias
Aut tamquam nescius fias,
Si egi in contrarium,
Et si linguae sit vitium
Ortum in praeiudicium
Servantium iustitias,
Bonum tamen eloquium
Reficit audientium
Corda mitigans furias.

39. Exspectans exspectavi te,
Deus, ut me de gurgite
Educas et luto faecis,
Nam scriptum est in capite
Libri, quod vitae perditae
Surdis succuris et caecis;
Hoc in Hebraeis et Graecis
Datis periculis necis
Iam patuit explicite,
Nam eos vi suae precis
Extractae de suis thecis
Exaudisti gratuite.

40. Beatus, qui intellegit
Et seipsum non neglegit,
Antequam sit mortis hora,
Infirmus, qui se erigit,
Atque sanus, qui dirigit
Mentem ad te sine mora,
In confessione lora
Tollens aperiri ora
Paenitentia exigit
Et, quaeque sunt indecora,
Locutione sonora
A se protinus abigit.

41. Quemadmodum desiderat
Cervus fontes et properat,
Ut temperet sitim suam,
Ita ad te accelerat,
Qui te fontem considerat
Dantem aquam perpetuam;
Ad gratiam ergo tuam
Plus quam fontem largifluam
Et, quae semper exuberat,
Cio animam viduam,
Ut eam ultra vacuam
Non permittat, ut fuerat.

42. Iudica me, Deus, pio
Pietatis iudicio
Iusto sopito rigore,
Nam rigor sedens solio
Esset mihi perditio
Carenti procuratore,
Sed si constet ibi fore
Pietatem pro praetore,
Tunc quasi securus fio
Supponens, quod cum favore
Condescendat suo more
Paenitenti precario.

43. Deus, auribus tumultum
Considera et insultum
Mei duplicis hominis
Et fac, quod latens per cultum
Forinsecum consepultum
Reddat et vi regiminis;
Nam, nisi tu iuvaminis
In conflictu certaminis
Latenti praestes indultum,
Alter de nota criminis
Vincens et turpitudinis
Inficiet eius vultum.

44. Eructavit cor fecundum
Verbum bonum et iucundum
Diffusa tua gratia,
Sed lingua mea, secundum
Quod nullum habes secundum,
Te laudandi est nescia,

Gestans tamen te Maria
Fulta virtute varia
Et ornatum habens mundum
Pro profunda facundia
Murra, gutta et cassia
Facit affectum fecundum.

45. Deus noster, refugium,
Virtus et adiutorium
In tribulationibus,
Esto nobis praesidium,
Tutamen et subsidium
In malis irruentibus
Et fac nobis mortalibus,
Te solum sitientibus,
Sic monstrare te fluvium,
Ut de rivulis dulcibus
Per impetum currentibus
Laetetur grex fidelium.

46. Omnes gentes, iubilate,
Plaudite et exsultate,
Dominus caelos ascendit,
Alas vestras praeparate
Ad volandumque aptate,
Ut hunc sequamur, ostendit;
Ipsemet est, qui descendit
Et qui alas sic extendit
In cruce, quod perforatae
Pro homine, qui offendit
Deum patrem, si perpendit,
Fuerunt et cruentatae.

47. Magnus Dominus diceris,
Deus noster, qui miseris
Semper ades invocatus,
Qui et parvus efficeris
Et dominus cognosceris,
Ut te videns sit miratus;
Parvulus fuisti natus
Et parvulus adoratus,
Puer factus cum pueris,
Magnus quoque non mutatus
Tu es et perpetuatus
In infimis et superis.

48. Audite haec, omnes gentes,
Stantes procul et praesentes
Atque quique terrigenae,
Sic magnum sitis timentes,
Quod ad parvum venientes
Non fiatis ut advenae;
Nunquam alienigenae
Sed potius caeligenae
Sunt in eo confidentes,
Sed illi dicuntur bene
Alieni indigenae
Ad eum non accendentes.

49. Deus deorum veniet,
Per quem iudicium fiet
Ad discernendum populum,
Nullus eum effugiet
Vel declinans excipiet
Allegans fraudis titulum;
Tunc contremiscet saeculum
Nullum habens latibulum
Et nesciens, quid faciet,
Nam cuilibet ad oculum
Cuiuslibet piaculum
Manifeste patefiet.

50. Miserere mei data
Per Mariam et vulgata
Tua misericordia,
Plena et coagitata
Ac largiter mensurata
Detur favente gratia;
Iam aperio labia
Monente conscientia
Cognoscens mea peccata,
Sperans, quod indulgentia
Largiatur et venia
Porta vitae reserata.

Secunda Quinquagena.

1. Quid gloriaris, peccator,
Malitiae propensator
Et potens iniquitate,
Quasi non sit miserator?
Es tui praecipitator
Perseverans obstinate;
Scito, quod propterea te
Deus perdet ultimate
Tui factus condemnator,
Nisi cum humilitate
Te emendes indilate
Reatuum lamentator.

2. Dixit insipiens rursum:
Si morti sum dandus, cur sum?
Vel, vae mihi, iam despero,
Iam mors leonem vel ursum
Mittens mihi vitae cursum
Tollat cum impetu fero.
O fatue, nullus sero
Paenitens affectu mero
Elevat oculos sursum,
Nam tu, Deus, in quo spero
Et in quem spem meam fero,
Semper venis in occursum.

3. Deus, in nomine tuo
Salvum me fac perpetuo
Orationem audiens,
Nam sibi posse tribuo
Et hanc pro me constituo
Procuratricem faciens;
Ad te vadat non rediens,
Donec tamquam bonus cliens
Reportet in sinu suo
Illud, quod est expediens
Vel quod magis conveniens
Mihi virtute vacuo.

4. Exaudi, Deus, orantem
Me tibique supplicantem,
Turbatum voce hostium,
Pennas dans fac me volantem
Ut columbam elongantem
Maris mundi naufragium;
Aperi arcae ostium
Extendens mihi brachium
Ad salvandum naufragantem
Et redde te mihi pium
Post naufragii taedium
Ad stolam primam vocantem.

5. Miserere mei, quia
Multa mihi sunt proelia
Perversorum bellantium,
Conculcat me malitia
Eorum et superbia
Ut lutum transeuntium;
Sed si pro te opprobrium
Patior vel convicium,
Magnus es in potentia
Et te patrem propitium
In lumine viventium
Reddentem complacentia.

6. Miserere, miserere
Mei, Deus, quia vere
In te confidit anima,
Sub alarum umbra gere
Curam mei et me quaere
Cum lapsa drachma decima
Et, si factus es victima
Pro ove nonagesima
Nona, iam me tu tuere
A sagitta nequissima,
Lingua hominum pessima,
Quae latens nescit latere.

7. Si vere utique quaeram
Te, Domine, tecum feram
Patienter iniurias
Et iam fiam, quod non eram,
Per patientiam veram
Sustinendo miserias
Et, si tu adiutor fias,
Deus meus, et facias,
Quod te ut burdonem geram,
Ita loquar iustitias
In tenendo rectas vias,
Quod non perdam meam peram.

8. Eripe me et libera,
Domine, de pestifera
Secta virorum sanguinum,
De venenosa vipera,
Lingua nequam, mortifera
Malignantium hominum;
Tu mortis ante terminum
Fac me nosse te Dominum
Regnantem supra sidera,
Purgato labe criminum
Reddentem statum pristinum
Et renovantem foedera.

9. Deus, reppulisti primo
Nos infectos foedo limo
Peccati originalis,
Sed misertus es ultimo
Lavacro nos sanctissimo
Mundans aquae baptismalis;

Tu quoque culpae localis
Noxam tollens lateralis
Aquae ductu gravissimo
Pro nobis factus mortalis
Lavisti nos nostris malis
Restituens altissimo.

10. Exaudi, Deus, miserum
Ad te semper et iterum
A facie formidinis
Currentem, ut in posterum
Contra hostem pestiferum
Sis turris fortitudinis;
Ideo sanctae virginis,
Ut scribitur in paginis,
Tu elegisti uterum
Assumens corpus hominis
Propter usum velaminis
Factum in forma pauperum.

11. Nonne Deo subiciam
Animam meam deviam
Et vagantem per devia?
Vere, si haec non faciam,
Miser miserior fiam
Omni dignus miseria;
Ipse eius est gloria
Et origo primaria
Dans ei dependentiam
A providente gratia
Dante ei ad omnia
Claram intellegentiam.

12. Deus, Deus, vigilare
Ad te semper et pensare
Debeo tota virtute,
In velamento sperare
Alarum et exsultare,
Ut pausare queam tute;
Hoc in mea iuventute
Simul et in senectute
Sic teneor observare,
Ut alarum fusae guttae
Pro me et mundi salute
Cogant me te adorare.

13. Exaudi, Deus, conditor
Animarum et institor,
Me traditum periculo,
Exacuavit proditor
Meus linguam et venditor
Mei fuit in populo,
Trabem habens in oculo
De festuca in angulo
Mihi fuit impositor,
Si vides hoc in patulo,
Deus meus, te postulo,
Per effectum sis cognitor.

14. Te decet hymnus, Domine,
Cum cordis modulamine,
Virtus, honor et gloria;
Sic fecisti pro homine,
Quod caro cum spiramine
Resurget ad stipendia
Perpetua, supplicia,
Prout fecit, vel praemia
Adaequato libramine
Nec erit paenitentia
Amplius purgatoria
Consummato mundi fine.

15. Iubilate et psallite
Deo nostro et dicite
Psalmum ipsius nomini,
Opera eius cernite
Et ut in libro legite,
Quis sit, et intuemini;
Nunquam Abrahae semini
Revelatum vel homini
Fuit a mundi stipite
Potestas tanti Domini,
Cuius nulli sunt termini
Descriptionis debitae.

16. Deus miserationis
Et illuminationis,
Te postulo suppliciter,
Donum benedictionis
In valle ploratonis
Dona mihi benigniter,
Ut in terra tuum iter
Sic cognoscam veraciter
Perseverando in bonis,
Quod te quaerendo iugiter
Perveniam finaliter
Ad te locum stationis.

17. Exsurgat Deus, suorum
Punitor inimicorum,
Effugans eos penitus,
Sic est tutamen servorum
Sibi semper devotorum
Fovens eos divinitus
Dissipando radicitus,
Qui bellorum et strepitus
Appetunt tenere forum,
Confirmet dono spiritus,
Quorum pius est transitus
Per hanc viam mundanorum.

18. Salvum me fac, Deus, mersum
Mari mundi et submersum
Vallatumque angaria,
Naufragium plus quam ter sum
Passus quoniam adversum
Me pugnavit invidia;
Tu scis, quanta et qualia
Sustinui opprobria,
Et me ob hoc ad te versum
Sperantem, quod contraria
Tua favente gratia
Iam me reddant ad te tersum.

19. Deus, in adiutorium
Meum te monstrando pium
Festinanter iam intendas
Ab incursuque hostium
Inique persequentium
Animam meam defendas,
Tu etiam sic perpendas
Malignantes, quod descendas
Ad suum exterminium,
Nisi aliter attendas
Culpas suas corrigendas
Per te factum propitium.

20. In te, Domine, spem meam
Pono quaerens, ut habeam
Te protectorem animae,
Ut me serves, ne peream
Elongatusque redeam
Ad te vehementissime,
Ut servire castissime
Matri tuae sanctissimae
Et tibi semper valeam
Sanctosque honestissime
Tuos et devotissime
Venerari simul queam.

21. Deus, iudicium tuum
Sic tibi sit perpetuum,
Ut iustitiam temperes,
Sic cuique redde suum,
Quod reserves irriguum
Gratiae propter pauperes;
Si misericors semper es,
Et haec senserere veteres
Per probamen effectuum,
Nunc etiam te moderes
Et ad successum properes
Miserendi continuum.

22. Quam bonus et quam suavis,
Deus, es etiam pravis
Volens quandoque parcere,
Quam terribilis et gravis
Obstinatis est tua vis,
Qui se nolunt corrigere;
Ergo bonum confidere
In te est et spem ponere,
Ut testatur tuus David,
Cum recte velis regere
Et ad portum conducere,
Quos continet tua navis.

23. Ut quid, Deus, reppulisti,
Quos sanguine redemisti
Et quibus es hereditas,
Qui capita confregisti
Draconis et contrivisti
Fraudes eius dans irritas;
O infelix iniquitas
Nostra atque perversitas!
Scio, quia hoc egisti
Et, nisi eius veritas
Mansuescat et aequitas,
Me et multos perdidisti.

24. Confitebimur ideo
Supplicantes tibi Deo,
Ut a malis nos eruas,
Quia scio et video,
Quod, nisi stans tu pro reo
Reatus eius diluas,

Ex hoc in hoc perpetuas
Possidebit quasi suas
Poenas igne tartareo,
Nec iam erit, ut statuas
Misericordias tuas
Aliqualiter cum eo.

25. Notus in Iudaea, Deus,
Olim eras, sed Iudaeus
Notitiam abhorruit,
Dum fuisti Nazareus
Atque homo Galilaeus,
Et tanto scelere ruit,
Quod te tradere voluit
Morti, quam ferre debuit
Solum homicida reus,
Et tamen in te non fuit
Culpa, quod satis docuit
Proprius codex Hebraeus.

26. Voce mea te Dominum
Ob pressuram gravaminum
Invoco mente devota,
Periculis sum fluminum,
Fratrum falsorum, hominum
Pelle tectorum ignota,
Ut ergo reddere vota
Mea queam tibi nota
Ante mortalem terminum,
Tonitrui vox in rota
Dissipet cum fraude tota
Dolum suum clandestinum.

27. Attendite, pro prologo
Dicit Deus, decalogo
Aurem vestram inclinate,
Hanc legem pro paedagogo
Omni archisynagogo
Et plebi do divulgate,
Novae quoque legis datae
Et iam evangelizatae
Praecepta servari rogo,
Cunctos monens caritate
Hanc haberi honorate
Pro mandato analogo.

28. Deus, venerunt nocentes
Tyrannice persequentes
Sponsam tuam ecclesiam,
Ierusalem polluentes
Malitiis et ponentes
In pomorum custodiam,
Sanctos in contumeliam
Tradunt mortis saevitiam
In eisdem exercentes
Et per fraudis nequitiam
Extra locum vel patriam
Segregando dispergentes.

29. Qui regis Israel, vide
Et pro tanta tyrannide
Ulciscenda te excita,
Veni quoque in Iride
Et virginis sub chlamyde,
Ut nos salves, te latita,
Post exiens nos visita
Clementiaque placita
Custodi nos nec rigide
Contra nostra illicita
Exsurgas vel demerita,
Sed benigne ac placide.

30. Exsultate adiutori
Deo nostro salvatori
Et eidem iubilate,
Applicate tubam ori
Et cum sono dulciori
Laudes ei buccinate;
Mensae suae sunt paratae,
Ut animae sibi datae,
Pro quibus voluit mori,
Ex adipe sint cibatae
Frumenti et saturatae
Tamquam cibo meliori.

31. Deus stetit in medio
Suornm clauso ostio,
Tunc resurgens cum gloria
Fuit et in praesaepio
Patibulique atrio
Stans inter animalia,
Stetit quoque in Maria,
In cella unguentaria
Eius aptans se gremio,
Ut vocaret ad gaudia
Pauperem de inopia,
Reum de sterquilinio.

32. Deus, quis similis erit
Tibi, si homo, qui gerit
Tuam similitudinem,
Per peccatum sic se terit
Et sic semet ipsum ferit,
Quod iam perdit imaginem;
Deus scio me hominem
Vel potius me neminem,
Propterquod cor meum quaerit
Tuam mansuetudinem,
Ut primam pulchritudinem
Reddas animae, quae perit.

33. Quam dilecta ob iacula
Hostium tabernacula
Tua mihi fiunt vere,
Nam, nisi receptacula
Haberem vel latibula,
Satis deberem timere;
Nidos aves antra ferae,
Quibus valeant latere,
Habent et diverticula,
Quae et tu habes supplere
Pro homine, qui te mere
Quaerit flendo piacula.

34. Benedixisti, Domine,
Terram nostram in virgine
Faciens tabernaculum
Componensque cum homine
Foederis obligamine
Convenisti ad osculum;
Hac nova pace exsulum
Gaudeat omne saeculum
Versis vice et ordine,
Agantque festum sedulum,
Quibus caelum est patulum
Flexo rigoris cardine.

35. Inclina, Deus, inclitum
Caput ad me iam perditum,
Sicut olim inclinasti,
Non quod in cruce spiritum
Tradas, sed te des placitum
Ad illud, quod inchoasti;
Si de limo me formasti
Atque pie reformasti
Agens opus insolitum,
Monstra, quod non laborasti
Aut in vanum te vexasti,
Nec fuit opus irritum.

36. Fundamenta ecclesiae
In te filio Mariae
Perpetuo sunt firmata,
Forma data materiae
A fonte tuae gratiae
Dat, quod sit sanctificata;
Civitas est appellata
Descendens et derivata
A throno tuae gloriae,
Ut sponsa a te ornata
Septiformique parata
Monilium effigie.

37. Domine Deus salutis,
Potentiae et virtutis,
Ad te clamo cum fletibus,
Aestimatus sum cum brutis
Non confitensque cum mutis,
In lacum descendentibus;
Extraneus sum fratribus,
Pauper et in laboribus
A diebus iuventutis,
Sed in miserationibus
Tuis spero currentibus
Benigniterque solutis.

38. Misericordias tuas
Tibi, Deus, perpetuas
Exsultans volo cantare,
Quoniam nos, ut tribuas
Pacem, per clausas ianuas
Dignatus es visitare;
Deus, huius recordare
Atque simul memorare,
Quod, nisi des vel influas,
Tui caeli, terra, mare,
Ut valeant te laudare,
Laudes habent exiguas.

39. Domine, refugienti
Refugium tu es genti
A saeculo in saeculum,
A turbine irruenti
Et facie flantis venti
Eis es et latibulum;

Vae ergo super populum
Reorum a te exsulum,
Qui ad hoc non sunt intenti,
Qui versum habent oculum
Ad aliud umbraculum
Vanitatibus detenti.

40. Qui habitant in patria
Tua, Deus, et gloria,
Cunei sunt angelorum,
In quorum est custodia
Tua duce et praevia
Totus grex catholicorum;
Tecum etiam sanctorum
Per gratiam assumptorum
Sunt innumerabilia
Agmina, qui gaudiorum
Incessanter tenent chorum
Cantantes cum melodia.

41. Bonum est, confitearis,
Quicumque perigrinaris,
Deo nostro altissime,
Quod sciens, cui famularis,
Ad laudandum movearis
Totis viribus animae;
Vir insipiens minime
Cognoscet hoc, cum maxime
Tu sis solus expers paris,
Neque sciet quis optime,
Qualiter tu iustissime
Collaudari debearis.

42. Dominus regnans decorem
Indutus est et honorem,
Praecinctus fortitudine,
Sedem tenens celsiorem
Et honorabiliorem
Paratus est pro homine,
Ut absorptum voragine
Mundi maris et flumine
Sursum trahat per amorem
Et in beatitudine
Dierum longitudine
Huic det locum tutiorem.

43. Deus ultionum fuit
Olim Deus, cum latuit,
Antequam homo fieret;
Tunc formidare debuit
Peccator, cum non habuit,
Qui eidem succurreret,
Sed, si modo consideret,
Quid fecit Deus nuper et
Quomodo carnem induit,
Ut ultionem tolleret,
Iam non habet, quo desperet
Peccator, qui convaluit.

44. Venite et exsultemus
Domino et iubilemus
Mentali devotione,
Faciem praeoccupemus
Eius et anticipemus
In pura confessione,
Pro nostra redemptione
Atque reparatione
Eum quoque adoremus,
Pro data occasione
Ex praevaricatione
Nihilo minus ploremus.

45. Cantate novum canticum
Domino et magnificum,
Terreni habitatores,
Opus eius mirificum,
Nec ulli sunt artificum
Similes operatores;
Ligna silvae, campi flores
Adferte ei honores,
Ecce, venit post medicum
Secludere extra fores
Paradisi peccatores
Per iudicium publicum.

46. Dominus regnans imperat
Et iam veniens properat
Ad extremum iudicium,
Quae expectans latuerat,
Iustitia accelerat
Cum eo ad praetorium;
Fuge cultor sculptilium
Quaerens tibi refugium,
Ne tunc iudex te conterat,
Gaude quoque tu nimium,
Qui iustus es, nam praemium
Grande tibi exaggerat.

47. Cantate Deo iterum
Et canticorum veterum
Festa vana postponite,
Renovatori foederum,
Descendenti in uterum,
Canticum novum psallite;
Notum omnibus facite,
Ovis per fraudem perditae
Recordatus est ulcerum,
Hanc nolens factam irrite,
Cum a mundi sit capite
Finis suorum operum.

48. Dominus regnat imperans
Super Cherubim, moderans
Caelum, terram et omnia,
Directiones praeparans
Iustitiamque temperans
Et diligens iudicia;
Hunc adorent caelestia
In terraque moventia
Atque domus exasperans,
Contemnens infernalia
Et quaeque fecit alia,
Cum cuncta sit considerans.

49. Iubilate Deo rursum
Levantes animum sursum
Omni exsultatione,
Ipse vobis vitae cursum
Dedit ad seque recursum,
Orta tribulatione
Facta supplicatione
Vestra vel oratione
Vobis venit in occursum,
Ut acta confessione
Cum sancta devotione
Malignum tollat incursum.

50. Misericordiam tuam
Quaero, Deus, irriguam
Stans in via maculata,
Sciens, quod, si me statuam
Coram te et non arguam
Culpam meam et peccata,
Raro erit mihi data
Misericordia grata,
Sed sum certus, quod corruam,
Nisi via festinata
Per te mihi sit monstrata,
Per quam digne culpas luam.

Tertia Quadragena.

1. Domine, me exaudias
Et ad clamantem venias,
Quando te invocavero,
Tempus est, ut pius fias
Tollens meas miserias,
Quas fatigatus tolero;
De caelo tuo supero
Condolens mihi misero,
Tempus est, ut aspicias
Et ab hoste pestifero,
Praepostero et aspero
Me benignus eripias.

2. Benedic, anima mea,
Deo, qui carnis trabea
Pro te voluit velari,
Qui te granum a palea
Separando ad horrea
Caeli volens te portari,
Permisit se triturari
Graviter et flagellari
Pro te crucis in area,
Discens sic propitiari
Tibi tamquam singulari,
Quamquam esses sibi rea.

3. Benedic iterum ei,
Cum sit locus tuae spei
A facie formidinis,
Tuae locus requiei,
Tui dies iubilaei
Amictum habens luminis;
Hic est panis dulcedinis
Vere firmans cor hominis,
Per quem salvi fiunt rei,
Tuae miserere finis
Et dos beatitudinis,
Si pulchrae sis faciei.

4. Confitemini Domino
Omni die et crastino
Sine fine in saeculum,
Non honore clandestino
Solummodo, ut buccino,
Sed per honorem patulum;

Hic olim auxit populum
In deserto dans pabulum
  Mirabilius pristino
Et ei in funiculum
Donavit terram exsulum
  Tenendam sine termino.

5. Confitemini iterum,
Nunc, semper et in posterum,
  Domino cunctipotenti
Pensantes tempus alterum
Prodigiorum veterum
  Fuisse veteri genti;
Tunc non erat, qui petenti
Panem daret indigenti,
  Ut nunc ad mundi vesperum,
Quo datur forma recenti
Animae esurienti
  Opus maximum operum.

6. Confitemini tertio,
Redempti magno pretio
  Sanguinis agni effusi,
Nulla sit mundi regio
Nulla vel congregatio
  Aut per se quiquam diffusi,
Qui per concilium Chusi,
Si sensibus sunt obtusi,
  Non cantent cum praeconio,
Nobis, qui fuimus trusi
In inferno et inclusi,
  Dominus est redemptio.

7. Paratum cor meum esse,
Deus meus, est necesse
  Ut digne psallere queam,
Sed quoniam sunt ingressae
Iniquitates in messe
  Concutientes spem meam,
Ideo in Idumaeam,
Terram sanguine rubeam,
  Quam peperit virga Iesse,
Extendo me, ne peream
Et ut gratiam habeam,
  Quam pro me quaero penes se.

8. Deus, laudem tibi soli
Cantant non homines soli
  Sed et omnis creatura,
Incessanter cantant poli
Deo patri atque proli,
  Flaminique sit laus pura;
Laudes sunt propria iura,
Quae exigis a factura
  Remota specie doli,
Quemquam, moves pia cura,
Si negligis te cultura,
  Laudes negligere noli.

9. Dixit Dominus genitor
Genito: tu es conditor
  Orbis mecum et spiritus,
Tu iam eius ut meditor
Perditi mundi institor,
  Et praecedet, paraclitus,
Qui erit tibi digitus,
Ut virtute sit praeditus
  Uterus, tui portitor,
Et ut clausus introitus
Fiat semper et exitus,
  Tecum assit ut ianitor.

10. Confitebor, si valeam,
Tibi, Deus, cum debeam
  Toto corde et anima,
Nam si recte te timeam,
Te dedisti escam meam
  Te ipso facto victima;
O anima pauperrima,
Vilis et abiectissima,
  Demerita, quod lugeam,
Iam gaude de tam opima
Esca pretiosissima,
  Quae te vult facere deam.

11. Beatus vir, qui timidus
Te amando et pavidus
  Observat tua mandata,
Oriris ei lucidus
In tenebris et fulgidus
  Nocte peccati fugata;
Memoria eius grata
Cuique est perpetuata,
  Qui ex bonis est placidus,
Licet de gratia data
Proximis et divulgata
  Fremat dentibus invidus.

12. Laudate pueritia,
Senectute et media
Aetate omnes Dominum,
Pauperem de inopia
Suscitans et miseria
Sterilitatem virginum
Propter salutem hominum
Adprobat per clandestinum
Commercium in Maria,
Cui per posse trans terminum
Servans honorem pristinum
Matrem facit de filia.

13. In exitu de tartaro
Et de populo barbaro
Post redemptum Israelem,
Ecce, ego me praeparo,
Nisi impediat caro,
Ut gratiam hanc revelem;
Me monstrando Azaelem
Dignum duxi, ut anhelem,
Ne dicatur, litus aro,
Nam, si minus haec protelem
Vel regratiando zelem,
Commendandus ero raro.

14. Dilexi, quoniam cito
Mihi venit neophyto
Gratia me exaudiens,
Quoniam mihi perdito
Morti diraeque tradito
Occurrit et praeveniens;
O Christe, lucis oriens,
Fac, quod vivens et moriens
Tibi, de quo non haesito,
Placeam semper serviens
Tibi atque oboediens
Immunis ab illicito.

15. Credidi, quod sum locutus,
Et quibus sum satis tutus,
Explicito et cum glosa
Sanctus doctores secutus
Scriptis suisque adiutus,
Quorum mors est pretiosa,
Et, licet non speciosa
Sit laus ex vita lutosa,
Malo mugire ut brutus
Quam tacere fructuosa
Fidei et luminosa
Factus totaliter mutus.

16. Laudate, omnes populi,
Regem totius saeculi
Sine fine iubilantes,
Non sint magni vel parvuli,
Non senes vel iuvenculi
A laude eius cessantes,
Sint omnes perseverantes
In laudibus et cantantes,
Quoniam eius oculi
Respiciunt in laudantes
Et sunt eos praeservantes
In transitu periculi.

17. Confitemini et date
Deo laudes et cantate,
Quoniam est summe bonus,
In eo omnes sperate,
Nam surrexit insperate
Speranti tamquam patronus,
Animarum est colonus
Earum supportans onus,
Ne corruant indilate,
Nam ut sanctus sonat tonus
Vallatus est suus thronus
Multimoda pietate.

18. Beati immaculati,
Qui vadunt discalceati
Terrenorum affectibus,
Qui te sequi sunt parati
Per viam tui mandati
Et in praeceptis omnibus,
Sed, qui iniquitatibus
Et mundi vanitatibus
Lubrice sunt profundati,
Iustificationibus
Resistentes et legibus,
Raro dicuntur beati.

19. Ad Dominum, cum tribulor
Aut tremore coagulor,
Clamorem meum facio,
Nunc scis, Deus, quod stimulor
Lingua nequam et iaculor
Ictu desolatorio,

Quod hi me habent odio,
Quos plus fovi in gremio,
Et zelo tui aemulor,
Quare nisi te nescio
Adire pro subsidio,
Cui licet reus famulor.

20. Levavi mentis oculum
Ad te, ut propugnaculum
Contra hostes advenias,
Ut te dans in obstaculum
Et propellens periculum
Non dormites nec dormias;
Nam, nisi me custodias
Et de te mihi facias
Refugii latibulum,
Inveniam malas vias
Sustinendo miserias
Ex nunc usque in saeculum.

21. Laetatus sum, dum ibimus
Domum tuam, si quaerimus
Pacem, quam nobis dedisti,
Si vindictam differimus
Et hanc tibi transmittimus
Faciendam, ut iussisti;
Pacem semper voluisti
Et pro nobis hanc quaesisti,
Ut in latere legimus,
Quod scrutari permisisti
Perforatione tristi,
Ne unquam discordes simus.

22. Ad te oculos levavi,
Deus meus, cui peccavi
Et, qui in caelis habitas,
Sursum cernensque pensavi,
Quod, quia in te speravi,
Nec est mea iniquitas
Maior quam tua bonitas
Vel gratiae immensitas,
Ad quam semper anhelavi,
Memor erit severitas
Tua et rigorositas
Mihi, prout iudicavi.

23. Nisi quia propitium
Te scivi, Deus, et pium
Testantibus vulneribus,
Non ausus sum refugium
Vendicare te proprium
Peccatis renitentibus,
Sed qui mederis omnibus
Portis cordis patentibus,
De laqueo venantium
Eruens me et gentibus
Eris insidiantibus,
Promptus in adiutorium.

24. Qui confidunt cum timore
In te, Deus, et amore
Sicut montes sunt firmati,
Tu eis es lux aurorae
Circumcingens hos splendore,
Ne fiant obtenebrati,
Non permittis, quod virgati
Faventes iniquitati
Fiant eis in errore,
Sed quod per te sint salvati
Et in pace situati
Fugato persecutore.

25. In convertendo captivum
Ad te Deum, fontem vivum,
Cura tibi est maxime;
Tu donas ei motivum
Salutis regulativum
Monens eum saepissime,
Nam auster tuus animae
Adest perflans, ut lacrimae
Per oculos ducant rivum,
In quo diligentissime
Laventur sordes intimae
Paenitentis est laxivum.

26. Nisi Dominus fuerit
Mecum et me adiuverit,
Labor meus est in vanum,
Nec est, qui quidquam fecerit
Sine eo vel egerit,
Qui extrahat inde granum;
Deus meus, pone manum
Super reum nunquam sanum,
Qui te medicantem quaerit,
Nec dedigneris profanum
Indignumque publicanum,
Qui coram te culpam querit.

27. Beati omnes timentes
Te et tibi servientes,
Hora cenae et prandii
Qui te ipsum sunt sumentes,
In mensa tua edentes,
Propriae sponsae filii;
Ipsa est cena gaudii,
Qua excluduntur impii
Vestem mundam non habentes,
Admittunturque alii
A paenitentiarii
Sede mundi venientes.

28. Saepe expugnatus fui
Iuvenis et, cum senui,
Ab hostibus, qui fuerunt,
Sed te duce praevalui
Et sic, quod, quando potui,
Contra me non potuerunt;
Supra me fabricaverunt
Sibi ipsisque fecerunt
Poenas ignis perpetui,
Quia, dum Sion oderunt,
Te ipsum provocaverunt,
Ut fias damnator sui.

29. De profundis ad te clamo
Persequentis captus hamo
Et non valens evadere,
Me extrahens de thalamo
Alligavit suo chamo,
Quem non valeo rumpere;
Ad me ergo respicere
Digneris et descendere
De arduo crucis ramo
Vel tecum fac ascendere,
Ut condolens fel bibere
Tecum possim cum calamo.

30. Domine, non est elatum
Cor meum vel exaltatum,
Dixit David et non ego,
Nam raro humiliatum
Est meum et inclinatum
Ut in libro meo lego;
Si hanc veritatem tego
Vel, quod absit, eam nego,
Tibi non erit celatum,
Plus valet humili „dego“
Quam superbienti „rego“
Vel „teneo principatum“.

31. Memento, Deus, secundi
David, qui primi fecundi
Nitor medullam sugere,
Non quod mysteria fundi
Profundissima profundi
Tota possim extrahere;
Mihi debet sufficere,
Si valeam colligere
Floresquosdam,quisuntmundi,
Residuumque linquere
Illis, qui alta sapere
Possunt et qui sunt facundi.

32. Ecce, quam bonum fratribus
Atque cunctis hominibus,
Ut in unum sint concordes,
Nam tui sunt in talibus,
Deus meus, concordibus
Oculi misericordes,
Sed, nisi tu ipse cor des
Discordantesque concordes
Mitigatis rancoribus,
Semper remanebunt sordes
Inter superbos vecordes
Odiis immortalibus.

33. Ecce, nunc benedicimus
Deo nostro, quem colimus
Gratias semper agentes,
Manus nostras extollimus
In eum, per quem vivimus
Sine eo morientes.
Non sint corda, non sint mentes,
Non sint vires adiacentes,
Non anima vel animus,
Qui non tibi servientes
Fiant et oboedientes,
Ut faciendum legimus.

34. Laudate nomen Domini,
Omnes servi et domini,
Quia sanctum et suave,
Venite, congregamini
Et suae sanctitudini
Devote dicamus Ave,

Hic lancea facta clave
Apertum cordis conclave
Offert exsuli homini
Eum eximendo a vae
Per tormentum suum grave
Seque datum discrimini.

35. Confitemini deorum
Domino et dominorum,
Qui fecit mirabilia,
Qui motum fecit caelorum,
Planetarum et astrorum
Distinctione varia,
Hic habens in memoria
Corda, quae sunt humilia,
Hereditas est eorum,
Omni carni cibaria
Praestans in mensa propria
Cibus factus viatorum.

36. Super flumina sedere
Babylonis et lugere
Recordando praeterita
Debeo et iam silere
Debent [et] organa vere,
Cum tempora sint perdita,
Quibus debui merita
Omni cura sollicita
Augmentare et augere,
Sed, ecce, exinanita
Sunt omnia et irrita,
Nihil feci, restat flere.

37. Confitebor in conspectu
Angelorum pro defectu,
Quem iam emendare volo,
Si quid feci in despectu
Ut contumax vel neglectu,
Plus continuare nolo,
Sed, si agam haec in dolo
Pro victu corporis solo
Aut temporali profectu,
Extra fingens, quod te colo,
Scio, quod tu stans in polo
Vides hoc in intellectu.

38. Domine, probans novisti
Et noscens intellexisti
Meas cogitationes,
Vias meas praevidisti
Et super me posuisti
Tuas miserationes,
Sed non agenti, quod mones,
Nec audienti sermones,
Quos fieri voluisti,
Scio, quod vitae praedones
Interitusque praecones
Ut nuntios praemisisti.

39. Eripe me, [o] Domine,
A pestilenti turbine
Iniqua machinantium,
Ab infideli homine,
Anhelanti conamine
Ad opus proditorium;
Nunquam mecum sit labium
Nequam murmuratorium
Sub quocunque velamine,
Nec habeam in socium
Linguosum detractorium,
Carentem moderamine

40. Domine, clamare satis
Ad ostium pietatis
Possum, sed non exaudies
Nisi precibus aptatis
Ut incensum et paratis,
Per quas ad me tu venies;
Sed cum incensi species
Sit spes mea, tu audies
Me sperantem in te gratis
Et saltem usque septies
Ad gratiam recipies
Spe recepta pro rogatis.

41. Voce mea et spiritu
Lacrimoso cum gemitu
Te, Deum meum, postulo,
Adesto pie mihi tu
Introitu et exitu
Per viam, in qua ambulo,
Posito offendiculo
Mihi et retiaculo,
Non in clamoso sonitu
Traditus sum periculo,
Nisi gratiae baiculo
Respicias intuitu.

42. Domine, orationem
Atque obsecrationem
Meam percipe auribus
Videns persecutionem
Atque tribulationem,
Quam patior ab hostibus,
In miserationibus
Tuis misericordibus
Habeo devotionem,
Ut malis irruentibus
Per te fugatis omnibus
Des mihi salvationem.

43. Benedictus, qui proelium
Meum agis et brachium
Contra hostes meos tendis,
Qui eos ad fumigium
Tangis et ad incendium,
Dum obstinatos perpendis,
Propitiusque descendis
Et benigne te ostendis
Cunctis esse refugium,
Qui pro culpis corrigendis
Et in aliis agendis
Te quaerunt in auxilium.

44. Exaltabo te laudibus
Tam diebus quam noctibus
Glorificans nomen tuum
Totis animae viribus,
Potentiis, conatibus
Semper et in perpetuum,
Cum causa sis effectuum,
Eos ornans per mutuum
Variatis decoribus,
Nunquam per discontinuum
Te debent radicem suum
Laudis dare neglectibus.

45. Lauda ergo pauperrima
Dominum mea anima
Nunc et, quamdiu fuero,
Quidquid es, a causa prima
Nobilitate maxima
Te eductam considero;
Ergo mihi vae misero,
Si me geris et te gero
Ad inferni novissima,
Nec agis laudes supero,
Qui te portans in humero
Pro te factus est victima.

46. Laudate Deum, quoniam
Ad eius facta gloriam
Iucunda est laudatio,
Hic sanans mentem sauciam
Dispersis reddit patriam,
In quibus est contritio;
Eius est numeratio
Stellarum et vocatio
Per totam peripheriam,
Motuum ordinatio,
Effectuum cognitio,
Qui parat terrae pluviam.

47. Lauda, Ierusalem, talem
Artificem supernalem,
Qui confortat seras tuas,
Lauda, Sion, aeternalem
Dominum et immortalem
Et ad laudandum exuas
Sordes omnes et diluas
Tuncque devote induas
Te monstrando talem, qualem
Oportet ad assiduas
Laudes atque perpetuas
Virum esse spiritalem.

48. Laudate Dominum caeli
In erectione veli
Vitae mundi signifera,
Laudate eum, angeli,
Virtutes et archangeli
Et cuncta eius opera,
Serviant ei sidera,
Caelum, mundus et cetera,
Et committat Raphaeli
Ut sanet mentis vulnera
Sic, ut captantes supera
Commendentur Michaeli.

49. Cantate Deo canticum
Omni laude magnificum
In sanctorum ecclesia,
Det Israel hymnificum
Iubilum et prosodicum
Concrepantem melodia;

Exsultet Sion filia
In choro cum symphonia
Tenens organum musicum,
Psalmum dicat cum gloria
Buccinans in laetitia
Et exiens in publicum.

50. Laudate in virtutibus
Sanctis vocatis omnibus
Deum, nostrum creatorem,
Nablis benesonantibus
Et instrumentis dulcibus
Laudemus et redemptorem,
Laudemus et protectorem
Nostrum et gubernatorem
Cunctis votis et vocibus,
Adorantes salvatorem,
Qui ad locum tutiorem
Nos perducat cum laudibus.

Cantica.

Isaiae.

1. Confitebor tibi, quia
Salus mundi et venia
De fonte tuo hauritur,
Quia et abundantia
Gratiarum et copia
Semper in te reperitur;
Ad quamcunque partem itur,
Tui nullus locus scitur
Carens misericordia,
Intus, extra invenitur,
Sub et supra stabilitur
Dulcedo et clementia.

Ezechiae.

2. Ego dixi: gemitibus
Iam debeo et fletibus
Tempus meum expendere,
Nam vivitur in talibus
Plus quam in vanitatibus,
Quibus scit mors se tegere;
Iam in meo sum vespere,
Quo oportet succidere
Vitam ruptis ordinibus,
Nam, cum debui texere
Opus bonumque facere,
Vagus fui in omnibus.

Annae matris Samuelis.

3. Exsultavit facta vilis
Anima mea sterilis
Ex toto se neglegere,
Prius fuit volatilis,
Alta petens et agilis
Et suspensa in aere;
Nunc posita in pulvere,
Luto faecis et cinere,
Pauper et miserabilis,
Caput nequit erigere
Aut seipsam excutere
Iumentis facta similis.

Filiorum Israel.

4. Cantemus ambo ligati
Uni sanctae trinitati,
Corpus meum et spiritus,
Ab Aegypto liberati
Et ab hoste exemptati
Sumus per eum penitus;
Sed, si non mutetur ritus
Dominii et servitus
Perversus lege peccati
Et, quod volens vel invitus,
Qui praefuit, sit subditus,
Retro sumus religati.

Habacuc.

5. Domine, audivi legis
Tuae mandata, qua regis
Hoc saeculum, et timui,
Eam semper mihi legis
Manifeste et detegis,
Ne tradam hanc neglectui;
Deus meus, si potui
Hanc servare nec volui
Parvipendens iussa regis,
Extenso parce arcui,
Sagittanti et ictui,
Ne me laedant, ovem gregis.

Moysi.

6. Audite, caeli, quae dico,
Praedicetur omni vico
Dei magnificentia,
Sit laus eius in publico,
Tam in terrae umbilico
Quam in circumferentia;
Viae eius iudicia
Aequa lance librantia
Sine quocunque obliquo,
Sed gens sine prudentia
Et non habens consilia
Hoc neglegit ab antiquo.

Augustini et Ambrosii.

7. Te Deum patrem laudamus
Confitentesque clamamus:
Tibi sit laus et gloria,
Te filium invocamus
Spiritum et imploramus,
Assis nobis cum gratia,
Te unum in essentia,
Unum et in potentia
Devote magnificamus,
Terrena et caelestia
Regentem sapientia
Humiles et adoramus.

Trium puerorum.

8. Benedicite omnia
Opera laudabilia
Deo nostro et laudate,
Angeli et caelestia,
Aeria, terrestria,
Ferae et aves pennatae,
Sol et luna, res creatae
Quaeque, omnes disparatae,
Per innumerabilia
Nomina intitulatae,
Ipsum superexaltate,
Ipsi honor et gloria.

Zachariae.

9. Benedictus sit omnium
Rex, redemptor fidelium,
Nos gubernans per gratiam,
Qui salutis mysterium
Disponens necessarium
Mediare per Mariam
Ad parandam suam viam
Praemisit plus quam Eliam
Iohannem, suum nuntium,
Et ad dandam scientiam
Peccati remissoriam
Dedit in testimonium.

Mariae Virginis.

10. Magnificat, fert maxima
Magnarum, mea anima
Dominum, meum filium,
Quia fui humillima,
Ex hoc iam beatissima
Ero in ore omnium;
Magna fecit, cum gremium
Meum per clausum ostium
Intrans usque ad intima
Praeelegit in solium,
Ut eum redderem pium
Agnum pro mundi victima.

Simeonis.

11. Nunc dimittis Simeonem
Per interpretationem
In pace, cui tu dignaris
Dare benedictionem
Atque consolationem
Tui facti salutaris;
Ergo nunc miserearis
Nobis atque largiaris
Lucis revelationem
Ac nos tuos tuearis
Per gratiae singularis
Benignam largitionem.

Athanasii.

12. Quicunque vult, ut congruit,
Salvus esse, se statuit,
Ut credat, quod praecipitur,
Deum timet et metuit
Atque facere renuit
Illud, per quod offenditur;
Trinus et unus dicitur
Idem ipse et creditur,
Sic semper erit et fuit,
Quod per alpha et o scitur,
Ut in pagina scribitur,
Si unquam reus valuit.

Letania.

1. Kyrie, eleison, Christe,
Et iam ostende nobis te,
Ne tardaveris amplius,
Post psalmos tui psalmistae
David atque citharistae
Esto nobis propitius
Nobiscum agens mitius,
Quod non homo adhuc prius,
Nobis omnibus assiste
Et, si tibi humilius
Supplicamus, nos citius
Exaudias tollens triste.

2. Pater, nobis miserere,
Fili Dei, et medere
Et conforta nos, spiritus;
Tres personae estis vere,
Coaequales sine fere,
Unus Deus absconditus,
Simplex et incompositus,
Per quem mundus et conditus,
Et moventur caeli spherae,
Sine quo idem penitus
Cito rueret funditus
Non se valens sustinere.

3. Sancta Maria, proxima
Et immediatissima
Aeterni regis solio,
Sola excellentissima
In caelis et dignissima
Corona et imperio,
Esto nobis tuitio,
Praesidium, protectio
Contra mundi nequissima
Et nos commenda filio
Utendo privilegio
Matris, ut vult lex optima.

4. Sancte Michael, inclite
Paradisi praeposite,
Cum sancto salutifero
Cum medicoque comite
Atque custodibus vitae,
Qui statis coram supero,
Ab exsule lutifero
Et a suo pestifero
Conventu nos eripite
Interventuque propero
In hoc mundo mortifero
Nobis omnes succurrite.

5. Sancte Iohannes, gratia
Baptista Christi praevia,
Et prophetarum contio,
Qui salutis praeconia
Nobis per figuralia
Dedistis ab initio,
Cum adiuncto consortio
Patriarcharum hoc pio
Affectu et mente pia
Precamur, ut subsidio
Vestro ac patrocinio
Gaudeamus hac patria.

6. Sancte Petre, expers doli
Et claviger alti poli
Ingressum dans agonistis,
Discipuli caelicoli
Et vos omnes apostoli
Cum sanctis evangelistis,
Ut credimus, quod fuistis
Iuristae Dei in istis
Terrenis subiecti soli,
Sic pro nobis, ut scivistis,
Quod expedit, et vidistis,
Orate nunc benevoli.

7. Sancte Stephane, primatum
Martyrii rubricatum
Tenens effuso sanguine,
Te et omnem laureatum
Martyrum chorum sacratum
Excitamus precamine,
Ut in mundi certamine,
Ubi exempto nemine
Quisque sentit se vexatum,
Nobis deleto crimine
Faciatis iuvamine
Deum favere pacatum.

8. Sancte Martine nobilis
Et consors venerabilis
Pontificum et doctorum
Cohors inexpugnabilis,
Vincens et non vincibilis
Beatorum confessorum,

Interventu meritorum
Regem orate caelorum,
Ut, qui nobis terribilis
Fit ob noxam peccatorum,
Dando veniam eorum
Fiat propitiabilis.

9. Sancta Magdali Maria,
Quam vera paenitentia
Consecravit altissimo,
Katharina, Agnes pia
Et virginum militia
Pollens decore maximo,
Toto corde et animo
Devoto et humillimo
Rogamus vos, ut noxia
Tollentes clementissimo
Domino et piissimo
Commendetis clementia.

10. Omnes sancti, qui caelorum
Tenetis fulgidum chorum
Cum beatis virginibus,
Qui per canticum sonorum
Tripudiumque decorum
Repletis caelum laudibus,
Vestris orationibus
Et intercessionibus
Indigentes vestrum forum
Adimus, ut respectibus
Ad nos conversis mitibus
Donetis finem laborum.

11. Propitius qui fuisti,
Dum in cruce perpendisti,
Iam parce nobis, Domine,
Si sanguinem effundisti
Et hominem eruisti
De inferni voragine,
Pro ullo nostro crimine
Deleto paenitudine
Corde amaro et tristi
Iam debes nos iuvamine
Privare vel tutamine,
Quos tam care redemisti.

12. Peccatores te rogamus,
Audi nos, te obsecramus,
Donans pacem tuam cunctis,
Ecclesiam, pro qua stamus
Et per quam nos gubernamus
Observantiis iniunctis,
Rege potentia nunc tis
Fidelibusque defunctis,
Pro quibus te invocamus,
Da requiem cum compunctis
Et cum gratia inunctis,
Quod et pro nobis optamus

13. Fili Dei, exaudi nos
Et perduc nos peregrinos
Ad patriam, quam tendimus;
Agnus Dei, custodi nos,
Tam advenas quam vicinos,
Nullum a te secludimus,
Ad te parvus et minimus,
Magnus, maior et maximus
Inter saeculi scabinos
Properamus et currimus,
Ut tu, [o] benignissimus,
Recipias sic festinos.

14. Pater noster, propitium
Te imploramus et pium
Dicentes: Ave Maria,
Quae tuum portans filium
Causas agit humilium
Supplex in tua curia.
Tibi natoque gloria
Spiritusque memoria
Sit in corde fidelium,
Detur nobis et venia
Per Mariam et gratia
Et salutis auxilium.

Cod. Trecen. (ol. Claravallen.) 1612. saec. 15. — I. 3, 12 Et sint. — 15, 5 egeas. — 18, 4 Quam. — 18, 8 Quam. — 30, 10 sic. — 30, 11 Adversa. — 39, 11 Extracto.

II. 5, 10 patres. — 17, 2 Pugnitor; lies pugnator? — 26, 1 ad te Dominum. — 29, 3 Ulciscendi. — 30, 11 saturitate. — 32, 1 Deus, qui.

X. Soliloquium sive Psalterium BMV.

Prologus.

1. Quoniam, virgo Maria,
Semper laudanda crederis,
Quoniam tu parens pia
Misereris mox miseris,

2. Eris semper oris mei
Laus unica, laude digna,
Et tu, mater Iesu Dei,
Laudem istam sume, signa.

3. Signa eam signaculo
Tuae benedictionis,
Omni te laudet saeculo,
Laus fiat devotionis.

4. Devotionis huic laudi
Assistens sit Iesus gratus,
Omni queat hosti claudi
Angelis sanctis servatus.

5. Servatus servus existat,
Qui, Maria, te cogitat,
Fortiter carni resistat,
Quisquis laudem hanc recitat.

6. Recitat sancta scriptura,
Plena tuis iam laudibus,
Quod es orans, oratura
Pie pro peccatoribus.

7. Peccatoribus respectis
A te Deus fit placatus,
Laudibus mundi despectis
Te laudans vere beatus.

8. Beatus ergo etiam
Sitii sic optans per te,
Te per tuam licentiam
Laudabo clam et aperte:

9. Aperte mirabilia
Tua narrans his letatus
Clamque laudis eloquia,
Quorum lector sit beatus.

I.

1. Beatus vir, qui discedit
A feminae malae via,
Beatior cum accedit
Ad te, beata Maria.

2. Maria, virgo virginum,
A caelesti missa rege,
Felix conventus hominum,
Qui in tua student lege.

3. Lege quidem salutari,
Lege Iesu, lege legum,
Hos facies meditari,
Virgo, mater regis regum.

4. Regum rex, cuius filius
Est hominum per te pius,
Beatus homo sobrius
In lege studens illius.

5. Illius tu voluntatem
Figas in hac sancta lege,
Qui tuam virginitatem
Colit in filio rege.

6. Rege tibi commendatum,
Sancta rectrix animarum,
Me reddens lignum plantatum
Secus decursus aquarum.

7. Aquarumque viventium
Dans poculum salutare
Arentem uti cremium
Me digneris adaquare.

II.

8. Quare fremuerunt gentes
Et Iesum non invenerunt?
Nisi quia neglegentes
Ad Mariam non venerunt.

9. Venerunt ad te, Maria,
Populi, qui peccaverunt,
Et ante te prece pia
Cum laudibus astiterunt.

10. Astiterunt reges terrae
Et principes convenerunt
Magnaliaque conferre
De te, Maria, coeperunt.

11. Coeperunt fructificare
Perfusi tua gratia,
Maria, lux lucens clare,
Quam semper decet gloria.

12. Gloria tibi, Maria,
Per quam in Cana nuptiae
Vinum factum manu dia
Ceperunt aquam hydriae.

13. Hydriae tua fluenta
Funde, plena dulcedine,
Familiae, quae intenta
Laudi tantae sit dominae.

III.

14. Domine, quid multiplicas
Nostras tribulationes?
Redde mentes pacificas
Per matris orationes.

15. Orationes praesenta,
Tu dominans dominabus,
Quae tergant inquinamenta
Fidelium animabus.

16. Animabus enim malis
Esse salus non poterit,
Nisi quas spes specialis,
Maria virgo, iuverit.

17. Erit autem nobis salus,
Si te, virgo, simus fulti,
Qua decidit hostis malus,
Qua iustificantur multi.

18. Multi quoque pigritantes
Abiecta somnolentia
Pervigiles per te stantes
Iesum colunt cum gloria.

19. Gloria tibi, domina,
Quae per iter impiorum
Spargis gratiae semina,
Ut viam noscant iustorum.

IV.

20. Cum invocarem deprecans
Te, reorum advocata,
Exaudisti me resecans
Mea nimia peccata.

21. Peccata multa gessimus
Parvuli, plura adulti,
Quae tibi, parens, pandimus,
Qua salvantur recti multi.

22. Multi dicunt: quis ostendet
Nobis bona remedia?
Si te quaerent, haec praetendet
Eis tua clementia.

23. Clementia magna plena
Atque superna gratia,
Pulchra nimis et aemoena,
Redolens supra lilia.

24. Lilia nulla taliter
Fraglant nec nardus nec herba,
Sicut Mariae iugiter
Vitae gesta, laudis verba.

V.

25. Verba mea percipiant
Aures tuae pietatis,
Unde mihi subveniant
Manus sanctae trinitatis.

26. Trinitatis dominicae
Hospita, digna femina,
Dominum Iesum unice
Portasti, potens domina.

27. Domina nostra, dux vitae
Et iustitiae semita,
Vitae meae non munitae
Insidias praecipita.

28. Praecipitaque reatus
In profundum lacrimarum,
Maria, fundens precatus
Ad salutem animarum.

29. Animarum Iesu salus,
Genitus ex hac virgine,
Des, ut fleam mala malus
Prece praecelsae dominae.

VI.

30. Domine, ne in furore
Tuo me tandem arguas,
A Mariae matris ore
Sumas preces continuas.

31. Continuas preces funde
Pro errantibus in via
Et aquas vallis profundae
Nimias, mater, eia.

32. Eia, nunc miserere
Mei tu, mitis Maria,
Aegrotantique medere
Et impium pie pia.

33. Pia potestate vigens,
Bella premens hostilia,
Age, ne me vir adfligens
A Iesu fuget gloria.

34. Gloria tibi, domina,
Quae per iter impiorum
Spargis gratiae semina,
Ut viam noscant iustorum.

VII.

35. Domine, Deus salvator,
Liberator oppressorum,
Per matrem salver peccator,
Quae nescivit viri thorum.

36. Thorum enim in peccatis
Scivi mundum amplexando,
Sed me levans sana gratis
Consensum nequam nęcando.

37. Nequando animam meam
Rapiat leo rugiens,
O Maria, serves eam,
Virgo, pressis subveniens.

38. Subveniens et subvertens
Facta daemoni foedera
Theophilumque convertens,
Iuvare nos accelera.

39. Accelera, spes pauperum,
Exsurgere cum gloria,
Per quam meorum scelerum
Consumatur nequitia.

40. Nequitia remittitur
Contemplantis tuum vultum
Venerari te igitur
Iustum est semper et multum

41. Multum et iam auxilium
Da, sublatrix Dei irae,
Quo valeam iudicium
Iesu iustum praeterire.

42. Praeterire supplicia
Nequit plenus peccamine,
Nisi misericordia
Mariae, magnae dominae.

VIII.

43. Domine, nobis dominans,
Das nomen admirabile
Matris tuae, exterminans
Daemonium horribile.

44. Horribile fert peccatum
Daemon et flagella dira,
Sed clausit ei meatum
Memoria tui mira.

45. Mira magnificentia
Nominis tui, Maria,
Elevata in patria
Nobis virtus sit in via.

46. In via quidem hominum
Daemon diu non moratur,
Qua Maria, lex virginum,
Nomen tuum ruminatur.

47. A turbis ergo discedens
In laudibus exercebor
Et nomini tuo sedens
Ac procidens confitebor.

IX.

48. Confitebor tibi corde
Nominis mirabilia,
Alma mater sine sorde,
Sine carnis spurcitia.

49. Spurcitia non iugiter
Servum inquinat Domini,
Qui se semper sinceriter
Commendat tuo nomini.

50. Nomini hinc altissimo
Laete psallam, altissima,
Magno depromens animo,
Ut hoc signetur anima.

51. Anima illa beata,
Cuius animus pudicus,
Nomine tuo signata
Aufert, quod fert inimicus.

52. Inimicus a facie
Nominis tui pereat,
Maria, et rex gloriae
Per hoc ad me iam redeat.

53. Redeat ad Deum suum
In Satanae morans via,
Maria, per nomen tuum
Rursum fulgens fide pia.

54. Pia cuius memoria
In cor meum sic figatur,
Sicque promant hoc labia,
Quod anima protegatur.

55. Protegatur plebs etiam
Per hoc nomen, quod rumino,
Pro quo do laudis hostiam
Tibi, mater, in Domino.

X.

56. In Domino sperem Christo,
Filio tuo, Maria,
Spreto mundo nequam isto,
Cuius est ad mortem via.

57. Via vaga discurrentes
Sunt malorum participes,
Sed secreto te colentes
Servant superni principes.

58. Principes lucis aemuli
Intenderunt arcum suum,
Sed tui, mater, oculi
Figantur in servum tuum.

59. Tuum aspectum in tuos
Non sufferunt daemonia,
Verum, virgo, gressus suos
Tunc remittunt et retia.

60. Retia ergo eorum
Rumpe tua potentia,
Maria, manus vinctorum,
Nostra virtus et gloria.

61. Gloria tibi, domina,
Quae per iter impiorum
Spargis gratiae semina,
Ut viam noscant iustorum.

XI.

62. Salvum me fac, o domina,
Reis in opem exsurgens,
Purga me et examina,
Servire Iesu perurgens.

63. Perurgens mea labia
Iuste loqui veritatem,
Maria, plena gratia,
Da fidei firmitatem.

64. Firmitatem dans invictam,
Maria, tuis in mundum,
Vocem servans benedictam
In conflictum his secundum.

65. Secundum altitudinem
Tuae misericordiae
Reorum multitudinem
Liberas, mater gratiae.

66. Gratiae liqui liquorem
Vilibus vacans in via,
Dolori iungens dolorem,
Sed haec usquequo, Maria?

XII.

67. Usquequo, Maria, morem
Malorum sequar in mundo,
Quamdiu ponam dolorem
In cordis mei profundo?

68. Profundo namque dolore
Submersae sunt nostrae mentes,
Sed reprime cunctis horis,
Maria, nos persequentes.

69. Persequentes me, domina,
Usquequo exaltabuntur,
Horum mentes illumina,
Et sic humiliabuntur.

70. Humiliabuntur nimis
In saecula saeculorum,
Qui non exaltent in primis
Te, praeses archangelorum.

71. Horum vitam iungens summis,
Quo gloriam Iesus fixit,
Quorum vita te prae nummis
Optavit et benedixit.

XIII.

72. Dixit insanus Iudaeus
Prae mentali caligine:
Non est Iesus verus Deus
Neque natus ex virgine.

73. Ex virgine pandunt natum
Scripturarum fontes rupti,
Quem fatemur incarnatum
Ex te fide incorrupta.

74. Corrupti vero, domina,
Et errore detinentur,
Qui Christum ex te, femina,
Natum esse non fatentur.

75. Fatentur te fecundatam,
Maria, Iesu servuli
Nec pudore te privatam,
Salvatrix prima saeculi.

76. Saeculi vana spernentes
Cum carnali libidine
Sint, Maria, servientes
Tibi omnium dominae.

XIV.

77. Domine, quis habitabit
In monte sancto sanctorum,
Nisi pro quo te rogabit
Mater tua, spes lapsorum?

78. Lapsorum lapsu vario
Linguae mentiri non fessa
Miserere miserorum,
Propter nos caelum ingressa.

79. Ingressa sine macula
Operatur iustitiae,
Maria, frange iacula
Hostis pleni pernicie.

80. Pernicie pecuniae
Mentem pollutam expia,
Thesaurum mittens gratiae
Ad me de caeli gloria.

81. Gloria tibi, domina,
Quae per iter impiorum
Spargis gratiae semina,
Ut vias noscant iustorum.

XV.

82. Conserva me, conservatrix
In te semper sperantium,
Maria, remuneratrix
Magna bonorum omnium.

83. Omnium, quae sunt, fuerunt,
Ad Iesu cultum redacta
Per te florent, floruerunt,
Recreatrix nova facta.

84. Facta, inquam, restitutrix
Hereditatis caelorum,
Consolatrix et adiutrix,
Maria, mox miserorum.

85. Miserorum peccantium
Auge sic infirmitates,
Quod per tale remedium
Relinquant iniquitates.

86. Ita testor castigatum
Me vacare suae laudi
Et tu, Maria, precatum
Te laudantis nunc exaudi.

XVI.

87. Exaudi, sancta Maria,
Meam parvam iustitiam
Et fac eam, auctrix pia,
Concrescere per gratiam.

88. Gratiam autem noxiam
Spernam cum mundano cultu,
Per te, quae summam gloriam
Percipis Iesu de vultu.

89. De vultu tuo prodeat
Mihi pium iudicium,
Oculos tuus videat
Pie meum diluvium.

90. Diluvium mortiferum
Suscitavit auctor mali,
Sed hoc dele, spes pauperum,
Manu tua triumphali.

91. Triumphali potentia
Pollens, manum da prodigam,
Ut hinc tua praeconia
Magis laudem et diligam.

XVII.

92. Diligam te, mater Dei,
Cordis mei firmamentum,
Refugium, ad quod rei
Currunt propter tutamentum.

93. Tutamentum enim a te
Multotiens percepimus,
Ideo necessitate
Iam quacunque te quaerimus.

94. Quaerimus te, miseratrix,
Bonos, malos suscipiens,
Peccatorum liberatrix,
De malis bonos faciens.

95. Faciens gratificari
Emendantem vitam suam,
Ac, Maria, gratulari
Eructantem laudem tuam.

96. Tuam laudans largitatem
Invocabo te precibus,
Ut per tuam pietatem
Me liberes ab hostibus.

97. Hostibus effundentibus
Torrentes iniquitatis,
Maria, tuis viribus
Resistendo pro me gratis.

98. Gratis, mater, exaudias
Me de templo sancto caeli,
Quo gloriae delicias
Capis cum Iesu fideli.

99. Fideli tuo filio
Commenda meos amicos,
Convertens, sicut cupio,
Meos omnes inimicos.

100. Inimicos mihi dorsum
Ponens, ut a me fugiant,
Et mittentes mortis morsum
Premens, donec deficiant.

101. Deficiant sicut fumus
Per te cunctorum vitia,
Quibus debitores sumus,
Coronanturque gloria.

102. Gloria tibi, domina,
Quae per iter impiorum
Spargis gratiae semina,
Ut viam noscant iustorum.

XVIII.

103. Caeli enarrant gloriam
Tuae, virgo, magnae prolis,
Quae per pneumatis gratiam
Fis mater actoris solis.

104. Solis actor factus homo,
In te dignans habitare,
Dat nos dignos caeli domo,
Quis valet hoc explicare?

105. Explicare mortalium
Non valent omnes sermones
Datas per tuum filium
Sanctas benedictiones.

106. Benedictiones cepit
Elisabeth Zachariae,
Quibus sterilis concepit
Praeconem divinae viae.

107. Viae via, Deum portans,
Hanc, Maria, salutasti,
Gravidam praegnans confortans,
Quanta fores, demonstrasti.

108. Monstrasti Dei filium,
Quem spiritu sancto flatus
Iohannes pandens gaudium
Adoravit nondum natus.

109. Natus tuus non filius
Ioseph exstitit carnalis,
Verum Ioseph nutricius
Et tu mater corporalis.

110. Corporalis Deus homo
Praesaepe oblationes
Regum sumpsit carens domo,
His dans benedictiones.

111. Benedictiones lata
Tibi laus sumat ab eo,
Lex Dei immaculata,
Convertens animas Deo.

112. Deo placens Anna mater
Tibi gratum me faciat,
Oret et Ioachim pater,
Ut me proles exaudiat.

XIX.

113. Exaudiat me Dominus
Mediante te, domina,
Qui cum effectu protinus
Audit tua precamina.

114. Precamina ante Deum
Fundas propter te laudantem,
Dans sermonem in os meum
Rectum et bene sonantem.

115. Sonantem quoque decenter
Laudem meam sacra pie
Precibus indesinenter,
Astans meis noctu, die.

116. Die tribulationis
Auxilium mitte sanum,
Quae sancti papae Leonis
Abscissam sanasti manum.

117. Manum suam is truncavit,
Ut vitaret carnis actus,
Sed ob missam te rogavit
Et surrexit sanus factus.

118. Factus salvus tunc populo
Divinum efflans arcanum
Visum et factum famulo
Tuo per te super manum.

119. Manum, Maria, da talem,
Qua valeam pertractare
Digne hostiam vitalem
Ad Iesu sacrum altare.

120. Altare Iesu, Maria,
Tuo fiam levamine,
Hoc te roget Anna pia,
Mater tam magnae dominae.

XX.

121. Domine rex, in virtute,
Quam virgini das Mariae,
Vivam tute cum salute,
Hinc exsultans tota die.

122. Die, Maria, ac nocte
Vitantes ovationes
Concupiscentiae coctae
Fuerunt affectiones.

123. Affectiones noxias
Aufert a me cunctis pia,
Qua post carnis lascivias
Conversa claret Maria.

124. Maria haec Aegyptia
Ierusalem agens viam
Crucis adiit ostia
Invocando te Mariam.

125. Mariam hanc paenitentem
Illustravit Deus pater,
Quam praevenisti deflentem
In gratiis et tu, mater.

126. Et tu, mater, praevenias
Me in benedictionibus
Coronarique facias
Post mortem in caelestibus.

127. Caelestibus deliciis
Fruitur iam Aegyptia,
Per te cuius suffragiis
Nobis servetur gloria.

128. Gloria tibi, domina,
Quae per iter impiorum
Spargis gratiae semina,
Ut viam noscant iustorum.

XXI.

129. Deus meus, me respice
Per Mariae suffragia,
Quae habitat deifice
Laus Israel in gloria.

130. Gloria numquam finiens
Iam non cessat satiare,
Quos traxisti subiciens,
O Maria, legi carae.

131. Carere nolens, Maria,
Templo tuo Romae coetum
Miracula pandens pia
Populum fecisti laetum,

132. Laetum reddens Liberium
Tua apparitione
Et Iohannem patricium
Super templi iussione.

133. Iussione tunc percepta
Duxit papa patricium
Caterva secum recepta
Ad montem superhagium.

134. Superhagium contectum
Augusto nive viderunt,
Quo signo templum perfectum
Tibi, Maria, fecerunt.

135. Exstruunt in loco nivis
Tibi, Maria, altare,
Quo mortuis atque vivis
Te soles communicare.

136. Quare in te speraverunt
Patres, inde non decepti,
Ad te rei clamaverunt
Et salutem sunt adepti.

137. Adepti sunt scientiam
Per te multi, sicut lego,
Cunctis das te propitiam,
Et peream pauper ego?

138. Ego autem factus vermis,
In populis abiectio,
Quo divertam iam inermis,
Nisi ad te, dux devio?

139. Devio mentis erranti
Asta, Maria, iugiter,
Ne se tibi commendanti
Iungatur hostis nequiter.

140. Nequiter malignantium
Obsedit me consilium,
Et quod a me subsidium
Non elonges, mors hostium.

141. Hostium datum manibus
Versum monachum sacristam
Suscitans tuis precibus,
Da vitam post mortem istam.

142. Istam vitam plenam morte
Spernam et eius facinus
Per te, cui salutis portae
Claves commisit Dominus.

XXII.

143. Dominus, rector omnium,
Homo de te, virgo, natus,
Det omne necessarium
Mihi, ne sim venumdatus.

144. Venumdatus multociens
Avaritiae iam foco,
Maria, multos faciens
Te invoco iunctus loco.

145. Loco me refectionis
Animae necessariae
Stabilias, plena bonis,
Mater cunctipotentiae.

146. Potentiae incendii
Dans pater natum Iudaeum,
Ob escam per te filii
Liberatum vidit eum.

147. Eum ergo concremare
Fac in me desideria,
Quem praesumo manducare
Saepe cum laudis gloria.

148. Gloria tibi, domina,
Quae per iter impiorum
Spargis gratiae semina,
Ut noscant vias iustorum.

XXIII.

149. Domine, tui filii
Est terrarum plenitudo,
Mare, fontes et fluvii
Et caelestis pulchritudo.

150. Pulchritudo laudabilis
Te decorat et puritas,
Maria, mons mirabilis,
Virtutum monstrans semitas.

151. Semitas caeli quaerentes
Non cessat Satan laedere,
Ad quod te non recolentes
Nusquam possunt ascendere.

152. Ascendere, virgo, dignans
Equum tu pro militissa,
Militi facta designans
Solvis daemoni promissa.

153. Promissa solvi viliter
Daemonis suggestione,
Sed haec restaura dulciter
Tua visitatione.

154. Visitatione precis
Te, Maria, visitavi
Et tu lucis tege thecis
Preces, quas ad te levavi.

XXIV.

155. Ad te levavi cor meum,
Scrutatrix mitis mentium,
Ut per te contempler eum,
Qui gaudium est cordium.

156. Cordium purificatrix,
In purificatione
Astitisti consolatrix
Devotae tibi matronae.

157. Matronae missam spectanti
Carentique missa sua
In exstasi per te stanti
Subvenisti missa tua.

158. Tua praebens largitate
Huic certum tuo festo
Postulanti munus a te,
Maria, semper adesto.

159. Esto servans vitam meam
Commissam tuis manibus
Et eruas, mater, eam
Mox de necessitatibus.

160. Necessitatibus meis
Astet Anna magnifica
Et tu prece eius eis
Iesum adesse iudica.

XXV.

161. Iudica me nunc leniter,
Mater iudicis cunctorum,
Puniri temporaliter,
Ne sim consors damnatorum.

162. Damnatorum princeps fortis
Ad Iacobum ambulantem
Angustiae dedit mortis,
Se vita pie privantem.

163. Privantem tunc ignoranter
Se vita, virgo, servasti
Hostemque fugas instanter,
Mortuum resuscitasti.

164. Suscitasti Mercurium,
Ut caederet manu sua
Iulianum obnoxium
Nimium in plebe tua.

165. Tua misericordia
Ante meos sit oculos,
Quae magna mirabilia
Facit liberans populos.

166. Populos multos salvasti
Dominicum sanctum mittens,
Quo Iesum Christum placasti,
Simul Franciscum emittens.

167. Emittens uterque verbum
In veritatis aemulos
Per te, Maria, superbum
Calcantes servant populos.

168. Populos optans trahere
Ad caeli, mater, gaudia,
Doctores orbis mittere
Non desinis cum gloria.

169. Gloria tibi, domina,
Quae per iter impiorum
Spargis gratiae semina,
Ut vias noscant iustorum.

XXVI.

170. Dominus, tuus filius,
O Maria, cui servo,
Per te illustret amplius
Me lucis suae radio.

171. Radio tuae gratiae,
Virgo summe luminosa,
Illustretur cotidie
Vita mea tenebrosa.

172. Tenebrosa custodia
Viduae clausum filium
Liberasti propitia
Propter matris obsequium.

173. Obsequium simpliciter
Tibi reddo vinctus frater,
Ut a vinclis celeriter
Me absolvas, Iesu mater.

174. Mater Iesu, templum Dei,
Cui profugus me praesento,
Tuta vitam cordis mei
Sub gratiae tegumento.

175. Tegumento quidem isto
Cum sentio me contectum,
Affectum do purum Christo,
Sin autem, cor est infectum.

176. Infectum genus humanum
Saepe reddunt peccamina,
Sed tu cito reddis sanum
Conversum ad te, domina.

XXVII.

177. Ad te, domina, clamabo
In qua speravit cor meum,
Et te semper exorabo,
Ut pro me sis ante Deum.

178. Deum, Maria, placasti
Mulieri homicidae,
Quam ab igne liberasti
Te rogantem brevi fide.

179. Fide ergo potiori
Te rogantem non iuvabis?
Absit, sed ingentiori
Hunc virtute roborabis.

180. Orabisque redemptorem
In conspectu angelorum,
Ne det talem peccatorem
Sententiae reproborum.

181. Reproborum spirituum
Horribili saevitiae
Non linquas tibi cernuum,
Maria, lex clementiae.

182. Clementiae servans seram,
Plena pace, plena Deo,
Fac, habeam pacem veram
Cum proximo semper meo.

183. Meo sine vultu tuo
Me circumda laetitia,
Clericum in fine suo
Laetificans cum gloria.

184. Gloria tibi, domina,
Per saecula saeculorum,
Quam glorificant agmina
Spirituum beatorum.

185. Thorum enim in delictis
Nesciens, virgo Maria,
Gabrielis credens dictis
Es effecta mater dia.

186. Diabolum effugasti
Tua oboedientia
Et homines revocasti,
Angelis gliscens gloria.

187. Gloria tibi, Maria,
Quam Gabriel salutavit,
Cuius carne pura, pia
Sese Deus incarnavit.

XXVIII.

188. Afferte nunc cum Maria
Preces ad Iesum hodie
Memoria pro me pia,
Cives caelestis patriae.

189. Curiae servos caelorum
Facere festivitatem
Audivit quidam sanctorum
In tuam nativitatem.

190. Nativitatem, Maria,
Tuam nemo tunc colebat,
Adhuc enim fides pia
Eius diem nesciebat.

191. Nesciebat, quid signaret
Melos is vir angelicum,
Cum caelitus huic sonaret
Divinum tantum canticum.

192. Canticum erant cantantes
Angeli tuo natali,
Nobis natam designantes
Te Mariam die tali.

193. Tali festo revelato
Sexto Idus Septembrium
Ab omni coli renato
Iussum est hoc sollennium.

194. Sollennium nunc natalis
Tui colunt ecclesiae,
Maria, spes immortalis,
Honor caelestis curiae.

195. Curiae quoque Romanae
Diu clausi persistentes
Cardinales per te sane
Elegerunt te petentes.

196. Petentesque pietatem
Tuam solvis celerrime,
Octavis nativitatem
Ornantes ornas maxime.

197. Maxime vos, sancti Dei,
Quorum ago memoriam,
Memores estote mei
Poscentes mihi veniam.

198. Veniamque peccatorum
Meis benefactoribus
Impetres, sancta sanctorum,
Una cum sanctis omnibus.

199. Omnibus tu es sanctior,
Et te cunctis plus laudabo
Teque, caelis excelsior,
Ut exalter, exaltabo.

XXIX.

200. Exaltabo tuas laudes,
Dignissima virgo, laude
Et tu, quae iam plebe gaudes
Laudibus meis adplaude.

201. Plaude simul cum Maria,
Cor meum, mala detestans,
Ut sit tibi luctus via
Solacium vitae praestans.

202. Praestans pia voluntate
Abundantiam gratiae
Sit, vim vitae denudatae
Valle densa miseriae.

203. Miseriae nostrae finis,
Cantus causa, vitae via,
A fletibus vespertinis
Libera nos, o Maria.

204. Maria, in ecclesia
Clerico apparuisti
Fugereque consortia
Sponsae carnis hunc fecisti.

205. Isti regis Hungariae
Fratri sponsam te concedens,
Cum notorum a facie
Foret ob clam te recedens.

296. Edens in monasterio
Panem oboedidentiae
Patriarcha, ut audio,
Per te fit Aquilegiae.

207. Aquilegiae partibus
Quis facere magnalia
Cunctisque regionibus,
Maria, Iesu gloria.

208. Gloria tibi, domina,
Quae per iter impiorum
Spargis gratiae semina,
Ut noscant vias iustorum.

XXX.

209. In te, domina, speravi,
Non confundar in aeternum,
Nomen tuum invocavi,
Pande mihi cor maternum.

210. Maternum cor si fuerit
A prole sua declinans,
Cor tuum nusquam deserit
Cor ad te sese reclinans.

211. Reclinans te refugium
Fugitivis exsulatis,
Desolatis solacium
Et requiem fatigatis.

212. Fatigatis iam sensibus
Mundo meis gravissime
Adesto cum virtutibus,
Deficiens spes minime.

213. Minime daemon dimisit
Quandam partui proximam,
Donec preces haec emisit
Ad te matrem piissimam.

214. Piissimam ac fulgidam
Huic pandisti te, Maria,
Cui daemon formam horridam
Saepe monstrabat in via.

215. In via Maria mea
Statuat angelum pacis,
Ne teneat me in ea
Custos aeternae fornacis.

216. Fornacis claudis ostium
Vita, virtus, valetudo,
Fotrix, lotrix egentium,
Salus aegro, stola nudo.

217. Nudo stolam des vitalem,
Maria, tectrix nudati,
Operans inconsutilem
Tunicam Iesu beati.

XXXI.

218. Beati, quorum peccata
Remittis tuis precibus,
Maria, virgo beata,
Suavis paenitentibus.

219. Paenitentibus libenter
Iugis manum das roboris,
Nantes supereminenter
Conformans pacem pectoris.

220. Pectoris nunc pacem pone,
Paratrix tranquilitatis,
Multa tribulatione
Circumdatum pro peccatis.

221. Peccatis se fabularum
Monachi quidam foedantes
Daemonum verbum amarum
Audierunt navigantes.

222. Navigantes voce pia
Mariam invocaverunt
Et vigente te, Maria,
Daemonia recesserunt.

223. Erunt ob hoc a Maria
Longe nunquam haec labia,
Sed omni loco et via
Te depromam cum gloria.

224. Gloria tibi, domina,
Quae per iter impiorum
Spargis gratiae semina,
Ut noscant vias iustorum.

XXXII.

225. Exsultate semper, iusti,
In virgine tam perfecta,
Quae fontem luctus vetusti
Siccavit mater effecta.

226. Effecta spes labentium,
Virgo, convertas iniustos,
Ut iuxta vitae bravium
Imitemur per te iustos.

227. Iustos enim laudatio
Decet et honor celebris,
Quid ergo tecum gaudio
Iustos reddis e tenebris.

228. Tenebris sedem retinens
Ruina multa volvitur,
Sed te lucem non desinens
Ad honorem erigitur.

229. Igitur, cor meum, vide,
Quid dignum ducas virgini,
Quae rectum in bona fide
Concepit verbum Domini.

230. Domini Iesu dignitas
Per ipsam sit tibi pia,
Tua ergo supplicitas
Non recedat a Maria.

231. Maria, longe quaesita
Es aquis a fidelibus,
Ibi micas lux in vita
Miraculis ingentibus.

232. Ingentibusque testibus
Laus floret mirabilium,
Quare tantis liminibus
Plebs te vovet credentium,

233. Credentium pergentium
Per te ad aram Aquensem
Semper et participium,
Quo plus laudem suam pensem.

234. Pensem, quanta sis, Maria,
Auxilii spes immensi,
Propitians ope pia
Dudum Iohanni Metensi.

235. Ensi persecutionis
Dato reo trita via
Unguenta purgationis
Poenae per te sunt, Maria.

236. Maria, Iesu gratia,
Pax, foedus, pacis osculum,
Tua misericordia
Redundat omne saeculum.

237. Saeculum semper sperabit
In tuo patrocinio,
Et cor nostrum exsultabit
Tuae laudis obsequio.

238. Obsequio nunc astanti
Tuo mentem da pudicam,
Ut datricem dati tanti
Te Mariam benedicam.

XXXIII.

239. Benedicam te, domina,
Cuius nomen extollitur,
Memoria cuius pia
Carnis igne exstinguitur.

240. Exstinguitur flamma mentis
Nomine tuo praeclaro,
Maria, spes patientis,
Cuius sanctissima caro.

241. Caro si quem percusserit,
Laetetur haec audiendo,
Sibi virtus non deerit
Nomen tuum depromendo.

242. Promendo *Ave Maria*
Niles monachus effectus
Ad Dominum fide pia
Suos erigens affectus.

243. Affectus fuit illico
Tanta vir devotione,
Quod transitu mirifico
Claruit ac visione.

244. Visione mirabili
Lilii tumbam scindentis,
A carne venerabili
Prodiit radix florentis.

245. Florentis quoque folia
Florebant, Ave, Maria,
Nominis tui gloria
Haec patravit, virgo pia.

246. Pia profecto facie
Contemplaris te vocantes
Die premens angustiae
Servos tuos proclamantes.

247. Clamantem ergo pauperem,
Maria, mox exaudias
Opemque dando celerem
Tribulatum eripias.

248. Eripias et abiectum
A linguis dolum fantibus
Ante filii conspectum
Pro me stans tuis precibus.

249. Precibus equidem tuis
Suffulti vincunt vitia,
Interioribus suis
Virtutum inest gloria.

250. Gloria tibi, domina,
Quae per iter impiorum
Spargis gratiae semina,
Ut noscant vias iustorum.

XXXIV.

251. Iudica, meos vinculos,
Maria, vim amittere,
Ne suos in me baculos
Ultra possint apponere.

252. Apponere laudem laudi
Tuae, virgo, conor satis,
Et tu, mater, hanc exaudi
Tibi latam pro peccatis.

253. Pro peccatis te rogavit
Nobilis Romae matrona,
Quam a morte liberavit
Tuitio tua bona.

254. Bona pridem haec femina
Hostis suggessionibus
Duo commisit crimina,
Horrida cunctis auribus.

255. Horrida procul dubio
Et horrida relatio,
Quod conceptum de filio
Det mater homicidio.

256. Homicidio dans natum,
Quem de filio concepit,
Latomis condens necatum,
Mundum, non Deum decepit.

257. Rapit autem daemonium
Huic habitum clericalem
Et ante regis solium
Homicidam profert talem.

258. Talem sanctam esse putans
Rex audiens haec stupuit,
Qui ab ea rem perscrutans
Indicias haec praebuit.

259. Praebuit se tunc conscia
Tibi totam, o Maria,
Confitens sua vitia
Sacerdoti fide pia.

260. Pia, Maria, facie
Tunc in eam aspexisti
Ac secum stans in acie
Coram rege protexisti.

261. Isti tibi sic commissae
Animam reddens tam gratam,
Quod hanc dixit non fuisse
Daemon regi sceleratam.

262. Sceleratam dixit hostis
Coram te, rex, accusavi,
Non hanc, quam vos sanctam nostis,
Quam nec novi nec notavi.

263. A videntibus stupore
Tactis facto signo crucis
Discessit veloci more
Mox malignus hostis lucis.

264. Lucis mater, o Maria,
Tenebris visa lucere,
Homicidis facta pia,
Mei modo miserere.

265. Miserere consueta,
Peram portans pietatis,
A Domino nunquam spreta
Hunc orando pro peccatis.

266. Pro peccatis innumeris
Multa passum et passurum
A poenis Satan asperis
Salvum me fac et securum.

267. Securum reddens, Maria,
Me mundano fractum festo,
Laeto nimis esto via,
Laetitia quoque maesto.

268. Esto mihi scutum forte
Infirma tenens virium,
A peccati salvans morte
Me, virgo, lex pugnantium.

269. Pugnantium vigent vires
Per te iam fortificati,
Mihi ergo vim inspires,
Reparatrix conculcati.

270. Quatenus mea anima
In Iesu parte laetetur
Et in te, beatissima,
Spes iucunda delectetur.

271. Delectetur et bonitas
Tua meis in laudibus,
Mater, per quam tranquillitas
Et pax datur hominibus.

272. Hominibus nullatenus
Dabuntur caeli gaudia,
Non colentibus hactenus
Te, Maria, cum gloria.

273. Gloria tibi, domina,
Quae per iter impiorum
Spargis gratiae semina,
Ut noscant vias iustorum.

XXXV.

274. Dixit secta Iudaica
Incredula per odium:
Non est fides veridica,
Quod virgo dedit filium.

275. Filium lex praeostendit
Nasciturum de virgine,
Nec cor horum hoc perpendit
Pressum mortis caligine.

276. Caligine tamen pulsa
Per partum sanctae Mariae
Radix mortis est evulsa
A semitis bonae viae.

277. Viae astans iam non bonae
Iuxta portas est inferi,
Qui hoc Dei ditione
Non credit posse fieri.

278. Fieri voluit homo
Deus creator omnium,
Ut salvaret lapsos pomo,
Dum portares hunc filium.

279. Filium hunc genuisti,
Quo videtur vitae via,
Domi Deum excepisti,
Dei domus, o Maria.

280. Maria, domus Domini,
In qua torrens voluptatis,
Fons vitae dulcis homini,
Me potare veni gratis.

281. Gratis tuo sollemnio
Monachos tu visitasti
Et hos electuario
Dulci, Maria, potasti.

282. Astitit inter hos unus
Peritus in medicina,
Cui poculi tanti munus
Negasti, mater divina.

283. Divina delectamenta
Monstrans non dari talibus,
Quorum vita sit intenta
Saeculi voluptatibus.

284. Voluptatibus omnibus
Haec videns renuntiavit
Atque, Maria, laudibus
Tuis et Iesu vacuit.

285. Vacuit monasterio
Obsequiis ita gratis,
Quod sequenti sollemnio
Sumpsit a te potum satis.

286. Satis per te tunc refectus
Prae caelesti dulcedine
Sanctus fuit vir effectus
Tuo, Maria, numine.

287. Numine tam gratuito,
Tam pleno suavitatis,
Laudibus tuis dedito
Subveni, Maria, gratis.

288. Gratis misericordiam
Praetende, mater, petenti
Et rectorum iustitiam
Iustissimam te scienti.

289. Gloria tibi, domina,
Quae per viam impiorum
Spargis gratiae semina,
Ut noscant viam iustorum.

XXXVI.

290. Noli pati, quod aemuler
In turbis malignantibus,
Maria, nec quod famuler
Orbis iniquitatibus.

291. Iniquitatibus multis
Miles quidam plenus multum
In homines raptor ruit,
Non divinum curans cultum.

292. Cultum solum is nominis
Tui, Maria, gerebat,
Cui formam ferens hominis
Daemon domi serviebat.

293. Serviebat daemon sibi,
Ut morti daret impium,
Qua die, Maria, tibi
Non faceret obsequium.

294. Obsequium vero tuum
Non linquentem visitasti
Ac per spoliatum suum
Huic daemonem revelasti.

295. Revelasti sic virtutem
Huic, virgo, tui nominis,
Quod adeptus est salutem
Divini per te culminis.

296. Culminis cultorem tui
Ob hoc, mater, me praepone
Et, ne vita cernar rui,
Me iuxta te semper pone.

297. Pone sub me, mater, manum,
Ut, si cadam, non sim laesus,
Ob lapsum enim humanum
Te tam gratam fecit Iesus.

298. Iesus, salvator saeculi,
Reliquit illos ad plenum,
Qui tui non sunt famuli
Et arescunt sicut foenum.

299. Foenum factus ne arescam
Et decidam ut olera
Prae vitiisque vilescam,
Da mihi tua ubera.

300. Ubera, ut ita dicam,
Quae sugunt bonus et malus.
Ut inde te benedicam,
Maria, multorum salus.

301. Salus siquidem iustorum
A tua prodit gratia,
Lux, protectio eorum,
Pax, gaudium et gloria.

302. Gloria tibi iugiter
Ab omni, Deus, homine,
Gloriaque sit pariter
Mariae, nostrae dominae.

XXXVII.

303. Domine, ne des me poenis,
Cum iustis reddas mercedem,
Precibus gratiae plenis
Te mater placet heredem.

304. Heredem mortis aeternae
Secutae sunt plebes reae,
Sed, spes vitae sempiternae,
Esto ductrix vitae meae.

305. Meae iam caput animae
Supergressa sunt scelera,
Meque premunt gravissime
Culparum nexus onera.

306. Onera vero levia
Virtutum pauca perfero,
Sed, Maria, allevia
Omne pondus in misero.

307. Miseroque nimis facto
Praesto sis, spes orbatorum,
Et extra sensum redacto
Redde lumen oculorum.

308. Oculorum gratum lumen,
Quod intuentur oculi,
Verae lucis mitte numen,
Illuminatrix saeculi.

309. Saeculi quidem amici
Me spreverunt tribulatum,
Sed socia te felici,
Laetifica desolatum.

310. Latum mittens munus tuum
Monacho Cisterciensi,
Huic nuntians finem suum,
Luminis latrix immensi.

311. Immensi signum amoris
Iacenti super lectulum
Ostendisti, fons dulcoris,
Maria, dans huic osculum.

312. Osculum, Maria, laudis
Tibi dabat incessanter,
Carnalis venena fraudis
Detestans per te constanter.

313. Constanter tunc is retinens
Te, Maria, memoria,
Per te Iesum iam obtinens
Caeli fruitur gloria.

314. Gloria mea, Maria,
Psalterium et gaudium,
Sis ad Iesum mihi via
Per istius suffragium.

315. Suffragium tanti viri
Apud te pleni gratia,
Ut valeam exaudiri,
Peto cum laudis gloria.

316. Gloria tibi, domina,
Quae per iter impiorum
Spargis gratiae semina,
Ut noscant vias iustorum.

XXXVIII.

317. Dixi: ponam custodiam
Te mihi, vitae servatrix,
Ut autem hoc perficiam,
Da te gratis, larga datrix.

318. Datrix consolationis,
Sancto mittens Ignatio
Verba salutationis
De Iesu tuo filio.

319. Filio tuo offeras
Preces, Maria, solitas
Et Iesum nobis inseras,
Cuius immensa bonitas.

320. Bonitas tui filii,
Ignatio clara per te,
Mox sui desiderii
Aciem ascendit certe.

321. Certe pulchrum miraculum,
Magnum, multum laudabile,
Scriptum Iesu vocabulum
In cor martyris humile.

322. Humile cor revelatum
Occisis membris carneis
Scriptum erat et ornatum
Iesu literis aureis.

323. Reis sensibus, Maria,
Dimove res illicitas
Ignatii prece pia,
Cui per te Iesus bonitas.

324. Bonitas ineffabilis
Tua me facit audacem,
Ut loquar vir inutilis
Ad te reginam veracem.

325. Veracem manum praetendas
Daemonio nos vexante,
Qua incessanter defendas
Nos, Maria, post et ante.

326. Ante tuam imaginem
Omnis homo pertransiens
Adorare te virginem
Debet inde proficiens.

327. Proficiens virtutibus
A daemone praepeditur,
Sed stat, cum tuis precibus,
O Maria, praemunitur.

328. Munitur Iesu gratia
Mariae laudes affectans,
Felix Iesu familia
Te, Maria, spem exspectans.

XXXIX.

329. Exspectans exspecto donum
Tuae, mater, largitatis,
Ut admittas ante thronum
Iesu preces pressi satis.

330. Satis lacu miseriae
Mersum atque luto faecis,
Educas me, fons veniae,
Virtus lapsi, iubar caecis.

331. Caecis, mutis ac mortuis
Faciens mirabilia
Donis manas continuis,
Mota misericordia.

332. Misericordia Christi
Per te peccantes recipit,
Quem sic ad nos convertisti,
Quod benigne non corripit.

333. Corripit Iesus furore
Te linquentes, quos liquisti,
Maria, quae tot amore
Iam reos corripuisti.

334. Corripuisti etiam
Praesulem, qui servo tuo
Unicae missae gratiam
Abstulerat posse suo.

335. Suo reddidit subdito
Missae suae mysteria,
Monens, ut more solito
Fungeretur cum gloria.

336. Glòria tibi, regina,
Pauperum exspectatio,
Quam substantia divina
Perlustrat privilegio.

XL.

337. Beatus qui intelligit
Te gratia tota plenam,
Maria, per quam erigit
Iesus gentem iam egenam.

338. Egenam tu familiam
Non despicis et respicis,
Vitae dans alimoniam,
Mater superni principis.

339. Principis mortis tenorem
Abstulisti, virgo pia,
Tui militis uxorem
Resuscitans quadam die.

340. Die mortis, die mala
Hunc, Maria, liberasti
Et sub pietatis ala
Te quaerentem conservasti.

341. Servasti matrem gravidam,
Quae se ipsam occiderat,
Restituens huic vividam
Prolem, quam sic oppresserat.

342. Oppresserat se subito
Maritum habens suspectum
De amore illicito,
In te, Maria, perfectum.

343. Perfectum reddas etiam
Me tibi et tuo nato
Per piam diligentiam
Ferens opem supplantato.

344. Supplantato miserere,
Resuscita iam mortuum
Et hostes de me gaudere
Non sinas in perpetuum.

345. Perpetuum hunc honorem
Tibi cor meum offerat,
Et tu sibi da vigorem,
Quemadmodum desiderat.

XLI.

346. Quemadmodum desiderat
Ad aquarum fontes cervus,
Sic ad te, virgo, properat
Volens aquam vivam servus.

347. Servus tuus esse volo,
Deditus tuo nomini,
Et ideo sic te colo
Ante faciem Domini.

348. Ante faciem Domini
Apparens, mater gloriae,
Sitienti huic homini
Fundas fluenta gratiae.

349. Gratiae tuae copiam
Et dulcem effusionem
Pandisti indulgentiam
Precans habere latronem.

350. Latronem gens iudicavit
Ipsum in ligno suspendens,
Sed ad te, virgo, clamavit
In te suam spem extendens.

351. Extendens tunc continuo
Tu, Maria, piam manum
Suscitasti hunc triduo
Incolumem atque sanum.

352. Sanum quoque custodisti
A telis transeuntium
Et a ligno dissolvisti,
O vita morientium.

353. Morientium animae,
Quibus tu fis propitia,
Ab angelis laetissime
Rapiuntur cum gloria.

354. Cum gloria te laudantem
Mox me mundo mortifica
Infernaque formidantem
Temporaliter iudica.

XLII.

355. Iudica, virgo, cor meum
Hic compungi tam acriter,
Ut purgatus ante Deum
Appaream hilariter.

356. Iter ad caeli gloriam
Ostendas, via gloriae,
Suam tibi miseriam
Ostendenti cotidie.

357. Cotidie in tenebris
Mihi, quaeso, sis proxima,
Maria, lucis celebris
Lucerna praeclarissima.

358. Praeclarissima meritis
Lux fulgens inter nebulas,
Radiis tuis solitis
Internas terge maculas.

359. Maculas a me diluat
Per te altaris hostia,
Reficiat et induat
Sanctitatis me gloria.

360. Gloria tibi, regina,
Pauperum exspectatio,
Quam substantia divina
Perlustrat privilegio.

XLIII.

361. Deus, nostris audivimus
Auribus mira opera,
Quae pandis, actor maximus,
In virgine puerpera.

362. Puerpera virgo facta,
Mater ornans omnes matres,
Iesum portans sic intacta,
Liberasti nostros patres.

363. Patres nostri narraverunt
De te, mater benedicta,
Quod per te sunt et fuerunt
Deleta mundi delicta.

364. Delicta per te laxavit
Iudici Deus urbanus,
Quem Stephanum suscitavit
Te precante Iesu manus.

365. Manus tua disperdidit
Inimicos infernales,
Et verbum tuum reddidit
Fructus nobis immortales.

366. Immortales nunc virtutes
Mitte tuis manu pia,
Quibus tuos semper tutes
A seductore, Maria.

367. Maria, te laudabimus
Tota die, laudabilis,
Et nomen invocabimus
Tuae personae nobilis.

368. Nobilis et nobilior
Et semper nobilissima,
In tua laude glorior
Omnisque prudens anima.

369. Anima quidem clerici
Despecta fuit a Deo,
Sed prece tua supplici
Mox pepercit Iesus reo.

370. Eo, Maria, salvato
A poena crudelissima,
Iesu per te sic placato,
Deo fruitur anima.

371. Anima cuiusdam multum
Te, Maria, blasphemavit,
Sed occidit Iesus stultum,
Mox cum nefas eructavit.

XLIV.

372. Eructavit verbum bonum
Cor tuum, virgo Maria,
Per spiritus sancti donum
In humili vitae via.

373. Via oboedientiae
Te firmans perfectissime
Imperatori gloriae
Fuisti placens maxime.

374. Maxime tuis labiis
Diffusa Dei gratia
Hominum datur filiis
Nunc per tua suffragia.

375. Suffragia tua placent
Forma speciosiori,
Cuius laudes nunquam tacent
Gloriae dati decori.

376. Decori, mater decora,
Cui dat regna Iesus sua,
Salubriter iam honora
Gratulantes laude tua.

377. Tua quidam visitare
Pergens antistes limina,
Te sibi tunc obviare
Vidit cum multis, domina.

378. Domina, cum virginibus
Hunc sua circumdedisti
Et cum caelicis cantibus
In templum introduxisti.

379. Isti tantam dans Maria
Gratiam in vita sua,
Ut quam larga sis et pia,
Penset inde domus tua.

380. Tua clausus basilica
Miles in bello militum
Absens agens magnifica
Sumpsit honorem inclitum.

381. Inclitum ipsum, Maria,
Reddidisti virtutibus
Eo, quod missas in via
Exspectaret cum laudibus.

382. Laudibus vacans poscebat,
Ut tu ductrix esses sua,
Nec pergens multos vincebat,
O Maria, manu tua.

383. Tua mansuetudine,
Qua polles mirabiliter,
Cinge me fortitudine,
Ut dimicam sinceriter.

384. Sinceriter et directe
In viam dilectionis
Animae sensus abiectae
Duc virga directionis.

385. Directionis ferula
Dirigens ad caelestia,
Maria, murra primula,
Cor servans, cordis gloria.

386. Gloria tibi, regina,
Pauperum exspectatio,
Quam substantia divina
Perlustrat privilegio.

XLV.

387. Deus noster, refugium,
Per te, virgo singularis,
Praetendat nobis brachium
Lapsis in cor huius maris.

388. Maris amari saeculi
Multos urget adversitas,
Quod pertranseunt populi,
Quibus patens es civitas.

389. Civitas iucunda Dei,
Caelitus sanctificata,
Ad te currunt omnes rei,
Ut his vita sit servata.

390. Servata Helsini vita
Et secum fluctuantium
Celavit per te munita,
Maria, luna noctium.

391. Noctium lux mentalium
Misisti conceptionem
Tuam nobis per nuntium
In commemorationem.

392. Orationem faciens
Cum suis abbas Helsinus
Ac cum fletu confugiens
In tuos, Maria, sinus

393. Sinus tui pietatem
Percepit per te salvatus,
Facere festivitatem
Conceptus tui paratus.

394. Paratus ergo etiam
Conceptionem colere,
Hoc, Maria, perficiam
Decenter tuo munere.

395. Munere sancti spiritus
Fuisti sanctificata,
Antequam, mortis exitus,
Tu ex Anna fores nata.

396. Nata nobis lux, Maria,
Ad aeternum remedium,
Suffragatrix esto pia
Sensualium noctium.

397. Noctium nequam spiritus
Me reliquit seminudum,
Cuius arces circuitus
Eius virga facta dudum.

398. Dudum multa daemonia
Ab iniquis eiecisti
Tua magna potentia,
Qua perfidos convertisti.

399. Convertisti iam ad caelos
Qui colebant mundum istum,
Quare tibi laudis melos
Dant colentes omnes Christum.

XLVI.

400. Omnes Christum confitentes
Tuis subdunt se pedibus
Et cum laude venientes
Superbe plaudunt manibus.

401. Manibus ad te levatis,
O Maria, clamo reus,
Ut me salvet per te gratis
Pater Iacob atque Deus.

402. Deus enim nobis suam
Elegit hereditatem
Per gratiam, virgo, tuam
Et sanctam fecunditatem.

403. Fecunditatem obtines
Prolis incomparabilis
Atque pudorem retines,
Maria, mater humilis.

404. Humilis autem animae
Amatrix, virgo regia,
Humilitatem imprime
Mihi cum morum gloria.

405. Gloria tibi, regina,
Pauperum exspectatio,
Quam substantia divina
Perlustrat privilegio.

XLVII.

406. Magnus Dominus est nimis,
Maria, tuus filius
Deus laudetur imprimis,
Praeter quem non est alius.

407. Alius non constituit
Documenta sanctae legis,
Nisi qui nasci voluit
Ex te, mater primi regis.

408. Regis magni tu civitas,
Maria, plena gaudio,
Cuius gratiae largitas
Dat terminum flagitio.

409. Flagitio carnis pronus,
Cum te iuvantem aspexit,
Mox effectus sensu bonus,
Motus carnales despexit.

410. Despexit carnis affectum
Contemplans tuam faciem,
Quid ergo te per effectum
Cernens aget in aciem?

411. In aciem inimicam
Carnis cum ad te fugio,
Ut verum, Maria, dicam,
Mox salvor a contagio.

412. Contagio carnis carens,
Divino languens amore,
Parturisti, sancta parens,
Sine quocumque dolore.

413. Dolore gravi gravato,
Et carnali et mentali,
Remedio plena grato
Subveni cura vitali.

414. Tali subventu subventum
Exponam me laudi rite,
Virgo, per cuius obtentum
Sunt mox preces exauditae.

XLVIII.

415. Audite nunc, omnes gentes,
Gesta Mariae virginis,
Hanc cogitant cunctae mentes,
Quae salvatrix est hominis.

416. Hominis Ioachim iusti
Coniunx, Anna valde pia,
Sumpsit angeli venusti
Verbum super te, Maria.

417. Maria, haec mater tua,
Mater incliti seminis,
Tres dans in senecta sua
Marias magni luminis.

418. Luminis vero divini
Tu mater prima, Maria,
Vulnus verbi serpentini
Curans, virgo, prole pia.

419. Pia prece Annae matris
Suffragiisque sororum
Iesu, per te nostri fratris,
Lumen mihi da decorum.

420. Decorum Dei filium,
Repulsorem caliginis,
Prodis nobis praecipuum
Reprobis, quae pax hominis.

421. Hominis vires interni
Bonis vitae sunt desertae,
Nisi viroris superni
Sint virtute fotae per te.

422. Per te gratiam capiunt,
Maria, pauper et dives,
Precesque tuae faciunt
Homines sanctorum cives.

423. Cives superni gaudii
Te adorant sine fine,
Quanto magis nos miseri,
Placatrix irae divinae.

424. Divinae iam visionis
Solita dare gaudia,
Redime me tuis bonis,
Ne caeli priver gloria.

425. Gloria tibi, regina,
Pauperum exspectatio,
Quam substantia divina
Perlustrat privilegio.

XLIX.

426. Deus deorum colitur,
Maria, tuus filius,
Deus tuus sum, loquitur,
Praeter me non est alius.

427. Alius non nos redemit,
Nisi natus ex te Deus,
In conspectu cuius tremit
Caelum, terra, sanctus, reus.

428. Reus omnis exardescit
In extremo iudicio,
Nisi solum cui compescit
Tua Iesum oratio.

429. Oratio tui oris
Dulcis super favum mellis
In die magni furoris
Me liberet a flagellis.

430. Flagellis flagitiorum
Monialem daemonium
Suffocavit, cum decorum
Tui sprevit obsequium.

431. Obsequium illicitum
Haec iuveni dare volens,
Per templum quaerens exitum
Nequivit ire te colens.

432. Colens rursum te temptata
Iterum volens exire,
Mox Maria invocata
Non valuit praeterire.

433. Ire tamen ad peccatum
Conans in se proposuit,
Quod Mariae nomen gratum
Taceret, et sic corruit.

434. Corruit non invocato
Tuo, Maria, nomine,
Tunc ostio reserato
Diabolico numine.

435. Numine tam pestifero
Ne cadamus sic in via,
Signa nos salutifero
Nomine tuo, Maria.

436. Maria, mare bonorum,
Inopem hunc intuere
Et pressi mole malorum
Misericors miserere.

L.

437. Miserere semper mei,
Mater misericordiae,
Miserere nimis rei,
Virgo, largitrix gratiae.

438. Gratiae tis plenitudo
Peccata mea deleat,
Et meriti magnitudo
In me fidem adaugeat.

439. Adaugeat et spem veram,
Laetitiam et gaudium
Caritatemque sinceram,
Gratiae beneficium.

440. Beneficium utile
Aciei dans mentali,
Maria, firmans humile
Cor spiritu principali.

441. Principali digna laude,
Dignitate singularis,
Redde procul hostis fraude
Laetitiam salutaris.

442. Salutaris, inquam, tui,
Quod saeculum desiderat,
Ut sanguinis multi sui
Iniquitatem auferat.

443. Auferat et per te, peto,
Meum a me flagitium,
Ut spiritu vobis laeto
Offeram sacrificium.

444. Sacrificium obtulit
Gregorius Dei irae
Imaginemque protulit,
Quam depinxit Lucas mire.

445. Mire imago delata
Tuae, virgo, speciei
Valida peste fugata
Mitigavit iram Dei.

446. Dei angeli, Maria,
Auditi sunt tunc cantare
In processione pia:
Regina caeli, laetare.

447. Regina caeli, laetare,
Sicut dixit, resurrexit,
Quem meruisti portare,
Et ad caelos se transvexit.

448. Transvexit tuus filius
Patres per aquam nimiam,
Per te filius amplius
Effundens suam gratiam.

449. Gratiam Iesu, Maria,
Sumam, servem tete duce,
Te pulsante prece pia
Mundi Gregorio luce.

450. Luce quoque prece digna
Casti viri sine dolo
Da virtutis atque signa
Imagini, qua te colo.

451. Colo te, mater divina,
Tuam cernens imaginem,
Quam colens quondam regina
Vicit omnem libidinem.

452. Libidinem abhorrentem
Frater regis concupivit,
At ipsa concupiscentem
Turri clausum custodivit.

453. Custodivit hanc praecedens
Mariae manus pro certo,
Cum rex verbis fratris credens
Occidi iussit deserto.

454. Deserto eam tradentes
Nitebantur cognoscere,
Quam illic iter agentes
Fecisti secum rapere.

455. Rapere dives decrevit,
Quam nutricem parvi fecit,
Cui, quia moechari sprevit,
Vir puerum interfecit.

456. Fecit ob hoc parvi pater
Dare nautis submergendam,
Sed huic rupi datae, mater,
Dedisti vitae praebendam.

457. Praebendam herbae virtutis
Tunc, Maria, pandens ei,
Qua gratiam sunt salutis
Adepti leprosi rei.

458. Rei quidam existentes
Erga devotam reginam,
Lepra morbidi languentes
Ceperunt plagam divinam.

459. Divinam curationem
Per herbam percipientes,
Cum reginae passionem
Fuerunt clare fatentes.

460. Fatentes erant sanati
Nomen tuum, o Maria,
Sic manum adversitati
Reginae mittens in via.

461. In via adversitatis
Sic a malis hominibus
Me salva, dux pietatis,
Reginae talis precibus.

462. Cibus consummationis
Tua mihi laus, Maria,
Et potus laetationis
Sit, quacumque versor via.

463. Via vir valde viliter
Ruit atque subsannatur,
Nisi in eo fortiter
Nomen tuum imprimatur.

464. Imprimatur hoc igitur
Sic in me per te, Maria,
Quod omne, quod persequitur
Me, per hoc vincam in via.

465. In via tua, mens mea,
Cur non semper meditaris
Mariam hanc et in ea
Modicum quid gloriaris?

LI.

466. Quid gloriaris in vanum,
Quid, cor meum, gloriaris?
Nonne caro dat insanum
Te, cum secum delectaris?

467. Delectaris ad ruinam
Carnaliter delectando,
Sed placas iram divinam
In Maria gloriando.

468. Gloriando tua laude
Reclusa quaerens salutem
Procul per te pulsa fraude
Daemonis vicit virtutem.

469. Virtutem tuam percepit
Te, Maria, invocata,
Nec daemon eam decepit
Imagine simulata.

470. Simulata ostensio
De te fulgentis feminae
Transiit falsa visio
Tuo, Maria, nomine.

471. Nomine tuo nituit
Ferens claves sacristiae,
Quam in gradum restituit
Largitas tuae gratiae.

472. Gratiae mater, Maria,
Claves eius deportasti,
Cum oleret luxus via,
Revertentemque salvasti.

473. Salvasti sic Beatricem,
Maria, mirabiliter,
Des etiam salvatricem
Te mihi immobiliter.

474. Immobiliter teneas
Claustrales, ne hinc exeant,
Apostatasque moneas,
Maria, donec redeant.

475. Redeant tuis meritis
Ad veram humilitatem,
Renuntient illicitis,
Amplectentur paupertatem.

476. Paupertatem per te veram
Quaeram, feram hilariter,
Maria, gratiae peram
Expones cunctis iugiter.

477. Iugiter et tu, cor meum,
Lauda nomen tam urbanum,
Ne facias magis reum
Per favorem te mundanum.

478. Mundanum amorem fuge,
Qui non servat fidem suam,
Et super te ipsum luge,
Qui foedasti vitam tuam.

479. Tuam famam pestiferam
Committe dulci virgini,
Quae olivam fructiferam
Offert se domo Domini.

480. Domini Iesu divitis
Veras dantis divitias
Heres tuis sim meritis,
Virgo, dividens gratias.

481. Gratias vanas hominum
Tua, Maria, gratia
Respuam propter Dominum,
Cui sempiterna gloria.

482. Gloria tibi, regina,
Pauperum exspectatio,
Quam substantia divina
Perlustrat privilegio.

LII.

483. Dixit in se insipiens:
Divitias quaeram mundi,
Denationem nesciens
Thesauri sui abundi.

484. Abundi sunt mundi doli
Et dolores et pavores,
Quis me perdi pati noli,
Vivificans virgo mores.

485. Mores latomus foedavit
Ad avaritiam tractus,
Qui pauperes pauper pavit,
Illos sprevit dives factus.

486. Factus inde reus Deo
Fideiussor eremita
Accusatus coram eo
Pro latomi fuit vita.

487. Itaque tunc reprehensus
A iudice Iesu Christo
Per te, Maria, defensus
Mox a casu fuit isto.

488. Isto modo datus tibi,
Ut corriperet superbum,
Annuntians visa sibi
Et salutis suae verbum.

489. Verbum dives non audiens
Eremitam hinc reppulit,
Quem angelus accipiens
Ante tribunal sustulit.

490. Tulit increpationes
Rursum raptus graviores,
Sed tuas orationes
Percepit salubriores.

491. O res discreta plurimum,
Eremitam protexisti
Alium, vertens pessimum
In pauperem rursum Christi.

492. Christi mater tu, Maria,
Ambos Iesu gratiores
Reddidisti cura pia
Ad laudis tuae rumores.

493. Mores et tu meos fove,
Ne cum turbis corrumpantur,
Virgo, mater prolis novae,
Per quam cuncta renovantur.

494. Renovantur per te sedes
Dignitatis angelicae,
Et sub tuos sternunt pedes
Angeli se mirifice.

495. Mirifice mansuescit
Visitatus a te reus,
Per te, Maria, virescit,
Per te salvat illum Deus.

LIII.

496. Deus in nomine tuo
Posuit magnam virtutem,
Ut prolatum ab homine
Conferat ei salutem.

497. Salutem omnis animae
Alieni praepediunt,
Sed fortes nocent minime,
Cum Mariae vim sentiunt.

498. Sentiunt iam bonitatem
Nominis tui, Maria,
Quotquot Iesu deitatem
Confitentur fide pia.

499. Pia virgo, pia mater,
Cui laus, honor post et ante,
Pius pater sit et frater
Nobis Iesus te precante.

500. Precante me te Mariam
Intentoque suae laudi
Fac, laudare Iesum sciam,
Ut exaudiar, exaudi.

501. Exaudita laus a Deo
Non est, Maria, reorum,
Nisi pie coram eo
Advocata sis eorum.

502. Horum autem Iesus pius
Inclinat se cito laudi,
Quos exaudis pie prius,
Igitur me mox exaudi.

LIV.

503. Exaudi, mater, orantem
Filium adoptionis
Et supplicem te precantem
Non repellas sine donis.

504. Donis tuis, o Maria,
Alexii laus ascendit,
Quam imago tui pia
Templi custodi praetendit.

505. Praetendit adfans iterum
Hominem devotionis,
Collegam esse pauperum,
Sed divinis dignum donis.

506. Donis gratia Mariae
Bis commendans sanctum istum,
Per precem eius hodie
Placa mihi Iesum Christum.

507. Christum quaerens Alexius
Terga vertit mundi bonis
Teque pulsans hinc saepius
Hunc invenit tuis donis.

508. Donis etiam humanis
Illicitis terga vertam
Omnibusque rebus vanis
Et ad Iesum me convertam.

509. Convertam quoque, Maria,
Os ad te laudationis,
Ne me calcet in hac via
Infernalis pes praedonis.

510. Donis misericordiae
Respiret pusillanimis,
Quibus mentis inopiae
Languorem, virgo, reprimis.

511. Reprimis iniquitates
Et labores tu mitigas,
In omnibus potens pates,
Quae Satanae vim adligas.

512. Adligas quoque virtutem
Satanicorum membrorum,
Ne Iesu plebis salutem
Praepediat lex eorum.

513. Eorum sollerter vitam
Contempler ac prodigia,
Qui te tamquam margaritam
Invenerunt cum gloria.

514. Gloria tibi, Maria,
Per quam piatur impius,
Cuius ipse laude pia
Maneam solitarius.

LV.

515. Miserere, virgo, mei
Ab homine conculcati,
Qui legem carnis, non Dei
Pandit cordis vanitati.

516. Vanitati multae dato
Fertur bellum occultatum,
Sed me, mater, dulci nato
Commendes sic impugnatum.

517. Impugnatum invocantem
Nomen tuum audi pie,
Fortissima, formidantem
Fortificans omni die.

518. Die quadam invocavit
Te Mariam monialis,
Quam daemon saepe vexavit
Illusionibus malis.

519. Malis carnis haec impia
Lucro vacans mortifero
Coloniae provincia
Ministrabat presbytero.

520. Presbyteroque mortuo
De peccatis compungitur
Et paenitens continuo
Monialis efficitur.

521. Efficitur hinc furore
Valde plenum daemonium,
Unde terribili more
Illusit ei nimium.

522. Nimium illa vexata
Sparsit aquam benedictam,
Crucis faciens sacrata
Signa super se adflictam.

523. Adflictam sic non cessavit
Ex toto daemon turbare,
Donec datum observavit
Consilium salutare.

524. Salutare remedium
Ad te clamans impetravit,
Nam ab ea daemonium
Ut sagitta evolavit.

525. Volavit ab hac in viam
Remotam malus spiritus,
Semper fugiens Mariam,
A Maria perterritus.

526. Territus parum postea
Te, Maria, non audiens
Temptat, ne sit praeterea
Confessionem faciens.

527. Faciens tamen priori
Confessionem vividam,
Per te data sic honori
Vicit hostis vim horridam.

528. Horridam vincam et ego
Sic hostilem nequitiam
Per te, Maria, quam lego
Collatam reis gratiam.

529. Gratiam nusquam mereor,
Iesu, miser obtinere,
Qui nec mei misereor,
Sed tu mihi miserere.

LVI.

530. Miserere, virgo, mei,
Miserere mihi, mater,
Qua confidunt semper rei,
Qua fit Iesus noster frater.

531. Frater noster per te factus
Iesus Christus, Deus homo,
Per te mortis rasit actus,
Quos Adam egit in pomo.

532. Pomo vetito gustato
Fit homo servus inferni,
Sed fructu tuo collato
Heres regni fit aeterni.

533. Aeterni portas gaudii,
Maria, multis aperis,
In terris Dei filii
Vices gerens et superis.

534. Superis raptus minister
Sui praesulis in festo
Vidit, quam summus magister
Sit precibus tuis praesto.

535. Praesto magnis, non parvulis
Archidiaconus quidam
Tui devoti praesulis
Sese fecit homicidam.

536. Homicidam sic effectum
Praesule pro servo tuo
Contundi os interfectum
In festo fecisti suo.

537. Suo spiritu positus
Ante supernum iudicem
Vidit minister inclitus
Stare matrem te supplicem.

538. Supplicem querimoniam
Te, Maria, tunc facere,
Ut haberes iustitiam
Cito de tanto scelere.

539. Scelere sic exposito
Per te, Maria, in caelis
Iussit Iesus, ut subito
Citaretur infidelis.

540. Infidelis ante Deum
Citatus mox exspiravit
Ministro citante eum,
Cum visa festo narravit.

541. Narravitque se vidisse
Praesulem excerebratum,
Te praesulis ostendisse
Christo caput cruentatum.

542. Cruentatum sic nequiter
Cum, Maria, te laudavit,
Coronari feliciter
Impetrasti, cum migravit.

543. Cum migravit et dyscolus
Praesul peremptor praesulis,
Hunc, Maria, diabolus
Strinxit igneis vinculis.

544. Vinculis sic vinculantur
Servos tuos persequentes,
Si, antequam moriantur,
Non sint vere paenitentes.

545. Paenitentes, virgo, veros
Nos reddere persevera,
In laude Iesu sinceros
Et in laude tua mera.

546. Mera fide nos illustra
Tu, quae Maria diceris,
Ne anima nostra frustra
Nusquam inhiat superis.

547. Superis iungas gaudiis
Tua, Maria, gratia
Nos expletis exsequiis
Finis nostri cum gloria.

548. Gloria tibi, Maria,
Per quam piatur impius,
Cuius ipse laude pia
Maneam solitarius.

LVII.

549. Si vere te, virgo vera,
Filii colant hominum,
Utique fide sincera,
Placabis eis Dominum.

550. Dominum Iesum negavit
Miles effectus egenus,
Cum daemoni praesentavit
Hunc rusticus dolo plenus.

551. Plenus daemon versutia
Hunc negare te monuit,
Maria, plena gratia,
Quod facere mox renuit.

552. Renuit te, spes lapsorum,
Negare miles, Maria,
Daemonisque frangens forum
Adiit templum in via.

553. Viatorem nimis reum
Se fecisse pandens tibi,
Ut respiceres in eum
Coram te plorantem ibi.

554. Ibi per os imaginis
Vidit te Iesu loquentem,
Animam tibi hominis
Dari instanter petentem.

555. Petentem primo reppulit
Nec responsum dans filius,
Secundo tibi retulit,
Quod negaret hunc impius.

556. Impius cum gemitibus
Magis instans prece tibi
Vidit te flexis genibus
Placare Dominum sibi.

557. Ibi videns te linquentem
Super altare filium
Ac de ara descendentem
Rogare propter impium.

558. Impium, Maria, tibi
Salvum Iesus tunc donavit
Teste alio, qui ibi
Clam orans visa narravit.

559. Narravit miles militi
Haec, Maria, magnalia
Factusque pauper diviti
Consors accepta filia.

560. Filia David, Maria,
His vitalem dans terminum,
Sic sis mihi propitia,
Sic places mihi Dominum.

561. Dominum Iesum spernimus
Nos errantes peccatores,
Sed, domina, te petimus,
Huic reformes nostros mores.

562. Mores, morum sacrarium,
Meos, mater, sic depara,
Quod voces incantantium
Non me trahant ad tartara.

563. Tartara iam confregisti
Cum infernali principe,
Nos, Maria, mater Christi,
A poenis horum eripe.

LVIII.

564. Eripe me, dux virtutum,
De virtutum inimicis,
Iter mihi parans tutum,
Iter termini felicis.

565. Felicissima domina,
Quid fecisti presbytero,
Ferenti tot certamina
In corpore mortifero?

566. Mortifero lapsu labens
Et consensu et opere
In teque suam spem habens,
Te spem vidit in vespere.

567. Pereunte quidem eo,
Maria, iam in peccatis
Nocte quadam iuncta reo
Carne suae voluptatis

568. Voluptatis amputatrix,
Mox mutans desideria
Salvasti, vitae salvatrix,
Ambos a petulantia.

569. Petulantia carnalis
Ex tunc linquit presbyterum,
Per te, Maria, a malis
Versum in virum alterum.

570. Alterum se videns factum
Pridem pronus luxuriae,
Per te tersit mortis actum
Omnem a sua facie.

571. Faciei sanctae tuae
Intentus factus, Maria,
Psalterium laudis tuae
Tibi cantans in spe pia.

572. Pia tua suffragia
Implorando continue,
Gratias agens labia
Tibi movit assidue.

573. Assidue se abscondens
A turba pro te, Maria,
Te in sinu suo condens
Mensa, lecto, sede, via.

574. Via tribulationum
Per te iam fortificatus,
Omne dixit esse bonum,
Os fidelis incolatus.

575. Incolatus finem sui
Non legi, sancta Maria,
Sed hunc iuvent servi tui,
Si indiget prece pia.

576. Pia mater, salves eum,
Si poenas adhuc subeat,
Sin autem videat Deum,
Me meritis promoveat.

577. Moveat te me iuvare
De te, cuius eloquia
Ut mel menti sunt amarae,
Lux et via per devia.

578. Via mundi luce Dei
Meum, mater, cor ambias
Et fortitudinem ei
Praestes atque custodias.

579. Custodias vitam meam
Custodia rationis,
Ne condemnet poenis eam
Ira consummationis.

580. Consummationis meae
Tremebunda angustia,
Sis animae praesto reae
Tunc apparens cum gloria.

581. Gloria tibi, Maria,
Per quam piatur impius,
Cuius ipse laude pia
Maneam solitarius.

LIX.

582. Deus, reppulisti preces
Mea et vota solita
Propter peccatorum faeces
Et opera illicita.

583. Illicita vero facta
Tollat beata munere,
Quae te Deum stans intacta
Meruit mundo parere.

584. Parere, qui te plasmavit,
Meruisti, virgo pura,
Lactareque, qui te pavit,
Stupet hinc omnis natura.

585. Natura prorsus humana
Tuum petit praesidium,
Quia salus illi vana,
Cui non praestas auxilium.

586. Auxilium tu salutis
Reginaldo dans decano
Unctionemque virtutis
Stimulo carnis vesano.

587. Sano Aurelianensi
Hoc decano sic effecto,
Remedii spes immensi
Medearis huic infecto.

588. Infecto carnis sordibus
Da, Maria, remedium,
Dominici dans precibus
Praedicto iam auxilium.

589. Auxilium da iugiter
Assistenti tuae laudi
Ac, Maria, celeriter
Pro me precantes exaudi.

LX.

590. Exaudi me, virgo, precor,
Orantem et pro proximis,
Hominum laus, decus, honor,
Gestis fulgens clarissimis.

591. Clarissimis miraculis
Coruscas in hominibus,
Assistens in periculis
Nomen tuum timentibus.

592. Timentibus daemonia
Fis turris fortitudinis,
O Maria, lux pervia
In obscuris libidinis.

593. Libidinis malos motus
Reginaldus non sentivit,
Ex quo, cum foret aegrotus,
Tua virtus hunc linivit.

594. Ivit ob hoc in ordinem
Dominici vir placitus,
Cui dans prius originem
Dedisti formam habitus.

595. Habitus, Maria, formam
Ostendens, auctrix ordinis,
Dominicum das in normam,
Destructorem libidinis.

596. Libidinis exstirpatrix,
Castitatis lex propria,
Esto mihi procuratrix
Meritorum in gloria.

597. Gloria tibi, Maria,
Per quam piatur impius,
Cuius ipse laude pia
Maneam solitarius.

LXI.

598. Domnae tibi subiciam
Cor et corpus, o regina,
Ut habeam propitiam
Te confestim in ruina.

599. In ruina novissima
Mei gravis corpusculi
A te sumatur anima
Tui, Maria, famuli.

600. Famuli secundae mortis
Me ponent ut maceriam,
Nisi pandas, virgo fortis,
Tuam mihi potentiam.

601. Potentiam mirabilem
Tuam, Maria, sitio,
Quae iuvit non culpabilem
Clericum in incendio.

602. Incendio carne pia
Laesa nudo iam pulmone
Cantavit *Ave Maria*
Iucunda devotione.

603. Devotione tam mira
Percepta, quam huic dedisti,
Magis motus quidam via
Suffocavit servum Christi.

604. Christi genetrix, Maria,
Campo sepultis ossibus
Decoras pro fide pia
Miraculis hunc pluribus.

605. Pluribusque virtutibus
Ostensis tua gratia
Ibidem tuis laudibus
Facta fuit ecclesia.

606. Ecclesia tota Dei
Tuam praedicat gloriam,
Veniam das enim ei
Et in hostes potentiam.

607. Potentiam morte tuam
Iuxta me, Maria, pone,
Ut virtutem hostes suam
Tua perdant visione.

608. Visione iam virtutum
Tuarum visa litera
Carnalia velut lutum
Evitem et ut onera.

609. Onera mundi fugiam,
Quis iam pressus fui reus,
Per tuam, mater, gratiam
Sitque pondus meum Deus.

LXII.

610. Deus, Deus, lux de luce,
Ad quem mente vigilandum
Matris prece tete duce
Vitem iter evitandum.

611. Vitandum somnum, Maria,
Fac me semper evitare,
Visione dignans pia
Quendam quondam excitare.

612. Arae loco dormientem,
Maria, corripuisti,
Asserens rem indecentem
In templo Domini Christi.

613. Christi mater, tunc apparens
Ad monachum excitandum,
Pellam, ut virescam arens,
Otium a me vitandum.

614. Vitandum carnalem motum
Vitare, virgo, cupio,
Quamobrem activum potum
Gratiae tuae sitio.

615. Sitio tantae gratiae
Adipem et pinguedinem,
Quae repleat cotidie
Interiorem hominem.

616. Hominem exteriorem
Vincam tactus hac gratia,
Ut laudis tuae decorem
Magis laudem cum gloria.

617. Gloria tibi, Maria,
Per quam piatur impius,
Cuius ipse laude pia
Maneam solitarius.

LXIII.

618. Exaudi, Deus, orantem
Pro cognatis et amicis
Ob Mariae dignitatem,
Per quam cuncta benedicis.

619. Dicis etiam, Domine,
Quod oremus pro malignis,
Orante mecum virgine
Malos tangat vivus ignis.

620. Ignis, mater caritatis,
Quem Iesus misit in mundum,
Persequentium me gratis
Cordium intret profundum.

621. Profundum intret etiam
Cordis mei sacer ignis,
Ut amore perficiam
Cum benignis et malignis.

622. Malignis pro me resistas,
Ne me calor horum necet,
Et votis meis assistas,
Nam, Maria, laus te decet.

LXIV.

623. Te decet hymnus et votum,
Maria, pacis visio,
Caeli, terra, mare totum
Sub tuo sunt imperio.

624. Imperio Frederici
Suspensus triduo vixit,
Manus vicit inimici
Nam *Ave Maria* dixit.

625. Dixit is *Ave Maria*
Spe quinquies cotidie,
Deo *Pater noster* tria
Et unum sacrae hostiae.

626. Hostiae communionem
Hinc postulans sibi dari
Ante mortis passionem,
Qua tandem possit salvari.

627. Salvari vivum, Maria,
Fecisti in patibulo,
Donec fuit fide pia
Alitus vitae pabulo.

628. Pabulo panis vitalis
Refectus mox exspiravit
Fideique cinctus alis
Per te ad Iesum migravit.

629. Gravi tantum infamiae
Et scandali suspendio
Honori bonae gratiae
Tuo reddas imperio.

630. Imperio tui nati
Reddis animas sublatas;
O virgo, quam sunt beati
Dantes tibi laudes gratas!

631. Gratas enim Iesu facis
Talium conscientias,
Ab eis lupi rapacis
Longe fugans saevitias.

632. Saevitias autem irae
Et aemulorum odia
Illaesum me fac transire,
Maria, pacis gloria.

633. Gloria mea, Maria,
Et mentis refrigerium,
Fac me mori morte pia,
Morte vera fidelium.

634. Fidelium viaticum,
Scilicet eucharistia,
Ad gaudium me caelicum
Per te ducat cum gloria.

635. Gloria tibi, Maria,
Per quam piatur impius,
Cuius ipse laude pia
Maneam solitarius.

LXV.

636. Iubilate dulci nato
Virginis matris Mariae,
Eius munere beato
Indigentes tota die.

637. Die qualibet ac nocte
Te quaerunt, virgo, populi,
Nam mentes plebis indoctae
Intuentur tis oculi.

638. Oculi quoque cunctorum,
Qui regnum Dei cupiunt,
Ut miserearis horum,
In te, mater, respiciunt.

639. Respiciunt spem insignem
Te corda patientium,
Quae transeuntes per ignem
Ducis in refrigerium.

640. Refrigerium etiam
Tuae, virgo, dulcedinis
Pressus, passus inveniam,
Plenus amaritudinis.

641. Amaritudinis plenus
Invenit te dulcem reus,
Maria, cui cunctum genus
Gratiarum dedit Deus.

LXVI.

642. Deus misericordiae,
Deus benedictionis,
Da mihi lumen gratiae
Vi matris orationis.

643. Orationis puritas
Tui redolentis oris
Meas, Maria, semitas
Illuminet cunctis horis.

644. Horis cunctis et momentis
Per te timeam Dominum,
Ut claudantur ora mentis
Latoribus peccaminum.

645. Peccaminum mox maculas
Oratio tua purgat,
Nam puritatem baiulas,
Quae purgare nos exsurgat.

LXVII.

646. Exsurgat virtus miranda
Tuae, virgo, sanctitatis,
Quae dissipet mox nefanda
Blandimenta voluptatis.

647. Voluptatis tu carnalis
Expers omnino fuisti,
Proles tamen immortalis
Mater coli meruisti.

648. Meruisti transcendere
Cunctorum culmen sanctorum,
Digna dignans nos visere,
Bona mater orphanorum.

649. Orphanorum curam habes,
Ut rursum patrem habeant,
Peccatorum pians labes,
Ut iusti sint et gaudeant.

650. Gaudeant in te intima
Mei cordis incessanter,
O gratia plenissima,
Quam distillas abundanter.

651. Abundanter emicuit
Iam humanum per te genus,
Maria, per quam claruit
Et Iohannes Damascenus.

652. Damascenus hic presbyter,
Doctor plenus veritate,
Corde, voce te iugiter
Laudans non decessit a te.

653. A te, Maria, percepit
Subsidium inde sanum,
Cum imperator praecepit
Amputari sibi manum.

654. Manum suam amputatam
Aemula vidit a gente,
Literam false dictatam
In mortem iusti mittente.

655. Mittente iusto, Maria,
Ad te sua suspiria,
Visione secum pia
Miscuisti colloquia.

656. Quia tibi haec decenter
Ministrabat manus pia,
Decuit, ut tu clementer
Hanc sanares, o Maria.

657. Maria, tu recepisti
Manum in templo suspensam
Iohannique reddidisti
Ad laudem tuam immensam.

658. Immensam tuam virtutem,
Maria, plebs tunc laudavit,
Cum percepisse salutem
Per hanc Iohannem probavit.

659. Probavit et imperator
Iohannem non offendisse,
Sed discipulus dictator
Repertus est hoc fecisse.

660. Fecisse te miracula
Per hunc orbem innumera
Fide credimus sedula,
O Maria christifera.

661. Fera semper infernalis
Hic homines deglutiret,
Nisi manus triumphalis
Tua eos custodiret.

662. Iret ad mortem aeternam
Gens peccatrix incessanter,
Nisi gratiam supernam
Huic conferres abundanter.

663. Abundanter intingatur
Cor meum tua gratia,
Virgo, per quam impugnatur
Arida conscientia.

664. Scientia sancta plenus,
Iam, Maria, videns Iesum
Hic Iohannes Damascenus
Offerat me tibi laesum.

665. Laesum et tu sana reum
Per Iohannis suffragia,
Quo habere digna Deum
Sit mea conscientia.

666. Conscientia tabescit
Errans per orbis devia,
Cui, Maria, non lucescit
Nominis tui gloria.

667. Gloria tibi, Maria,
Per quam piatur impius,
Cuius ipse laude pia
Maneam solitarius.

LXVIII.

668. Salvum me fac, o Maria,
Mersum aquis tempestatis,
Rursum ponens me in via
Aeternae securitatis.

669. Securitatis beatae
Praevia dux et semita,
Ex carnis infirmitate
Trepidam mentem visita.

670. Visita me, visitatrix,
Visitando iuvans satis,
Quae dolorum mitigatrix
Fers effectum sanitatis.

671. Sanitatis medicinam,
O Maria, protulisti,
Per quam plagam serpentinam
Radicitus amovisti.

672. Amovisti daemonium,
Qui regnabat in homine
Iam in libro viventium
Tuo scripto precamine.

673. Precamine sancto tuo
Dolentem Iesus audiat
Et in salutari suo
Me pauperem suscipiat.

674. Suscipiat et caritas
Tua, virgo, quod supplico,
Laudesque meas placitas
Reddat regi magnifico.

675. Magnifico laus filio,
Qui te matrem praeelegit,
Teque laudet cum gaudio,
Quicumque sub eo degit.

676. Degit saeculo corpore,
Sed corde caelis habitat
Homo, qui omni tempore
Laudes Mariae recitat.

677. Recitat hinc et os meum
Tuae laudis insignia,
Ut praesentes ante Deum
Cordis mei suspiria.

678. Suspiria non ascendunt
Ad thronum vitae perennis,
Nisi, quae prius intendunt
In te. praelata sollennis.

679. Sollennis ergo praeventrix,
Quae praevenis in gratia,
Maria, sis interventrix
Pro me sursum in gloria.

680. Gloria tibi, Maria,
Qua fit rursus rectus reus,
Cuius, precor, prece pia
Peccatori parcat Deus.

LXIX.

681. Deus, in adiutorium
Meum velis intendere,
Per Mariae suffragium,
Quae meruit te parere.

682. Parere te, virgo, Christum
Res fuit necessaria,
Ut salvarent mundum istum
Nati passi mysteria.

683. Mysteria tui partus
Ineffabilia manent,
Ad quae sensus noster ortus,
Quorum virtutes nos sanent.

684. Sanent et mentes hominum,
Qui quaerunt animam meam,
Per te, regina virginum,
Ut laedere cessent eam.

685. Eam et tu de cetero
Serves cum diligentia,
Pro qua, Maria, refero
Tibi laudem cum gloria.

686. Gloria tibi suprema,
O Maria, Iesu mater,
Primaque laus et extrema
Filio, cui Deus pater.

687. Pater noster, qui in caelis
Imperat regens omnia,
Per te manu Michaelis
Animas lustrat gloria.

688. Gloria tibi, Maria,
Materia magnae laudis,
Quae libenter aure pia
Ad te clamantes exaudis.

LXX.

689. In te, domina, speravi,
Ut me salves, accelera,
Cordis mei vermi gravi
Pietatis da viscera.

690. Viscera valde dulcia
Tuae misericordiae
Amara conscientia
Percipiat cotidie.

691. Cotidie refugio
Ad te, mater spei bonae,
Quia salvari cupio
Sub tua defensione.

692. Defensione stupenda
Stipas, qui tibi serviunt,
Imperatrix reverenda,
Cui omnia oboediunt.

693. Oboediunt per te Christo
Gentes pridem huic rebelles,
Et a mundo plures isto
Adhuc ad caelum compelles.

694. Pelles humanas inflatas
Humilians humillima
Et dudum humiliatas
Virtute replens maxima.

695. Maxima mirabilia
Manuum, virgo, tuarum,
Insignia prodigia
Facit nomen tuum clarum.

696. Clarum nomen hoc ruminet
Sic animus semper meus,
Quod me per id illuminet,
O Maria, Iesus Deus.

LXXI.

697. Deus iudicium magnum
In fine mundi tenebit,
Et ardentis ignis stagnum
Malos subire iubebit.

698. Iubebitque recreari
Animam meam impiam,
Nisi velis deprecari,
Mater, eius clementiam.

699. Clementiam enim suam
Nullatenus denegabit,
Pro quo fundes precem tuam,
Sed, quos voles, acceptabit.

700. Acceptabit et bonitas
Tuae sacrae maiestatis
Preces pauperum licitas,
Adamatrix paupertatis.

701. Paupertatis amatorem
Sectatoremque pauperum
Fac me, virgo, ne laborem
In divitiis scelerum.

702. Scelerum purificatrix
Et virtutum firmamentum,
Benedictionis collatrix,
Benedic nostrum conventum.

703. Conventum tangens malignum
Adeo tua gratia,
Quod per te, Maria, dignum
Reddatur rursus gloria.

704. Gloria tibi, Maria,
Materia magna laudis,
Quae libenter aure pia
Ad te clamantes exaudis.

LXXII.

705. Quam bonus sit Iesus Deus
Servis tuis, o Maria,
Cito sentit homo reus
Universae carnis via.

706. Via quidem migrantium
Lupum non sinis rapacem
Hic te, mater, colentium
Peccatorum videns pacem.

707. Pacem mihi nunc procura,
Virgo, pacis exordium,
Ne mittar ira ventura
In aeternum incendium.

708. Incendium per te vivum
Divini sumam amoris,
Quo cunctum irae motivum
Exuratur et rancoris.

709. Horis cunctis, Iesu, mortis
Sit animus memor meus,
Cur rex tulit crucem fortis
Pro homine, ut quid, Deus?

LXXIII.

710. Utquid, Deus, me repellis,
Quia plenum scis me malis?
Expers fellis, plenus mellis
Es tu, Deus immortalis.

711. Mortalis iam recorderis,
Qui non potest non peccare,
Et salvare me digneris
Prece tuae matris carae.

712. Care sibi vendicavit
Nos, virgo, tuus filius,
Cum pro nobis baiulavit
Crucem mali non conscius.

713. Conscius hactenus ego
Per te, iusta, iustificer,
Et carne quam vane dego,
Ut mens vivat, mortificer.

714. Mortificer in saeculo,
Ut caelesti vita vivam
Et caritatis vinculo
Dem laudem cotemplativam.

715. Contemplativam gloriam
Dem vobis, mater et fili,
Per vestram sacram gratiam,
Quae purum facit ex vili.

716. Ex vilique limo factus
Sic eligam humilia,
Quod, Maria, mei actus
Per te digni sint gloria.

717. Gloria tibi, Maria,
Materia magna laudis,
Quae libenter aure pia
Ad te clamantes exaudis.

LXXIV.

718. Confitebimur, Maria,
Facta, quae de te legimus,
Plus milies gratissima,
Quam dicere sufficimus.

719. Sufficimus, inquam, mater,
Gratiae fari copiam,
Qua te dotat Deus pater
Propter nostram inopiam.

720. Inopiam quam citius
Nostram et defectiones
Tuae tollant celerius
Salubres orationes.

721. Orationes, Maria,
Admittas ante filium
Pro cunctis, qui manu pia
Nobis praestant auxilium.

722. Auxilium summe sumat
Nomini tuo devotus,
Quo in servum me resumat
Per te Iesus orbi notus.

LXXV.

723. Notus parum in Iudaea
Deus ex te, virgo, natus
In qualibet iam platea
Israel est commendatus.

724. Commendatus, inquam, Iesus
Multum inter christianos,
Vitalis est illis esus,
Qui oculos habent sanos.

725. Sanos autem sano corde
Oculos habent, Maria,
Qui non squalent culpae sorde,
Uncti fide Iesu pia.

726. Pia fide hac, Maria,
Illustra me, lux celebris,
Nam cui luces in hac via,
Non ambulat in tenebris.

727. Tenebris vero clauditur
Cum hoste manens mendace,
Qui Mariam non sequitur.
Cuius locus fit in pace?

728. In pace fit locus ei,
Qui sequitur te, Maria,
Horas noctis et diei
Securus transit in via.

729. Viatores enim cunctos
Ducis ad domum Domini,
Mente, Maria, coniunctos
Gratiae suae lumini.

730. Luminibus me virtutum
Privarunt saepe vitia,
Sed sis mecum, lumen tutum,
Maria, lucis gloria.

731. Gloria tibi, Maria,
Materia magnae laudis,
Quae libenter aure pia
Ad te clamantes exaudis.

LXXVI.

732. Voce mea ad te clamo,
Expulsorum recreatrix,
Quia laudem tuam amo,
Esto mihi reformatrix.

733. Reformatrix deformium,
Non me sinas deformari
Per voluptatis vitium
Nec nimium tribulari.

734. Tribulari me sentiens
Exquiram te continuo,
Qua cor et os praemuniens
Ad haec pati non renuo.

735. Non renuo nec renuam
Hic pro culpis venerari,
Si me per te spem mutuam
Non desinas consolari.

736. Sola rite desolatos
Consolari soles clare
Ac, Maria, contristatos
Quam plurimum confortare.

737. Arena maris plurima
Nusquam potest numerari,
Sic nec tua dulcissima
Gratia quit aestimari.

738. Maria quidem diceris,
Amara multum hostibus,
Maria, mare miseris
Abundans bonis omnibus.

739. Omnibus plane, Maria,
Gratiae sinum aperis,
Aegrum sanas manu pia
Atque reples cor pauperis.

740. Peris procul pecuniae
Abiectis currunt devoti,
Ut thesaurum his gratiae
Des, Maria, quo sint foti.

741. Foti sensus hac gratia
Non labuntur mortaliter,
Sed inter adversantia
Stant, Maria, viriliter.

742. Viriliter, o Maria,
Per te certem cum serpente,
Vigilans feram in via
Annos aeternos in mente.

743. Mente laeta, carnė spreta
Ad te, Maria, veniam,
Ut doceas me discreta,
Quando Iesum inveniam.

744. Inveniam Iesum per te,
Qui placito te responso
Exaudit, ut credo certe,
Et palam et in absconso.

745. Consolari velis ergo
Per Iesum, cum desolabor,
Me, qui mente ad te pergo,
Ut hinc fiat levis labor.

746. Labor mentis mitigatur
Laudibus tuis deditae,
Quid Mariae debeatur
Laudis, mente attendite.

747. Attendite, quam sit bonum
Ad Mariam accedere,
Quae vim valet passionum
In dulcorem convertere.

748. Convertere, convertere,
O cor meum, ad Mariam,
Ut deducat te prospere
In aeternae vitae viam.

749. Viam meam sic ambias
Hinc, Maria propitia,
Quod hostiles nequitias
Per te vincam cum gloria.

750. Gloria tibi, Maria,
Materia magnae laudis,
Quae libenter aure pia
Ad te clamantes exaudis.

LXXVII.

751. Attendite, desolati,
Mariam consolatricem,
Ut vestrae infirmitati
Porrigat manum victricem.

752. Victricem te Caesar novit,
Igni dans imperatricem,
Hanc, quia se tibi vovit,
Ignis fecisti victricem.

753. Victricem hanc per te factam
Vox de caelo insonuit,
Quia prudens se intactam
Ab omni viro servavit.

754. Servavit hanc virtus tua
A candentis supplicio,
Et a culpa salvus sua
Donatur vir Laurentio.

755. Laurentio sancto quendam
Dedit Caesar hic calicem,
Quem sanctus gratam emendam
Fecit per precem supplicem.

756. Supplicem precem faciat
Ad te pro me Laurentius,
Ne morientis rapiat
Animam hostis impius.

757. Impius per te redimam
Poenam pravorum ultricem,
Ut Mariam dignissimam
Hinc te dicat plebs victricem.

758. Victricem patientiam
Hinc, Maria, da famulo,
Gratiae fluens pluviam
Cordis mei latibulo.

759. Latibulo scripturarum
Diu, virgo, figurata,
Modo per orbem terrarum
Praedicaris declarata.

760. Declarata per Sibyllam
Fuit proles tua grata
Caesari, per te ad illam
Visionem declarata.

761. Clara thalamo subito
Visio facta caelitus
Caesarem ab illicito
Culmine movit penitus.

762. Penitus Octavianus
Coli deus mox despexit,
Cum inter virginis manus
Puerum sursum aspexit.

763. Aspexit enim insuper
Cum Sibylla sibi cara
Et sonuit vox desuper:
Caeli, inquit, haec est ara.

764. Ara, Maria, dicitur
Ecclesia facta ibi,
Quae testis huius redditur,
In qua dat plebs laudem tibi.

765. Tibi credimus, Maria,
Angelos in obsequium
Fuisse cum laude pia,
Cum peperisti filium.

766. Filium, Maria, tuum
Colebant animalia,
Utpote factorem suum,
Creantem haec et omnia.

767. Omnia regna penitus
Uti pace disposuit,
Cum nasci Dei genitus
Ex te, Maria, voluit.

768. Voluit quippe salvator
In tempore nasci pacis,
Qui venerat verus lator
Salutis nostrae veracis.

769. Veracis matris genitus
Hoc complevit veraciter,
Tibi, Maria, subditus
Atque Ioseph humiliter.

770. Humiliter volens nasci
Civis caelestis gloria
Et a te, Maria, pasci,
Qui semper alit omnia.

771. Omnia idola fracta
Fuerunt daemoniorum
Ex te, Maria, intacta
Genito Deo deorum.

772. Deorum Domino nato
Ex matre immaculata
Eius est stilo beato
Nativitas declarata.

773. Declarata sunt sacrata
Mysteria scripturarum
Te virgine fecundata
Ad salutem animarum.

774. Animarum humanarum
Fis, Maria, suscitatrix,
Decoratrix feminarum
Virorumque relevatrix.

775. Relevatrix Adam patris
Et in limbo iacentium,
Optantes virginis matris
Desideratum filium.

776. Filium tuum viderunt
A mortuis resurgentem
Et per eum perceperunt
Hi gloriam permanentem.

777. Permanentem veritatem
Tantorum mirabilium
Per omnem fatur aetatem
Plebs te, virgo, scientium.

778. Scientium scientia
Nullatenus aedificat,
Quae de te credibilia
Scripta, mater, non indicat.

779. Indicat sancta lectio,
Quae vitam tuam praedicat,
Quod omnium perfectio
Virtutum te clarificat.

780. Clarificat, amplificat
Laudes tuas et replicat
Homo, quem sibi vendicat
Per te Deus et dedicat.

781. Dedicat benedictio
Tua Christo nato mundum,
Virgo, cuius oratio
Spiritum fugat immundum.

782. Immundum hunc ergo spernam
Foeda respuens omnia,
Cum ante te me prosternam,
Maria, digna gloria.

783. Gloriari me oportet
In tuo nunc servitio,
Ut, Maria, me supportet
Tua commiseratio.

784. Orationes, Maria,
Quas tibi supplex facio,
Miseratione pia
Praesenta Iesu filio.

785. Filiolus tuus fiam
Te, Maria, concedente,
Ut secure Iesum sciam
Doctus a te carne, mente.

786. Mente tota vos diligam,
Vos cogitem, vos teneam,
Pro vobis mundum negligam
Et me ipsum abhorream.

787. Abhorream, inquam, ea,
Quae noxia sunt in via
Voluntasque tota mea
Sit et Iesus et Maria.

788. Maria, lingua dicere
Nequit, quam sis laudabilis,
Nec litera exprimere,
Quam dulcis, quam amabilis.

789. Amabilis fit repente
Per te Iesus peccatori,
Reos salvas a serpente
Et lacu inferiori.

790. Inferioribus multos
Iam absorptos liberasti
Mortuosque iam sepultos,
Maria, resuscitasti.

791. Suscitasti de pulvere
Egenum astans pauperi,
Eruens servos propere
Tuos a porta inferi.

792. Inferiora penetrat,
Maria, tua gratia,
Superiora impetrat
Nos adire cum gloria.

793. Gloria tibi, Maria,
Materia magnae laudis,
Quae libenter aure pia
Ad te clamantes exaudis.

LXXVIII.

794. Deus, venerunt iam gentes
In tuam hereditatem,
Filium matris stupentes,
Quae servat virginitatem.

795. Virginitatem stupendam
Tuam, mater, adoramus,
Reverendam, diligendam
Et colendam te laudamus.

796. Laudamus per te Dominum,
Cuius eramus obliti,
A tenebris peccaminum
Per te prius expediti.

797. Expediti per te simus
Ab omnibus inimicis,
Qui te praesto fore scimus
Iesu servis et amicis.

798. Amicis laudis Mariae
Parce, Iesu, fili regis,
Et nos rege per hanc pie
Noctem diemque qui regis.

LXXIX.

799. Qui regis fide videntes,
Quod tibi beneplacitum,
Fac crescere nostras mentes
Per matris tuae meritum.

800. Meritum Otho, Maria,
Accipere volens sibi,
Peregrinus se in via
Commendavit saepe tibi.

801. Tibi laudis obsequium
Is, Maria, conans dare
Caeleste beneficium
Per te cepit iuxta mare.

802. Iuxta mare quidem eum
Visione visitasti
Promittens huic ergo Deum,
Quo eum laetificasti.

803. Astiterunt et tunc ei
Socii sui mirantes
Gaudentemque servum Dei
Super hoc interrogantes.

804. Interrogantes citius
De visis certificavit,
Sicut refert Caesarius,
Et confestim exclamavit.

805. Clamavit patere sibi
Per te caelum, o Maria,
Et mox expirantis ibi
Ascendit anima pia.

806. Pia Maria, taliter
Illustra meum obitum,
Fac me mori feliciter
Per horum magnum meritum.

807. Meritum tuum excedit
Omne, Maria, meritum,
Cor, quod ad te non accedit,
Quidquid sperat, est irritum.

808. Irritum est, quod oramus,
Et ingratum, quod agimus,
Nisi tibi committamus,
Quod acceptari cupimus.

809. Cupimus ergo gratiam
Apud te nos invenire,
Virgo, quae per potentiam
Salvas, quod solet perire.

810. Perire nusquam poterit,
Qui nunc tibi servierit,
Et si mortuus fuerit,
Vita sibi non deerit.

811. Deerit et meae menti
Tua, Maria, gratia?
Absit, sed sic te quaerenti
Dabis vitam in gloria.

812. Gloria tibi, Maria,
Materia magnae laudis,
Quae libenter aure pia
Ad te clamantes exaudis.

LXXX.

813. Exsultate Deo nato
Mei sensus et non mundo,
Nam consensu supplantato
Separat vos ab immundo.

814. Ab immundo me spiritu
Mater munda mundissima,
Ut sine carnis strepitu
Vivat Iesus in anima.

815. Anima illa tabescit,
A qua, virgo, te divertis,
Sed protinus convalescit,
Ad quam pie te convertis.

816. Convertis mox ad salvantem
Deum, qui, quod vis, adnuit,
Alienum adorantem
Deum, qui suos destruit.

817. Destruit adversarius
In me semper substantiam,
Cum non do solitarius
Tibi, Maria, gloriam.

818. Gloriam dant ora, mentes
Tibi, mater egregia,
Quae tibi aperientes
Os suum reples gratia.

819. Gratia tua, Maria,
Sic aspergar ipse reus,
Ut in omni mecum via
Non vertetur Iesus Deus.

LXXXI.

820. Deus stetit incarnatus
In utero, virgo, tuo,
Laetificans omnes status
In adventu sancto suo.

821. Suo pacis imperio
Parent confestim omnia,
Cuius, mater, dominio
Mancipes cordis devia.

822. Devia mens quam nescia
Quaerere Iesum nesciet,
Nisi sibi in invia
Tua claritas obviet.

823. Obviet ergo, Maria,
Lux tua menti miserae,
Quae devio in hac via
Recta firmet hanc prospere.

824. Prospere quidem ambulat
Tua succinctus gratia,
Isque, Maria, pullulat
Honos mores cum gloria.

825. Gloria ineffabilis
Tibi, Maria, iugiter,
Qua gens innumerabilis
Gloriatur feliciter.

LXXXII.

826. Deus, quis tibi similis,
Faciens, quod inimicos
Puella vicit humilis?
Praedicandum hoc per vicos.

827. Per vicos habitabiles
Civitatum, oppidorum
Actus tui laudabiles
Micant, victrix tyrannorum.

828. Tyrannorum tu capita,
Mulier sancta, trivisti,
Tua tanta sunt merita,
Quod Seraphim transcendisti.

829. Transcendisti ad gaudium
Christi Iesu, nati tui,
Ut des nobis remedium
Facta princeps regni sui.

830. Sui ergo imperii
Imperatrix et perfecta,
Munus eius da gaudii,
O Maria, quam dilecta.

LXXXIII.

831. Quam dilecta, virgo recta,
A Domino fis virtutum,
Quam electa, quam perfecta
Per Domini facta nutum.

832. Nutum Dei praesentiens
Humano carens exemplo,
Sine macula serviens
Deo manebas in templo.

833. In templo te vox caelitus
Viro dandam insonuit,
Cuius virga divinitus
Floreret, quae et floruit.

834. Floruit tecum, Maria,
Is Ioseph crescens gratia,
Deserviens fide pia
Tibi cum pudicitia.

835. Pudicitia humili
Virgines aptas exemplo,
Laudem semper dans iubili
Domino cordis in templo.

836. In templo corporis tui
Verbum Dei concepisti,
Sed sancti spiritus sui
Plena prius micuisti.

837. Micuisti mundo toti
Vita, fama et doctrina,
Effecta orbis aegroti
Salus atque medicina.

838. Medicina spiritalis,
Qua curantur flagitia,
Illis solum datur malis,
Quibus tu es propitia.

839. Propitiare igitur
Meis infirmitatibus
Prece Ioseph, qui fruitur
Iam tecum caeli fructibus.

840. Fructibus fruar mellitis
Gaudiorum in patria,
Maria, Ioseph meritis,
Gloriae Iesu gloria.

841. Gloria tibi, Maria,
Materia magnae laudis,
Quae libenter aure pia
Ad te clamantes exaudis.

LXXXIV.

842. Benedixisti, domina,
Tua benedictione,
Quod laesit prima femina
Sua maledictione.

843. Maledictione fugata
Per tuam sanctitudinem
Operis, virgo sacrata,
Reatus turpitudinem.

844. Turpitudinem peccati
Omnem, mater, ignorasti,
Et tamen ritum mandati
Legis, Maria, servasti.

845. Servasti, Maria, legem,
Lex purificationis,
Praesentando Iesum regem
Ulnis templo Simeonis.

846. Simeonis hunc senectus
Venerabilis suscepit,
Qui gaudio tunc refectus
Laudare Dominum coepit.

847. Coepit quoque prophetare
De te et tuo filio,
Animam tuam amare
Filii caedi gladio.

848. Gladio passi filii
Corde caesa iuxta crucem,
Palmam summi martyrii
Tenes et fidei lucem.

849. Lucem praesentans, Maria,
Iesum lucis originem,
A mentali terge via
Carnalem turpitudinem.

850. Turpitudinem horridam
Daemonum ut non timeam,
Te decoram, te lucidam
Fac morte mecum habeam.

851. Eamque societatem
Sanctorum atque sanctarum,
Quorum colo dignitatem
Indigne licet et parum.

852. Parum, heu me, vos colui,
Sed vos pleni caritate
Peccatoris precatui,
Sancti, vos nunc inclinate.

853. Inclina te pro me iuste,
Simeon, ad hanc Mariam,
Ut per te culpae vetustae
Adhibeat curam piam.

854. Piam et te percipiam
Simeonis dignitate,
Mater, ad cuius gratiam
Animae sunt inclinatae.

LXXXV.

855. Inclina te, mi domina,
Ad inopem et pauperem
Nec non inter certamina
Iuxta me sis, ut superem.

856. Superem adversarium
Salutis meae animae
Per tuum adiutorium,
Mater spei certissimae.

857. Certissime tu suavis,
Super omnes dulcis, mitis,
Bonis succurrens et pravis,
Cuilibet opem immittis.

858. Mitisque, Maria, fiam
Astante te prece pia,
Memoriam tui piam
Agens cum laudis gloria.

859. Gloria tibi, Maria,
Materia magnae laudis,
Quae libenter aure pia
Ad te clamantes exaudis.

LXXXVI.

860. Fundamenta firmissima
Unicae fidei Christi
Tu sola, fidelissima,
Constanter retinuisti.

861. Retinuisti, Maria,
Fidem iuxta Iesu crucem,
Ceteris in morte pia
Linquentibus vitae ducem.

862. Ducem Iesum videns tecum
Iohannes in cruce mori,
Te in matrem cepit secum
Adoptionis non thori.

863. Thori non hunc in filium
Iohannem habens, Maria,
Ab eodem obsequium
Percepisti fide pia.

864. Pia, pura, placens, pulchra
Haec vere copulatio,
Corrupta mortis sepulcra
Vitans vitalis unio.

865. Unionem tam pudicam
Recolenti cum laudibus
Te, Maria, des amicam
Sancti Iohannis precibus.

866. Precibus tantae virginis
Me servare, mater Christi,
Fac vim sacri voluminis,
Quae legem retinuisti.

867. Retinuisti cadentes
Remittens eis delicta,
Quamobrem sunt inter gentes
Gloriosa de te dicta.

868. Dicta de te, facta per te
Humano bona generi,
A linguis cunctis aperte
Haud valent plene disseri.

869. Disseri cuncti nequeunt
Tuas miserationes,
Quibus ad vitam redeunt
Multae generationes.

870. Rationes de tempore
Pro reo solvas homine,
Qui servit corde, corpore,
Maria, tibi dominae.

LXXXVII.

871. Domine Deus salutis,
Per matris tuae precatum
Gravis meae iuventutis
Ne recorderis reatum.

872. Reatum multum et gravem
Vitae meae praeteritae
Dele ferens caeli clavem,
Inventrix ovis perditae.

873. Perditae sunt omnes horae,
In quibus te non cogito,
Tunc enim a temptatore
Motu pulsor illicito.

874. Licitoque mox aperi,
Voluntate sum proximus,
Cum, Maria, pons inferi,
Ad te meus est animus.

875. Animus, inquam, hominis
Qui te, Maria, cogitat,
Vincit motus libidinis,
Quia Iesus hunc visitat.

876. Visitat Iesus Dominus,
Qui visitat te, Maria,
Sed relinquit hunc protinus,
Cuius ad te non est via.

877. Via siquidem es vitae,
Quae vita Iesus creditur,
Qui ergo te quaerit rite,
Vita Iesus huic iungitur.

878. Iungitur et is, Maria,
Principi daemoniorum,
Vitae cuius non es via,
Nec est in libro vivorum.

879. Vivorum etenim vitam
Amisit in mundi via,
Quia viam expeditam
Non quaesivit te, Maria.

880. Maria, via virtutis,
Exquiram te sollicite,
Ne perdam vitam salutis,
Salus animae perditae.

881. Perditae sunt, existimo,
Animae te non quaerentes,
Sed in die novissimo
Ridebunt te nunc colentes.

882. Colentes te Iesum colunt,
Et pax est in horum domo,
Mundum nolunt, caelum volunt,
Qui te colit, felix homo.

883. Homo, qui te habuerit,
Iunctum Deo se noverit,
Sed qui te deseruerit,
Et illum Deus deserit.

884. Deserit hic daemonia,
Deserit quoque vitia
Qui te tenet memoria,
Maria, iusti gloria.

885. Gloria ineffabilis
Tibi, Maria, iugiter,
Qua gens innumerabilis
Gloriatur feliciter.

LXXXVIII.

886. Misericordias multas
Faris, mater, hominibus
Et super bonis exsultas
Fidelium operibus.

887. Operibus magnificis
Tuarum, virgo, manuum,
Quibus homines perficis,
Decus, laus in perpetuum.

888. Perpetuum testamentum
Pacis et indulgentiae
Hominibus in augmentum
Statuis, mater gloriae.

889. Gloriae compos divinae
Praeposita sis sanctorum
Dominaque sine fine
Terrae, marisque polorum.

890. Polorum reddis sedibus
Homines factos humiles,
Pro repulsis spiritibus,
Superbia inutiles.

891. Inutiles nos eramus,
Antequam, virgo, pareres,
Sed post partum respiramus
Effecti Christi proceres.

892. Proceres tui heredes
Vere sunt beatissimi
Humanaeque metu caedis
Mente non valent adimi.

893. Adimi meo spiritu
Non valeam in obitu,
A malo, mater, spiritu
Tuo salves intuitu.

894. Tui tuo astiterunt
Almi fratres obitui,
Quos et nubes attulerunt
Repente tuae domui.

895. Domui tuae proximi
Apostoli tunc, Maria,
Miraculi tam maximi
Mirabantur signa pia.

896. Pia mox devotione
Ac omni reverentia
Exsequias matris bonae
Peragentes cum gloria.

897. Cum gloria non modica
Et angeli descenderunt,
Qui tibi laudum cantica,
O Maria, concinerunt.

898. Cecinerunt et omnia
Agmina tibi sanctorum
Laudem multam cum gloria
Una cum rege eorum.

899. Eorum rex tibi dedit
Primatum in caelestibus,
Quo te fides nostra credit
Orare pro fidelibus.

900. Fidelibus migrantibus
Statim assunt daemonia,
Ut de suis defectibus
Hos accusent per omnia.

901. Omnia vero linquentes,
Quae ad te pertinuerunt,
Te viventem iam paventes
Et migrantem effugerunt.

902. Erunt ergo tuae laudes
In cunctis regionibus,
Maria, quae fugas fraudes
Daemonum a fidelibus.

903. Fidelibus succurrere
Saepe soles in obitu,
Me, Maria, in vespere
Tuo salves intuitu.

904. Intuitu quidem tuo
Non peribunt illustrati,
Licet pro reatu suo
Virgis Dei sint plagati.

905. Plagati temporaliter
Et aliter ab homine
Per Mariam perenniter
Salva animam, Domine.

LXXXIX.

906. Domine, sis refugium
Reverenti tuam matrem
Compulsoque in invium
Ostendas te dulcem fratrem.

907. Fratrem nostrum se faciens
Iesus ex te nasci volens,
Per te nos sit eripiens
Peccatorum mortem nolens.

908. Nolens homines perdere,
Pro quibus fis mater Dei,
In vitae meae vespere
Recordare, virgo, mei.

909. Mei cunctos tunc defectus
Volet Satan recitare,
Sed tuus fulgens aspectus
Hunc faciat latitare.

910. Latitare non potero,
Sed apparens despiciar,
Nisi die tam aspero
A te, mater, respiciar.

911. Respiciar ergo reus
A te die tam anxia,
Maria, quam fecit Deus
Praeceptricem in gloria.

912. Gloria ineffabilis
Tibi, Maria, iugiter,
Qua gens innumerabilis
Gloriatur feliciter.

XC.

913. Qui habitat vero corde
Tecum, mater altissima,
Ab omni peccati sorde
Expias eius intima.

914. Intima meae animae
Suscipe, precor, in curam,
Quatenus ferae pessimae
Dei sinant creaturam.

915. Creaturam me munias
Angelis, furum fessato
Qui latentes insidias
Effugant tuo mandato.

916. Mandato tuo parati
Angelorum principatus
Basilisci venanti
Tergant a me visus, flatus.

917. Flatus praestent paracliti,
Quibus afflari sanum est,
Per nomen unigeniti,
Quod confiteri bonum est.

918. Bonum est magnum, Maria,
In te semper confidere,
Res salubris in hac via
Te cum Iesu recolere.

919. Recole, regina clemens,
Te pro reis factam esse,
Et nunc in cor ad te gemens
Mitte, quidquid est necesse.

920. Necesse est in hac via
Iesu gratiam habere,
Qua vivat, et tu, Maria,
Hanc habens velis praebere.

921. Praebere, Maria, soles
Tuis donum speciale,
Hosque Iesus, tua proles,
Prudentiae condit sale.

922. Sale sacro scientiae
Condito iam Basilio
Sedens in throno gloriae
Visa es loqui filio.

923. Filio Iesu suggerens
Dare pacem ecclesiae,
Quod et fecit mox atterens
Apostatam in acie.

924. Acie nequam hostium
Circumdato cordi meo
Per precantem Basilium
Subvenias coram Deo.

925. Deo Iesu me, Maria,
Commendans, cui cor pium est,
Memoria cuius pia
Mentem refici bonum est.

XCI.

926. Bonum est et confiteri
Tibi, mater, et psallere,
Nomen tuum revereri
Mane semper et vespere.

927. Vespere et hora cuncta
Debet tui memorari
Sacramentis plebs inuncta
Christi, nati tui cari.

928. Cari sunt, qui te diligunt,
O Maria, Deo summo
Uberes fructus colligunt
In futuro sine nummo.

929. Sine nummo pecuniae
Non habetur hic gratia,
Sed dantur Iesu gratiae
Per te gratis et gloria.

930. Gloria ineffabilis
Tibi, Maria, iugiter,
Qua gens innumerabilis
Gloriatur feliciter.

XCII.

931. Dominus regnans decenter
Super omnes reges terrae
Veniam velit clementer
Per te mihi mox conferre.

932. Conferre Simon, Maria,
Te Iesum cruce signatis
Vidit visione pia
In sermone veritatis.

933. Veritatis praedicator
Iacobus de Vitriaco
Narrat, crucis nuntiator,
Visum converso monacho.

934. Monacho Cisterciensi
Apparens, spes omnis terrae,
Vice rei poena tensi,
Velis levamen conferre.

935. Conferreque cum filio
Digneris, virgo sublimis,
Verba pacis pro impio,
Qui offendit eum nimis.

936. Nimis enim apud Deum
Es, Maria, credibilis
Et per te fit erga reum
Deus multum placabilis.

937. Habilis ad laudem Dei
Per te fiat sensus meus,
O Maria, mater spei,
Per quam reis parcet Deus.

XCIII.

938. Deus, Deus ultionum,
Per tuae matris honorem
Metu tribulationum
Cordi meo da vigorem.

939. Vigorem tuae gratiae
Da, mater, ut convaleam,
Donec sit corpus furiae
Missum in terrae foveam.

940. Foveam autem inferi
Subire animam meam
Non permittas, spes miseri,
Sed eleves sursum eam.

941. Eam tenens superius
Per sancta desideria,
Quae recolit inferius
Te, Maria, cum gloria.

942. Gloria ineffabilis
Tibi, Maria, iugiter,
Qua gens innumerabilis
Gloriatur feliciter.

XCIV.

943. Venite, exsultemus
In laudibus salvatricis,
Procidentes adoremus
Spem animae peccatricis.

944. Peccatricis familiae,
Commendatae saepe tibi,
Memor, mater, sis hodie,
Peccata remittens sibi.

945. Sibi fere praecipiam,
Te turbae petunt hominum,
Ut horum ignorantiam
Excuses apud Dominum.

946. Dominum Iesum offendit
Abatissa mortaliter,
Cum tentata condescendit
Dapifero carnaliter.

947. Carnaliterque concepit
De servo suo masculum,
Quod mox revelare coepit
Conventus offendiculum.

948. Offendiculum audiens
Hoc praesul a sororibus,
Illuc privare veniens
Cogitat hanc honoribus.

949. Honoribus vero multis
Te, Maria, haec honorans
Curis totis tunc sepultis
Solum fugit ad te orans.

950. Orans ergo cum fletibus
Ante tuam imaginem
Obdormiens in precibus
Mariam vidit virginem.

951. Virginem te loqui sibi
Audivit et praecipere,
Ut angeli darent ibi
Auxilium puerperae.

952. Puerperae mox genitum
Angeli deportaverunt
Ad eremitam inclitum,
Cui fovendum commiserunt.

953. Commiserunt septennio
Illum illi te volente;
O Maria, quid audio,
Quid agis in te colente?

954. Olente graviditate
Duos misit praesul viros,
Qui uteri accusatae
Retulerunt visus miros.

955. Miros reddunt per aspectus
Praesuli probra denuo,
Qui veniam ob defectus
Petit ab hac continuo.

956. Continuoque deici
Aemulas eius voluit,
Sed abatissa supplici
Prece pacem obtinuit.

957. Obtinuit tantam certe
Gratiam haec abatissa,
Cui sic opprobia per te
Et peccata sunt dimissa.

958. Dimissa sit et, Maria,
Cuncta mihi contagio
Per merita tua pia
Et criminis abiectio.

959. Abiectio si qua fiat,
Pax sistat patientia,
Tua gratiaque piat
Reos multos cum gloria.

960. Gloria ineffabilis
Tibi, Maria, iugiter,
Qua gens innumerabilis
Gloriatur feliciter.

XCV.

961. Cantate summae virgini
Canticum novum, virgines,
Et omnes eius nomini
Benedicatis, homines.

962. Homines magnificantes
Tuam magnificentiam,
Sacra virgo, suspirantes
Ad vitae sanctimoniam.

963. Sanctimoniam habere
Vitae me desiderantem
Quandoque fac obtinere
Hinc, Maria, te rogantem.

964. Rogantem enim dominam
Audiet Iesus protinus,
Qui in matrem te feminam
Elegit sibi Dominus.

XCVI.

965. Dominus regum omnium,
Quem baiulasti parvulum,
Se det per te propitium
In imminens periculum.

966. Periculum huius vitae
Magnum plenum versutia
Evadere fac me rite,
Maria, Sion filia.

967. Filia Dei et mater,
In meritis praecipua,
Luce per te Deus pater
Me perlustret assidua.

968. Assidua laetitia
In vobis simul gaudeam
Et in cordis memoria
Perpetim vos retineam.

969. Retineamque firmiter,
Quanta benevolentia
Nos, mater, fili, pariter
Pertractatis cum gloria.

970. Cum gloria magna multum
Sanctum Petrum suscepisti,
Ob fidei verae cultum
Factus novus matyr Christi.

971. Christicola Florentiae
Rapta vidit, quid is frater
Honoris tunc et gloriae
Obtinuit per te, mater.

972. Mater summae bonitatis,
Per amborum suffragia
Meis ignosce peccatis,
Quae sanctorum es gloria.

973. Gloria ineffabilis
Tibi, Maria, iugiter,
Qua gens innumerabilis
Gloriatur feliciter.

XCVII.

974. Cantate nostrae dominae,
Quae fecit mirabilia,
Hanc pulsantes precamine
Omnes pro indulgentia.

975. Indulgentia donetur
Per te, mater, hominibus,
Mundus super se laetetur,
Exsultet caelum laudibus.

976. Laudibus tuis gaudere
Debemus omnes, domina,
Quos facis Iesum videre
Et vera mundi lumina.

977. Lumina per te capiunt
Corda, corpora plebium,
Maria, cui deserviunt
Salus et languor omnium.

978. Omnium tu medicina
Vulnera curans protinus,
Laetare, caeli regina,
Quia surrexit Dominus.

XCVIII.

979. Dominus rex iudicabit
Animas cuncti populi,
Corpus nostrum reformabit
Beatus auctor saeculi.

980. Saeculi iustum iudicem
Offendi multo scelere,
Sed mihi placa vindicem,
Beata mater munerum.

981. Munere nos sustentare
Tuo, virgo, continua,
Tu paradisi altare,
Tu regis alti ianua.

982. Ianuam tuo servulo
Aperias in patria,
Per quam lucis cubiculo
Ovans tenet caelestia.

983. Caelestia, terrestria
Per te fiunt stabilia,
Maria, cui per omnia
Omnis honor et gloria.

984. Gloria manens immensa
Vobis a vestris subditis,
Fili pure, mater pura,
Qui caelum verbo clauditis.

XCIX.

985. Iubilate Iesu matri,
Cunctae Christi familiae,
Ut vivatis Deo patri
Per hanc reducti gratiae.

986. Gratiae nostrum inanes
Sine Iesu sunt gratia,
Qua, Maria, plena manes,
In qua reflorent omnia.

987. Omnia per te laetantur
Caeli civium agmina,
Et homines iucundantur,
O gloriosa domina.

988. Domina, da mihi reo
Remissionis gratiam,
Ut tibi datam a Deo
Laudem misericordiam.

C.

989. Misericordiam Dei
Reos facis percipere,
Qui iam pleni per te spei
Deum fatentur munere.

990. Munere tuo suffultus
Carnis spernit participem,
Saeculi fugit tumultus,
Mundi triumphat principem.

991. Principem autem gloriae
Cum sua non vult anima
A tua, virgo, facie
Egressus honestissima.

992. Honestissima virginum,
Mihi semper appropria
Remissionem criminum
Dans, Maria, cum gloria.

993. Gloria manens immensa
Vobis a vestris subditis,
Fili pure, mater pura,
Qui caelum verbo clauditis.

CI.

994. Domine rex, exaudias
Matris tuae mancipium
Et per hanc me perficias,
Christe, redemptor omnium.

995. Omnium Christi servorum
Te adorat exercitus,
Maria, spes salvandorum,
Illapsa nobis caelitus.

996. Caelitus nobis effluit
Per te misericordia,
Et cor nostrum, quod aruit,
Caelestis intrat gratia.

997. Gratia tua mihi det
Salubrem potum fletuum,
Qui me purget et solidet
Et nunc et in perpetuum.

998. Perpetuum dant honorem
Nomini tuo populi,
Hisque se dat salvatorem
Christus in fine saeculi.

999. Saeculi salvas scelestos,
Omni laude dignissima,
Mariae per dies festos
Omnis benedic anima.

CII.

1000. Benedic, anima mea,
Sanctae Mariae virgini,
Ut proxima tibi ea
Cedant tenebrae lumini.

1001. Lumini tuae gratiae
Iungar, virgo clarissima,
Per quod soli iustitiae
Sint pura cordis intima.

1002. Intima sit humilitas
Te laudare sollicita,
Mater, cuius fecunditas
Solis reduxit orbita.

1003. Orbita desideria
In me diu caelestium
Suscita tua gratia,
Beata spes mortalium.

1004. Mortalium spiritibus
Aegris salus refunditur,
Tuis, virgo, virtutibus
Lapsis fides revertitur.

1005. Revertitur et placatus
Ad corda paenitentium
Per tuos Deus precatus
Donans eis remedium.

1006. Remedium gratum, mater,
Tua prece dat sedula
Filius sive is pater,
Qui est et ante saecula.

1007. Saecula regens omnia,
Quem adlactasti, Dominus
Dat tibi pro familia
Aurem benignam protinus.

1008. Protinus ergo rogita,
Maria, pro familia,
Ut ea facta placita
Deo patri sit gloria.

1009. Gloria manens immensa
Vobis a vestris subditis,
Fili pure, mater pura,
Qui caelum verbo clauditis.

CIII.

1010. Benedic, anima mea,
Mariae praelationem,
Ut recipias ab ea
Largam benedictionem.

1011. Benedictionem gentium
In omni, virgo, patria
Dedit tibi rex omnium,
Qui regna dat caelestia.

1012. Caelestia munimina
Percipiam feliciter
Nomen tuum, o domina,
Hic confitendo iugiter.

1013. Iugiter tuam faciem
Pande mihi, christifera,
Quae homines ad requiem
Partim levas in aera.

1014. Aera me fac perflare
Gratiae valde lucida,
Ut ad Iesum evolare
Mens iam resurgat torpida.

1015. Torpida caro nimium
Animae mortem ingerit,
In qua per te daemonium
Viam nocendi deserit.

1016. Deserit tibi devotus
Mundum carni dans limitem,
Calcat Christo suo fotus
Superbum ac satellitem.

1017. Satellitem superbiae
Excludas a me penitus
Mihique, mater gratiae,
Largire dona spiritus.

1018. Spiritus humilitatis
Per te detur huic homini,
O medullae meae, satis
Mariae confitemini.

CIV.

1019. Confitemini Mariae,
Corda, voces et opera,
Vos illustret omni die
Excelsa super sidera.

1020. Sidera, sol atque luna
Sunt amicta quamvis velo,
Virgo, pari carens una,
Nova veniens e caelo.

1021. Caelo Iesu te vicinam
Devota mente credimus
Et ad te caeli reginam
Mentes manusque tollimus.

1022. Tollimusque nostras laudes
Ad te superna gratia,
Ut nostrum ad mundi fraudes
Nullum levet iactantia.

1023. Iactantia hac carere
Fac me, mater amabilis,
Ut queam tibi placere
Pauper, servus et humilis.

1024. Humilis virgo Maria,
Domus pudici pectoris,
Per te munda stet in via
Compago nostri corporis.

1025. Corporis mei miseri
Expelle somnolentiam,
Et, ne terat, hoc conteri
Dona per abstinentiam.

1026. Abstinentiamque per te
Servent mea praecordia,
Maria, quam decet certe
Laus et perennis gloria.

1027. Gloria manens immensa
Vobis a vestris subditis,
Fili pure, mater pura,
Qui caelum verbo clauditis.

CV.

1028. Confitemini nomini
Dominae dominantium,
Quae misericors homini
Dat robur, fert auxilium.

1029. Auxilium in adversis
Tuis praesta cultoribus,
Effulgens a te conversis
Nocturna lux viantibus.

1030. Viantibus in hac via
Cooperta caligine
Lucens clare, lux Maria,
Reple nos tuo lumine.

1031. Lumine tuo placito,
Quo virtutes corda ferant,
Reddantur clara subito,
Quae obscura prius erant.

1032. Erant ante tuam lucem
Errantes Dei servuli,
Nunc sequuntur lucis ducem
Terrore victo saeculi.

1033. Saeculi iam munimina
Spernunt homines plurimi,
Per te sumentes, domina,
Donum Dei altissimi.

1034. Altissimi ergo matris
Laus et honor sit nomini,
Et vos, fratres Iesu fratris,
Parenti confitemini.

CVI.

1035. Confitemini in primis
Matri misericordiae,
Per quam bonam factam nobis
Datur triumphus gratiae.

1036. Gratiae tuae splendore,
Quo demptio fit criminum,
Corde fatemur et ore
Resurrexisse Dominum.

1037. Dominum, virgo praeclara,
Lactatasti satis ubere,
Qui nos salvans crucis ara
Victor surgit e funere.

1038. E funere quoque surgens
Te visitat diluculo,
Daemonum vires confringens,
Tyrannum trudens vinculo.

1039. Vinculo mortis soluti
Per partus tui gratiam
Te laudamus laeti, tuti
Et nos novi per veniam.

1040. Veniam mox inveniam,
Cuius sensus saepe cadunt,
Quoniam, me per gratiam
Si respicis, lapsi stabunt.

1041. Stabunt cuncti potentia
Tuo stantes servitio,
His inerit munditia
Et spiritalis unctio.

1042. Unctio per te pneumatis
Sic cor ungat et labia,
Quod formam Christi dogmatis
Servem inde cum gloria.

1043. Gloria manens immensa
Vobis a vestris subditis,
Fili pure, mater pura,
Qui caelum verbo clauditis.

CVII.

1044. Paratum, virgo, cor meum,
Paratum tibi psallere,
Ut praebeas illi Deum
Maiore tuo munere.

1045. Munere caeli munerat
Vacantes tuis laudibus
Iesus Christus et numerat
Cum angelis caelestibus.

1046. Caelestibus autem donis
Plenissima prae omnibus,
Memor miserationis
Nostris faveto precibus.

1047. Precibus meis maxime
Aurem tuam accommoda
Meae, mater, dans animae
Vitae perennis commoda.

1048. Commoda das vitalia,
Sed vana salus hominis,
Non habens prompta labia
Ad laudem tui nominis.

1049. Nominis tui virtutem
Si ruminet rite reus,
Illi per te dat salutem
Plasmator hominis Deus.

CVIII.

1050. Deus, laudem sacra meam,
Qua laudo dignam laudibus,
Nec dilui sinas eam
Credentium de finibus.

1051. Finibus nostris, domina,
Haec laus tua permaneat,
Dilectio stet gemina,
Laetus dies hic transeat.

1052. Transeat dies cor meum
Sine sorde, sine fraude,
Per te, virgo, laudans Deum,
Plena modulis in laude.

1053. Laude Iesu firma meam
Linguam atque praecordia,
Gustem gaudium per eam
Mundana vincens gaudia.

1054. Gaudium da menti, mater,
In adversis ne concidat,
Assit per te iuvans frater,
Quo vita nusquam decidat.

1055. Decidat adversarius
Omnis, qui me persequitur,
Per te, virgo, qua longius
Mucro latronis conditur.

1056. Conditur Dei gratia
Tuis astans obsequiis
Saginatur laetitia,
Laetus potitur praemiis.

1057. Praemiis iam maioribus
Caeli fruens in gloria
Tuis tandem in precibus
Beata nobis gaudia.

1058. Gaudia tibi et melos,
Iubilus ac psalmodia,
Maria, cui super caelos
Laus, honor, virtus, gloria.

1059. Gloria vobis pariter,
Qui caelum verbo clauditis,
Maria, Iesu, pariter
Serasque eius solvitis.

CIX.

1060. Dixit Dominus cunctorum
Ad Dominum dominorum:
Ponam perfidos errorum
Scabellum pedum tuorum.

1061. Tuorum lex mandatorum
Crescit in terra multorum,
Fili Domini caelorum,
Lux splendoribus sanctorum.

1062. Sanctorum sanctum, Maria,
Virga Sion, protulisti,
Gratia cuius in via
Reges irae confregisti.

1063. Confregisti mortis portas,
Quae virtutem, virgo, fluis,
Vitae porta, vitam portas,
Dominus a dextris tuis.

1064. Tuisque per te famulis
Assit brachium supernum,
Quo nos solvat a vinculis
Stans sacerdos in aeternum.

1065. In aeternum in laudibus,
Virgo, tuis exercebor
Nominisque virtutibus
Tui semper confitebor.

CX.

1066. Confitebor tibi, mater,
In conventu fidelium,
Cui dat per te Deus pater
Hereditatem gentium.

1067. Gentium mater multarum,
Casum ponens caligini,
Nomen tuum reddunt clarum
Magna opera Domini.

1068. Domini tui filii,
Qui pascit omnem populum,
Omnis contemptor vitii
Memor erit in saeculum.

1069. In saeculumque saeculi
Erit tui memoria,
Maria, salus populi,
Solacium et gloria.

1070. Gloria tuo filio,
Veritas et iudicium,
Et tibi laus cum gaudio,
Quae misereris omnium.

CXI.

1071. Beatus te timens Deum,
O fili matris gratiae,
De caelo fluent ad eum
Gloria et divitiae.

1072. Divitiae, quae sunt caelis,
Ditant, virgo, servos tuos,
Ob quod a te plebs fidelis
Disponit sermones suos.

1073. Suos iactans in te gressus
Et interna lux superna,
Cuius laudis est processus
In memoria aeterna.

1074. Aeternales sanctiones
Sunt, Maria, per te datae,
Tuae miserationes
In saeculum sunt laudatae.

CXII.

1075. Laudate, sensus hominis,
Iesum nocentem nemini,
Laudate partum virginis,
Laudate nomen Domini.

1076. Domini mater celebris,
Fac in Deo nos stabiles,
Qui superbos dans tenebris
Iam exaltavit humiles.

1077. Humiles nos redde Deo,
Ne tradamur tortoribus,
Sed parvulos nos sub eo
Colloca cum principibus.

1078. Principibus angelorum
Commenda me propitia,
Maria, salvatrix horum,
Qui orant te cum gloria.

1079. Gloria tuo filio,
Veritas et iudicium,
Et tibi laus cum gaudio,
Quae misereris omnium.

CXIII.

1080. In exitu de saeculo
Lumen meis da gressibus,
Quae luces Dei populo,
Pusillis cum maioribus.

1081. Maioribus maior mater,
Dulcis manens in aeternum,
Fac, erigat Deus pater,
Qui descendunt in infernum.

1082. Infernum duc meam mentem,
Aeterne dux animarum,
Quae portasti convertentem
Rupem in fontes aquarum.

1083. Aquarum sanctificator
Elementis te praefecit,
Qui tui, virgo, sacrator,
Quaecunque voluit, fecit.

1084. Fecit te dominam poli,
Terrae, maris et omnium,
Se faciens et te coli,
Non simulacra gentium.

1085. Gentium damnant idola
Ea colentem hominem,
Sed salvatur Iesucola
Colens tuam imaginem.

1086. Imaginem puer tuam
Contemplans mirabiliter
Te perfecit sponsam suam
Per annulum fideliter.

1087. Fideliter consueta
Te petentis desponsare
Recepisti mansueta
Annulum digito clare.

1088. Clare videns miraculum
Puer socios vocavit
Astrictumque sic annulum
In imaginem monstravit.

1089. Stravit sese tunc iuvenis
Sub iugo tui amoris,
O Maria, quae subvenis
Caris tuis cunctis horis.

1090. Horis memorans omnibus
Tui carnis sponsam sprevit,
Quo quippe cum virtutibus
Amor Iesu per te crevit.

1091. Crevit et desiderium
Post haec in eo carnale
Tractansque matrimonium
Votum liquit spiritale.

1092. Tale conubium stare,
Maria, non permisisti
Propter votum salutare
Tibi factum, mater Christi.

1093. Isti namque quiescenti
In lectulo cum uxore
Fuit turris tutamenti
Tis imago miro more.

1094. More sponsae prohibuit
Sponsum vota violare,
Dum in medio iacuit
Volens eum conservare.

1095. Servare, Maria, tibi
Nitens, quem sic desponsasti,
Rursus minas ferens sibi
A coniuge revocasti.

1096. Castitate tunc succinctus
Mundum sprevit et vitia
Eremoque Iesu vinctus
Te coluit cum gloria.

1097. Gloria tuo filio,
Veritas et iudicium,
Et tibi laus cum gaudio,
Quae misereris omnium.

CXIV.

1098. Dilexi tuum filium,
Qui per precem, virgo, tuam
Ad tribulatum nimium
Inclinavit aurem suam.

1099. Suam iustus iustitiam
Perfici per te fatetur
Et petentibus veniam
Deus noster miseretur.

1100. Miseretur memoribus
Tui beneficiorum,
His se tuis dans precibus
In regione vivorum.

1101. Vivorum in mortis umbra
Sedentium sede sedi,
Sed mihi, mater, obumbra,
Quae lux vera debes credi.

CXV.

1102. Credidi te succurrere
Collapso, mater, in imis,
Qui volens alta sapere
Humiliatus sum nimis.

1103. Nimis vero conculcatus
Amare mundum desino
Et tibi sic emendatus
Quid retribuam Domino?

1104. Domino redde, domina,
Me, qui dicor fore suus,
Rumpens culpae ligamina,
Quia ego servus tuus.

1105. Tuus esse desidero
Et de tua familia,
Maria, cui me offero
Sub tuae laudis gloria.

1106. Gloria tuo filio,
Veritas et iudicium,
Et tibi laus cum gaudio,
Quae misereris omnium.

CXVI.

1107. Laudate sanctam Mariam,
Qui diligitis Dominum,
Quae in pacis verae viam
Dirigit pedes hominum.

1108. Hominum reddunt labia
Tibi votum sempiternum,
Quibus misericordia
Per te manet in aeternum.

1109. In aeternum miseretur,
Maria, mater Domini,
Ut nobis propitietur,
Huic rei confitemini.

CXVII.

1110. Confitemini Domino
Dominae, quoniam bonus,
Bonis laboris termino
Est ad dandum regnum pronus.

1111. Pronus ad te, o Maria,
Laudes tuas in spe promo,
Da, non timeam in via,
Quid faciat mihi homo.

1112. Homo iam iniquitatis
Mihi minuit amicos,
Sed praesta quod pressus satis,
Despiciam inimicos.

1113. Inimicos evertere
Velis, mater potentiae,
Aperiens in vespere
Mihi portas iustitiae.

1114. Iustitiae da virtutem,
Maria, cum modestia,
Qua post istam senectutem
Coroner per te gloria.

1115. Gloria tuo filio,
Veritas et iudicium,
Et tibi laus cum gaudio,
Quae misereris omnium.

CXVIII.

Aleph.

1116. Beati immaculati.
Agni matrem, expers sordis,
Confiteantur renati
In directione cordis.

1117. Cordis mei mens laetatur,
Virgo, tuis obsequiis,
Sicut dives delectatur
In omnibus divitiis.

1118. Vitiis ne nimis graver,
Ad te, mater, adpropinquo,
Ut autem immundus laver,
Da, Maria, fontem, in quo.

Beth.

1119. In quo corrigit impiam
Adulescentior viam?
Per frequentem memoriam
Exquirendo te Mariam.

1120. Mariam, cor meum, quaere
Dantem sacrae potum aquae,
Ut potum carnis severe
Declinemus usquequaque.

1121. Aquae salubris liquorem
Da, Maria, continue
Ac danti tibi honorem
Famam bonam retribue.

Gimel.

1122. Retribue servo tuo
Virtutem inter populos,
Ut figatur Deo suo,
Revela meos oculos.

1123. Oculos, mater, convertens
Ad meum soliloquium
Et a turba me divertens,
Aufer a me opprobrium.

1124. Opprobrium invidorum
Vitam meam multum laesit
Eo, quod post spem vanorum
Cor meum nimis adhaesit.

Daleth.

1125. Adhaesit anima mea
Tibi, virgo, quae lac fluis,
Ut exerceatur ea
In mirabilibus tuis.

1126. Tuis meritis agere
Gratias promptus per Deum,
Quem merui recipere,
Cum dilatasti cor meum.

1127. Meum cor, Maria, stetit
Procul a tua gratia,
Nunc iuxta te bona metit,
Unde vivat in gloria.

1128. Gloria tuo filio,
Veritas et iudicium,
Et tibi laus cum gaudio,
Quae misereris omnium.

He.

1129. Legem mihi, Iesu, pone,
Ut deponat caro suam
Matris intercessione,
Et scrutabor legem tuam.

1130. Tuam per precem, regina,
Ad paupertatis gloriam
Cor meum semper inclina
Et non in avaritiam.

1131. Avaritiam spernere
Fac me, virgo christifera,
Et semper concupiscere
Aeterna Christi munera.

1132. Munera tua, Maria,
Saepe capiunt egeni,
Surgas ergo, potens, pia,
Cum muneribus et veni.

Vau.

1133. Et venias adorare
Castitate preces eas,
Quibus coepi te laudare
Et levavi manus meas.

1134. Meas vias, fac, ambiat,
Munda mater, munditia,
Et mundatas custodiat
Tua misericordia.

1135. Misericordia tua
Tectum linquit malus tremor,
Maria, quae vota sua
Tibi solventis sis memor.

Zain.

1136. Memor fiam summi verbi,
Quod intacta peperisti.
Quo corruerunt superbi,
In quo mihi spem dedisti.

1137. Dedisti gentibus pacem
Litem movente Iudaea,
Dans fidei, virgo, facem
In humilitate mea.

1138. Mea consumpsit merita
Meae mentis elatio,
Sed humilitas placita
Ex tunc mea sit portio.

Heth.

1139. Portio mea, Maria,
Verbum veram dans requiem,
Ob quod tuam prece pia
Deprecatus sum faciem.

1140. Faciem terrae pessima
Operuit fera guerra,
Nunc per te pace maxima
Pleni sunt caeli et terra.

1141. Terra gaudet fidelium
Per tuam fecunditatem,
Vitale fert remedium
Et virtutum bonitatem.

Teth.

1142. Bonitatem et gloriam
Condunt boni sinu suo
Per te, virgo, quae gratiam,
Fecisti cum servo tuo.

1143. Tuo meum auxilio
Cor desideria sua
Figat in Dei filio
Et in bonitate tua.

1144. Tua, Maria, gratia
Efficiar ipse sanus,
Quia sanantur omnia,
Quaeque tangit tua manus.

Iod.

1145. Manus tuae largitatem
Pauperibus dives flue,
Quia in omnem aetatem
Miserationes tuae.

1146. Tuae misericordiae
Des optimum, virgo, datum,
Quo Iesu fiat hodie
Cor meum immaculatum.

1147. Immaculatum faciens
Me semper ab invidia,
Maria, satis largiens,
Unde sumatur gloria.

1148. Gloria tuo filio,
Veritas et iudicium,
Et tibi laus cum gaudio,
Quae misereris omnium.

Caph.

1149. Defecit omnis amicus
Mihi facto mundo gravis,
Sed respirem, qui mendicus
In verbum tuum speravi.

1150. Speravi te spiraculum
Mittere mihi, regina,
Facto, cum amo saeculum,
Sicut uter in pruina.

1151. Pruina ergo carnalis
Non premat sensum internum,
Nec dilectio moralis,
Sed amor stans in aeternum.

Lamed.

1152. In aeternum mater Dei
Manens, fac me gratum sibi,
Quoniam, quae parent ei,
Omnia serviunt tibi.

1153. Tibi servientis vita
Participet dextrae bonis
In ira per te munita
Omnis consummationis.

1154. Consummationis meae
Die cogitans amodo,
Consulere vitae reae
Sciam, Maria, quomodo.

Mem.

1155. Quomodo dilexi parum
Te, Maria, cum filio,
Inde reddens cor amarum
Mea est meditatio.

1156. Meditatio, quam de te
Habeo Iesu laudibus,
Reddit verba Christi laete
Dulcia meis faucibus.

1157. Cibus est delectabilis
Laus tua fovens interna,
Potus desiderabilis
Vita, virtus, lux, lucerna.

Nun.

1158. Lucerna meis pedibus
Sit Iesus natus pro reis
Tuis, Maria, precibus
Et lumen semitis meis.

1159. Meis, proh dolor, semitis
Et laqueos et timores,
Ut ponerer in abditis,
Posuerunt peccatores.

1160. Ores instanter, Maria,
Ut me servet et amicos
Iesus Christus in hac via,
Ne ruamus per iniquos.

Samech.

1161. Iniquos actus odio
Habui nimium sero,
Sed, virgo, coram filio
Adiuva me, salvus ero.

1162. Ero adhuc vir inclitus,
Si mihi vis opem ferre,
Mater, cui dant reditus
Omnes peccatores terrae.

1163. Terrenis nimis adhaesi,
Ideo parum profeci,
Verbo, velle multos laesi,
In horis quoque defeci.

Ain.

1164. Feci malum iudicium,
De personis fictionum
Sed conieci eloquium,
Fac servum tuum in bonum.

1165. Bonum, precor, imitari
Fatum fac me, fons gratiae,
Malum in bonum scrutari,
Eloquium iustitiae.

1166. Iustitiae, veritatis
Lingua subtrahit merita,
Sed os taciturnitatis
Da, Maria, cum gloria.

1167. Gloria tuo filio,
Veritas et iudicium,
Et tibi laus cum gaudio,
Quae misereris omnium.

Phe.

1168. Mirabilia exsistunt
De te dicta in populis,
Per te, qua cuncta subsistunt,
Intellectum da parvulis.

1169. Parvulis factis devote
Offerens, virgo, Dominum,
Redime me obsecro te
A calumniis hominum.

1170. Hominum linguis igneis
Scis, Maria, sum exustus,
Cum regulis idoneis
Vacarem licet iniustus.

Sade.

1171. Iustus manens in aeternum
Da per matris suffragium,
Ut non det me tortoribus
Rectum tuum iudicium.

1172. Iudicium, mater Dei,
Iustitia in aeternum
Convertas sic, ne nos rei
Deducamur in infernum.

1173. In infernum dantur reges,
Quorum acta sunt profana,
En, pereunt sanctae leges,
Sed ad Iesum inde clama.

Coph.

1174. Clamavi corde et ore
Ad te, virgo, diluculo,
Ut gaudio et maerore
Praesto meo sis corculo.

1175. Corculo turbato meo
Faciem tuam requiram,
Ut tollas, mater, ab eo
Indignationis iram.

1176. Iram malam et odium
Ferunt sub pacis chlamyde
Proditores simplicium,
Sed tales a me divide.

Resch.

1177. Vide nunc humilitatem
Me prementis angustiae,
Dispergens suavitatem
Multae misericordiae.

1178. Misericordiae multae
Multi memores fuerunt,
Qua rursus ad vitae suae
Lumen adpropinquaverunt.

1179. Caverunt sibi a malis,
Qui fuerunt participes
Gratiae tuae vitalis
Per hanc vincentes principes.

Sin.

1180. Principes me persecuti
Sunt, cum sequi vellem Deum,
Armis mundi sunt induti,
Et formidavit cor meum.

1181. Cor meum autem firmius
Stet tuo patrocinio,
Semper habens peramplius
Iniquitatem odio.

1182. Odio carnem habeat
Mens mea et te non linquat,
Tecum, Maria, maneat,
Ut Iesus hinc adpropinquat.

Tau.

1183. Adpropinquat ergo laeso
Tua, virgo, respectio,
Quod ad Iesum mea, quaeso,
Intret nunc postulatio.

1184. Postulatioque tua
Dirigat, qui te quaesiit,
Errantem in fuga sua
Sicut ovis, quae periit.

1185. Periit iam gens peccatrix
Mutata tua gratia,
Per te, Maria, sectatrix
Iesu facta cum gloria.

1186. Gloria tuo filio,
Veritas et iudicium,
Et tibi laus cum gaudio,
Quae misereris omnium.

CXIX.

1187. Ad Dominum salvatorem
Tu convertens plebem ream,
Per precis tuae valorem
Libera animam meam.

1188. Meam vitam tribulatam
Vallans, valens, virtuosa,
Ne gratiam mihi datam
Distrahat lingua dolosa.

1189. Dolosa conventicula
Vitem et irae fornacem
Florens quiete sedula
Cum his, qui oderunt pacem.

1190. Pacem habens pacem ponis,
Virgo vere pacifica,
Pacis et salvationis
Renatorum spes unica.

1191. Unica pacis tutela,
Qua feritur fera saeva,
Maria, manum releva
Et ab ira laesum leva.

CXX.

1192. Levavi oculos meos
Ad tuam respectionem,
Quatenus vanitas eos
Non det in commotionem.

1193. Commotionemque mentis
Et Satanae preme guerram,
Mater illius potentis,
Qui fecit caelum et terram.

1194. Terram levans, ornans caelum,
Hominum delens facinus,
Ob humanum fecit zelum
Animam tuam Dominus.

1195. Dominus, inquam, gratiae
Te praefecit matrem suam,
Ut humanae miseriae
Det manum dexteram tuam.

1196. Tuam, Maria, gratiam
Percipiam carne spreta,
Ut in Iesu dem gloriam
Tibi semper mente laeta.

CXXI.

1197. Laetatus sum, o Maria,
Quotiens te laudo satis,
Nam tunc custodia pia
Exstas meae castitatis.

1198. Castitatis inimici,
Laedentes in iudicio,
Hos, qui tui sunt amici,
Non torquebunt incendio.

1199. Incendio pretioso
Amoris fac me cremari,
Ut in regno glorioso
Merear tecum laetari.

1200. Laetari iam omne facis
Cor te quaerens, te sapiens,
In turribus multae pacis
Firmiter hoc stabiliens.

1201. Stabiliens stabilita
Praesta mihi constantiam,
Maria, pacis perita,
Procurans pacis gloriam.

1202. Gloriam tibi, Maria,
Debeo semper offerre,
Mea ductrix, mea via,
Cuius laus in fines terrae.

CXXII.

1203. Ad te levavi oculos
Rogitans virgo, Maria,
Ut quid obliger populos
Dirigas in Iesu via.

1204. Via mala hac aperte
Te cor meum veneratur,
Donec sui, mater, per te
Dominus misereatur.

1205. Misereatur etiam
Meorum benefactorum
Ob tui reverentiam,
Ut salvatrix sis eorum.

1206. Eorum, qui te adorant,
Ad Iesum corda dispone,
Ne pulsi, qui te honorant,
Sint semper desperatione.

1207. Honesti redduntur Christo
In te, Maria, confisi,
In orbe nos ob hoc isto
Te laudare sumus nisi.

CXXIII.

1208. Nisi quia fores mecum,
Quae virtutibus emines,
Me cepisset Satan secum,
Dum resurgerent homines.

1209. Homines et daemonia
Iam me vivum deglutissent,
Nisi tua potentia
Repressi vim amisissent.

1210. Amisissent vim virium
Plures mecum facti fumus,
Sed dedisti subsidium,
Et nos liberati sumus.

1211. Sumus, Maria, erepti
Per manum tuam agilem,
Cum transiremus decepti
Aquam intolerabilem.

1212. Habilem ad peccamina
Sensum devoti concidunt
Per te, Maria domina,
Fortes, in te qui confidunt.

CXXIV.

1213. Qui confidunt in te, mater,
Teguntur pacis habitu
Horumque stat tamquam pater
Dominus in circuitu.

1214. Circuitu cordis mei
Sta, protectrix pusillorum,
Nusquam super servum Dei
Linquens virgam peccatorum.

1215. Peccatorum graviorum
Saepe cinctus multa sorde,
Fac, sim spretor iam malorum
Cum bonis et rectis corde.

1216. Corde non sunt cogitatus
Iusti ad iniquitatem,
Ego autem inclinatus
Frequenter ad voluptatem.

1217. Voluptatem carnis saevae
Per te, Maria, fugiam,
Quae per ingluviem Evae
Amissam reddit gloriam.

1218. Gloriam tibi, Maria,
Debeo semper offerre,
Mea ductrix, mea via,
Cuius laus in fines terrae.

CXXV.

1219. In convertendo captivos
Nos ad te, spes captivati,
Vincentes motus passivos
Facti sumus consolati.

1220. Consolati mei sensus
Sunt in tuo servitio,
Tunc spiritus est suspensus
Et repletum os gaudio.

1221. Gaudio tecum gaudere
Fac me meis novissimis,
Virgo, per quam cessant flere,
Qui seminant in lacrimis.

1222. Lacrimis irriger bonis
Peccator in laude tua,
Mater, quae in messe ponis
Mittentes semina sua.

1223. Suavis, sume semina
Laudum, quae tibi praemisi,
Et tribulos extermina,
Quae ferre sunt hostes nisi.

CXXVI.

1224. Nisi, virgo, respicias
In eos, qui peccaverunt,
Agentes paenitentias
In vanum laboraverunt.

1225. Laboraverunt in vanum
Lingua, manus multis horis,
Quia cor non erat sanum
Edentis panem doloris.

1226. Doloris abundantiam,
Quae inhaeret meae menti,
Convertas in laetitiam
In manu tua potenti.

1227. Potenti, mater, columna
Fulcitur, quem benedicis,
Non confundetur aerumna,
Cum loquetur inimicis.

1228. Micis illapsis de mensa
Catelli sunt impinguati,
Et gratiae tis in mensa
Miseri fiunt beati.

CXXVII.

1229. Beati sunt, qui veniunt
Ad te, fecunda fecundans,
His etenim, cum sitiunt,
Sicuti vitis abundans.

1230. Abundans bonis omnibus
Da munera gratiarum,
Quibus vigeam fructibus
Ut novellae olivarum.

1231. Olivarum das liquorem
His, in quorum manes domo,
Hunc gratiae sumens rorem,
Sic benedicetur homo.

1232. Homo pauper te petere
Debet, oliva virginum,
Quia refoves prospere
Omnes, qui timent Dominum.

1233. Dominum per te formidam,
Qui odit iniustitiam,
Maria, per cuius fidem
Reddidit Deus gloriam.

1234. Gloriam tibi, Maria,
Debeo semper offerre,
Mea ductrix, mea via,
Cuius laus in fines terrae.

CXXVIII.

1235. Saepe offenderunt Deum
Iuventutis meae mores,
Ob quod supra dorsum meum
Fabricarunt peccatores.

1236. Peccatores hos per vires
Tuas vince, vis passorum,
Ut aemulorum cervices
Fiant ut foenum tectorum.

1237. Tectorum per stillantia
Evitem per precem tuam,
De quorum irae pluvia
Os implevit manum suam.

1238. Suam iram is reprimit,
Qui vacat tuo nomini,
Ab adversis hunc redimit
Benedictio Domini.

1239. Minime perit anima,
Cui gratiam tuam fundis,
Maria, manu maxima
Trahens lapsos de profundis.

CXXIX.

1240. De profundis clamaverunt
Ad te, mater, pereuntes,
Et eis semper fuerunt
Aures tuae intendentes.

1241. Intendentesque velocem
Dant succursum plebi reae,
Exaudiat ergo vocem
Deprecationis meae,

1242. Meae menti multotiens
Adpropinquavit ruina,
Cui fias, virgo sapiens,
Custodia matutina.

1243. Matutina lux Maria,
Quae fudisti lucem Deum,
Esto mihi lux et via
Copiosa apud eum.

1244. Eum fide nunc videnti
Da Iesum caeli lumine,
Et Mariae servienti
Da te, Iesu, mi Domine.

CXXX.

1245. Domine, non est similis
Matri tuae in moribus
Nec virtute tam nobilis
Neque in mirabilibus.

1246. Mirabilibus sunt tuis
Conversae gentes ad Deum,
In te, quae gratiam pluis,
Exaltatum est cor meum.

1247. Meum cor cum te cogitat,
Laetum habet spiraculum,
Virgo, postquam plebs cursitat
Nunc et usque in saeculum.

1248. Saeculum me absorbuit
Angustiarum in stagnis,
Vita cuius te caruit,
Cum ambulavi in magnis.

1249. Magnis vero periculis
Percepi tuam gratiam,
Maria, tuis servulis
Servans insignem gloriam.

1250. Gloriam tibi, Maria,
Debeo semper offerre,
Mea ductrix, mea via,
Cuius laus in fines terrae.

CXXXI.

1251. Memento, Iesu Domine,
Tuae mansuetudinis
Et orante te virgine
Dimitte noxam criminis.

1252. Criminis expers Maria,
Fac, quod saepe te rogavi,
Uti reddam vota tria,
Sicut Domino iuravi.

1253. Iuravi et non tenui,
Sed oblitus factus Dei
Cito carnem non respui
Intrans lectum strati mei.

1254. Mei oderunt oculi
Corporis surrectionem,
Sed lux eis cubiculi
Aufert dormitationem.

1255. Dormitationem mentis
Vi fugans orationis,
Arca foederis potentis,
Arca benedictionis.

1256. Benedictionis dator
Te iubilo iam erexit,
Verus matris honorator
Carnem suam caelo texit.

1257. Texit sanctum corpus tuum
Stola immortalitatis,
Unde corpus sumpsit suum
Ipse Deus veritatis.

1258. Veritatis praedicator,
Augustinus, lux doctorum,
Huius fidei probator
Per sermonem est decorum.

1259. Chorum credens angelorum
Te, Maria, transcendere
Et iuxta sanctum sanctorum
Corpus tuum existere.

1260. Hereditas haec est tua,
Ut regina sis caelorum,
Cui omnia dedit sua
Iesus, rex regum cunctorum.

1261. Horum memorem perfice
Per Augustini merita,
Qui te, Maria, publice
Laude praedicant inclita.

1262. Itaque iam fide pia
Testantur viri probati
Assumptionem, Maria,
Corporis tui sacrati.

1263. Sacrati tui corporis
Factam resurrectionem
Credimus sani pectoris
Tui per devotionem.

1264. Devotionem hanc sectans
Elisabeth rapta rursum,
Corpus tuum vidit spectans
Glorificatum iam sursum.

1265. Sursum preces ad te latas
Offer ante Iesu thronum,
Laudes tibi ergo gratas
Offerre, ecce, quam bonum.

CXXXII.

1266. Ecce, quam bonum, iucundum
Te laudare sollicite,
Cuius munus est fecundum
Ut unguentum in capite.

1267. Capite, mea intima,
Mariae collationem,
Per quam Deus ad infima
Mandat benedictionem.

1268. Benedictionem multam
Virgo ferens ad populum,
Benedic meam adultam
Vitam usque in saeculum.

1269. Saeculum amens arescit,
Cordis, carnis plenum poenae,
Sed amans te requiescit
Et crescit, ecce, nunc bene.

CXXXIII.

1270. Ecce, nunc benedicite
Sanctae Mariae virgini,
Grates dignas rependite
Huic, omnes servi Domini.

1271. Domini et servi mundi,
Magni, parvi, iusti, rei
Per te, virgo, stant iucundi
In atriis domus Dei,

1272. Dei veri venerantes
Per te sanctam ecclesiam,
Sibi atque tibi dantes
Et honorem et gloriam.

1273. Gloriam tibi, Maria,
Debeo semper offerre,
Mea ductrix, mea via,
Cuius laus in fines terrae.

CXXXIV.

1274. Laudate nomen virginis,
Labia mea protinus,
Per quam animam hominis
Elegit sibi Dominus.

1275. Dominus, qui reges regit,
Dat, Maria, reos tibi
Et per te multos elegit
In possessionem sibi.

1276. Sibi quoque fac me gratum,
Maria, spes propitia,
Quae per ipsum facis natum
Signa atque prodigia.

1277. Prodigia semper pandit
Is Deus in servis tuis,
Qui per orbem hunc expandit
Ventos de thesauris suis.

1278. Suis ventis in me laesum
Mortis perflare consortes,
Quos confregisti per Iesum,
Qui occidit reges fortes.

1279. Fortes fiunt in vim hostis
Psallentes tuo nomini;
Qui virtutem eius nostis,
Mariae confitemini.

CXXXV.

1280. Confitemini Domino
Et dominae cum effectu,
Qui lustrant sine termino
Omnes caelos intellectu.

1281. Intellectu miro clarens
Lux super luminaria,
Mira facis, sancta parens,
Et magna mirabilia.

1282. Mirabilia ostendis,
In potestatem diei
Et clarae lucis intendis
In obscuritatem rei.

1283. Rei, qui tuo nomini
Astant per devotionem
Solvantur manu Domini,
Qui excussit Pharaonem.

1284. Pharaonem et Aegyptum
Israel tradens amicis
Per te nos, ut scimus scriptum,
Redimit ab inimicis.

1285. Inimicis circumdatis
Subveni, magna domina,
Miserere perismatis,
Proiecti super flumina.

CXXXVI.

1286. Super flumina sedentis
Ploratus et angustiae
Memento, te requirentis,
Maria, fons laetitiae.

1287. Laetitiae spiritalis
Auctrix, cautrix, pacis vena,
Tege semper tuis alis
Nos in terra aliena.

1288. Aliena fit mens Christo
Et expers gaudii sui,
Hanc in mundo perdam isto,
Si non meminero tui.

1289. Tui ergo memoriam
Mens habeat semper mea,
Et tu, Maria, gratiam
Fac fundamentum in ea.

1290. In ea, quaeso, caterva
Non maneam, sed fugiam,
Quae non reliquit proterva
Ob Iesu Christi gloriam.

1291. Gloriam tibi, Maria,
Debeo semper offerre,
Mea ductrix, mea via,
Cuius laus in fines terrae.

CXXXVII.

1292. Confitebor tibi, Deus,
Et Mariae, matri Dei,
Per quam tutor factus meus
Audis verba oris mei.

1293. Mei oris laus unica,
Laus caelorum, laus iustorum,
Laudes meas magnifica
In conspectu angelorum.

1294. Angelorum es domina,
Cui dat Deus verbum suum,
Sanctorum laudant agmina
Semper nomen sanctum tuum.

1295. Sanctum tuum eloquium
Non cessant ora proferre,
Tuumque patrocinium
Petunt omnes reges terrae.

1296. Terrae cunctae fidelium
Signantur tuo nomine
Pro culpis sacrificium
Terentes, caeli Domine.

CXXXVIII.

1297. Domine, probans depressam
Creaturam tibi, ream,
Prece matris fac professam
Resurrectionem meam.

1298. Meam cogitationem
Multam et cordis intima
Ponas in salvationem,
Quae cognoscis novissima.

1299. Novissima et antiqua
Gens emendat vitam suam
Per te, quae non ad iniqua
Petivisti manum tuam.

1300. Tuam obdormitionem
Iudaei quondam scientes
Oculorum visionem
Amiserunt irruentes.

1301. Irruentes quoque manus
Principis mox aruerunt,
Sed te credens vidit sanus,
Quae super se claruerunt.

1302. Claruerunt excaecati
Tibi dantes fidem suam,
Cum manus primi sanati
His deferret palmam tuam.

1303. Tuam misericordiam
Tam perfido dans populo
Ad Christi para gloriam
Pennas meas diluculo.

1304. Diluculo ac serulo
Velis opem mihi ferre,
Ne tradar mortis pabulo
Inferioribus terrae.

1305. Terrae rectrix, spes gentium,
Nauta maris, lux, lucerna,
Me post praesens naufragium
Deduc in via aeterna.

1306. Aeterna regnans requie
Cum Iesu, pacis principe,
Ab omni mala specie,
Maria, me nunc eripe.

CXXXIX.

1307. Eripe me, dominatrix,
Ab olente carnis sorde
Ferentium sis sublatrix
Iniquitates in corde.

1308. Corde mali sunt locuti
Linguas suas acuentes
Et me plagarunt imbuti
Veneno sicut serpentes.

1309. Serpentes invisibiles
In me suscitarunt eos,
Ut quosque queant humiles
Supplantare gressus meos.

1310. Meos eapropter pedes
Iam dirige, dux Iudaeae,
Et dissipes horum sedes,
O virtus salutis meae.

1311. Meae mentis mansionem
Sternant sicut maceriam,
Nisi des defensionem,
Maria, quae das gloriam.

1312. Gloriam tibi, Maria,
Debeo semper offerre,
Mea ductrix, mea via,
Cuius laus in fines terrae.

CXL.

1313. Domine, clamavi multum
Ad te matris obsequio,
Qua mis ante tuum vultum
Dirigatur oratio.

1314. Oratio, quam facio
Ad te et tuum filium,
Et manuum levatio
Sit gratum sacrificium.

1315. Sacrificiumque laudis
Immolem tibi et Deo,
Et da te, ne sit os fraudis,
Custodiam ori meo.

1316. Meo semper negotio
Astans, mater salvatoris,
Ne linguae tingat vitio
Me oleum peccatoris.

1317. Peccatoris in statera
Quondam ponens manum tuam,
Sic ab infernali fera
Salvasti animam suam.

1318. Suam vitam regulare
Nescientem, quaeso, doce
Decenterque collaudare
Te, Maria, corde, voce.

CXLI.

1319. Voce mea ad Dominum
Iacto deprecationem,
Ad te, regina virginum,
Effundens orationem.

1320. Orationem, Maria,
Redde gratam hanc filio,
Quam tribulatis in via
Ante ipsum pronuntio.

1321. Pronuntio tibi, mater,
Pressuras pridem sublimis,
Quis ad ima ductus frater
Humiliatus sum nimis.

1322. Nimis enim ante Deum
Erat mea vita rea,
Sed tu mihi places eum,
Cui dixi: tu es spes mea.

1323. Mea spes, dignans suere
Sancti Thomae cilicium
Ruptam, velis reficere
Stolam mearum virium.

1324. Virium per te vigorem
Sumpsit Thomas gravamine,
Per cuius precis valorem
Placeam meae dominae.

CXLII.

1325. Domine, exaudi meam
Dignanter orationem,
Praecipiens propter eam
Matris obsecrationem.

1326. Obsecrationem piam
Effundas ante filium,
Ut cum laudante Mariam
Non intret in iudicium.

1327. Iudicium sic cogitem
Dei per te vitae curis,
Quatenus me praecipitem
Non collocet in obscuris.

1328. Obscuris, Maria, malis
Clausi meum cor amarum,
Sed salver, spes immortalis,
Factis manuum tuarum.

1329. Tuarum memor virtutum
Ante te prosternor pronus,
Ut vitale mihi scutum
Sit spiritus tuus bonus.

1330. Bonus fiam, bonum secter,
Tenens tui memoriam,
Uti, Maria, delecter
Tecum tandem per gloriam.

1331. Gloriam tibi, Maria,
Debeo semper offerre,
Mea ductrix, mea via,
Cuius laus in fines terrae.

CXLIII.

1332. Benedictus omnipotens,
Qui nos docet ad proelium,
Per te, Maria, praepotens
Turbae pavent gentilium.

1333. Gentilium dant populi
Se cultui dominico,
Per te magistram saeculi
Ex more docti mystico.

1334. Mystico medicamento
Curans carnis contagia,
Mentis, Maria, memento,
Quae sorde exstat saucia.

1335. Sauciata sunt labia
Loquentia mendacium,
Sed his, virgo propitia,
Exstingue flammas litium.

1336. Litium strinxit aspero
Me vinclo mundi vanitas,
In quo per te de cetero
Flammescat igne caritas.

1337. Caritas autem divina,
Dans tibi Dei filium,
Per te nobis, o regina,
Vitale tollat praemium.

1338. Praemium non perdam vitae,
Non sapiam ex nunc alta,
Sed humilitatem rite,
Maria, meam exalta.

CXLIV.

1339. Exaltabo te laudibus
Effugans hostem horridum,
Maria, quae virtutibus
Salvasti mundum languidum.

1340. Languidum prorsus famulum,
Gaudentem tibi psallere,
Salva, ne per piaculum
Vitae sit exsul munere.

1341. Munere a Deo tuo,
Diva, dites nunc hominem,
Quod hunc dotat regno suo
Mundi parans originem.

1342. Originem sanctitatis
Et pacis abundantiam
Sume, virgo, tui gratis
Mundi per abstinentiam.

1343. Abstinentiam igitur
Da mihi tuo numine,
Nam, Maria, quod perditur,
Tu reddis almo germine.

1344. Germine tuo germinat
Iam rerum universitas,
Te trinitas illuminat
Et principalis unitas.

1345. Unitas manus divinae
Tibi tradidit omnia
Maria, cui sine fine
Sit sempiterna gloria.

1346. Gloria tibi, Maria,
Decus, salus, laudatio,
Hymnus, psalmus et laus pia,
Honor et benedictio.

CXLV.

1347. Lauda, [o] anima mea,
Dignissimam mulierum,
Quia multum valet ea
Ad firmandum cor sincerum.

1348. Sincerum ut sit, Maria,
Ad te meum eloquium,
Labia decenter pia,
Aufer calorem noxium.

1349. Noxium corpus animae
Per offensam est variam,
Sed da cor, quod legitime
Carnis terat superbiam.

1350. Superbiam mens sobria
Tollat a carnis sensibus,
Tui tacta memoria
Verbis, cibis et potibus.

1351. Potibusque lacrimarum
Mergens meum cor, domina,
Per gratiae potum clarum
Dimitte nunc peccamina.

1352. Peccamina mortalia
In me noli relinquere,
Maria, stella praevia,
Vergente mundi vespere.

1353. Pereunt, mater, animae
Tui nusquam recordatae,
Cuius gratiae maximae
Ab angelis sunt laudatae.

CXLVI.

1354. Laudate virginem puram,
Medullae mei spiritus,
Quam dixerunt parituram
Lex et prophetae primitus.

1355. Primitus a lege Christi
Erant gentes alienae,
Quas, Maria, iam sanxisti
Observata lege plene.

1356. Plene legi Iesus stravit
Sui moras incolatus,
Qui per te nos reparavit,
Nobis datus, nobis natus.

1357. Natus ergo de virgine
Pro nobis peccatoribus
Tuo semper precamine
Nos servet a nocentibus.

1358. Nocentibus enim iris
Vita nostra fit dedita,
Sed gratia, qua potiris,
Mentes tuorum visita.

1359. Visitata quidem a te
Mens, Maria, non moritur,
Sancta cuius dignitate
Sursum agnus immittitur.

1360. Mittitur et manus pia
Salvatoris in cor rei
Volenteque te, Maria,
Templum repente fit Dei.

1361. Dei matri, cor, commenda
Tuam laudem, ne sit clauda,
Vitam meam et emenda
Et Mariam semper lauda.

CXLVII.

1362. Lauda, mens, totis viribus
Mariae laudis augmentum,
Ut eius tuis sensibus
Praestet fides supplementum.

1363. Supplementum da gratiae,
Auge bonum, quod poscimus,
Maria, mare veniae,
Laxa malum, quod fecimus.

1364. Fecimus multa peccata
Nec bibimus hunc calicem,
Sed per te, mater amata,
Flectamus iram vindicem.

1365. Vindicem quippe tremendum
Tua lactarunt ubera,
Parens, cuius ad parcendum
Nudata pendent viscera.

1366. Viscera pia pluribus
Dans, Maria, continuo
Parce nobis precantibus,
Vultu precamur cernuo.

1367. Cernua cervice, mater,
Tibi supplex do gloriam,
Ut det mihi per te pater
Remissor indulgentiam.

1368. Indulgentiam nimirum
Dare potes per filium,
Intacta nesciens virum,
Veramque pacem cordium.

1369. Cordium refrigerium,
Vita, virtus, victoria,
Maria, vis vincentium,
Aeterna Christi gloria.

1370. Gloria tibi, Maria,
Decus, salus, laudatio,
Hymnus, psalmus et laus pia,
Honor et benedictio.

CXLVIII.

1371. Laudate, sancti, de caelis
Castae parentis viscera,
Quae Christum virgo fidelis
Enixa est puerpera.

1372. Puerpera, a filio
Postula nobis gratiam,
In tuo puerperio
Ipsi canamus gloriam.

1373. Gloriam tibi canentes
Sint stolis albis candidi,
Sint, Maria, patientes
Et caritate fervidi.

1374. Fervidi quidem amoris
Fons vivus, ignis, caritas,
In te, mater, sunt splendoris
Et lux beata trinitas.

1375. Trinitas creans omnia
Per te nobis irae plagas
Tollat et desideria,
Quae subruunt mentes vagas.

1376. Vagas delectationes
Tollens a nobis insuper,
Virgo, consolationes
Effunde nobis desuper.

1377. Desuper dare solita
Seni manum et iuveni,
Maria, parens inclita,
Redemptis ope subveni.

1378. Veni, Mariam laudare
Cor, quod capis bona tanta,
Huic cantum singulare,
Os, distinte semper canta.

CXLIX.

1379. Cantate summae virgini
Laudes, filii hominum,
Cuius psallit et nomini
Chorus sacratus virginum.

1380. Virginum virginitatem
Vincis, virginum gloria,
Cui propter fecunditatem
Genua curvant omnia.

1381. Omnia bona possidens,
Maria, dives divitum,
Velis, in throno residens,
Laxare gratis debitum.

1382. Debitum sacrificium
Tibi, Maria, solvimus,
Ut alleves fastidium,
Horis quietis psallimus.

1383. Psallimus tuo nomini,
Cuius immensa dignitas,
Ut nos ducas, laus Domini,
Ad lucem, quam inhabitas.

1384. Inhabitas et emines
Caelis meritis providis,
Per quam palmis iam homines
Ditantur bene fulgidis.

1385. Fulgidis angelis Dei
Maria, committar a te,
Super quo vos, sensus mei,
Hanc rogate et laudate.

CL.

1386. Laudate matrem Domini,
Ora, corda fidelium,
Quam pie dedit homini
Salus ante principium.

1387. Principium, o Maria,
Aeterni facta foederis,
Semper, ne cadant in via,
Salutem posce miseris.

1388. Miseris, Maria, daris,
Plena misericordia,
Eis ergo singularis
Sis praesul et custodia.

1389. Custodia clausi tua
Optime sibi provident,
Tenentes te mente sua
Vitam beatam possident.

1390. Possident dona beata
Mortis sacrae compendio,
Quo patri fis copulata
Eiusque soli filio.

1391. Filio, Maria, tuo
Nos cito reconcilia,
Ut nobis in regno suo
Perennis instet gloria.

1392. Gloria, iubilatio,
Honor, decus, imperium
Tibi, mater, cum filio,
Sors et corona, praemium.

Orat. ms. Caelestinorum saec. 15. Cod. Parisin. (Arsen.) 419. A. — **Orat.** ms. Caelestinorum saec. 15. Cod. Meten. 571. B. —

27, 4 Insidiae A. — 78, 3 Misere A. — 80, 4 Id me A. — 86, 3 Et tua A. — 88, 3 te fehlt A. — 129, 1 me fehlt A. — 131, 2 Romae centum A. — 152, 2 per militissima A. — 161, 3 Pugniri A. — 167, 2 In virtutis A. — 210, 1 Paternum A. — 210, 4 sese fehlt A. — 244, 2 Lilii combam A. — 350, 1 salutato A. — 388, 4 Dant A. — 394, 3 pro A. — 444, 3 Qui quia mecari A. — 447, 2 reginam fehlt A. — 464, 3 Renuntiant AB. — 464, 4 Amplectantur AB. — 488, 2 laus et honor AB. — 491, 2 Inclinavit A. — 491, 3 exaudi A. 504, 2 conculcanti A. — 525, 2 suo AB. — 541, 3 que fehlt A. — 573, 1 te fehlt A. — 592, 2 Praecepta A. — 597, 4 Evitem fehlt A. — 604, 4 Micuisti A. — 609, 1 mirabilia A. — 610, 4 Tua nos A. — 639, 3 Amaria A. — 646, 3 scamnum A. — 692, 4 palam in absconso A. — 705, 3 fehlt A. — 733, 3 Iesu A. — 745, 1 scimus A. — 754, 4 herum A. — 774, 1 similis tibi A. — 797, 1 praesentens AB. — 840, 4 Spiritu non valent A. — 842, 2 obitu A. — 868, 1 hac fehlt A. — 891, 1 fehlt eine Silbe AB. — 906, 1 sunt A. — 974, 2 Servent me A. — 988, 4 lapsi cadunt A. — 1130, 1 habebat A. — 1209, 1 memoriam AB. — 1209, 4 praedicat AB. — 1222, 3 fehlt A. — 1230, 2 Dei A. — 1231, 3 Domini fehlt A. — 1288, 3 Salvasti A. — 1295, 1 fehlt eine Silbe AB. — 1328, 4 curvantur AB. — 1333, 2 committas A.

A hat fol. IIIb die Bemerkung: „Explicit soliloquium sive psalterium perpetuae virginis Mariae. Cuius auctor dicitur adhuc vivere.“ B bemerkt: „Incipit prologus cuiusdam, cuius nomen ignoratur, in devotam psalmodiam ad beatam virginem Mariam.“ Dann heiſst es in A: „Sequuntur pulcherrimae orationes de eadem, rhythmice compositae ab eodem auctore.“ Diese Lieder sind: Maria, virgo virginum, ab aeterno data rege (Anal. XXXII, 133 sq.), Ave, iubar aethereum (XXX, 202 sq.) und Regina caeli, laetare (XV, 128 sq.).

ROSARIA.

1. Rosarium de Passione Domini.

I.

1. Ave, Iesu, fili Dei,
Ave, salus meae spei,
Cordis mei gaudium,
Dulcis fructus ligni crucis,
Quo fruuntur verae lucis
Cives ad solacium.

2. Ave, rex, qui postulasti
Pro me, quando triumphasti
In crucis certamine,
In timore da servire,
Disciplinam fac subire
Emptum tuo sanguine.

3. Ave Iesu, qui dormisti,
Soporatus surrexisti,
Vita, resurrectio,
Die resurrectionis
Maculas confusionis
Tua tergat passio.

4. Ave, pax, in qua quiescam,
In qua nullum pertimescam,
Cordis mei nidulus;
Dulcis Iesu, tuis donis
Flores tuae passionis
Fiant mihi lectulus.

5. Ave, rex, cui astabo,
Cui rationem dabo
De talento credito,
Non est aurum, non argentum
Mihi, crucis me talentum
Absolvat a debito.

6. Ave, summa medicina,
Praestantissima resina
Tui sacri sanguinis
Mihi donet sanitatem
Et consumat qualitatem,
Quantitatem criminis.

7. Ave, iudex iudicate,
Quando gentis reprobatae
Subisti iudicium,
Hic nos seca, hic nos ure,
Ne nos ultionis durae
Sentiamus gladium.

8. Ave, caelum rubicundum,
Passione replens mundum
Rore tuae gratiae,
Vulnerum me stillae ducant
In hoc mari et perducant
Ad portum laetitiae.

9. Ave, qui in schola mundi
Studuisti, ut confundi
Possit hostis, capitur
Hamo crucis, sermo mortis
Profertur, succumbit fortis,
Sic ars arte fallitur.

10. Ave, Iesu, templum Dei,
Templum sanctum, in quo rei
Consequuntur veniam,
Dextrum latus ministravit
Aquam, quae peccatum lavit,
Contulit munditiam.

II.

11. Ave, meus salutaris
Custos et dux singularis
Stans in crucis specula,
Me conserva, me custodi,
Hostium nam mille modi
Admittuntur iacula.

12. Ave, cuius est consputa,
Suo flore destituta
Speciosa facies,
Haec a me non avertatur,
Sed a me intueatur
Centies et milies.

13. Ave, rex, qui libertatem
Donas, qui captivitatem
A nobis avertere
Captus, vinctus studuisti,
Tibi laus, qui voluisti
Nos captivos solvere.

14. Ave, cuius est adpensum
Corpus cruci, clavis tensum
Regis tabernaculum,
In quo miles protegatur
Et ei subveniatur
Ad omne periculum.

15. Ave, semper providendum,
Sponsae manibus ferendum
Redemptoris speculum,
Per te macula tergatur,
Formae decor augeatur,
Purga mentis oculum.

16. Ave, Iesu, qui proiectus
Extra portam es erectus
In crucis patibulo,
Qui misertus es latronis,
Tuae miserationis
Nos astringe vinculo.

17. Ave, virginis Mariae
Fili care, cuius viae
Paupertas, humilitas;
His virtutibus armemur,
Christi flosculis ornemur
Per te, sancta trinitas.

18. Ave, sponse speciose,
Thalamum qui gloriosae
Consecrasti virginis,
Nos dignare consecrare,
Templa mentis adornare
Rosa tui sanguinis.

19. Ave, holocaustum pingue,
Tuo adipe exstingue
Ignes et incendia
Vitiorum et inferni,
Nobis resera superni
Templi sanctuaria.

20. Ave, qui es exaltatus
Et a patre coronatus
Pretioso lapide,
Ut nos tibi corregnemus,
Da tuae communicemus
Passioni floridae.

III.

21. Ave, Iesu, dulcis frater,
Qui nos lactas velut mater
Vulnerum uberibus,
Roseum lac protulisti,
Quando sanguinem fudisti
De manibus et pedibus.

22. Ave, spinea corona,
Benedicta sit persona,
Cuius caput regium
Tu cinxisti, me coronet
Ipse, per te mihi donet
Vitam et imperium.

23. Ave, pastor, qui me ducis
Et in mensa mihi crucis
Dulcis es refectio,
Exi contra tribulantes,
Foris, intus impugnantes,
Mea consolatio.

24. Ave, fortis proeliator
Et salutis imperator
Crucis gestans gladium,
Nobis aeternales portae
Ut pandantur, fer in morte
Miseris auxilium.

25. Ave, Iesu, qui delicta
Per confessionem dicta
Passionis pallio
Tegis, ne irrideantur
Aut ab hoste confundantur
In tuo iudicio.

26. Ave, aureum altare,
Da te nobis honorare
Donis spiritalibus,
Munus laudis offeramus,
Tuis mille imprimamus
Oscula vulneribus.

27. Ave, Iesu, castrum forte,
Cuius non clauduntur portae,
Portae dico vulnerum.
Isti castro et his portis
Et nunc et in hora mortis
Me commendo miserum.

28. Ave, flos, per quem florebo,
Dum in fine apparebo
Resurgens cum mortuis,
Erunt paradisi rosae,
Quos nunc rore pretiosae
Passionis compluis.

29. Ave, a quo exierunt
Sanguis, aqua, qui fecerunt
In mundo diluvium,
In hoc culpa demergatur,
Arca mentis erigatur
Ad caeli fastigium.

30. Ave, Iesu, custos bone,
Tui sacci scissione
Confertur utilitas,
Sanguis fusus nos emundat,
Pus expurgat, cor fecundat,
Tollitur infirmitas.

IV.

31. Ave, Deus veritatis,
Passione cruentatus
Tuis sanctis manibus,
Me commendo exspirantem,
Suscipe me trepidantem
Pro meis excessibus.

32. Ave, dulcedo sanctorum,
Qui, ut nos a peccatorum
Flagellis absolveres,
Es nudatus ad flagella,
Sanguinis fudisti mella,
Ut amara tolleres.

33. Ave, qui abyssos ponis
In thesauros passionis,
Hoc est in vulneribus,
In his fossis absconduntur
Peccatores, abluuntur
In his quinque fontibus.

34. Ave, Iesu mea vita,
Cordis mei margarita,
Tua dulcis passio
Det videre dies bonos,
Angelorum dulces tonos
Audire cum gaudio.

35. Ave, Iesu, via lucens,
Paradisum introducens
Et ad regna caelica,
Gemma crucis luminosa,
Da cavere tenebrosa,
Da cavere lubrica.

36. Ave, per quem declinatur
A malo, exercitatur
Mens in bono opere,
Ista sanguis operatur
Roseus, qui propinatur
Tuo sancto latere.

37. Ave, Iesu, qui gestabas
Onus crucis, dum parabas
Onus mundi tollere,
Onus tolle, quo gravamur,
Ne caput impediamur
Ad crucem erigere.

38. Ave, dulcis peregrine,
In hoc mundo vivens sine
Rebus, sine proprio,
Qui ad te peregrinantur,
Nudi nudum te sequantur,
Crux sit eis lectio.

39. Ave, mea cantilena,
Carnem ducens ad serena
Paradisi cantica,
Ibi celebrando festa,
Ibi tuae crucis gesta
Erunt mea musica.

40. Ave, qui decubuisti
Lecto crucis, qui fuisti
Totus in doloribus,
Opem fer in lecto mortis,
Mihi sis adiutor fortis,
Defensor ab hostibus.

V.

41. Ave, Iesu, fons abundans,
Lacte, melle mons redundans,
Nectare et balsamo,
His deliciis frueris
Sponsa, quae efficieris
Digna regis thalamo.

42. Ave, mea fortitudo,
Qui in cruce hostes nudo
Debellasti corpore,
Sanguis tuus det virtutem,
Crux sustentet, ut non nutem
In hoc belli tempore.

43. Ave, Iesu nomen, ave,
Nomen super mel suave,
Plenum aromatibus,
Per te hostes debellabo
Insurgentes, te laudabo
Cum supernis civibus.

44. Ave, plenus unctione,
Plenus miseratione
Et misericordia,
Tua murra perungamur,
Ut tui constituamur
Consortes in patria.

45. Ave, Iesu, paradisus
Rubens rosis, nostri visus
Dulcis recreatio,
A te flumen derivetur,
Tibi quo sanctificetur
Nostri cordis mansio.

46. Ave, rex, qui ascendisti
Caelos et obtinuisti
Regnum crucis proelio,
Da, ut tui recordemur,
Accendamur, inflammemur
Tuo desiderio.

47. Ave, qui redemptionis
Armis me ab aquilonis
Separasti latere,
Contra aquilonis flatus
Tuum mihi pande latus,
Ibi da quiescere.

48. Ave, qui placationem
Tui per oblationem
Pro me patri exhibes,
Cruce, clavis et cruore,
Spinis, lancea, livore
Patris iram cohibes.

49. Ave, qui terram vocasti
Et terrenos visitasti
Dando eis gratiam,
Da per crucem nos salvari,
Dum continget congregari
Electos ad gloriam.

50. Iesu, mei miserere,
Iesu, mei curam gere,
Sanguis culpas abluat,
Me dealbet super nivem,
Tuae civitatis civem
Me sanguis constituat.

51. Iesu, mei miserere,
Da in paradiso vere
Amplecti te dulciter,
Iungi choris angelorum,
Iungi civibus sanctorum
Te laudando iugiter.

Clm. Monacen. (ol. Tegurin) 19824. saec. 15. A. — Cod. Carolsruhan. Augien. 36. saec. 14/15 B.

1, 2 Sola salus B. — 1, 4 Dulcis fructus B. — 5, 5 Tuae crucis me B. — 6, 5 Quantitatem B. — 6, 6 (In) veterati criminis B. — 7, 3 Tulisti opprobrium B. — 8, 4 Vulnerum me stellae B. — 9, 6 vincitur B. — 10, 1 fili Dei B. — 10, 6 Et contulit B. — 11, 4 Tu me serva, tu custodi B. — 11, 5 Hostium nam mille doli B. — Str. 12 steht als Str. 49 B. — 12, 5 Sed per me B. — 13, 4 Captus vinctus qui fuisti B. — 15, 5 Decor formae B. — 17, 5 Istis flosculis B. — 18, 4 Tu dignare B. — 20, 5 Ac tuae B. — Str. 21 fehlt B. — 23, 4 impugnantes B. — 23, 5 tribulantes B. — 24, 2 Ad salvandum propugnator B. — 25, 4 Te (lies Tui) ut non confundantur B. — 25, 5 Tegis ne irrideantur B. — 26, 2 nobis te B. — 28, 2 Cum B. — 29, 2 In qua culpa B. — 30, 5 Cor impugnet (sic) cor fecundet B. — 32, 2 In thesauris passionis B. — 34, 5 dulces sonos B. — 38, 4 Qui post te B. — 41, 2 vas redundans B. — Str. 43 steht nach 49 B. — 43, 1 u. 2: Ave Iesu dulce nomen, Super mel suave nomen B. — 43, 3 Insurgentes fehlt B. — 43, 6 Prae superni B. — Str. 44 zweimal B. — 47, 3 Reparasti latere B. — 49, 1 Ave terram qui vocasti. B. — 49, 4 me salvari B. — 49, 6 ad patriam B. — 50, 1 Ave mei miserere B. — 50, 2 curam mei B. — 51, 2 paradisi B. — 51, 4 u. 5 Iungi civibus caelorum, Iungi coetibus sanctorum B. — 51, 6 Laudare te B. — „Carmen de passione Domini A; Incipit psalterium de passione Christi. Quinquagena prima B.“ Nach dieser Aufschrift läge also nur der dritte Teil eines Psalters vor.

2. Planctus de Passione Domini.

I.

1. Regem Christum deplangamus,
Eius mortem lugeamus
Planctu amarissimo,
Qui nos sibi commendamus
Et per crucem triumphamus
Corde fidentissimo.

2. Absit nobis gloriari
Aut quacunque re laetari
Nisi cruce Domini,
Sine qua nemo salvari
Quit in magno mundi mari,
Istam contemplemini.

3. Quisquis mortem regis plangit
Et doloribus cor angit,
Hic securus moritur;
Qui ut turtur luctum plangit,
Cum extrema tuba clangit,
Laetus hinc egreditur.

4. Hoc est proprium Minoris,
Recordari vim doloris,
Quam rex Christus pertulit,
Et sectari vias moris,
Quas repletum vas amoris
Franciscus hic intulit.

5. Opus erat hoc Francisci
Crucis Christi reminisci
Et plagas recolere,
Nunquam planctus oblivisci,
Sed in cruce revivisci
Corde, ore, opere.

6. Cum Francisco patrizemus,
Septem horis replicemus
Planctum unigeniti,
Crucifixum dum videmus,
Planctum magnum geminemus
Quasi modo geniti.

7. Planctum cordis peramarum
Prodant rivi lacrimarum
Magnis cum suspiriis,
Dum videmus tam praeclarum
Regem plenum tot plagarum
Tantisque opprobriis.

8. Plange super regem Christum
Et conculces mundum istum
Cum sua cupidine,
Hic pertransit, sed hic manet,
Languet, plorat, ut te sanet
A culpae rubigine.

9. Hic in cruce sunt thesauri,
Hic sophia super auri
Rutilantem speciem,
Hic sunt sensus figurarum,
Hic plebs figit prophetarum
Suae mentis aciem.

10. Hic dum patitur soporem
Adam alter, ob amorem
Suum fit de latere
Sponsa, quam sic adamavit,
Quam suo cruore lavit
Fuso dulci vulnere.

II.

11. Hic est Abel trucidatus,
Holocausto Deo gratus,
Ira fratris moritur,
Cuius sanguis dum sacratus
Fluit, clamat, acceptatus
Fit, et caelum panditur.

12. Hic a vino debriatur
Caritatis et mundatur
Suo tabernaculo,
Noe somno figuratur
Christus, cum vituperatur
Crucis in patibulo.

13. Hic est semen benedictum,
Pro quo quondam cor adflictum
Supplicavit Abrahae,
Propter hoc se cirmumcidit,
Cum per eius crucem vidit
Cunctas gentes credere.

14. Hic in monte liberatur
Isaac et immolatur
Spinis haerens aries,
Et, in cruce dum levatur,
Iesus homo morti datur
Omnes ob progenies.

15. Hic est Iacob scala recta,
Per quam scandit mens electa
Ad caeli palatium,
Hic est Iesus crucifixus
Velut Domino innixus,
Maestorum solacium.

16. Hic, ut Ioseph occidatur,
Stulta gens vociferatur
Propter mira somnia,
Non perpendens, quid signatur,
Quod sic terra liberatur
A tanta penuria.

17. Hic est sanguinis litura,
Qua gens Christi fit secura
Mortis in interitu,
Hic est assus ducis agnus,
Quo salvatur coetus magnus
In paschali transitu.

18. Hic reducit nos per mare
Rubrum, Christus dum amarae
Mortis fert supplicium,
Noli, frater, vacillare,
Sed constanter contemplare
Nubis ad indicium.

19. Hic it semel in sanctorum
Sancta Christus per suorum
Dulces rivos sanguinum,
Quod per ritus mille morum
Olim signat antiquorum
Frequens pontificium.

20. Hic in cruce gloriari
Et in ipsa speculari
Discas anguem aeneum,
Ut sic valeas curari
Nec serpentis vulnerari
Si fers flatum igneum.

III.

21. Hic est Iesus Nazarenus,
Iesus Nave, dux serenus,
Hunc signare potuit,
Sed rex noster plus amoenus
Est triumphis mille plenus,
In quo mors succubuit.

22. Hic est Samson gigas fortis,
Per quem ruit rea mortis
Philistaea contio,
Hunc illudit, sed allidit
Postes domus, in quam fidit
Elata praesumptio.

23. Hic devote concurratis,
Noemi condoleatis
Flendo mortem filii;
O Maria, mara satis,
Quondam plena, sed pro datis
Repleris absinthii.

24. Hic est David manu fortis
Cum Gethaeo duce mortis
Singulare proelium,
Quem devicit nostrae sortis
Rex in cruce, dum cohortis
Grave fert opprobrium.

25. Hic ridentes astiterunt
Et in unum convenerunt
Reges cum principibus,
Manus, pedes perfoderunt
Ossaque numeraverunt
Dispertitis vestibus.

26. Babylonis hic collide
Cunctos parvulos in fide
Ad petrae duritiam,
Quam tu, frater, semper vide,
Ut evadas homicidae
Daemonis potentiam.

27. Hic, amici Iob dolentes,
Contemplemini videntes,
Non est dolor similis,
Hic doloris vehementis
Plagas magnas contrahentis
Penset quis amabilis.

28. Hic gens prava sapientis
Salomonis admonentis
Respuit indaginem,
Cum tendiculas abscondunt
Et insontis Christi fundunt
Tam praeclarum sanguinem.

29. Hic est murrae ligatura,
Quam dilecta grandi cura
Imprimat uberibus;
O profunda crucis iura,
Quod redimitur natura
Tam diris vulneribus!

30. Hic columba sit secura,
Dum in petra fit structura
Firma sui niduli,
Hanc accipiter non laedit,
In caverna dum resedit
Christi, regis Israel.

IV.

31. Hic vos, Sion natae carae,
Regem Christum visitare
Omnes egredimini,
Diadema nunc portare,
Caput spinis coronare,
Cum quo compungimini.

32. Hic est amor ut mors fortis
Et plus dura porta mortis
Crucis aemulatio,
Cui cum aqua tot accedunt,
Eius flammam non excedunt
In tanto supplicio.

33. Hic dum Christus gloriatur,
Dei prolem se testatur
Et profert novissima,
Tormentis interrogatur,
Tandem false condemnatur
Morte cum turpissima.

34. Hic sophiam renovavit
Iesus Sirach, cum calcavit
Mundi sapientiam;
Felix homo, qui gustavit
Et in Iesu exsultavit
Humilem stultitiam.

35. Hic novissimum virorum
Vide Christum et dolorum
Plenum cum livoribus,
Vere tulit pestes morum
Et ruinas supernorum
Restaurat laboribus.

36. Hic, dum fortis propugnavit,
Ad salvandum se paravit
Proloquens iustitiam,
Et torcular cum calcavit,
Solus vestes rubricavit,
Lapsis dat fiduciam.

37. Hic dum moritur Iosias,
Hunc in threnis Ieremias
Plorans planctus replicat,
Hic convertit prophetias,
Hic deplangit Sion vias,
Ad lamenta provocat.

38. Hic vos omnes, qui transitis,
Hoc attendere velitis,
Non est dolor similis,
Recordantes semper litis
Suae tam amarae sitis
Et mortis tam humilis.

39. Hic nos magno sacramento
Vir tau signat atramento,
Vidit hoc Ezechiel,
Nos a morte liberatos
Sine fine fac beatos,
Precamur, Emanuel.

40. Hic hebdomadae dierum
Sunt impletae, verbum verum
Danieli panditur,
Post quos Christus est occisus,
Totus mundus est gavisus,
Capta plebs redimitur.

V.

41. Hic cum vestibus sordescit,
Iesus gloria plus crescit
Iesu quondam Iosedech,
Zacharias obstupescit,
Sacerdotum ritus cessit,
Manet hic Melchisedech.

42. Hic coloni truculenti
Huic heredi venienti
Occurrunt atrociter,
Quem in vinea prosternunt,
Ut devoti sui cernunt
Ruminando dulciter.

43. Hic pius Samaritanus
Monstratur multum humanus
Vulnerato homini;
O mirum medicamentum
Et quam pium est inventum
Ferre crucem Domini!

44. Hic et pastor grandi cura
Quaerit ovem et tam dura
Sustinet pericula,
Ovis nunquam fit secura,
Ni ducatur in pastura,
Ubi laus per saecula.

45. Hic pro nato, qui prodegit
Cuncta bona, cum peregit
Veram paenitentiam,
Vitulus persaginatus
Est occisus, quo fit gratus,
Patri dat laetitiam.

46. O quam grandis fuit ira,
Qua placanda fert tam dira
Summi regis filius!
Vere gens haec est delira,
Cum per crucem facit mira,
Quae non plangit penitus.

47. O tu Christe benedicte,
Cur tu pendes tam relicte
Dolens amarissime?
Sed cum amas nos non ficte,
Perseverans tu tam stricte
Amore, dulcissime.

48. O tu pelagus amoris,
Cur non rumpit vis doloris
Cordis nostri vincula,
Ut erumpant quasi roris
Stillae fletus nostri foris,
Agne sine macula?

49. O quis det me tecum mori?
Tibi clamat redemptori
Vis, vox, sensus, anima,
Cuncta mihi sunt horrori,
Tuo vaco nunc amori,
Ardent cordis intima.

50. O rex Iesu, te requiro,
Ad te milies suspiro,
Haec lamenta videas,
Sub Francisco sancto viro,
Crucifixo modo miro
Me defendi iubeas.

Orat. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Londinen. Reg. 2 A II. — Zeilenfolge in Str. 3: 1, 5, 2, 3, 4, 6. Hs. — 4, 5 vas repletum. — Die Anzahl der Strophen kennzeichnen das Gedicht als Rosarium.

3. Hymnus de Vita Christi.

I.

1\. Memor ero memoria,
Quod caritate tam pia
Me attraxisti miserans,
Te pro me sic humilians.

2\. Tuae passionis memor,
Per quam tam pie redimor,
Pro amore piae matris
Mihi placa vultum patris.

3\. Tibi refero gratias,
Qui meas sic miserias
Tam benigne susceperas,
Te pro me sic humilias.

4\. Te virgo carens vitio
Conceperat de flamine,
Dum Gabrieli nuntio
Consenserat humillime.

5\. Te gravidata caelitus
Cognatam visit citius
Iohannemque celerius
Sanctificans divinitus.

6\. Te civitate Bethlehem
Exsultando genuerat
Neque dolorem aliquem
Gignendo te pertulerat.

7\. Te regis David genere
Mox natum adoraverat
Ac vagientem ubere
Virgineo lactaverat.

8\. Te virgo pannis, fasciis
Constrictum reclinaverat
Et se tuis obsequiis
Omnino mancipaverat.

9\. Te magno cum tripudio
Angeli collaudaverant
Atque pacem cum gaudio
In terris concinuerant.

10\. Te, Iesu, pastor omnium,
Pastores tunc cognoverant,
Dum in praesaepi Dominum
Iacentem te invenerant.

II.

11\. Hinc iuxta ritum hominis
Circumcisionem pertulis
Dulcisque Iesu nominis
Impositionem accipis.

12\. Qui et a tribus regibus
Adoraris tam ferventer
Atque magnis muneribus
Veneraris tam decenter.

13\. Te die quadragesima
In templum virgo tulerat
Ac Moysi legitima
Spontanee subierat.

14\. Mater Herodem fugiens
Aegypto te conduxerat
Tandemque inde rediens
Ad Nazareth reduxerat.

15. Te ad festa pertransiens
Dolorose perdiderat,
Sed mox ad templum veniens
Gaudiose reppererat.

16. Te per manuum opera
Sollicite nutrierat
Et in aetate tenera
In omnibus providerat.

17. Te in Iordanis flumine
Iohannes baptizaverat
Et te cognoscens nomine
Digito demonstraverat.

18. Te Satanas astutiis
Trifarie temptaverat,
Sed eius tu versutiis
Prudenter obviaveras.

19. Iesu matris oraculo
Aquam in vinum verteras,
In quo tuos miraculo
Discipulos firmaveras.

20. Et obsessos quam plurimis
Salvaveras daemonibus
Ac infirmos quam variis
Curaveras languoribus.

III.

21. Lazarum tu cum filio
Orbatae suscitaveras,
Puellam cum prodigio
Ad vitam revocaveras.

22. Iesu, cum peccatoribus
Frequenter manducaveras
His atque paenitentibus
Peccata relaxaveras.

23. Cuius pedes cum lacrimis
Peccatrix irrigaverat,
Prorsus dolens ex intimis
Veniam impetraverat.

24. In monte Tabor deforis
Sic te transfiguraveras
Et gloriosi corporis
Splendorem declaraveras.

25. Cum palmis quam celeriter
In urbem te conduxerant,
Vespere sed quam turpiter
Te vacuum reliquerant.

26. Cena, Iesu, novissima
Pedes tuorum laveras
Escaque nobilissima
Cum sanguine cibaveras.

27. In horto mente anxia
Prolixius oraveras
Et aquam prae tristitia
Cum sanguine sudaveras.

28. Ministri te malefici
Crudeliter vexaverant
Atque Annae pontifici
Te ligatum adduxerant.

29. Vultum decorum turpibus
Sputis commaculaverant,
Diris pugnorum ictibus
Amare vulneraverant.

30. Dehinc Pilati sedibus
Damnandum praesentaverant
Atque te falsis testibus
Dolose accusaverant.

IV.

31. A Iudaeis exhibitum
Herodes te inviserat,
Sed per despectum habitum
Ut fatuum remiserat.

32. Post haec indutum purpura
Columnae adligaverant,
Corona punctum spinea
Flagellis verberaverant.

33. Te confossum vulneribus
Milites subsannaverant
Ac *Crucifige* vocibus
Iudaei conclamaverant.

34. Te reum quasi sceleris
Pilatus condemnaverat
Et crucis lignum umeris
Propriis baiulaveras.

35. Te calvariae vestibus
Loco, Iesu, nudaverant
Atque manus cum pedibus
Cruci clavis adfixerant.

36. Pro tam diris tortoribus
Preces pias effuderas,
Quando crucis doloribus
Extensus sic defeceras.

37. Iesu latroni omnia
Dimiseras peccamina
Ac paradisi gaudia
Promiseras dulcissima.

38. Iohanni tunc discipulo
Mariam commendaveras
Et ei in patibulo
In filium donaveras.

39. Te derelictum omnibus
Dum patri proclamaveras,
Inimicorum vocibus
Diras sumis blasphemias.

40. Qui dum exhaustis viribus
Sitio exclamaveras,
Fel et acetum faucibus
Morte raucis gustaveras.

V.

41. Prophetarum praesagia
In cruce consummaveras,
Primi parentis debita
Ratione persolveras.

42. In manus patris dederas
Hinc spiritum pretiosum,
Alta voce edideras
Carmen, Iesu, mellifluum.

43. Crucis mortem subieras,
In pace obdormieras,
Tuos ex limbo rapiens
Infernum sic introiens.

44. Satelles latus Domini
Hasta profunde foderat,
Hinc aqua iuncta sanguini
Abundanter profluxerat.

45. Tuum corpus sanctissimum
De cruce deposuerant
Et sepulcrum mundissimum
Eidem aptaverant.

46. Iesu, virtute propria
Victa morte surrexeras
Ac matrem a tristitia
Et dilectos exemeras.

47. Caelorum super sidera
Virtuose conscenderas
Et in paterna dextera
Gloriose resederas.

48. Pentecostali tempore
Spiritum sanctum miseras
Apostolis pro foenore,
Ut antea promiseras.

49. Mariam super aethera
Potenter exaltaveras,
In tua, Iesu, dextera
Decenter collocaveras.

50. Saeculi propter scelera
Venies ad iudicium
Et singulorum opera
Discuties ad ultimum.

51. Sit laus patri cum filio
Pro amore tam nimio
Cum spiritu paraclito
In sempiterna saecula.

Orat. ms. Pollingense anni 1501. Clm. Monacen. 11922. — 11, 3 que fehlt. — 12, 1 et fehlt. — 38, 1 tuo discipulo. — 46, 2 Devicta — 48, 4 Ut ante. — Nach Str. 50 folgt noch

Dira, Iesu supplicia
Daturus es tu reprobris
Atque selectis gaudia
In paradisi pascuis.

Diese Str. ist überzählig, wenn Str. 1—3 zum Rosarium zählen; wenn nicht, fehlen dem ganzen zwei Strophen. Mit diesem Rosarium ist zu vergleichen Nr. 6 O Maria florens rosa, welches Umdichtung des vorstehenden ist.

4. Rosarium D. N. Iesu Christi

Auctore Iacobo Merlone Horstio.

Introductio.

1. Summe pater, o creator,
Iesu, clemens o salvator,
Spiritus o conservator,
  Deus regens omnia,
Mundo precor corde praesta,
Nostra pro salute gesta
  Recolam mysteria.

2. Iesu, matrem elegisti,
Et serpentem contrivisti
  Germine virgineo,
Matris tuae me clientem
Ac materno confidentem
  Fove patrocinio.

3. Iesu, coetus te sanctorum
Iuncti choris angelorum
  Mundi laudant iudicem,
His cum laudes me promentem
Sed ob noxas metuentem
  Clemens audi supplicem.

I.

Iesu, thronum maiestatis
Sumens formam vilitatis
  Nostri causa deseris,
O fac, nobis ad salutem
Tantus amor det virtutem
  Et nos iungat superis.

1. Iesu, virgo salutata
Te concepit fecundata
  Spiritus per gratiam;
O fac, Deum te tremendum,
Casto semper amplectendum
  Pectore, concipiam.

2. Iesu, mater te gestabat
Dum per montes festinabat
  Visitans Elisabeth;
O si mater Dei digna
Iuncta prole tam benigna
  Me frequenter visitet.

3. Iesu, mater praeter morem
Virgo parit te, dolorem
  Nesciens puerpera;
Caritate, fac, perfecta
Flagret in te mens affecta,
  Quam non frangant aspera.

4. Iesu, tui terrae fines,
Sed vix, caput quo reclines,
  Mundo nascens invenis;
Ut quid ampla meditari
Vel terrenis gloriari
  Mens praesumit hominis.

5. Iesu, natum te pastorum
Visit plebs, et angelorum
Canit vox laetitiam;
Tuae laudis fac amantem,
Ut aeternam tibi cantem
In excelsis gloriam.

6. Iesu, Deus et salvator,
Legi pares ut peccator
Circumcidi sustinens;
O fac, carnem, sensus vagos
Circumcidat, mores pravos
Mens superna sapiens.

7. Iesu, reges te dotantes,
Regem regum venerantes,
Vultu colunt cernuo;
Quam tot donis mihi datis
Vicem reddam caritatis?
En, me totum tribuo.

8. Iesu, legi se subdentes
Deo sistunt te parentes,
Nulla quos lex obligat;
O fac, mihi cor sit rectum,
Omnem semper quod affectum
Lege tua dirigat.

9. Iesu, neci te quaerentem
Regem fugis, saevientem
Caedibus infantiae;
Cunctos me fac declinare,
Qui me possent spoliare
Tuae vita gratiae.

10. Iesu, mater ut absentem
Dolens quaerit te dolentem,
Templo gaudens reperit;
Felix, qui te custodire
Vel amissum reperire
Mox quaerendo poterit.

II.

Iesu, fonte baptizaris,
Placens patri declararis,
Testis adest spiritus;
O si vitae salutari
Fonte laver, ut probari
Possem tibi penitus.

11. Iesu, postquam ieiunasti,
Quam potenter profligasti
Satanae versutias!
Ne fraus mala me confundat,
Fortis fide mens retundat
Daemonis nequitias.

12. Iesu, vocas piscatores
Et sequuntur te, doctores
Mox futuri gentium;
O fac intus te vocantem
Mox sequamur, sed cunctantem
Gressum trahe mentium.

13. Iesu, sponsos cohonestas,
Dum rogante matre praestas
Vinum praesens nuptiis;
Fac amicos ordinatis,
Te prae cunctis caritatis
Prosequar officiis.

14. Iesu, terras peragrando
Et ubique praedicando
Quanta fers incommoda!
Pro te frigus et sudorem,
Famem, sitim et laborem
Mente feram placida.

15. Iesu, zelo caritatis
Flagrans, o quot a peccatis
Reparas ad gratiam!
O si meos primum mores,
Dein curem peccatores
Tuam zelans gloriam!

16. Iesu, multas diu gentes
Te docentem sustinentes
Verbo, cibo recreas;
O si corpus conservante,
Sed cor magis confirmante
Cibo semper nutrias!

17. Iesu, doces, facis mira,
Sanas morbos, pellis dira,
Sed quid refers? odia;
Mente semper, fac, benigna
Bona praestem, nec maligna
Movear invidia.

18. Iesu, monte Tabor grandis
Maiestatis typum pandis
Dans praegustum gloriae;
O si vita nunc insonte
Feram celso tandem monte
Praemia victoriae!

19. Iesu, petis Solymorum
Urbem deflens tot malorum
Cladibus obnoxiam;
O si tui vis amoris
Mihi praestet vim doloris
Et malorum veniam!

20. Iesu, vili te vendentem
Cerno Iudam et prodentem
Deum pro pecunia;
Unum tui fac amorem
Esse mihi potiorem
Bona super omnia.

III.

Iesu, Deus et magister,
Lavas pedes ut minister,
Damnas arrogantiam;
Lava, precor, me sordentem
Et, quae forsan foedat mentem,
Elue superbiam.

21. Iesu, Pascha dum fecisti,
Tuis cibum te dedisti,
O stupenda caritas!
Panis vive, me conforta,
Ne me vincant fors adorta
Mundus, caro, Satanas.

22. Iesu, sanguinem sudabas
Orans horto, cum te dabas
Patris in arbitrium;
O si cor des resignatum
Et quod semper sit paratum
Duci per imperium!

23. Iesu, lupis tradebaris,
Sed ut ovis ducebaris
Mox futurus victima;
Omnis expers sim rancoris
Sed affectum, fac, amoris
Cordis gerant intima.

24. Iesu, tractus per furentes
Tuos cernis fugientes;
Quis non tecum plangeret?
Fac adversis nos constantes,
Sic secundis non nutantes,
Nil a te nos separet.

25. Iesu, vinctus accusaris,
Quin et siles, dum culparis
Irae procul motibus;
Fac me linguam refraenare,
Sensus omnes castigare
Pravis ab affectibus.

26. Iesu, Petrus te negavit,
Sed flens crimen expiavit
Tuae vi clementiae;
O si nunquam te negarem
Vel me reum mox purgarem
Fletu paenitentiae!

27. Iesu, falso iudicaris,
Alba veste subsannaris,
Iudex summae gloriae;
Fac me nullum iudicare,
Solum sciam me damnare
Vitae iudex propriae.

28. Iesu, dire flagellatus,
Pugnis, sputis es foedatus,
Purus omni vitio;
O quam dignus sum puniri!
Sed da poenis his muniri
Mortis a supplicio.

29. Iesu, spinis coronaris
Et illusus adoraris
Regens orbem nutibus;
O fac, zelo semper vero
Affectuque te sincero
Dignis colam laudibus!

30. Iesu, praeses te spectandum
Foras ducit, sed damnandum
Plebs dimittit Barrabam;
Absit, ducar hoc errore,
Ut tam dirae gentis more
Quidquam tibi praeferam.

IV.

Iesu, crucem dum portabas,
Heu, quam mole laborabas!
O si post te gradiar!
Eia, crucem fac tollendo
Et constanter te sequendo
Fructum crucis assequar.

31. Iesu, veste denudaris,
Sed, heu, quantum cruciaris
Causa verecundiae!
Fac me nunquam spoliari,
Qua nos decet peronari,
Veste pudicitiae.

32. Iesu, dire te distentum
Crucifigunt, o tormentum
Vitam praestans homini!
Absit mihi gloriari
Nisi lytro salutari
Et in cruce Domini.

33. Iesu, trina nomen lingua
Tibi ponit gens maligna
Laeto fulgens omine;
Precor, Iesu Nazarene,
Salva nos, nam pendet plene
Salus ab hoc nomine.

34. Iesu, patri pro tuorum
Culpa supplex fis tortorum,
Sic nos docens vincere;
Hostes amem, sed non ficte,
Zelo quaeram ne vindictae
Mala malis reddere.

35. Iesu, summi fons o boni,
Quam clementer das latroni
Paenitenti veniam!
Cor contritum mihi dona,
Ut hinc migrans tecum bona
Paradisi capiam.

36. Iesu, matrem commendabas
Et Iohannem, quem amabas,
In solamen mutuum;
Fac amborum mihi cura
Semper assit in pressura
Salus et auxilium.

37. Iesu, clamas voce tristi:
Utquid, pater, me liquisti?
O tormenta fortia!
A te nunquam derelinquar,
Ne tentatus forte vincar
Mortis in angustia.

38. Iesu, siti flagras totus,
Sed, heu, quales tibi potus
Gens propinat impia!
Memor potus tam amari,
O quam velim refraenari
Carnis desideria!

39. Iesu, culpam protoplasti
Morte luens consummasti
Redemptoris munia;
Cor amoris vi concepta
Ad implenda duc praecepta
Sanctaque consilia.

40. Iesu, vita dum migrabas,
Temet patri commendabas,
Heu, sol luget obitum;
Fac, extrema mortis hora
Meum tibi sine mora
Reddam gaudens spiritum.

V.

Iesu, nostros ob reatus
Insons durae morti datus,
  Reis donas veniam;
O per sacrae mortis fructum
Fac, ne sequens carnis ductum
  Mala morte peream.

41. Iesu cor dum perforatur,
Fons amoris dilatatur
  Corda rigans arida;
Salvatoris patent fontes,
Quid haurire vetat sontes
  Aquas in laetitia?

42. Iesu, cruce te pendentem
Cernens mater, heu, quo mentem
  Sensit ense sauciam!
Cor da cruci sit adfixum,
Ut te Iesum crucifixum
  Scire solum cupiam.

43. Iesu, tandem sepeliris
Et aromate condiris,
  Heu, quos inter gemitus!
In te meam sepeliri
Mentem praestes et condiri
  Unctione spiritus.

44. Iesu, limbum spoliasti,
Dum captivos liberasti,
  Triumphator nobilis;
O fac cunctis salvar malis
Nec inferni tam poenalis
  Stringar unquam vinculis!

45. Iesu, victa resurgebas
Morte, maestis apparebas
  Consolator cordium;
Fac, a morte vitiorum
Redivivus te decorum
  Expers cernam sordium.

46. Iesu, comes queis ivisti
Petens Emaus, non fuisti
  Cognitus a sociis;
O si fruar te praesente
Nec abducar unquam mente
  Tuis ab eloquiis.

47. Iesu, caelos ascendisti
Et triumphans accepisti
  Summum caeli bravium;
Ut et ego comprehendam,
Sic fac curram, ne offendam,
  Per hoc mundi stadium.

48. Iesu, caelo paracletum
Mittens sacri gregis coetum
  Sancto reples pneumate;
O per numen veritatis
Nostra reple pietatis
  Pectora charismate!

49. Iesu, matrem exaltasti
Supra caelos et ornasti
  Super omnes gloria;
O mi Iesu, me defende,
O de caelis huc intende,
  Mater plena gratia.

50. Iesu, iudex es venturus
Et mercedem redditurus
  Factis nostris similem;
Mitem te nunc in amore
Colam, ne tunc in furore
  Sentiam terribilem.

Jacobus Merlo Horstius, Paradisus Animae Christianae, Coloniae 1670, p. 516 sqq. — Jeder Dekade geht eine Strophe zum Pater Noster vorauf und folgt die Doxologie:

O potens audi nos creator,
Audi, clemens o salvator,
Audi, sancte gubernator,
  Deus meus et omnia;
Ora, dulcis o Maria,
Placa natum, mater pia,
Tu solamen sis in via
  Ille salus [in] patria.

Vgl. das Rosarium Salve mater pietatis.

5. Sertum Christi.

I.

1. Ave, Iesu conditor,
veritas et vita,
Via, virtus, gratia,
salus infinita.

2. Ave, qui de lumine
lumen advenisti
Et de matris utero
nobis illuxisti.

3. Ave, splendor gloriae
paternae maiestatis,
Speculum munditiae
divinae pietatis.

4. Ave, vas clementiae,
summae pietatis,
Reparator gratiae,
lumen veritatis.

5. Ave, qui per angelum
nasci nuntiaris
Et in matris utero
Deus incarnaris.

6. Ave, qui de virgine
nasci voluisti
Et ex clauso thalamo
matris processisti.

7. Ave, qui praesaepio
pauper inclinaris
Et in pannis vilibus
dives occultaris.

8. Ave, qui pastoribus
natus nuntiaris
Et caelesti curiae
vere dominaris.

9. Ave, legis conditor
sub lege circumcisus,
Qui per semen Abrahae
redemptor es praevisus.

10. Ave, qui a regibus
quaeri voluisti,
Quibus signum caelicum
per stellam ostendisti.

II.

11. Ave, qui muneribus
a magis adiuvaris,
Quibus donis mysticis
ut Deus adoraris.

12. Ave, qui per virginem
in templo praesentaris
Et per senem indicem
pati praedicaris.

13. Ave, qui exsilio
per matrem deportaris
Et verbis propheticis
inde revocaris.

14. Ave, qui virgineo
lacte sustentaris
Et maternis brachiis
ut puer baiularis.

15. Ave, qui per triduum
absens quaerebaris
Et inventus dulciter
per matrem increparis.

16. Ave, qui a milite,
rex regum, baptizaris
Et post hoc a Satana
pro nobis tentaris.

17. Ave, qui apostolos
rudes elegisti
Et eos caelestibus
donis imbuisti.

18. Ave, qui ad nuptias
vocatus venisti,
Ubi tuam gratiam
primum ostendisti.

19. Ave, qui miraculis
multis coruscasti
Et tuam potentiam
interdum occultasti.

20. Ave, qui itinere
lassus fatigaris
Et caelesti gloria
viator satiaris.

III.

21. Ave, qui a mortuis
Lazarum vocasti,
Per quod signum perfidos
multum confutasti.

22. Ave, qui cum gloria
rex regum es receptus
Et cum ignominia
postmodum eiectus.

23. Ave, qui in paschate
pascha celebrasti,
Quod et in memoriam
posteris dicasti.

24. Ave, manna caelicum,
panis angelorum,
Caritatis epulum,
auctor meritorum.

25. Ave, qui sanguineum
sudorem effudisti,
Cum tormenta maxima
futura praevidisti.

26. Ave, rex liberrime,
qui vinctus ducebaris
Et crucifigi labiis
profanis conclamaris.

27. Ave, cuius facies
sputis defoedatur,
Alapis contunditur,
pannis obvelatur.

28. Ave, corpus inclitum,
funibus ligatum
Et virgarum ictibus
dire verberatum.

29. Ave, qui purpurea
veste circumdaris
Et derisus taliter
spinis coronaris.

30. Ave, qui ad victimam
ductus baiulasti
Crucem, in qua fortiter
pro nobis dimicasti.

IV.

31. Ave, cuius innocens
corpus denudatum
Stat in cruce manibus,
pedibus clavatum.

32. Avete, manus aureae,
tornatiles et mundae,
Per quas dona gratiae
profluxerant abunde.

33. Avete, pedes incliti
clavis perforati
Ac in crucis stipite
simul cancellati.

34. Ave, qui cum impiis
morti deputaris
Et pro transgressoribus
mitis deprecaris.

35. Ave, cuius gratia
latroni miseretur,
Dum compunctus animo
te Deum confitetur.

36. Ave, qui dulcissimam
matrem commendasti
Iohanni virgineo
custodi, quem amasti.

37. Ave, dulcor animae,
qui cruci conclavatus
Es fellis amarissimi
poculo potatus.

38. Ave, qui incendio
crucis es assatus,
Agmus sine macula
pro nobis immolatus.

39. Ave, qui cum valido
clamore tradidisti
Tuae vitae spiritum,
in cruce dum sitisti.

40. Ave, latus floridum
rosei coloris,
Ex te manant rivuli
fervidi amoris.

V.

41. Ave, cuius transitu
sol obtenebratur,
Et saxorum qualitas
dura conquassatur.

42. Ave, qui tartareas
portas confregisti,
Cum tuam potentiam
vinctis ostendisti.

43. Ave, qui de stipite
crucis es ablatus
Et in munda sindone
sepulcro commendatus.

44. Ave, custos omnium
sepulcro custoditus
Et a sanctis feminis
devote inquisitus.

45. Ave, qui post triduum
vere surrexisti,
Sicut tu discipulis
ante praedixisti.

46. Ave, qui apostolis
te vivum demonstrasti
Et coram eis etiam
vere manducasti.

47. Ave, qui videntibus
discipulis levatus
Es ad patris dexteram
in caelo collocatus.

48. Ave, qui paraclitum
spiritum misisti
Cordibus fidelium,
sicut promisisti.

49. Ave, iudex cordium
ultimo venturus,
Meritorum omnium
praemia daturus.

50. Ave, rex regnantium,
merces beatorum,
Praesta te colentibus
virtutem meritorum.

Orat. ms. Tegurinum saec. 15. Clm. Monacen. 19636. A. — Orat. ms. Tegurinum anni 1446. Clm. Monacen. 19991. B. — Orat. ms. Scotorum Vindobonen. saec. 15. Cod. Scotor. Vindobonen. 54 h 8. C. — Mone I, 336 sqq. nach einer Bronnbacher Hs. saec. 15. D. — Collect. ms. Lambacense saec. 15. Cod. Lambacen. 480 (743). E.

Aufserdem: Cod. Sublacen. 195. saec. 14. — Cod. Parisin. 333. saec. 15. — Cod. Carolsruhan. Augien. 36. saec. 14/15. — Cod. Sangallen. 485. saec. 15. — Cod. Iosephini Hildeshemen. 3 (6). F.

1, 1 mundi conditor D. — 2, 2 processisti CE. — 2, 3 de patris gremio D; de patris thalamo CE. — Str. 2 u. 3 umgestellt CE. — 3, 4 claritatis DE. —

4, 1 fons clementiae CDE. — 4, 2 bonitatis D. — 4, 3 Reparator patriae CE; Imperator patriae D. — 5, 3 matris alvulo CE. — 5, 4 mox Deus DE. — 6, 3 clauso utero CDE. — 6, 4 mox processisti D. — 7, 2 reclinaris E. — Str. 7 u. 8 lauten in D:

7. Ave, pro me vilibus
pannis involutus
Membris infantilibus
propter me indutus.

8. Ave, quem exercitus
salutat angelorum,
In praesaepi positus
sub foeno iumentorum.

9, 4 provisus D. — 10, 4 per fehlt CE. — Str. 10 lautet in D:

10. Ave, cui munera
tres reges ferunt tria,
Quem regem super sidera
fatentur mente pia.

Str. 11 fehlt D. — 11, 2 adoraris C; recrearis E. — 11, 3 A quibus CE. — 11, 4 veneraris C. — Str. 12 lautet in D:

12. Ave, quem puerpera
in templum praesentavit,
Quem in ulnas Simeon
complexus praedicavit.

13, 3 angelicis E. — Str. 13 und 14 umgestellt C. — 15, 1 post triduum CE. — 15, 4 amplexaris D. — 16, 3 Et ex tunc a D. — Nach Str. 16 schiebt D ein:

Ave, qui per plurimos
annos transivisti
Vivens inter pessimos
ut agnum [te] gessisti.

Str. 18 fehlt D. — 18, 4 primo CE. — 19, 2 veris coruscasti CE. — Str. 20 fehlt D. — 21, 2 Lazarum suscitasti B. — 31, 3 sq. Per quod signum maximum Iudaeos concitasti BCE. — 22, 4 post modicum D. — Statt Str. 23 hat D folgende zwei:

Ave, Iesu optime,
Ave, Iesu bone,
Reorum benignissime
Defensor et patrone.

Ave, qui cenantibus
tecum te dedisti,
Hoc dulce nobis omnibus
pignus reliquisti.

24, 3 vinculum D. — 26, 4 proclamaris E. — Statt Str. 26 hat D folgende zwei:

Ave, rex liberrime,
qui vinctus ducebaris
Scelestisque manibus
ut latro tractabaris.

Ave, qui iudicibus
bis binis praesentaris
Et profanis labiis
false criminaris.

27, 2 sputo CDE; deformatur DE. — 27, 4 panno CDE. — 28, 1 sq. Ave cuius inclitum corpus est ligatum CDE. — 29, 1 puerpera D. — 3, 1 cuius denuo D. — 31, 4 et pedibus DE; ligatum D. — Nach Str. 31 schiebt D ein:

Ave, qui amabiles
manus expandisti
Et poenas miserabiles
corde pertulisti.

32, 1 Ave B. — 32, 2 pariter et D. — 32, 4 profluunt D. — 33, 1 Ave D. — 33, 2 clavo CE. — 33, 3 Et in crucis CE. — 33, 4 concellati D. — 34, 3 mori B. — 34, 4 tuis deprecaris CE; pie deprecaris D. — 36, 1 sq. Ave, qui discipulo matrem commendasti D. — 37, 2 qui fehlt E. — 37, 3 amarissimis CE. — 37, 4 poculis CE. — Str. 38 fehlt B. — 39, 1 cum fehlt C. — Str. 39 lautet in D:

Ave, tradens spiritum
patri commendasti,
Opus tibi creditum
pie consummasti.

Hierauf schiebt D folgende zwei Strophen ein:

Ave, dulcis hostia
 coram patre Deo,
Esto nunc propitia
 peccatori reo.

Ave, quem in latere
 lancea percussit,
Quae matris cor (ex) vulnere
 valide concussit.

40, 2 rosei cruoris DE. — 40, 3 Ex quo D. — Str. 41 lautet in D:

Ave, sanguis floride,
 sanguis generose,
Laus ei, qui te pro me
 effudit copiose.

42, 3 Et tuam potentiam E, per potentiam D. — 42, 4 electos eduxisti D. — Str. 44 fehlt D. — 45, 1 in triduo D. — 45, 3 sq. Firmatisque fratribus caelos ascendisti D. — Str. 46 und 47 fehlen D. — 47, 2 es levatus CE. — 47, 3 Et ad CE. — 48, 3 In cordibus CE. — 49, 1 iudex omnium D. — 49, 3 sq. Meritorum praemia singulis daturus D.

„Incipit sertum Christi“ D. — „Iubilus de vita Christi“ B. — „Oratio de passione Domini“ C. — „Oratio et salutatio dominicae passionis sancti Bernhardi“ E. — „Incipit iubilus beati Bernhardi eiusdem de tota vita Christi per quinquaginta Ave“ F. — Die in D abweichenden Strophen, welche sich schon durch den Reim der ersten und dritten Zeilen kennzeichnen, sind alle dem Liede Ave, quem desidero (Mone I, 333 sq.) entlehnt, welches sich daher als eine teilweise Umdichtung dieses Rosariums ausweist.

6. Rosarium beatae Mariae V.

O Maria, florens rosa,
Prae omnibus electa,
Mater Christi speciosa,
Rosarium hoc accepta.

I.

1. Quem, virgo carens vitio
De flamine concepisti,
Dum Gabrieli nuntio
Humillime consensisti.

2. Quo impraegnata citius
Cognatam visitasti
Iohannemque celerius
Ventre sanctificasti.

3. Quem civitate Bethlehem
Laetando genuisti
Neque dolorem aliquem
Gignendo pertulisti.

4. Quem regis David genere
Mox natum adorasti
Ac vagientem ubere
Virgineo lactasti.

5. Quem pannis et fasciis
Constrictum reclinasti
Et suis obsequiis
Te totam mancipasti.

6. Quem magno tripudio
Angeli laudaverunt
Pacemque cum gaudio
In terris cecinerunt.

7. Quem salvatorem omnium
Pastores agnoverunt,
Dum in praesaepi Dominum
Iacentem invenerunt.

8. Iuxta ritum hominis
Passus circumcisionem
Dulcis Iesu nominis
Cepit impositionem.

9. Qui a tribus regibus
Ferventer adoratur
Magnisque muneribus
Decenter veneratur.

10. Quem die quadragesima
In templo obtulisti
Ac Moysi legitima
Spontanee subisti.

II.

11. Quem Herodem fugiens
Aegypto adduxisti,
Tandem inde rediens
Ad Nazareth venisti.

12. Quem ad festa transiens
Dolenter perdidisti,
Sed mox templum rediens
Gaudenter repperisti.

13. Quem manuum per opera
Sollicite nutrivisti
Et in aetate tenera
In omnibus providisti.

14. Quem Iordanis flumine
Iohannes baptizavit
Et agnoscens numine
Digito demonstravit.

15. Quem Satan astutiis
Trifarie temptavit,
Salvator sed versutiis
Prudenter obviavit.

16. Qui tuo pro oraculo
Aquam in vinum mutavit,
In quo suos miraculo
Discipulos confirmavit.

17. Qui obsessos plurimis
Daemonibus salvavit
Ac infirmos variis
Languoribus curavit.

18. Qui Lazarum cum filio
Viduae suscitavit,
Puellam cum prodigio
Ad vitam revocavit.

19. Qui cum peccatoribus
Frequenter manducavit
Hisque paenitentibus
Peccata relaxavit.

20. Cuius pedes lacrimis
Peccatrix irrigavit
Dolensque ex intimis
Veniam impetravit.

III.

21. In monte Tabor deforis
Iste transfiguratur,
Et gloriosi corporis
Maiestas declaratur.

22. Cum palmis celebriter
In urbem quem duxerunt,
Vespere sed turpiter
Vacuum dimiserunt.

23. Qui in cena novissima
Pedes suorum lavit
Escaque nobilissima
Cum sanguine cibavit.

24. Qui horto mente anxia
Prolixius oravit
Et aquam prae tristitia
Cum sanguine sudavit.

25. Quem viri malefici
Crudeliter vinxerunt
Annaeque pontifici
Ligatum adduxerunt.

26. Cuius vultum turpibus
Sputis maculabant
Et pugnorum ictibus
Dire verberabant.

27. Quem Pilati sedibus
Damnandum praesentabant
Atque falsis testibus
Dolose accusabant.

28. A Iudaeis exhibitum
Herodes quem invisit,
Sed per despectum habitum
Ut fatuum remisit.

29. Ipsum indutum purpura
Columnae adligatum
Corona pungit spinea
Flagellis verberatum.

30. Quem confossum vulneribus
Milites subsannarunt
Ac Crucifige vocibus
Iudaei conclamarunt.

IV.

31. Quem ut reum sceleris
Pilatus condemnavit,
Crucis lignum umeris
Propriis baiulavit.

32. Calvariae quem vestibus
Loco exuerunt
Et manus cum pedibus
Cruci adfixerunt.

33. Pro suis tortoribus
Attente qui precatur,
Dum crucis doloribus
Extensus tenebratur.

34. Iste latroni omnia
Crimina dimisit
Ac paradisi gaudia
Ilico promisit.

35. Qui Iohanni discipulo
Te matrem commendavit,
Quem tibi in patibulo
In filium donavit.

36. Qui se relictum omnibus,
Dum patri querulatur,
Inimicorum vocibus
Turpiter blasphematur.

37. Qui dum exhaustis viribus
S i t i o cantavit,
Fel et acetum faucibus
Miles propinavit.

38. Qui prophetarum edita
Consummans passione
Primi parentis debita
Persolvit ratione.

39. In manus patris tradidit
Spiritum pretiosum,
Alta voce dum edidit
Canticum dulcorosum.

40. Crucis mortem subiens
In pace obdormivit,
Electos eripiens
Infernum introivit.

V.

41. Satelles latus Domini
Lancea perforavit,
Hinc aqua iuncta sanguini
Abunde emanavit.

42. Cuius corpus sanctissimum
De cruce receperunt
Et sepulcrum mundissimum
Eidem aptaverunt.

43. Qui virtute propria
A morte resurrexit,
Teque a tristitia
Discipulos erexit.

44. Super caelorum sidera
Ascendit virtuose
Atque in patris dextera
Residet gloriose.

45. Qui pentecostes tempore
Spiritum emisit
Apostolis pro foenore,
Ante ut promisit.

46. Qui te super aethera
Valenter exaltavit
Et in sua dextera
Decenter collocavit.

47. Propter mundi scelera
Qui iudex est venturus
Singulorum opera
Strenue discussurus.

48. Dira qui supplicia
Est reprobis daturus,
Sed electis gaudia
Aeterna collaturus.

49. Qui parcit peccantibus
Veniam pollicendo
Et in se sperantibus
Viam adiciendo.

50. Orantibus rosarium
Aureum tuae matris,
Christe Iesu, propitium
Fac vultum tui patris.

51. Finitur hic rosarium
Mariae deauratum,
Iesu per compendium
Actibus decoratum.

Collect. ms. Pollingense saec. 15. Clm. Monacen. 11741. A. — Orat. ms. Lehninense anni 1518. Cod. Berolinen. IV 29. B. — Antidotarius Animae imp. s. l. et a. C. — Aus einer Bronnbacher Handschr. saec. 15. bei Mone II, 263 ff. D.

Die einleitenden Verse nur A; 3 Mater Christi sponsa; statt dessen haben BCD folgende Verse, mit denen Str. 51 zu vergleichen:

B: Suscipe rosarium, Maria, deauratum, Iesu per compendium Actibus decoratum.	CD: Suscipe rosarium, Virgo, deauratum, Iesu per crmpendium Vita decoratum.

2, 3 celerius D. — 2, 4 In ventre D. — 4, 1 Hunc AB; David regis BCD. — 5, 1 et fehlt CD. — 6, 1 Hunc magno AB; cum tripudio A. — 7, 1 pastorem D; lies hominum statt omnium? — 8, 1 Qui iuxta BCD. — 9, 1 Hic a tribus AB. — 10, 1 Hunc die AB. — 11, 2 Aegyptum D. — 12, 1 Hunc ad festa AB. — 12, 3 templum adiens BCD. — 13, 1 manuum propera D. — 14, 1 Hunc Iordanis A. — 14, 3 nomine C; Et agnum Dei digito D. — 14, 4 Digito monstravit C; Mundo demonstravit D. — 15, 1 Quem Satan post ieiunium A. — 15, 3 Salvatorem CD; sed fehlt D; Sed salvator omnium. A. — 16, 2 mutat D. — 16, 4 confirmat D. — 17, 1 Is obsessos A; plurimis D. — 17, 3 variis D. — 18, 1 Hic Lazarum A. — 20, 1 Huius pedes A. — 21, 1 Qui in monte deforis D. — 20, 2 Lucide transfiguratur B; Qui tansfiguratur C. — 22, 1 Quem cum B; celeriter B. — 23, 1 In cena qui CD; In cena hic A. — 24, 1 In horto mente ACD; Qui in horto mente B. — 24, 2 Prolixe qui oravit D. — 26, 1 Vultum cuius CD; Vultum eius A. — 27, 1 Hunc Pilati A. — 27, 2 Damnatum A. — 28, 1 Quem a Iudaeis B; Iudaeis exhibitum D. — 28, 2 Herodes hunc A; Herodes hinc D. — 29, 1 Quem indutum BCD; lies vielleicht Quem indutum purpurea (scl. veste)? cfr. Reim. — 30, 1 Hunc confossum A; Quem conscissum D. — 30, 4 declamarunt D. — 31, 1 Ut reum quem CD; Ut reum hunc A. — 31, 2 Pilatus quem damnavit D. — 32, 1 Quem Calvariae B; Calvariae hunc A. — 33, 1 Qui pro suis B. — 33, 2 Attente hic precatur ABCD. — 34, 1 Qui latroni BCD. — 35, 1 Hic Iohanni A. — 36, 1 ab omnibus CD. — 36, 2 Deo patri querebatur B. — 36, 4 blasphemabatur D. — 37, 1 Is dum A. — 38, 2 Consumens CD. — 39, 1 Qui in manus B. — 39, 4 dolorosum A. — 40, 1 Qui crucis B. — 41, 1 Cuius satelles Domini B. — 41, 2 Latus lancea perforavit B. — 41, 3 Et aqua iuncta B. — 42, 1 Huius corpus A. — 43, 4 Et discipulos B; Discipulosque CD. — 44, 1 Supra A; Qui super B. — 44, 3 ad patris dexteram B. — 44, 4 Sedet gloriose A. — 45, 1 In pentecostes A; pentecostes ipsum D. — 45, 4 Rite ut promisit B. — 46, 2 Potenter CD. — 46, 3 Et ad suam dexteram B. — 46, 4 Recenter A. — 47, 1 Qui propter B. — 47, 2 Qui fehlt B; Hic iudex est A. — 47, 4 Stricte discussurus A. — 48, 1 Dira is supplicia A; Qui dira B. — 48, 2 Reprobis est B. — 48, 4 collocaturus A; est collaturus B. — Str. 49 fehlt ACD. — 50, 3 Iesu Christe CD. — Str. 51 fehlt BCD. — Da Str. 50 schon eine Schlufsstrophe, scheint noch eine Strophe an diesem Rosarium zu fehlen. Mit demselben ist weiter oben Nr. III zu vergleichen, welches Vorlage dieses Rosariums ist.

7. Roseum Crinale B. M. V.

I.

1. Salve, caeli, terrae decus,
Per te coetus vidit caecus
Captivorum et reorum,
Dum tu regem angelorum
Virgo genuisti.

2. Salve, virginale sidus,
Per te vivit homo fidus,
Per te fides inolevit,
In te verbum Dei crevit,
Virum nec scivisti.

3. Salve, puritatis flumen,
Per te venit ternum lumen,
Fuit et est verum numen,
De quo scripsit vatum rumen
Optans eius ortum.

4. Salve, virtus o virtutum,
Colluctantis tu es scutum
Contra carnis olens lutum
Paenitentibusque tutum
Tu vis dare portum.

5. Salve, caeli plena rore,
Omni digna es honore,
Virga arens es cum flore,
Dum naturae absque more
Genetrix es facta.

6. Salve, virgo dicta diva,
Per te rea gens fit viva,
Quae in valle est decliva;
Ergo nos peccatis priva,
Parens o intacta.

7. Salve, nectar diligentis,
Tu es robur decumbentis,
Es solamen gentis flentis
Et asylum morientis,
Virgo benedicta.

8. Salve, vitis ubertatis,
Salve, decor maiestatis,
Nos tuere a damnatis
Nec non universitatis
Dele tu delicta.

9. Salve, nubes rorans mella,
Salve, trinitatis cella,
Ad plasmantem tu appella
Pro nobis, ne in procella
Maris submergamur.

10. Salve, salutare donum,
Omnis laudis tenens tonum,
Redde nobis natum pronum,
Ut omnes ad summum bonum
Sursum rapiamur.

II.

11. Salve, mater Dei dia,
Salve, veritatis via,
Talem fatur prophetia,
Quod de te vera sophia
Christus nasceretur.

12. Salve, vellus Gedeonis,
O lucerna rationis,
Fortitudo tu Samsonis,
Fac, ut per te nunc draconis
Virus percassetur.

13. Salve, dulcis cordis risus,
Tu es verus paradisus,
Per te mundus est gavisus,
De te ortus dum est visus
Abraham caelestis.

14. Salve, odor balsamorum,
Quae vocaris rosa florum,
De te chori angelorum
Mirantur et populorum,
Est scriptura testis.

15. Salve, o orantis vitta,
Salve, mira magarita,
Duc nos ad superna sita,
Ubi est aeterna vita
Tempestate carens.

16. Salve, sponsi tu cancelle,
Tu, quae pronum habes velle
Caeli nos cibare melle,
Labis nefas mox repelle,
Per quam mens est arens.

17. Salve, castitatis villa,
Tu es vere virga illa,
Quam divini roris stilla
Fecundavit et scintilla
Flaminis incendit.

18. Salve, reparatrix pacis
Indeficiensque satis,
Tu es fervor ardens satis
Cum virtute, quod rapacis
Lupi faux nil prendit.

19. Salve, rubens o aurora,
Salve, nimis o decora,
Reos tunc in mortis hora
Transfer sursum sine mora.
Ut laus tua crescat.

20. Salve, virgo sine pare,
Salve, summae marmor arae,
Te creavit rex tam gnare,
Primi ut parentis thare
Per te evanescat.

III.

21. Salve, gemma o gemmarum,
Tuum nomen cunctis carum
In dulce vertit amarum
Et impurum facit clarum,
Haec sunt mira vere.

22. Salve, Aaron florens lignum,
Te praemonstrat caeli signum,
Laborare tu malignum
Computasti et indignum
Pro labenti aere.

23. Salve, caelum tangens scala,
Tu operiens es mala,
Quae dederunt Adae mala,
Da, ut tua nunc sub ala
Stemus in censura.

24. Salve, veri solis rota,
Es in mente munda tota,
Famulantum tolle vota
Et aerumnam nostram nota
Propter adfutura.

25. Salve, vere sciens iura,
Per te mens purgetur dura
In effectuque sit pura,
Esse ut possit secura,
Ipsam ne quis laedat.

26. Salve, nobilis regina,
Nulla quam terret ruina,
Tu sanctorum es piscina,
De qua vera medicina
Nobis arridebat.

27. Salve, nimis firma vectis,
Tu resistis retroiectis
Daemonum protervis sectis
Ipsosque horrore plectis
Nomine, Maria.

28. Salve, o lucens lunaris,
Tu in terris operaris
Quasi radius solaris,
Merito tu appellaris
Summa hierarchia.

29. Salve, quae catervas gentum
Illustrasti diffidentum,
Tu aureolas fers centum,
Quas tibi dat rex regentum,
Sponsus puellarum.

30. Salve, virgo o Maria,
Salve, paradisi via,
Tu es super omnes dia,
Tu es verax, mitis, pia,
Fugatrix poenarum.

IV.

31. Salve, speculum o purum,
Per te Deus struxit murum,
Hostis ut fugaret durum
Genus, animarum furum,
Quas ipse formavit.

32. Salve, nostra o tutela,
Nefas in agone cela,
Remove obscura vela
Illum nobis et revela,
Qui te sic beavit.

33. Salve, rubus flammans mire,
Te colenti te largire,
Illum placa die irae,
In quo fons est omnis scire,
Vitae dos aeternae.

34. Salve, o iustorum forum,
Cohors fugit te stultorum,
Ardentes in caelis quorum
Inter choros angelorum
Non erunt lucernae.

35. Salve, altitudo montis,
Salve, claritudo fontis,
Vere vita es insontis,
Fortitudo tu es pontis
Mare transientis.

36. Salve, gaudium gementum,
Salve, firmum fundamentum,
Vires excellis potentum,
Scrinium es opulentum
Imperas et ventis.

37. Salve, quae nunquam ruisti
Ac per hoc promeruisti
Super omnes choros sisti,
Ubi dextera te Christi
Mire laureavit.

38. Salve, caeli dulcor, panis
Valens sanis et insanis,
Da, ut nostra mens inanis
Per te trahatur a vanis,
Linquat, quod amavit.

39. Salve, virga stirpis Iesse,
Da nos in superna messe
Sine fine omnes esse
Semper cum aeterno Esse,
Qui est vera quies.

40. Salve, o secura navis,
Salve, o thesauri clavis,
Quam Iohannes vidit, avis,
Tu in tenebris es pravis
Claritatis dies.

V.

41. Salve, summi favum mellis,
Castis immoraris cellis,
Omne genus tu excellis
Et, quod sordet, tu depellis
Tua cum virtute.

42. Salve, galaxia Dei,
Miserere, virgo, mei,
Tu da sursum corda vehi,
Possint ut uniri legi,
Sic vivamus tute.

43. Salve, terrens o balista,
Salve, militantis cista,
Errat sine te iurista,
Nam de te scripsit psalmista
Veritatis normam.

44. Salve, throni o sedile,
Salve, aureum monile,
Tu ipsius es cubile,
Qui cunctorum dedit hylae
Obnascentum formam.

45. Salve, aula summi regis,
Tu illustras cor exlegis,
Desperantis crimen tegis
Et in paradisum vehis,
Qui te amavere.

46. Salve tu, quae deviantes
Dirigis et iuvas stantes,
Terres tu nos infestantes,
Et te semper venerantes
Nunquam periere.

47. Salve, sceptrum o regale,
Praeformosum atque tale,
Cui non patet aequale;
Ergo dic, o virgo, vale,
Nunc me trahe sursum.

48. Salve, dulce tempus veris,
Tu virtutum sertum geris,
Tuque omne pravum teris
Et sanctorum semen seris,
Meum rege cursum.

49. Salve, sponsa, quae curantem
Genuisti ut infantem,
Serva, pia, te laudantem
Per hoc scriptum et orantem,
Roga, ut salvetur.

50. Salve, pietatis vena,
Hunc a culpa et a poena
Absolve, virgo serena,
Qui te cum hac quinquagena
Dietim veretur.

Orat. ms. Italicum saec. 15. Cod. Paulan. Sanbl. membr. 45. — 5, 3 Virga florens. — 15, 1 vita. — 16, 4 Labe. — 17, 3 Per quam divi. — 26, 3 Et sanctorum. — 29, 2 Illustrati. — 33, 2 tu largire. — 35, 3 Veri. — 39, 2 Da nobis. — 45, 3 Te sperantis. — Vgl. Mone II, 275 ff.

8. Sertum beatae Mariae V.

I.

1. Ave, mitis
oliva gratiae,
Lenis mater
misericordiae,
Tu fomentum,
tu salus populi,
Tu lucerna
totius saeculi,
Virgo serena.

2. Ave, parens
unius filii,
Quem non macu-
lavit faex vitii,
Omnis vivens
peccato paruit,
Solus iste
reatu caruit,
mater amoena.

3. Ave, sacri
verbi puerpera,
Nos in eius
virtute libera,
Deum placa
sacro precamine,
Ut nos salvet
in suo nomine,
Virgo sacrata.

4. Ave, virgo,
quae degens caelitus
Elongasti
mundanos strepitus,
Dum tu sanctum
agebas otium,
Tunc supremum
audisti nuntium,
Sponsa beata.

5. Ave, virgo,
per cuius meritum
Dirae mortis
est ius abolitum,
Ut attingam
lumen viventium,
Pedis mei
rege vestigium,
Iustitiae dux.

6. Ave, virgo,
Christo nos praepara,
Qui factus est
in ligno cithara,
Qui tormentis
astrictus siluit,
Donec surgens,
quis esset, claruit,
Laetitiae lux.

7. Ave, cuius
carnis substantia
Tulit illum,
qui cuncta vitia
Diluit et
promisit gaudia
Sequentibus
ipsum recta via,
Blanda precanti.

8. Ave, per quam
suscepi Dominum,
Qui naturam
suscepit hominum,
Cuius lenis
misericordia
Me suscepit
concessa venia,
Dulcis amanti.

9. Ave, per quam
fit Deo subdita
Gens aeterno
tormento dedita,
Per te gentes
salvavit perditas
Calceata
carne divinitas,
Vas deitatis.

10. Ave, cordis
medela saucii,
Precem audi
clamoris anxii,
Nos in petra
Christo corrobora,
Ne peccando
pereant corpora,
Fons pietatis.

II.

11. Ave, per quam
invenit pretium,
Qui redemit
peccata gentium,
Cum Iudaeus
id a se reppulit,
Se redemptor
ad gentes transtulit,
Dura malignis.

12. Ave, Christi
quae sinu recubas,
Quae precando
pro nobis excubas,
Deum cuius
sitivit anima,
Caro tulit
amara plurima,
Blanda benignis.

13. Ave, sacro
dicata flamini,
Quae coniungis
cor altum homini,
Absque matre
de patre proditus
Sine patre
fit de te genitus,
Sancta propago.

14. Ave, mater,
quae plena gaudio
In caelesti
coruscas atrio,
Ante mundum
cuius electio,
Super omnes
cuius assumptio,
Lucis origo.

15. Ave, parens,
per cuius viscera
Mira fecit
creator opera,
Huius mundi
siccavit pelagus,
Ut transiret
peccator naufragus,
Virgo decoris.

16. Ave, terra
dulcis et fertilis,
De qua fructus
prodiit nobilis,
De se terram
et caelos reficit,
Omnes pascit
nec solus deficit,
Fructus honoris.

17. Ave, sponsa,
cuius in thalamum
Distillavit
caeleste balsamum,
Cum ros sanctus
perfudit uterum,
Concepisti
per aurem puerum,
Cellula mellis.

18. Ave, cuius
Christus in gremio
Se velavit
carnis cilicio,
Cui acetum
gustandum miscuit
Iudaeus, qui
semper fel sapuit,
Nescia fellis.

19. Ave, virgo,
roga pro paupere
Christum, qui nos
venit redimere,
Pro me placa
datorem munerum,
Ut dignetur
beare miserum,
Virgo benigna.

20. Ave, per quam
extendit brachium
Pater, ad nos
cum misit filium,
Illud hostem
contrivit fortiter
Et nos sibi
constrinxit leniter,
Femina digna.

III.

21. Ave, cuius
in vellus floridum
Ros descendit
nec fecit madidum,
Vellus ovis
non laesit tonsio,
Carnem tuam
nulla corruptio,
Virgo pudica.

22. Ave, cuius
tenendo dexteram
Rex levavit
in sedem superam,
Te deduxit
in pompa gaudii,
Te suscepit
in parte solii,
Regis amica.

23. Ave, solis
aurora nuntia,
Veri stella
fulgoris praevia,
Exclusisti
noctem nequitiae,
Produxisti
solem iustitiae,
Ianua solis.

24. Ave, per quam
Christus nos adprobat,
Cum Iudaeos
repellens reprobat,
Nostrum nobis
emolli iudicem,
Ne furoris
effundat calicem,
Filia prolis.

25. Ave, nostrae
tutela patriae
Locus pacis,
palma victoriae,
Per te Deus
cunctis est agnitus,
Solis notus
Iudaeis primitus,
Lucida stella.

26. Ave, mater,
quae paris filium,
Nec apparet
partus vestigium,
Nulla via
patet in aequore,
Nulla tuo
labes in corpore,
Pura puella.

27. Ave, per quam
patris clementia
Misit mundo
caeli cibaria,
Per te pluit
panem angelicum,
Lenem gustu,
fructu mirificum,
Sacra sacrarum.

28. Ave, cuius
pro partu regio
Sunt fideles
dati martyrio,
Templum Dei
pro Dei nomine
Purpuratum
sanctorum sanguine,
Spes animarum.

29. Ave, per quam
summa dilectio
Nos respexit
de caeli solio,
Per te suam
plantavit vineam,
Quae dedisti
nobis aetheream,
Fructificans mons.

30. Ave, petra
mirae dulcedinis,
Mel producens,
pascens cor hominis,
Mel tam dulce
tuus est filius,
Qui tam dulce,
quod nihil dulcius,
Mellificans fons.

IV.

31. Ave, quondam
pauper et humilis,
Cunctis per hoc
exemplum utilis,
Hinc paupertas
et hinc humilitas
Duas monstrant
ad caelum semitas,
Praevia iuris.

32. Ave, per quam
pro certo novimus,
Quod sit homo
Deus altissimus,
Quod ei sit
par nullus Dominus,
Quem locorum
non claudit terminus,
Virgula turis.

33. Ave, grata
latori gratiae,
Bona bonis
addens cotidie,
Quae in Sion
vidisti terrea,
Nunc in Sion
vides aetherea,
Lux tenebrarum.

34. Ave, terra
carens agricola,
De qua prodit
caelestis incola,
De te surgit
exorta veritas,
Exit fructus,
datur benignitas,
Pulchra rosarum.

35. Ave, regis
ancilla libera,
Servitutis
nos iugo libera,
Per te nostrae
parcat miseriae,
Qui se texit
saeculi specie,
Flos sine spina.

36. Ave, de qua
per ora populi
Gloriosi
solvuntur tituli,
De qua natus
est orbis conditor,
Sol de stella,
de nata genitor,
Stella marina.

37. Ave, virgo,
quam servo virgini
Commendavit
dulcedo Domini,
Cum ad crucem
suam accederes,
Natos eius
dispergi cerneres,
Pax odiorum.

38. Ave, virgo
de David germine,
Germen habens,
sed sine semine,
Paris illum,
cui patris unctio
Regnum dedit
cum sacerdotio,
Meta laborum.

39. Ave, per quam
super nos claruit
Ille splendor,
quem pater genuit,
Roga Christum,
ut eius dextera
Plebis tuae
regantur opera,
Consilii ros.

40. Ave, pudor,
quem dena milies
Angelorum
vallavit acies,
Qui timores
nocturnos pellerent,
Hostes tui
a dextris caderent,
Munditiae flos.

V.

41. Ave, palma,
signum victoriae,
Quae vicisti
signa malitiae,
Silvae lignum
cedris excelsior,
Caeli sanctis
tu sola sanctior,
Cedrus odora.

42. Ave, de qua
decorem induit
Rex decorus,
quem nil dedecuit,
Qui te fecit
ex dono gratiae
Speciosam
de sua specie,
Gemma decora.

43. Ave, felix
Dei domestica,
Christi verba
conferens mystica,
Quam de novae
legis mysterio
Erudivit
caelestis unctio,
Regula morum.

44. Ave, cuius
sermo mellifluus
In psallendo
fuit assiduus,
Deum laudans,
non oris sibilo,
Sed affectu
et cordis iubilo,
Forma bonorum.

45. Ave, quae nunc
in laude iubilas,
Coram Deo
prae cunctis rutilas,
Pulchra carne,
sed magis spiritu,
In caelesti
vernas exercitu,
Vera lucerna.

46. Ave, per quam
se mundo reserat
Lux aeterna,
quae lucem fecerat,
Orta iusto
lux noctis nescia
Recto corde
refudit gaudia,
Porta superna.

47. Ave, novi
cantatrix cantici,
Canens ortum
caelestis medici,
Lingua Deum
foris magnificat,
Cum se Deus
in te mirificat,
Pacis alumna.

48. Ave, Christi
scabellum nobile,
Manu Dei
factum mirabile,
In qua pedem
maiestas posuit,
Cum se membris
humanis induit,
Summa columna.

49. Ave, portus
per cuius aditum
Portae caeli
patent post obitum,
Confitentes
excusa servulos,
Qu' nunc tuos
frequentant titulos,
Caelica clavis.

50. Ave, virgo
carens illecebris,
Dei semper
servata palpebris,
Nunc regina
cum rege resides,
Dona tuis
ministris provides,
Tota suavis.

Orat. ms. Caelestinorum. saec. 15. Cod. Parisin. 18571.

9. **Rosarium beatae Mariae V.**

Introductio.

1. Salve, mater, virgo munda,
Semper manens laetabunda
Coram dulci filio,

2. Vellem tibi congaudere
Et cor meum exercere
In tui praeconio.

3. Ad hoc ergo te imploro
Toto cordeque exoro,
Mihi sis praesidio,

4. Cor et linguam pie munda,
Ne in tuae sint immunda
Laudis exercitio.

5. Virgo cunctis semper pia,
Assis mihi nunc, Maria,
Pio cum suffragio.

I.

1. Gaude, virgo, fragrans rosa,
Sine spinis gratiosa,
Sempiterno numini.

2. Gaude, virgo praeelecta,
Ab aeterno ut dilecta
Fias mater Domini.

3. Gaude, quia sub obscuris
Patriarchae te figuris
Monstravere variis.

4. Gaude, dicunt nam prophetae
Dei matrem fore tete
Suis vaticiniis.

5. Gaude, patri nuntiata
Es a Deo nondum nata
Horto matris uteri.

6. Gaude, virgo reverenda,
Es concepta sine menda,
Qua nascuntur ceteri.

7. Gaude, cernis ventre matris
Clausa lucem summi patris,
Qua fruuntur angeli.

8. Gaude, vides mente Deum,
Quando dormis, laudans eum,
Quem laudant archangeli.

9. Gaude, virgo Deo cara,
Ortu tuo nam praeclara
Praestas mundo gaudia.

10. Gaude, caelum iucundatur,
Dum te parvam contemplatur
Natam tali gratia.

11. Pia mater, fac fundati
Simus zelo tui nati
In oboedientia. Amen.

II.

1. Gaude, caelo fuit grata
Tui trimae templo facta
Sancta praesentatio.

2. Gaude, fervens et devota,
Nam exemplar eras tota
Virginum collegio.

3. Gaude, quia te amabant
Et persaepe visitabant
Templo caeli spiritus.

4. Gaude, manus angelorum
Tulit hora vesperorum
Panem tibi caelitus.

5. Gaude, scandis raptu mentis
Super caelos, ubi sentis
Nulli dicibilia.

6. Gaude, totam te dedisti
Deo tuo et novisti
Virginum vestigia.

7. Gaude, Deo sic oblata,
Es regina dedicata
Virginum seraphica.

8. Gaude, tecum fabulantur
Caeli cives et versantur,
Ac si fores caelica.

9. Gaude, Ioseph sponsa pura,
Semper tamen possessura
Virginum insignia.

10. Gaude, linquens templum Dei
Comitata his, qui ei
Serviunt in patria.

11. Pia mater, paupertatis,
Purae quoque castitatis
Sit in nobis gloria.

III.

1. Gaude, rogans summum patrem,
Nam facturus est te matrem
Sui nati nobilem.

2. Gaude, virgo valde fortis,
Quae disruptis caeli portis
Vincis invincibilem.

3. Gaude, prece tua facis
Cogitare Deum pacis
Cogitatus stabiles.

4. Gaude, virgo, ave, munda,
Semper florens et iucunda,
Fovens pie flebiles.

5. Gaude, virgo valde pia,
Dulcis mater, o Maria,
Es tu plena gratia.

6. Gaude, virgo benedicta
Intra omnes, tecum vita
Deus hac et alia.

7. Gaude, cunctis denegatam
Apud Deum peroptatam
Invenisti gratiam.

8. Gaude, iussa Dei sui
Caelo ferens adit tui
Gabriel praesentiam.

9. Gaude, virgo, mater Christi,
Aure Iesum concepisti
Gabriele nuntio.

10. Gaude, ventris tui velum
Paradisus fit et caelum
Dei domicilio.

11. Pia mater, nostra mente
Vivae crescat et non lentae
Fidei devotio.

IV.

1. Gaude. virgo, negas metam
Laudi Dei, cum te laetam
Concepisse cerneres.

2. Gaude, scandis festinanter
Iudae montes, ut laetanter
Sterilem iam viseres.

3. Gaude, virgo, dum laudaris
A cognata, modularis
Canticum Magnificat.

4. Gaude, pater praecursoris,
Dum prophetat laxis loris
Linguae, te laetificat.

5. Gaude, nam quem concepisti,
Ventre sacro tu tulisti
Iesum novem mensibus.

6. Gaude, Ioseph perturbatus
De te restat quietatus
Angeli sermonibus.

7. Gaude, cernis propinquare
Laeta nimis et instare
Partus tui terminum.

8. Gaude, Ioseph comitata
Et in Bethlem deportata
Paritura Dominum.

9. Gaude, virgo, resplendebat
Tuus vultus, dum manebat
Iesus tuo corpore.

10. Gaude, coetus angelorum
Te invisit beatorum
Ortus Iesu tempore.

11. Pia mater, spem ponamus
Morte Iesu, qua fidamus
Rei mortis litore.

V.

1. Gaude, virgo Deo plena,
Peperisti sine poena
Cum supremo gaudio.

2. Gaude, nato salvatore
Caeli cives cum dulcore
Canunt in praesaepio.

3. Gaude, Iesum vagientem
Et in terra tunc iacentem
Colis cum laetitia.

4. Gaude, Iesum reverenter
Terra tollis, quem gaudenter
Tenes inter brachia.

5. Gaude, cernis Iesu visum,
Renidentem paradisum
Grandi cum solacio.

6. Gaude, videns Iesu frontem
Contemplaris ibi fontem
Vitae cum tripudio.

7. Gaude, Iesu cum ocellos
Vides, mente super caelos
Scandis suavissime.

8. Gaude, nares contemplando
Dulcis Iesu iubilando
Gaudes quam dulcissime.

9. Gaude, virgo, nam gaudebas,
Labra tua dum iungebas
Sanctis Iesu labiis.

10. Gaude, David stirpe nata,
Es os Iesu contemplata
Cum immensis gaudiis.

11. Pia mater, diligamus
Fratres Deumque colamus
Intimis praecordiis.

VI.

1. Gaude, genas oscularis
Iesu dulcis et laetaris
Intimis visceribus.

2. Gaude, cernis in praesaepe
Aures Iesu, quas persaepe
Mulces verbis dulcibus.

3. Gaude, pulchro Iesu mento
Laeta nimis in momento
Plura dabas oscula.

4. Gaude, virgo singularis,
Guttur Iesu contemplaris
Cum non parva morula.

5. Gaude, virgo, nam lacertos
Iesu pingues et exsertos,
Tangis ore proprio.

6. Gaude, cernis elegantes
Iesu manus, quas vernantes
Premis dulci basio.

7. Gaude, lacte tuo lotum
Stringis corpus Iesu totum
Dulcibus amplexibus.

8. Gaude, pedes amplexaris
Tui nati, quos adfaris
Amorosis vocibus.

9. Gaude, pannis involvisti
Lacque pium tribuisti
Tuo dulci filio.

10. Gaude, Ioseph amplexatur
Dulcem Iesum et laetatur
Cordiali gaudio.

11. Pia mater, serpentini
Simus atque columbini
Vacuati vitio.

VII.

1. Gaude, Iesum, quem locasti
Super foenum, adorasti
Cinctum stricta fascia.

2. Gaude, Iesum bruta nexa
Ad praesaepe genuflexa
Colunt animalia.

3. Gaude, dixit ad pastores
Caeli civis hos rumores:
Nunc est ortus Dominus.

4. Gaude, laudes Deo vere
Caeli cives cantavere
In excelsis protinus.

5. Gaude, ortu tui nati
Laudes canunt trinitati
Angeli in aethere.

6. Gaude, ruunt caelo statim
Caeli cives catervatim
Natum tuum colere.

7. Gaude, Iesum vagientem
In praesaepi recumbentem
Colit pastor quilibet.

8. Gaude, visa conservabas
Et in corde conferebas
Iesu dicta quaelibet.

9. Gaude, sentis nam dulcorem
Magnum lactans Iesum, florem
Paradisi, saepius.

10. Gaude, saepe tuum natum
Amplexaris, quem lactatum
Oscularis dulcius.

11. Pia mater, esurire
Fac nos semper et sitire
Illud, quod est iustius.

VIII.

1. Gaude, virgo, magi dona
Tuo nato ferunt bona
Grandi cum mysterio.

2. Gaude, mater reverenda,
Membra Iesu sine menda
Lavas dulci gaudio.

3. Gaude, virgo laetabunda,
Iesum portas periucunda
Cum devotis gressibus.

4. Gaude, Iesum induisti
Veste munda, quam fecisti
Sacris tuis manibus.

5. Gaude, virgo, nam gaudebas,
Tuo Iesum cum videbas
Quiescentem gremio.

6. Gaude, ponis tuum natum
Super tuum cor ornatum
Caeli dextrochirio.

7. Gaude, tuum cor gaudebat,
Quando Iesus dependebat
Tuis ab uberibus.

8. Gaude, Iesu ministrarunt
Tuae manus et cibarunt
Dulcibus affectibus.

9. Gaude, virgo te iuvabant
Caeli cives et astabant,
Cum servires filio.

10. Gaude, Iesum osculata
Es, o virgo, et adfata
Ore tuo proprio.

11. Pia mater, in adversis
Fortes simus universis
Huius mundi proelio.

IX.

1. Gaude, virgo, recrearis
Odoratu tuae naris
Odorantis filium.

2. Gaude, figis dum obtutum
Vultu Iesu sic acutum,
Crescit tui gaudium.

3. Gaude, virgo, iuxta legem
Obtulisti mundi regem
Aedis in sacrario.

4. Gaude, mater, exsultavit,
De te quoque prophetavit
Simeon et filio.

5. Gaude, puer quando crescit,
Virgo pia, sic accrescit
Tui cordis gaudium.

6. Gaude, blande complexatur
Et te Iesus osculatur,
Tui puerperium.

7. Gaude, dum te mammam vocat,
Se in sinu tuo locat
Iesus quaerens ubera.

8. Gaude, pio tunc amplexu
Iesum stringis dulci nexu,
O virgo puerpera.

9. Gaude, Iesu lac praebebas
Sacris mammis et gaudebas
Maxima laetitia.

10. Gaude, Iesum retrahebas
A mamillis et figebas
Ori suo basia.

11. Pia mater, moderati
Simus, fac, et temperati
Zeli Iesu gratia.

X.

1. Gaude, Iesum sic adfaris:
Care fili singularis,
Quis te non diligeret?

2. Gaude, Iesum nam pectendo
Gaudes: nate, quis, dicendo,
Te a me divideret?

3. Gaude, Iesum adorabas
Et de eo satiabas
Te Deo et homine.

4. Gaude, Iesum lecto levas,
Membra cuius aqua lavas
Nimia dulcedine.

5. Gaude, Iesum spoliabas
Et in lecto collocabas,
Cordis tui gaudium.

6. Gaude, cunctos propter actus,
Pios sanctosque contactus
Erga tui filium.

7. Gaude, Iesum genitorem
Vocas modo creatorem,
Modo dulcem filium.

8. Gaude, virgo, stella maris,
Tuo nato nam bearis
Pie linguis omnium.

9. Gaude, virgo speciosa,
De te namque gloriosa
Dicta sunt ab omnibus.

10. Gaude, domum es revecta
A Ioseph cum Iesu laeta
Ex Aegypti finibus.

11. Pia mater, pietati
Studeamus tui nati
Collaudare vocibus.

XI.

1. Gaude, Iesum, quem quaesisti,
Laeta nimis invenisti
In doctorum medio.

2. Gaude, nato tu dixisti:
Fili, nobis quid fecisti?
Sic astringens brachio.

3. Gaude, tecum domum redit,
Tibi patrique obedit
Dulcis tui filius.

4. Gaude, tuum cor laetatur,
Quando Iesus fabulatur
Tecum, virgo, dulcius.

5. Gaude, virgo, conversaris
Atque gaudens hospitaris
Cum tam dulci filio.

6. Gaude, virgo, corde tuo,
Te honorat Iesus suo
Humili servitio.

7. Gaude, Ioseph lacrimatur
Ob dulcorem, dum adfatur
Tuum dulcem filium.

8. Gaude, Ioseph, sponsus tui,
Iesu, tibi quoque sui
Praestitit obsequium.

9. Gaude, licet viduata
Morte Ioseph, consolata
Es a dulci filio.

10. Gaude, Iesus aqua merum
Te optante fecit verum
Primo pro prodigio.

11. Pia mater, nos ingratos,
Culpis multis adgravatos
Cruciet contritio.

XII.

1. Gaude, Iesus Magdalenam
Ad se traxit illi poenam
Condonans et gratiam.

2. Gaude, multi convertuntur
A peccatis et sequuntur
Tui nati sophiam.

3. Gaude, vivus dum resurgit
Marthae frater; sic consurgit
Tui nati gloria.

4. Gaude, Iesus pauco pane,
Pisce quoque cibat sane
Viros quinque milia.

5. Gaude, Iesum ultra mare
Plebs devota coronare
Regem sibi voluit.

6. Gaude, lumen caeco nato
Iesus dedit, quo vulgato
Fama sui viguit.

7. Gaude, Iesus hospitatur
Domo Marthae, quae laetatur
De tam dulci hospite.

8. Gaude, zelo Iesu plena
Unxit ipsum Magdalena
Unguento in capite.

9. Gaude, Iesus confirmabat,
Quam doctrinam praedicabat,
Plurimis miraculis.

10. Gaude, Iesu obviatur
Et cum palmis decantatur
Hosanna a populis.

11. Pia mater, non elati
Simus, immo corde strati,
Humiles cum parvulis.

XIII.

1. Gaude, Iesum, quem planxisti,
Suscitatum tu vidisti
Cum fulgenti gloria.

2. Gaude, prima visitata
Es a Iesu, consolata
Cincto caeli curia.

3. Gaude, palpas, oscularis,
Virgo, mater singularis,
Tuum dulcem filium.

4. Gaude, virgo, Iesu data
Caelo, terris et firmata
Potestate omnium.

5. Gaude, cernis suscitatum
Laeta Ioseph, decoratum
Stola sui corporis.

6. Gaude, vides Adae natos
Tunc a Iesu liberatos
Iugo tanto temporis.

7. Gaude, Iesus tecum sedit
Monte Sion et comedit
Tecum grandi gaudio.

8. Gaude Iesu ascendente,
Qui in caelum te vidente
Motu fertur proprio.

9. Gaude, portae nobis per te
Paradisi sunt apertae
Clausae per tot saecula.

10. Gaude, cernis comitantes
Iesum patres, penetrantes
Caeli tabernacula.

11. Pia mater, agnoscamus
Nosmet esse et dicamus
Putrida corpuscula.

XIV.

1. Gaude, Iesus cum ascendit,
Tua quoque mens conscendit
Secum caeli curiam.

2. Gaude, licet ascendisti,
Prius tamen cognovisti
Dandam tibi gloriam.

3. Gaude, quia Iesus misit
Sanctum pneuma, quod promisit,
Fervidis discipulis.

4. Gaude, fides dilatatur
Iesu dulcis et vulgatur
Gentium in populis.

5. Gaude, Iesus visitavit
Saepe te et cumulavit
Causas tui gaudii.

6. Gaude, virgo, cum volebas,
Rapta caelos ascendebas
Ad amplexus filii.

7. Gaude, te non descrebat,
Iesus enim sic volebat,
Gabriel perlucidus.

8. Gaude, venit saepe laetus
Ad te caelo, virgo, coetus
Angelorum nitidus.

9. Gaude, tibi nuntiata
Hora mortis est optata,
Qua ad natum transeas.

10. Gaude, tibi congregati
Iesu Christi sunt legati,
Ut de mundo exeas.

11. Pia mater, fac orare
Nos attente et plorare
Culpas nostri felleas.

XV.

1. Gaude, tuae morti sanctae
Nullus daemon Deo dante
Interesse potuit.

2. Gaude, Iesus, benedictus
Fructus ventris tui dictus,
Morti tuae adfuit.

3. Gaude, virgo tradidisti
Tunc in manus Iesu Christi
Animam innoxiam.

4. Gaude, Iesus suscitavit
Te a morte et portavit
Ad caelestem patriam.

5. Gaude, cunctos praecedebat
Ob te laetus et monebat
Gabriel ad gaudium.

6. Gaude, virgo, obviavit
Et festine salutavit
Caeli te collegium.

7. Gaude, cunctos Adae natos
Pie tuens, quo beatos
Super scandis angelos.

8. Gaude, virgo pia, latum
Iuste regens mundi statum
Transsilis archangelos.

9. Gaude, caeli principatus
Tu excedis cuncti status
Praesidens principibus.

10. Gaude, multis a te signis
Factis omni laude dignis
Scandis prae virtutibus.

11. Pia mater, mortem flentes
Iesu simus patientes
In adversis omnibus.

XVI.

1. Gaude, caeli potestates
Antecellis feritates
Sternens in daemonio.

2. Gaude, praeses caeli digna,
Tibi subest nunc benigna
Caeli dominatio.

3. Gaude, mater Dei, thronos
Transis, cui dulces sonos
Caeli facit curia.

4. Gaude, virgo, praecessisti
Cherub omnem, quem vicisti
Domini notitia.

5. Gaude, vincis in amore
Seraph omnem cum dulcore
Scandens ad principium.

6. Gaude, laeta pervenisti
Ante thronum Iesu Christi
Atque Dei solium.

7. Gaude, coram trinitate,
Virgo plena sanctitate,
Genu flectis humilis.

8. Gaude, Iesus te laudavit,
Post reginam coronavit
Regni caeli stabilis.

9. Gaude, virgo coronata,
Es in caelo collocata
Iuxta dulcem filium.

10. Gaude, plaudunt, iucundantur
Caeli cives ac laetantur
Tuum ob imperium.

11. Pia mater, ut optamus,
Fac, in morte sentiamus
Tui patrocinium.

XVII.

1. Gaude, virgo gloriosa,
Est nam tota luminosa
Per te caeli curia.

2. Gaude, Iesus semper audit
Tuas preces et exaudit
Boni nostri gratia.

3. Gaude, Deo non est gratum
Munus ullum non oblatum
Sacris tuis manibus.

4. Gaude, ullum non habemus
Donum Dei nec tenemus,
Nisi tuis precibus.

5. Gaude, Deum mitigare
Sola potens et placare
Contra nostra vitia.

6. Gaude, virgo, salvat multos
Deus propter te, non ultos
Damnat quos iustitia.

7. Gaude, fugit cum furore
Daemon omnis prae timore
Tuum nomen audiens.

8. Gaude, culpis iam ruisset
Orbis, Deus ni fuisset
Tua prece patiens.

9. Gaude, Iesus bona dabit
Tuis servis, hic praestabit
Quibus caeli gloriam.

10. Gaude, reum nullum spernis,
Quem currentem fide cernis
Tuam ad clementiam.

11. Pia mater, tuus natus
Nobis boni cuncti status
Det perseverantiam.

Conclusio.

1. Gaude, semper venerata
Es a cunctis et laudata
Paradisi civibus.

2. Gaude, virgo, nam gaudebis,
Nos gaudere cum videbis
Tecum in caelestibus.

3. Gaude, splendens vas virtutum,
Tibi paret, en, ad nutum
Tota caeli curia.

4. Gaude, virgo, non decrescent
Nec cessabunt, sed accrescent
Semper tua gaudia.

5. Virgo, mundi reparatrix,
Poli cernas imperatrix
Vultu me propitio.

6. Tibi munus hoc oblatum
A me fiat tibi gratum
Atque tui filio.

7. Hic sum dignus pro peccatis
A me, virgo, perpetratis
Horrido supplicio,

8. Sed tu, Iesum mitigare
Sola potens et placare
In furore nimio,

9. Precor, mei miserere
Et illaesum me tuere
Tuo forti brachio.

Officium novum beati Iohannis imp. Bononiae 1525. — „Incipit Rosarium gloriosae virginis Mariae, matris Dei dulcissimae." — VI. 4, 3 Tum non. — XIV. 2, 2 Primus tamen. — XVII. 7, 2 pro timore. — Concl. 9, 2 in Iesum me.

10. Corona beatae Mariae V.

Introductio.

1. Pia mater, tecum flere
Mortem Iesu vellem vere,
Sis mihi praesidio.

2. Ne me spernas peccatorem,
Flere namque ad honorem
Tui nati venio.

3. Ploret ignis, fleat terra,
Plangat aether, aqua mera
Grandi cum absinthio.

4. Caelum omne lamentetur
Morte Iesu, nulla detur
Fletui remissio.

5. Ploret omnis res creata
Cum Maria morti data
Iesu culpae nescio.

I.

1. Plange, mater, parvum Iesum
Propter Adae patris esum
Torquet circumcisio.

2. Plange, senex sicut dixit,
Amor tuum cor transfixit
Cum doloris gladio.

3. Plange, Memphim tu fugisti
Cum Iesu, quem peperisti
Sacro diversorio.

4. Plange, Iesum amisisti,
Quem tres dies requisisti
Doloris incendio.

5. Plange, Iesus quarantenam
Fecit magnam habens poenam
Rigido ieiunio.

6. Plange, Iesus sedit lassus
Supra fontem sitim passus:
Potum, dixit, cupio.

7. Plange, scribae volunt dire
Ab in praeceps Iesum ire
Montis supercilio.

8. Plange, mater, dulcem natum
Ita scribis misso captum
Militum collegio.

9. Plange, scribae Iesum tentant,
An vindictam iuste petant
Moechae de flagitio.

10. Plange, falso scribae quaerunt,
Si Augusto rite ferunt
Censum pro homagio.

11. Pia mater, fac fundatos
Nos in fide et ornatos
Spei dextrochirio.

II.

1. Plange, mater, tuum natum,
Sui servi nam vexatum
Dicunt a daemonio.

2. Plange, verba pharisaei
Iesum notant, ut post ei
Detrahant innoxio.

3. Plange, volunt nam Iudaei
Lapidare natum Dei
In gazophylacio.

4. Plange, Iesus flet amare
Fratrem Marthae trahens clare
Mortis a dominio.

5. Plange, Iesus Ephrem tendens
Ibi suos docet cedens
Iudaeorum odio.

6. Plange, scribae, pharisaei
Mori firmant natum Dei
Caiphae concilio.

7. Plange, mater, tuum natum
Iudas tradit comparatum
Deno ter denario.

8. Plange, videns urbem plangit
Iesus, velox cuius angit
Cor sua destructio.

9. Plange, Iesus comeatum
A te petit, quem prostratum
Tuo stringis brachio.

10. Plange, Iesum manducantem,
Sacram cenam celebrantem
Grandi cum mysterio.

11. Pia mater, te amemus
Onus fratrisque portemus
Nullo cum litigio.

III.

1. Plange, Iesus se prostravit
Et sic pedes suis lavit
Et extersit linteo.

2. Plange, Iesus, postquam sedit,
Se in cibum nobis dedit
Ultimo convivio.

3. Plange, mater, Iudas vadit
Et Iudaeis Iesum tradit
Fraudulento basio.

4. Plange Iesum, post cenatum
Suos caros tunc adfatum
Dulci cum eloquio.

5. Plange Iesu duram sortem,
Tristis usque est ad mortem
Zelo nostri nimio.

6. Plange, mater, tuus natus
Suos caros osculatus
Se dat mortis praelio.

7. Plange, Iesus ter oravit,
Cuius vultum deturpavit
Sanguis leti taedio.

8. Plange, Iesus genitori
Se pro nobis offert mori
Velle viridario.

9. Plange, Iesus: nos eamus,
Eia, dixit, occurramus
Iudae desiderio.

10. Plange, Iesus humi stratur,
A Iudaeisque ligatur
Criminum solutio.

11. Pia mater, gloriari
Nos in cruce et laetari
Fac tui suffragio.

IV.

1. Plange, fugam petunt metu
Cari Iesu, quem in coetu
Derelinquunt impio.

2. Plange Iesum reis datum,
Anna coram dire tractum
Sine patrocinio.

3. Plange, mater, maxillatam
Coram Anna dire datam
Iesu, puro lilio.

4. Plange, Iesum pharisaei
Dire trahunt ac Iudaei
Caiphae tam noxio.

5. Plange, clamant mortis reum
Tuum natum, verum Deum,
Caiphae triclinio.

6. Plange, Iesum palmis caedunt,
Vultum spuunt, vilem reddunt
Multo vituperio.

7. Plange, Iesu barbam vellunt,
Collo laedunt ac impellunt
Cum maligno studio.

8. Plange, velánt Iesu vultum:
Prophetiza, clamant multum,
Quis te laesit serio?

9. Plange, rei per capillos
Iesum trahunt et sic illos
Vellunt cum opprobrio.

10. Plange, Petrus denegavit
Nosse Iesum et firmavit
Istud ter periurio.

11. Pia mater, Iesum ora,
Nobis detur mortis hora
Summi patris visio.

V.

1. Plange Iesum tam amare
Ad Pilatum properare
Caiphae palatio.

2. Plange, Iesus criminatur
Et a scribis incusatur
Vario mendacio.

3. Plange, mater, tuum natum
Ad Herodem demandatum
A Pilato Pontio.

4. Plange stultum reputatum
Ab Herode tuum natum
Stantem in silentio.

5. Plange Iesum patientem,
Ad Pilatum revertentem
Albo tectum pallio.

6. Plange, Iesus moriatur
Pro latrone, conclamatur
Principum imperio.

7. Plange Iesum adligatum
Ad columnam, flagellatum
Praesidis praetorio.

8. Plange, Iesus coronatur
Spinis, veste purpuratur
Grandi cum ludibrio.

9. Plange, sanguis tui nati
Fluit quaque flagellati
In praetoris atrio.

10. Plange, Iesus speciosus
Nunc est factus ut leprosus
Et plebis abiectio.

11. Pia mater, ut serpentes
Simus semper nos prudentes
Zelo Dei praevio.

VI.

1. Plange, Iesu in derisum
Genu flectunt, cuius visum
Spuunt vilipendio.

2. Plange, caput Iesu laedit
Sic arundo, quod procedit
Sanguinis effusio.

3. Plange, Iesum trahit chamo
Foras praeses, *Ecce homo*
Dicens diro labio.

4. Plange Iesum extra tractum,
Crucifige condemnatum
Voce magna tertio.

5. Plange, quia tuus natus
Morti datur, ut Pilatus
Protulit in solio.

6. Plange, dorso crucem regit
Et ad mortem Iesus pergit
In monte Calvario.

7. Plange, Iesus vetat flere
Suam mortem, sed maerere
Malo iubet proprio.

8. Plange, paene defecisti,
Ferre crucem cum vidisti
Iesum vultu anxio.

9. Plange, mater, crux paratur,
In qua Iesu tribuatur
Mors, nostra redemptio.

10. Plange, clavi sunt parati,
Quibus corpus tui nati
Laedet crucifixio.

11. Pia mater, temperati
In secundis, non elati
Simus hoc exsilio.

VII.

1. Plange, Iesus Nazarenus
Iudaeorum rex, sic plenus
Praeses scripsit vitio.

2. Plange, Iesus bis nudatur
Et sic plebi demonstratur
Satanae confusio.

3. Plange, clavis perforantur
Manus Iesu, cui dantur
Verbera cum iurgio.

4. Plange, pedes Iesu pungunt
Clavo duro, quos coniungunt
Crucis aedificio.

5. Plange, mater, elevatum
Cruce natum, deturpatum
Sanguinis profluvio.

6. Plange, Iesus: parce, dixit,
Pater, omni, qui me fixit
Crucis in supplicio.

7. Plange, mater, crux et terra
Iesu madent in revera
Sanguinis defluvio.

8. Plange, Iesu dantes mortem
Super vestem mittunt sortem
Milites cum gaudio.

9. Plange, Iesus blasphematur
Et a cunctis subsannatur
Crucis in subsellio.

10. Plange, Iesu crucem stringens
Eiulasti, vultum tingens
Sacro stillicidio.

11. Pia mater, fortes stemus
In adversis et levemus
Cor a mundi somnio.

VIII.

1. Plange, Iesus: paradiso
Mecum eris, dixit viso
Crucifixo socio.

2. Plange, mater, cruce dira
Torquet Iesum valde mira
Cordis tui pressio.

3. Plange, Iesus multum plorat,
Nam ingratos reos norat
Crucis beneficio.

4. Plange, Iesum ob honorem,
Quo peccator genitorem
Privat, torquet passio.

5. Plange, deflet tuus natus
Dandos reis cruciatus
Daemonis hospitio.

6. Plange, Iesus contristatur
Cernens, reus quod privatur
Caeli domicilio.

7. Plange, Iesus luget visa
A se membra tot praecisa
Culpae sacrilegio.

8. Plange poenas graves nati,
Quibus sponte cupit pati
Adae pro naufragio.

9. Plange, Iesus cruce dura
Sentit poenas, quas passura
Est iustorum unio.

10. Plange, Iesus morte dolet,
Quae in omnes tantum pollet
Adae maleficio.

11. Pia mater, iusti rei
Nos fiamus et in Dei
Humiles servitio.

IX.

1. Plange Iesum nostra flentem
Caecitate, patientem
Cruciatu vario.

2. Plange, mentem Iesu mordet
Quae imago Dei sordet
Criminum commercio.

3. Plange, natum Zebedaci
Recepisti loco Dei
Pro tui solacio.

4. Plange, plange, pia mater,
Morte Iesu solem pater
Privat lucis radio.

5. Plange Iesum cruce stantem,
In dolore sic clamantem
Voce pia: Sitio.

6. Plange Iesum lacrimantem,
Cum aceto fel potantem
Mortis in confinio.

7. Plange natum querulantem,
Heli cruce geminantem
Vitae pro subsidio.

8. Plange, mater, Iesum flentem,
Consummatum est dicentem
Crucis in martyrio.

9. Plange, stans in cruce caesus
Se pro nobis offert Iesus
Patri sacrificio.

10. Plange, Iesus cum portavit
Culpam nostram commendavit
Spiritum principio.

11. Pia mater, agnoscamus
Nosmet ipsos et canamus
Iesu cum psalterio.

X.

1. Plange, mater, plange natum
Dura cruce consummatum
Mortis exterminio.

2. Plange, morte Iesu visum
Fuit velum templi scissum,
Ut vidit centurio.

3. Plange. terra tremit dolens,
Quando Iesus spirat volens
Crucis in suspendio.

4. Plange, tui morte nati
Petrae scissae sunt, quem pati
Luget caeli contio.

5. Plange, mater, dulcem natum,
A Longino lanceatum
Cordis sui medio.

6. Plange manus, pedes, latus,
Cunctos nati cruciatus,
Quem tenes in gremio.

7. Plange, quia sepelisti
Dulcem natum, quem lavisti
Lacrimarum fluvio.

8. Plange, facis tu lamentum
Iesu linquens monumentum
Debili vestigio.

9. Plange, domum tu revertens,
Saepe tumbae vultum vertens
Genuflectis filio.

10. Plange, cernens revertentes
Morte Iesu missos flentes
Et suo diffugio.

11. Pia mater, peccatorum
Contra Deum commissorum
Purget nos contritio.

Conclusio.

1. Pia mater, nunc oblato
A me gaude corde lato
Vili hoc exennio.

2. Cupit meum cor amare
Et te semper collaudare
Spiritus tripudio.

3. Sponte dico, quod erravi
Et in Iesum, heu, peccavi
Ausu temerario.

4. Quia tamen tibi Iesus
Me commisit cruce laesus
Sine refrigerio,

5. Semper curam gere mei,
Peccatoris atque rei,
Empti magno pretio.

Officium novum beati Iohannis imp. Bononiae 1525. — „Incipit devota corona ad honorem virginis Mariae, edita in memoriam passionis sui dulcissimi filii.“ — I. 8, 2 missa. — II. 5, 2 tuos. — III. 7, 2 multum. — X. 9, 2 turbae. — 11, 3 Purgat. — Concl. 5, 2 Peccatores.

11. Rosarium beatae Mariae V.

Auctore Iacobo Merlone Horstio.

I.

Salve, mater pietatis,
Per aeternum trinitatis
Condita consilium,
Ut immensum, increatum
Verbum patris incarnatum
Mater gignas filium.

1. Gaude, caelum, et mirare,
Psalle, terra, plaude, mare,
Deum laudent omnia,
Nam creator potens iure
Novo foetu creaturae
Mundo parat gaudia.

2. O quam felix et praeclara,
Deo grata, nobis cara,
Virginis conceptio,
Quae parentes infecundos
Prole, beat nos immundos
Vitae beneficio.

3. O quam praestans atque pura,
Quae transscendens carnis iura
Nescit improperium,
Eia, clausum plaude caelum,
Recreatur, en, anhelum
Patrum desiderium.

4. O quam felix fulsit hora,
Qua consurgens haec aurora
Mortis umbram dissipat,
Quae, natalem nacta purum,
Tota pulchra iam venturum
Mundo solem nuntiat.

5. O beata, quae futura
Dei mater es natura,
Nobis mater gratiae,
Paradisus voluptatis
Et asylum libertatis
Causaque laetitiae.

6. Novum zeli mox exemplum
Das, tenella, petens templum
Praesentanda Domino
Et ter quinos trima scandis
Gradus, prima casto pandis
Vota libens animo.

7. Hinc devota famularis
Manens templo nec lassaris
Domini servitio,
Psallis, oras et laboras,
Deum laudas et honoras
Proximos officio.

8. Hinc accendunt omnem sexum
Castitatis ad amplexum
Virginis vestigia,
Erat olim laus fecundis,
Sed iam nova profert mundis
Virgo privilegia.

9. Ergo matrem salvatoris
Votum cordis et vox oris
Celebret in iubilo,
Cuius ortus medicinam,
Cuius vita vim divinam
Dat languenti saeculo.

10. Te rogamus voto pari,
Fac, nos portu salutari
Dei sistat gratia,
Da virtutem castae mentis,
Nec, quem calcas tu, serpentis
Perdat nos versutia.

II.

Salve, virgo salutata
Et mox fructu fecundata,
Quo salvantur saecula,
Verbum, virgo, concepisti,
Paranympho dum fuisti
Gabrieli credula.

11. Regi regum quam fuisti
Digna sponsa, quae fulsisti,
Ut in spinis lilium!
Sic consortem iam naturae,
Sed mutato carnis iure
Dei capis filium.

12. Virgo viro desponsaris,
Sed fis mater expers maris,
Virgo gestas uterum;
Ioseph timet, sed securum
Reddit angelus et purum
Promovet coniugium.

13. Rubus olim ardescebat,
Sed nil ignis depascebat,
Quin illaesus viruit,
Sic virtute spiritali
Salvo flore virginali
Virgo Deum genuit.

14. O mirandam novitatem,
Matris ornat castitatem
Filii conceptio,
Eva mortis tulit ictum,
Ave delet maledictum,
Cedit iam deceptio.

15. Prima parens nobis luctum,
Sed secunda vitae fructum
Protulit cum gaudio,
Eva iugo servitutis,
Sed Maria nos salutis
Afficit remedio.

16. Tu naturae contra ritum
Arto praegnans infinitum
Ventre claudis parvula,
Homo Deum, stella solem,
Nata patrem, virgo prolem,
Antiquum iuvencula.

17. Uno sinu capis agnum
Et leonem, parvum, magnum,
Finem et principium
Et mortalem aeternumque
Et caelestem terrenumque,
Servum atque Dominum.

18. Huius nodum sacramenti
Non subtilis arguenti
Pandet indagatio,
Nosse modum non est meum,
Scio tamen posse Deum,
Quod non capit ratio.

19. Quis non laudet et laetetur,
Quis non gaudens admiretur
Opus tantae gratiae?
Ut ascendat homo reus,
Quo descendit potens Deus
Servi tectus specie!

20. Et tu, virgo tam praeclara,
In qua gesta sunt tam rara
Domini mysteria,
Per haec, precor, nos peccatis
Et terrenae pravitatis
Exime miseria.

III.

Salve, virgo, Christi parens,
Virgo, salve, labe carens,
Salve, flos o virginum,
Donum gestans singulare,
Paritura sine pare
Mox ancilla Dominum.

21. Pergens ergo post conceptum
Per montana mox effectum
Tantae monstras gratiae,
Hinc cum matre visitata
Sensit proles nondum nata
Tuae vim praesentiae.

22. Dum se matres amplexantur,
Mox utrimque revelantur
Prolium magnalia;
O quam pium fert amorem,
Quantum praestat et honorem
Virginis praesentia!

23. Ecce, manus prophetarum
Mox percepit iubar clarum
Salutante domina;
Et quis erit peccatorum,
Quem non dives meritorum
Beet tanta femina?

24. Quisquis ergo sis, memento,
Quantum nostri munimento
Favor prosit virginis,
Cui Deus maiestatis
Magna tot vi potestatis
Causa fecit hominis.

25. Caput anguis haec contrivit,
Cuius formam concupivit
Rex aeternae gloriae,
Nihil ira trux serpentis,
Nihil in hanc vis frementis
Potuit invidiae.

26. Haec est virga ferens florem,
Felix terra salvatorem
Germinans fidelibus,
In hac natum caeli rore
Manna grato dans sapore
Robur viatoribus.

27. Haec est ille fons signatus,
Hortus clausus et rigatus
Gratiae fluminibus,
Haec est vellus trahens rorem,
Ager plenus dans odorem
Cunctis terrae finibus.

28. Haec est thronus Salomonis,
Cui nullus par est in donis
Arte vel materia,
Ebur candens castitatis,
Aurum fulgens caritatis
Denotat mysteria.

29. Arca, turris haec vocata
Et castrorum ordinata
Acies terribilis,
Lignum vitae, scala caeli,
Omni patens urbs fideli,
Arx inexpugnabilis.

30. Porta caeli, templum Dei,
Maris portus, ad quem rei
Currunt cum fiducia,
Nec auditum, quod salutis
Implorata destitutis
Deneget auxilia.

IV.

Salve, mater novi moris,
Expers paris quae doloris
Salvatorem gentium,
Nil hic foedum, nil probrosum,
Talem matrem tam formosum
Decet puerperium.

31. Gigas velox, pugil fortis,
Princeps pacis, victor mortis,
Rex immensus gloria
Ad currendam venit viam,
Complens in se prophetiam
Legisque mysteria.

32. Sed o vilis apparatus!
Caeli rex ac terrae natus
Pauper est obsequio,
Ecce, rector angelorum
Boum consors et pastorum
Iacet in praesaepio.

33. Homo suum parit Deum,
Fovet, tractat, nutrit eum,
Fert portantem omnia,
Cibum pani, potum fonti,
Victum vitae, cunas monti,
Soli praebet lumina.

34. Dulce mater os lactavit,
Cuius manus nos formavit
Et dat escas omnium,
Qui se nascens in consortem
Et in lytrum passus mortem,
Regnans dat in praemium.

35. Sed cur, mater summi regis,
Ultro subis iussa legis,
Legi non obnoxia?
Pura tota cur purgari,
Cur vis pauper aestimari
Vulgi portans munera?

36. Pulchra trias o virtutum,
Quibus claret hic imbutum
Matris cor et filii,
Oboedire iam paratis
O quis amor puritatis,
Quae paupertas animi!

37. Quos transgressor necat pomo,
Christus salvat factus homo
Miro prorsus ordine,
Adam primus per consortem
Perdit nos, secundus mortem
Destruit in virgine.

38. Num abhorres peccatores,
Sine quibus nunquam fores
Tanto clara filio?
Si non essent redimendi,
Nulla tibi pariendi
Redemptorem ratio.

39. Sed quam prompta sis amore
Pro materni cordis more
Dextram ferre miseris,
Monstras signi spe divini,
Dum pro sponsis curam vini
Supplex nato suggeris.

40. En, o mater pietatis,
Quantam nostris spem rogatis
Tua dent praesidia!
Per te Deum quaerit reus,
Ad quem per te venit Deus,
Sis amborum media.

V.

Salve, mater, quae pendentem
Et pro nobis morientem
Cruce cernis filium;
Heu, quis dolor! perdis natum,
Cuius vice commendatum
Recipis discipulum.

41. Qui surrexit vincens mortem
Caelo locat te consortem
Patris sedens dextera,
Miro gaudes aucta dono,
Dum sublimi fulges throno
Caeli calcans sidera.

42. Sed nec terra fas abscondi
Corpus, ex quo sator mundi
Et salvator prodiit
Iure carnis vincit iure,
Quae non unquam peritura
Verbum carne vestiit.

43. Exaltatae supra caelos
O quo plausu dulce melos
Caeli canunt agmina!
Quidni caelo, terra, mari
Virgo debet celebrari
Undequaque domina?

44. Ergo, virgo sic promota,
Causa nostri nostra vota
Promovenda suscipe,
Quodsi reos sancta spernis,
Ut quid sis praelata ternis
Hierarchiis, respice.

45. In hac valle lacrimarum
Nihil constans, nihil clarum,
Suspecta sunt omnia;
Quid hic nobis erit tutum,
Cum nec ipsa vel virtutum
Tuta sit victoria?

46. Caro menti reluctatur,
Mundus carni suffragatur
Nobis in perniciem,
Satan instat nos infestans,
Nunc se palam manifestans,
Nunc occultans rabiem.

47. Tot ac tantis lacessiti
Non valemus, heu, reniti
Passi damna virium;
Hinc sagittis tot ferimur,
Hinc diversis irretimur
Laqueis venantium.

48. Sed, Maria, mater Dei,
Tu post natum fida spei
Anchora fidelium,
Tu solatrix miserorum,
Tu patrona peccatorum,
Pressis fer auxilium.

49. Intendentes tuae laudi
Nos attende, nos exaudi,
Nos a morte libera,
Quae post Christum prima sedes,
Inter nati coheredes
Clientes adnumera.

50. Natus patri cruentatum
Cor et corpus vulneratum,
Sed tu monstras ubera;
Et quis possit non audiri,
Ubi constat tot uniri
Amoris insignia?

Pater summae maiestatis,
Iesu, rex clementiae,
Spiritus, fons sanctitatis,
Unius potentiae,
Per tot dona pietatis,
Auctor indulgentiae,
Confer opem desolatis
Et augmenta gratiae.

Merlo Horstius, Paradisus Animae Christianae, Coloniae 1670, p. 673 sqq. — Horstius bekennt sich selbst als Verfasser dieses Rosariums: „sequens rosarium adornavi,“ l. c. p. 636. Daraus ergiebt sich dann auch seine Autorschaft für Nr. 5. Die Doxologie am Schlusse des Ganzen kehrt nach jeder Dekade wieder. Auf die vielfältigen Entlehnungen aus älteren Hymnen, namentlich aus Adam von St. Viktor, sei aufmerksam gemacht. Ebenso auf den Reim 42, 1 sq.

12. De s. Maria Magdalena.

I.

1. Ave, pia Magdalena,
Spes salutis, vitae vena,
Orta stirpe regia,
Lumen orbis ordinaris,
Dono Dei illustraris
Mali linquens devia.

2. Ave, domum es ingressa,
Vota cordis mox confessa
Iesu iuncta pedibus,
Ipsos pie nam unxisti
Crine tuo et tersisti
Osculando fletibus.

3. Ave, quam fons bonitatis
Sic format vas puritatis
Sui roris gratia,
Te salvatam confirmavit,
Fidem tuam remuneravit
Pacis donans insignia.

4. Ave, nimis felix nata,
Contritio tua grata
Divinae clementiae,
Tu sigillum pietatis,
Speculum humilitatis,
Norma paenitentiae.

5. Ave, conversis lucerna,
Tibi fulsit lux superna
Tribuens incendia;
Spes reorum es, Maria,
Cor contritum affer, pia,
Da maestis solacia.

6. Ave, Iesu praedicanti,
Regna caeli nuntianti
Adhaesisti iugiter,
Eius matri sociata,
Cuius vitam imitata
Coluisti suaviter.

7. Ave, Iesum fatigatum
Et labore anxiatum
Recipis hospitio,
Ipsum benigne tractasti,
Mentis pausam praeparasti
Summi patris filio.

8. Ave, ad pedes sedendo,
Verba Dei audiendo
Epularis intime,
De otio accusata,
Per magistrum defensata
Gloriaris optime.

9. Ave, partis tunc secura,
Qua fruitur in futura
Vita summi spiritus,
In praesenti miseria
Tanta abundas gratia
Concessa divinitus.

10. Ave, discipulis Christi
Quae coniungi meruisti
Talis consors meriti,
Tibi oculi fuerunt,
Qui in carne conspexerunt
Salvatorem saeculi.

11. Ave, unum elegisti,
Huic vacans praetendisti
Contemptum caducibus,
Corda nostra inflammare
Et in bono confortare
Tuis dona precibus.

12. Ave, fratre dum turbaris,
A dilecto visitaris
Amoris ex munere,
Ad pedes mox procidebas,
Hic movetur, quando flebas
Lazari pro funere.

13. Ave, lacrimas fundebat,
Qui te multum diligebat,
Turbatur in spiritu,
Fratrem tumulo vocavit
Et palam laetificavit
Gratiae intuitu.

14. Ave, tempore palmarum
Exsul venit rex turbarum
Ad tuum hospitium,
Refugium tuae spei
Loquendo de regno Dei
Tibi dat solacium.

15. Ave, cenam praeparasti,
In amore tunc flagrasti,
Martha servit dulcius,
Unguentum pie fudisti
Super caput Iesu Christi
Honorando largius.

II.

16. Ave, opus hoc laudavit
Narrandumque praedicavit
In tui memoriam,
Facta tua summe grata,
Nobis miseris placata,
Fer carnis victoriam.

17. Ave, Christum captivatum,
Nocte durius ligatum
Audisti crudeliter,
Ipso probra patienti
Dolore cordis ingenti
Turbaris fideliter.

18. Ave, mane praesentatum
Pilato et iudicatum
Ad clamorem populi
Dolebas male tractari,
Ad columnam flagellari,
Tui flebant oculi.

19. Ave, spinis coronatum,
Vultum sputis maculatum
Et plenum livoribus
Tu planxisti mente pia,
Ora Christi, o Maria,
Salvari vulneribus.

20. Ave, crucem baiulanti
Postcedis fide constanti
Ad locum Calvariae,
Sequeris nimium tristata
Cum Virgine desolata
Particeps iniuriae.

III.

21. Ave, quae tunc aculeo
Cruciabaris intimo
Dilecti gravamine,
Flere tibi prohibuit,
Qui te nunquam deseruit
Paterno salvamine.

22. Ave, cruci astitisti,
Crucifixum aspexisti
Patiens mentaliter,
Sauciaris clamoribus,
Cruentaris vulneribus
Confessa totaliter.

23. Ave, mori cupiebas,
Matrem tristem cum videbas
Crucifigi gladio,
Transfixam nimis amare
Te vis totam conformare
Virgini cum filio.

24. Ave, mater gloriosa,
Morte Christi pretiosa
Probaris certissime,
Crucifixi amatores
Fac nos esse et cultores
Mortis sacratissimae.

25. Ave, Iesum deponenti
Ioseph et sepelienti
Aderas maestissima,
Ad monumentum sedebas,
Consilia non timebas
Impiorum pessima.

26. Ave, dilectum quaesisti,
Quem ungere voluisti
Caritatis studio,
Angeli apparuerunt,
Eum vivere dixerunt,
Langues desiderio.

27. Ave, ardens in amore
Praestolaris cum fervore
Dilecti praesentia,
Quem dum vides vivum stantem,
Te Mariam nominantem,
Percepisti gratiam.

28. Ave, primo digna frui
Visu redemptoris tui
Surgentis in gloria,
Testis verax resurgentis,
Caelum terramque regentis
Sollenni victoria.

29. Ave, vitae praedicatrix,
Sis pro nobis exoratrix
Nobilis apostola,
Laus et decus mulierum,
Te ditavit numen verum
Nos in fide robora.

30. Ave, praesens adfuisti,
Magno gaudio vidisti
Adesse regem gloriae,
Cum dignis tunc benedicta,
A Deo nunquam derelicta
In valle miseriae.

IV.

31. Ave, pie conversata,
Apostolis aggregata
Manens in cenaculo,
Sine taedio orabas
Et donum Dei affectabas
Mundo receptaculo.

32. Ave, plene perlustrata,
Igne sancto consummata
Deitatis numine,
Almum pneuma visitavit,
Sic te sponsus honoravit
Gratiarum lumine.

33. Ave, tota flamigera
Exstas, morum fructifera
Magnis cum virtutibus,
Transitoria sprevisti,
Nam pauperibus dedisti
Praedia cum opibus.

34. Ave, matrona nobilis,
Ad te clamat grex fragilis,
Audi nos, propitia,
Ut a culpa emundemur,
Ne post mortem perturbemur
Arverni tristitia.

35. Ave, probra pertulisti,
Dum proclamas fidem Christi
Eiecta molestiis,
Tuo sacro collegio
A maris naufragio
Demersa miseriis.

36. Ave, caelitus protecta
Marsiliam es eiecta
In salutem gentium,
Verba vitae praedicando,
Mentes vanas illustrando
Idola colentium.

37. Ave, natum impetrasti,
Quem et terrae consignasti
Matri dans obsequia,
Hanc a morte suscitando,
Pignus datum educando
Facis mirabilia.

38. Ave, dulcis o Maria,
Da levamen hac in via
Complens desideria,
Protege te diligentes,
Consolare nos gementes
In praesenti miseria.

39. Ave, nimium succensa
Dona praeoptas immensa
Degustare suaviter,
Ex hoc eremum petisti,
Turbas hominum sprevisti
Contemplando iugiter.

40. Ave, quae septenis horis
Es ab antro ducta foris
Angelorum obsequio,
Concentus audis caelicos,
Vultus cernis angelicos,
Pasceris solacio.

V.

41. Ave, triceno tempore
Manes sic in nemore
Ignota hominibus,
Sacerdoti apparuit,
Qualis sit, innotuit
Secretis caelestibus.

42. Ave, mire es transvecta
Christi corpore refecta
Sanguinisque poculo,
Fundis lacrimas fervoris
Ignita dono amoris,
Recensura saeculo.

43. Ave, dulciter prostrata,
Vita prae vi consummata
Spiritus egreditur,
Caeli scandens vestigia
Vocaris ad convivia,
Nova lux suboritur.

44. Ave, mater pietatis,
In abyssum claritatis
Absorpta feliciter,
Ubi digne gloriaris,
Deum trinum contemplaris
Secura perenniter.

45. Ave, sponso praesentata,
Eius matri copulata
Amoris amplexibus,
Collega apostolorum,
Chorum possides victorum
Praelucens virginibus.

46. Ave, meritis ditata,
Parte optima beata
In caeli palatio,
Tot ferens privilegia
Tantae legis insignia
Frueris cum gaudio.

47. Ave, potens advenisti,
Marthae lumen protulisti,
Hostis fugans tenebras,
Novum sidus obcaecatis,
Monstra viam desperatis
Mentis purga latebras.

48. Ave, mitis Magdalena,
Gratia caelesti plena,
Signis fulges sedulis,
Per te capti liberati,
Mortui sunt suscitati,
Caeci vident oculis.

49. Ave, praebens auxilia
Te petenti, naufragia
Nec patitur aequoris,
Sub altare ponit scripta
Reus gemens ob delicta,
Gaudet liber sceleris.

50. Ave, clemens peccatori
Stephano, festi cultori,
Impetrasti gratiam,
Ipsum pie convertisti,
Hora mortis astitisti
Sursum tollens animam.

Conclusio.

51. Ergo, dulcis Magdalena,
Confer pacem, cor serena
Tuorum fidelium,
Auge veram caritatem,
Propter tuam pietatem
Pelle omne noxium.

52. In extremis nos defende,
Quod sis clemens, tunc ostende,
Fac cibari ferculo
Panis vivi, ne tegamur
Morte saeva, sed fruamur
Tecum dulci poculo.

53. Hanc coronam meritorum
Referenti delictorum
Posce pie veniam,
Cum de mundo sit exire,
Da, ut possit invenire
Paradisi gloriam.

Cod. Sangallen. 520. anni 1436. — 3, 5 Lies: muneravit? — 17, 5 ungenti. — 20, 4 Lies: nimis tristata? — 23, 5 confirmare. — 30, 5 Lies: relicta? — 31, 5 Lies: Donum Dei? — 35, 2 proclames. — 35, 5 Ab maris suffragio. — 46, 2 optime. — 47, 6 purga tenebras. — 49, 4 Sub are ponit. — „Haec est corona aurea salutationis beatae Mariae Magdalenae, floribus amoris Christi decorata simulque per ave quinquagena fabricata. Qui(s) eam credens cum affectu salutabit, vitae finem bonum reportabit praestante Dei gratia. Ergo salutemus eam cum laetitia: Ave pia Magdalena.“ Die drei letzten Strophen bilden den Schluſs.

Druckfehler.

Seite	6	Zeile	2	von	unten	lies	Band VI	statt	VII.
„	56	„	8	„	„	„	versus	„	versu.
„	56	„	9	„	„	„	Quae	„	Quas.

Inhalts-Übersicht.

I. Real-Index.

II. Verbal-Index.

Pierer'sche Hofbuchdruckerei Stephan Geibel & Co. in Altenburg.